

MIHAI VOLONTIR

*rol cu rol
și-o viață de
OM*

Biobibliografie

MIHAI VOLONTIR

1934-2015

Biblioteca Municipală „Eugeniu Coșeriu” Bălți

„Mihai Volontir,

rol cu rol

și-o viață de om”

Biobibliografie

Bălți, 2021

Alcătuitor:

Svetlana Boico

Design coperta:

Diana Țurcanu

Redactori:

Ludmila Ouș

Elena Belinschi

Victoria Țicu

Marcela Mamaliga

Tehnoredactare și machetare:

Svetlana Boico

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII DIN REPUBLICA MOLDOVA

Mihai Volontir, rol cu rol și-o viață de om : Biobibliografie / Biblioteca Municipală "Eugeniu Coșeriu" Bălți ; alcătuitor: Svetlana Boico. – Bălți : S. n., 2021 (Tipografia din Bălți SRL). – 216 p. : fot.

Texte : lb. rom., rusă. – 30 ex.

ISBN 978-9975-3309-8-5.

016:[791.071.2+929](478)=135.1=161.1

M 69

SUMAR

<i>Notă asupra ediției.....</i>	6
<i>Date biografice.....</i>	8
<i>Tabel cronologic.....</i>	10
<i>Distincții.....</i>	14
<i>Roluri în spectacole.....</i>	15
<i>Regie.....</i>	19
<i>Filmografie.....</i>	19
<i>Șlagăre.....</i>	22
<i>Referințe (articole publicate).....</i>	23
<i>Referințe (articole nepublicate).....</i>	71
<i>Interviuri.....</i>	86
<i>Frumoase aniversări.....</i>	149
<i>Gânduri voluntire.....</i>	157
<i>Bibliografie.....</i>	163
<i>Indexuri auxiliare.....</i>	192
<i>Index alfabetic al numelor de persoane.....</i>	192
<i>Index alfabetic de titluri.....</i>	195
<i>Index al periodicelor bibliografiate.....</i>	207
<i>File de album.....</i>	210

Notă asupra ediției

Biobibliografia „Mihai Volontir, rol cu rol și-o viață de om” este dedicată vieții actorului, regizorului și interpretului de muzică care a încântat milioane de spectatori și telespectatori.

În această biobibliografie sunt incluse documente (articole) disponibile în Biblioteca Municipală „Eugeniu Coșeriu” Bălți, ele oglindind diverse momente din copilăria, adolescența și până la ultimele clipe de viață a Marelui Actor.

Biobibliografia dată continuă șirul de publicații editate de Biblioteca Municipală „Eugeniu Coșeriu” Bălți din seria *Personalități bălțene* și este destinată tuturor celor însetați să cunoască în detaliu momente din viața și activitatea teatrală a lui Mihai Volontir.

Volumul prezintă aspecte din viața și activitatea actorului, reflectate în materialele din literatura și presa anilor 1974-2020, selectate și structurate conform tematicii capitolelor: *Date biografice, Tabel cronologic, Distincții, Roluri în spectacole, Regie, Filmografie, Șlagăre, Referințe (articole publicate), Referințe (articole nepublicate), Interviuuri, Frumoase aniversări și felicitări, Gânduri voluntire, Bibliografie, Indexuri auxiliare și File de album.*

Capitolul *Referințe (articole publicate)* însumează o informație amplă despre actor și reflectă opinii, argumente, analize, cugetări, aprecieri ce țin de formarea și creșterea profesională, de talentul actorului; extrase din lucrările criticilor, conferențiarilor, scriitorilor, jurnaliștilor, specialiștilor cuvântului ș.a.

Cetățenii de vază ai orașului Bălți și admiratorii talentului deosebit al maestrului ne-au oferit scrieri personale dedicate memoriei eterne, vocației de neuitat, spiritului pur al acestei Personalități. Acestea au fost incluse în capitolul *Referințe: (articole nepublicate)*. Relatările extinse în acest capitol sunt expuse de personalități de diverse vârste, profesii, statut social.

În capitolul *Interviuri* sunt selectate și propuse cititorilor pentru studiere interviuri deosebite cu Mihai Volontir, realizate de reprezentanții presei în diverse perioade ale vieții actorului.

Cititorul se va pasiona și de capitolul *Frumoase aniversări și felicitări*, în care sunt elucidate variate elogii, mesaje, urări,

congratulații ale oamenilor artei și nu numai, cu ocazia diverselor aniversări ale actorului.

Un alt capitol propus cititorului este capitolul *Gânduri voluntire*, care permite aprecierea vieții actorului prin finețea și farmecul cuvântului său.

La finele fiecărui capitol, alcătuitorul a inclus materiale în limba rusă ce țin de viața și activitatea lui Mihai Volontir.

Capitolul *Bibliografie* ne oferă două subdiviziuni mari: *Referințe bibliografice (rom)*, *Referințe bibliografice (rus)*, care, la rândul lor, se ramifică în compartimente mai mărunte.

La alcătuirea biobibliografiei „*Mihai Volontir, rol cu rol și-o viață de om*”, au fost consultate atât colecțiile Bibliotecii Municipale „Eugeniu Coșeriu” Bălți, cât și ale altor biblioteci din țară: Biblioteca Națională a Republicii Moldova și Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți. De asemenea, au mai fost incluse materiale disponibile la Teatrul Național „Vasile Alecsandri” și în Muzeul de Istorie și Etnografie din Bălți.

Descrierile bibliografice sunt întocmite în conformitate cu standardele biblioteconomice: referințe bibliografice, conținut, formă și structură.

Limitele cronologice ale bibliografiei: 1974-2020. Selectarea surselor a fost încheiată la 29.02.2020.

Svetlana BOICO,
alcătuitor

Date biografice

Mihai Volontir s-a născut la data de 9 martie 1934, în comuna Glinjeni, județul Orhei (Regatul României, astăzi raionul Șoldănești, Republica Moldova) în familia lui Ermolae Melentie Volintir și a Feodosiei Volintir. Mai apoi, numele de familie de la naștere – Volintir, i-a fost schimbat în Volontir.

Tatăl actorului a fost pădurar, datorită lui a îndrăgit natura și caii. A învățat să călărească de timpuriu, câștigând chiar și la curse de cai. Mama era o povestitoare fantastică. De la ea a moștenit Mihai Volontir darul de orator.

De la vârsta de 18 ani a început să predea ca învățător la școala rurală din satul Păpăuți, Rezina. A făcut studii la Școala Pedagogică din Orhei (1952-1955), după absolvirea cărora a fost numit în funcția de director al Căminului cultural din satul Lipceni (raionul Rezina).

În anul 1957, debutează la Teatrul Moldovenesc Muzical Dramatic din Bălți cu un rol de figurant (Surugiul) în spectacolul „Chirița în Iași” de Vasile Alecsandri, devenind, în scurt timp, principalul interpret al unor personaje de prim-plan. A evoluat în cadrul a peste 60 de spectacole. Amintim câteva din ele: „Năpasta” și „D-ale carnavalului” de I. L. Caragiale, „Frumos și sfânt” de Ion Druță, „Ovidiu” și „Despot-Vodă” de V. Alecsandri, „Ultima oprire” de E. M. Remark, „Sfânt și păcătos” de M. Varfolomeev, „Amurg” de A. Dudarev.

În anul 1967, Mihai Volontir a debutat ca actor de film la studioul cinematografic „Moldova-film” în filmul lui Gheorghe Vodă și Vlad Ioviță „Se caută un paznic”, interpretând rolul lui Ivan Turbincă.

În total, a jucat peste 120 de roluri centrale în spectacole și 40 de roluri în filme. Este laureat al Premiului Național al Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești (a. 1971). A obținut Premiul Național al Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești în anul 1971. Fiind remarcat pentru interpretarea sa, a fost invitat să joace în filme montate la studiouri din Rusia. Rolul țiganului Budulai (care-și caută libertatea și fericirea) din filmele „Țiganul” (1979) și „Întoarcerea lui Budulai” (1984) i-a adus celebritate, transformându-l într-o figură marcantă a filmului moldovenesc și sovietic din anii '70-'80 ai secolului al XX-lea. Pentru rolul dat i-a fost decernat Premiul de Stat al Uniunii Sovietice (1980), Premiul Frații Vasiliev (1980) și titlul de Artist al Poporului (1984).

În anul 2000, Mihai Volontir a fost desemnat drept cel mai bun actor al secolului al XX-lea din cinematografia moldovenească.

La 9 martie 2009, la cei 75 de ani împliniți ai Maestrului, la Teatrul Național din Bălți, academicianul Gheorghe Duca, președintele Academiei de Științe a Republicii Moldova, i-a înmănat protagonistului filmului artistic „Dimitrie Cantemir” cea mai înaltă distincție a comunității științifice din țară – Medalia „Dimitrie Cantemir”.

Pe lângă teatru și cinematografie, Volontir a devenit la fel de apreciat și ca interpret de muzică ușoară, fiind cunoscut, mai ales, pentru cântecele „Viața asta-i scurtă tare”, „Moldovenii când se strâng...”, „Rugă”, „Durere” ș.a.

În 57 de ani de activitate, renumitul și talentatul actor a interpretat peste 40 de roluri cinematografice și peste o sută în spectacole de teatru.

A decedat la vârsta de 81 de ani, pe 15 septembrie 2015, la Spitalului Clinic Republican din Chișinău, unde se afla de mai bine de două luni, după ce fusese transferat de la spitalul din Bălți. În aceeași zi, Președintele Republicii Moldova, Nicolae Timofti, a semnat un decret prin care ziua funeraliilor lui Mihai Volontir, 17 septembrie, a fost declarată drept zi de doliu național, *„în semn de profundă durere cauzată de trecerea în eternitate a remarcabilului actor, promotor activ al valorilor naționale și culturale, semnatar al Declarației de Independență a Republicii Moldova, regizor și interpret de muzică”*. Mihai Volontir a fost înmormântat cu onoruri militare la Cimitirul Central din strada Armenească din Chișinău, iar la funeraliile sale au participat înalți oficiali de stat și ambasadori străini.

Tabel cronologic

- 9 martie 1934** se naște Mihai Volontir în satul Glinjeni, raionul Rezina (acum raionul Șoldănești) în familia lui Ermolae și Feodosia Volontir.
- 1941-1944** absolvirea școlii primare mixte.
- 1952-1955** studii la Școala Pedagogică din Orhei.
- 1955** învățător la școala din satul Păpăuți, Rezina.
- 1956** director al Căminului de cultură din satul Lipceni.
- 16 mai 1957** actor la Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Bălți unde debutează în spectacolul „Chirița în Iași”, regia – Boris Harcenco, în rolul Surugiului, devenind în scurt timp principalul interpret al unor personaje de prim-plan.
- 1958-1965** urmează activitatea prodigioasă a actorului Mihai Volontir în transfigurarea artistică a diferitor tipologii de personaje în spectacole regizate de Boris Harcenco: Anukin din „Căsătoria” de N. Gogol, Dormidont din „O dragoste târzie” de A. Ostrovski, Ion Nebunul din „Năpasta” de I. L. Caragiale sau în viziunea regizorală a lui Anatol Pînzaru: Boxerul din „Sabia lui Damocles” de N. Hikmet, Poponeț din „Oprîți planeta!” de A. Marinat, Hagi Pană din „Trei crai de la răsărit” de B. P. Hașdeu ș.a.
- 1967** a debutat ca actor de film la Studioul Cinematografic „Moldova-film” în filmul „Se caută un paznic”, regia – Gheorghe Vodă, scenariu – Vlad Ioviță, operator – Pavel Balan, compozitor – Eugen Doga, interpretând rolul lui Ivan Turbincă.
- 1968** interpretează rolul lui Mihai Adam în filmul „Această clipă” („Moldova-film”), scenariul și regia – Emil Loteanu.

- 1969** evoluează în rolul lui Obadă în filmul „Singur în fața dragostei” („Moldova-film”), după romanul omonim al lui Aureliu Busuioc, regizor – Gheorghe Vodă, compozitor – Eugen Doga. În același an apare filmul „Zece ierni pentru o vară” („Moldova-film”), în care Mihai Volontir joacă rolul lui Ilie. Regia aparține lui Valeriu Găgiu, compozitor – Eugen Doga.
- 1970** interpretează rolul lui Andrei Spirea în filmul „Povârnișul” (Moldova-film), regia – Iacob Burghiu, compozitor – Eugen Doga.
- 1971** laureat al Premiului Național al Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești; 2 iunie – este decorat cu ordinul „Insigna de Onoare”.
- 1972** colaborează cu Studioul Unional „Mosfilm”, evoluând în rolurile lui Bonar din filmul „Al patrulea”, regia A. Stolper și Carlos în „Acest dulce cuvânt – libertate”, regizor V. Zalakevicius (Studioul de film din Lituania).
- 1973** interpretează rolul domnitorului Moldovei Dimitrie Cantemir în filmul omonim, regizori: V. Ioviță, V. Kalașnikov.
- 21 martie 1974** i se acordă titlul „Artist al Poporului din Republica Sovietică Socialistă Moldovenească”. Tot în acest an i se decernează medalia „Meritul Civic”.
- 7 noiembrie 1976** devine laureat al Premiului de Stat al Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești pentru rolul principal în filmul „Dimitrie Cantemir”. Este decorat cu medalia „Gheorghii Jucov”.
- 1978** medaliile „Piotr Dovjenco” și „За ратный подвиг”.
- 1979** rolul țiganului Budulai din serialul TV „Țiganul ” i-a adus celebritate, transformându-l într-o figură marcantă a filmului.
- 17 decembrie** Laureat al Premiului Național al Federației

- 1980** Ruse, laureat al Premiului „Frații Vasiliev” din Federația Rusă pentru interpretarea rolului lui Volentir în filmul „În zona atenției deosebite” („Mosfilm”).
- 1982** Laureat al Premiului „Valeriu Cupcea”.
- 15 martie 1983** Laureat al Festivalului Unional de Dramaturgie, la care i se decernează patru diplome pentru regie și pentru rol masculin (Ion din drama „Năpasta” de I. L. Caragiale) – Moscova.
- 1984** succesul serialului „Țiganul” a dus la realizarea unei continuări intitulată „Întoarcerea lui Budulai”; 28 martie – i se decernează diverse Diplome de Onoare pentru spectacolele „Năpasta” de I. L. Caragiale și „Amurg” de A. Dudarev la Festivalul de Teatru de la Kiev; 30 mai conferirea titlului de „Artist al Poporului din Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste”, conform Decretului Prezidiului Sovietului Suprem al Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste.
- 1984-1988** colaborează cu studiourile din Lituania, precum și cu „Mosfilm”.
- 1988-1990** director artistic al Teatrului Național „Vasile Alecsandri” din Bălți.
- 11 aprilie 1990** Laureat al Festivalului Unional de Teatru pentru rolul principal (Călin Ababii) din spectacolul „Frumos și sfânt” de Ion Druță, Ivano-Frankivsk.
- 1991-1994** deputat în primul Parlament al Republicii Moldova.
- 1993** Laureat al Festivalului de Comedie, Buzău, România.
- 25 octombrie 1994** diplomă „Cel mai bun rol masculin” (Anatol, în piesa „Desfacerea gunoaielor” de Marin

- Sorescu) la Festivalul Republican „Gheorghe Asachi”.
- 30 septembrie 1997** Premiul I de interpretare masculină pentru rolul lui Dumnezeu din spectacolul „Cealaltă moarte a Janei d'Arc” de Ștefan Țanev, Oradea, România.
- 24 decembrie 2000** în cadrul Galei Filmului Moldovenesc – „Secolul XX”, acțiune a cineaștilor din Republica Moldova, a fost desemnat drept Cel mai bun actor al filmului moldovenesc din secolul al XX-lea; Cavaler al Ordinului Republicii; titlul de „Cetățean de onoare al municipiului Bălți”.
- 2003** interpretează rolul mecanicului în filmul „Ciandra” („Moldova-film”).
- 9 martie 2009** Medalia „Dimitrie Cantemir” a Academiei de Științe din Republica Moldova, cea mai înaltă distincție a comunității științifice din țară.
- 24 iunie 2009** lui Mihai Volontir i s-a conferit titlul „Doctor Honoris Causa” al Academiei de Științe din Republica Moldova, pentru succesele obținute în vederea dezvoltării artei teatrale și cinematografice și cu ocazia împlinirii a 75 de ani.
- 2012** i-a fost decernată Medalia de Aur a Organizației Mondiale pentru Proprietate Intelectuală „Pentru Creativitate”; „Cetățean de Onoare al raionului Șoldănești”.
- 2014** i-a fost acordat titlul de „Cetățean de Onoare al municipiului Chișinău”.
- 15 septembrie 2015** a decedat la Spitalul Clinic Republican din Chișinău.

Distincții

- 7 februarie 1966** Artist Emerit din Republica Sovietică Socialistă Moldovenească¹
- 1971** Premiul Național al Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești²
- 21 martie 1974** Artist al poporului al Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești³
- 7 noiembrie 1976** Laureat al Premiului de Stat al Republicii Sovietice Socialiste Moldovenești pentru rolul principal în filmul *Dimitrie Cantemir*⁴
- 17 decembrie 1980** Premiul de stat Frații Vasiliev al RSFS Ruse⁵
- 30 mai 1984** Artist al poporului al URSS, Premiul Național al URSS⁶
- 1996** a fost distins cu Medalia „Meritul Civic”⁷
- 2000** i-a fost conferit titlul de cetățean de onoare al municipiului Bălți⁸
- 30 aprilie 2009** prin decizia Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică⁹ al Academiei de Științe a Moldovei i s-a conferit titlul de Doctor Honoris Causa al Academiei de Științe a Moldovei pentru succesele obținute în vederea dezvoltării artei teatrale și cinematografice¹⁰

¹ „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”, 2011, 268 p;

² „Timpul”, 18 septembrie 2015, p.23;

³ „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”, 2011, 268 p;

⁴ „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”, 2011, 268 p;

⁵ „Făclia”, 21 martie 2014, p.11;

⁶ „Făclia”, 7 martie 2014, p. 2;

⁷ „Făclia”, 21 martie 2014, p.11;

⁸ „Făclia”, 14 martie 2015, p. 11;

⁹ CSSDT - Consiliul Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică;

¹⁰ „Făclia”, 14 martie 2015, p. 11; V.Volontir „Dialog cu actorul, regizorul și interpretul Mihai Volontir: Inedit”, Ch.:ARC, 2016. – 128 p.;

- 2012** Laureat al Medaliei de Aur pentru creativitate a Organizației Mondiale pentru Proprietate Intelectuală¹¹
- 2014** titlul de „Cetățean de onoare al municipiului Chișinău”¹²

Roluri în spectacole

- 11 august 1957** Chirița în Iași sau două fete ș-o neneacă” de V. Alecsandri, regia B. Harcenco – Surugiul.
- 30 octombrie 1957** „O rază în întuneric” de M. Riss și P. Kravțov, regia B. Harcenco – un răsculat.
- 30 octombrie 1957** „Căsătoria” de N. Gogol, regia B. Harcenco – Anukin.
- 2 septembrie 1958** „Fiul rătăcit” de E. Raneț, regia R. Grigorean – rol principal.
- 25 octombrie 1958** „Jertfa” de Gh. Timofte, regia B. Harcenco – Petrică.
- 8 februarie 1959** „Poarta fericirii” de M. Zarudnâi, regia A. Aronețkaia – rol principal.
- 9 iunie 1959** „O dragoste târzie” de A. Ostrovski, regia B. Harcenco – Dormidont.
- 18 decembrie 1959** „Cum au iubit ei” de A. Larev, regia B. Harcenco – moș Pătrunjel.
- 8 aprilie 1960** „Tineretea părinților” de B. Gorbatov, regia V. Levițchi – Anton.
- 9 octombrie 1960** „Necuratul” de Gh. Stefanski, regia R. Grigorean – rol principal.
- 30 iulie 1961** „Prietenii de la uzină” de I. Șur, regia V. Levițchi – rol principal.

¹¹ „Literatura și arta”, 6 martie 2014, p.3;

¹² „Făclia”, 14 martie 2015, p. 11; V. Volontir „Dialog cu actorul, regizorul și interpretul Mihai Volontir: Inedit”, Ch.:ARC, 2016. – 128 p.

- 18 mai 1963** „20 de nunți într-un an” de I. Petuhov, regia B. Harcenco – rol principal.
- 26 noiembrie 1963** „Sabia lui Damocles” de N. Hikmet, regia A. Pînzaru – boxerul.
- 8 martie 1964** „Comedia erorilor” de W. Shakespeare, regia B. Harcenco – gemenii Siracuzii și Efescii.
- 9 mai 1964** „Năpasta” de I. L. Caragiale, regia B. Harcenco – Ion Nebunul.
- 14 octombrie 1964** „Evadarea din rai” de Gh. Malarciuc, regia A. Pînzaru – rol principal.
- 8 februarie 1965** „Vinovați fără vină” de A. Ostrovski, regia I. Pinaev – Neznamov.
- 2 iulie 1965** „Viață legată cu ață” de A. Safronov, regia B. Harcenco – rol principal.
- 11 decembrie 1965** „Sărmanul meu Marat” de A. Arbuzov, regia A. Pînzaru – rol principal.
- 6 martie 1966** „Opriți planeta!” de A. Marinat, regia A. Pînzaru – Poponeț.
- 29 septembrie 1966** „Trei crai de la răsărit” de B. P. Hașdeu, regia A. Pînzaru – Hagi Pană.
- 9 decembrie 1966** „Familia mea” de E. De Filippo, regia A. Pînzaru – rol principal.
- 1966** „Nu-ți plătesc!” de E. De Filippo, regia A. Pînzaru – rol principal.
- 27 mai 1967** „Bărbatul nevestei mele”, regia Gh. Hugarev – rol principal.
- 20 noiembrie 1967** „Tac chitic – nu știu nimic!” de K. Basenko, regia I. Pinaev – Chitic.
- 13 aprilie 1969** „Ultima oprire” de E. M. Remark, regia A. Pînzaru – evreul.
- 21 februarie 1970** „Bătrânul” de M. Gorki, regia B. Hijneac – bătrânul.

- 26 aprilie 1970** „Și sub cerul acela...” de A. Busuioc, regia A. Pînzaru – rol principal.
- 24 noiembrie 1970** „Nu-ți plătesc!” de E. De Filippo, regia A. Pînzaru – rol principal.
- 25 februarie 1971** „Esop” de Gh. Figueiredo, regia A. Pînzaru – Esop.
- 24 iulie 1971** „Servus, Peter!” de A. Berg și G. Gard, regia R. Baer – rol principal.
- 8 decembrie 1971** „O poveste din Irkutsk” de A. Arbuzov, regia R. Baer – Serghei.
- 29 aprilie 1972** „Alfred Herțog mort de trei ori” de A. Galiev, regia A. Pînzaru – Alfred.
- 25 martie 1973** „Prințul cocoșat” de F. Koni, regia A. Pînzaru – prințul.
- 16 noiembrie 1973** „Tragedia de la Tatarbunar” de M. Riss și P. Kravțov, regia A. Pînzaru și A. Rusu – un revoluționar.
- 22 ianuarie 1974** „Vivat Cuțulea!” de Gh. Malarciuc, regia A. Pînzaru – Cuțulea.
- 11 mai 1974** „Arvinte și Pepelea” de V. Alecsandri, regia A. Pînzaru – Arvinte.
- 4 februarie 1975** „Sub castanii din Praga” de K. Simonov, regia V. Gherlac – rol principal.
- 13 aprilie 1975** „Oameni energici” de V. Șukșin, regia A. Pînzaru – Aristarh.
- 25 decembrie 1975** „Hanuma” de A. Țagareli, regia A. Koifman – prințul Pantiașvili.
- 30 aprilie 1976** „Anekdote provinciale” de A. Vampilov – două roluri principale.
- 28 octombrie 1977** „Acul și baioneta” de A. Galiev, regia A. Pînzaru – Croitorul.

- 28 ianuarie 1978** „Bani pentru Maria” de V. Rasputin, regia A. Pînzaru – soțul Mariei.
- 9 aprilie 1978** „D-ale carnavalului” de I. L. Caragiale, regia V. Cupcea – Nae Girimea.
- 20 martie 1979** „Doctor fără voie” de J. B. Moliere, regia I. Pinaev – Doctorul.
- 24 martie 1981** „Sfânt și păcătos” de M. Varfolomeev, regia N. Aronețkaia – KuzmaTudâșkin.
- 8 mai 1982** „Despot-Vodă” de V. Alecsandri, regia A. Pînzaru – Despot-Vodă.
- 15 aprilie 1983** „Năpasta” de I. L. Caragiale, regia M. Volontir – Ion Nebunul.
- 24 decembrie 1983** „Dragă consăteanule!” de Gh. Malarciuc, regia A. Pînzaru – rol principal.
- 26 decembrie 1984** „Amurg” de A. Dudarev, regia M. Volontir – Vasili.
- 24 martie 1987** „Agachi Flutur” de V. Alecsandri, regia A. Pînzaru – Agachi Flutur.
- 19 noiembrie 1988** „Frumos și sfânt” de I. Druță, regia M. Volontir – Călin Ababii.
- 25 februarie 1991** „Sosesc deseară” de T. Mușățescu, regia D. Griciuc – rol principal.
- 28 aprilie 1991** „Viața asta-i scurtă tare...” Selecția textelor M. Volontir, regia M. Volontir – rol principal.
- 21 aprilie 1992** „Muntele” de D. R. Popescu, regia I. Cibotaru – regele Dromichete.
- 22 aprilie 1993** „Preșul” de I. Băieșu, regia M. Volontir – Pamfile.
- 10 noiembrie 1993** „Desfacerea gunoaielor” de M. Sorescu, regia I. Cibotaru – Anatol.
- 22 februarie 1996** „Ultima noapte a lui Socrate” de Ș. Țanev, regia M. Volontir – gardianul.

- 30 septembrie 1997** „Cealaltă moarte a Janei d'Arc” de Ș. Țanev, regia C. Păvăloi – Dumnezeu.
- 2 iunie 2001** „Ovidiu” de V. Alecsandri, regia D. Griciuc – Iulius Caesar.

Regie

- 9 ianuarie 1977** „Biroul bunelor servicii „Greierașul” de T. Kojușnik.
- 15 aprilie 1983** „Năpasta” de I. L. Caragiale.
- 26 decembrie 1984** „Amurg” de A. Dudarev.
- 19 noiembrie 1988** „Frumos și sfânt” de I. Druță.
- 28 aprilie 1991** „Viața asta-i scurtă tare...”, spectacol meditativ-distractiv.
- 22 aprilie 1993** „Preșul” de I. Băieșu.
- 22 februarie 1996** „Ultima noapte a lui Socrate” de Ș. Țanev.
- 1 februarie 2006** „Ochiul magic” de T. Kojușnik.
- 9 martie 2009** „Visul unei nopți de mai” după piesa „Trei crai de la răsărit” de B. P. Hașdeu.

Filmografie

- 1967** „Se caută un paznic”, regizor Gh. Vodă; scenarist V. Ioviță – Ivan Turbincă.
- 1968** „Această clipă”, regizor și scenarist E. Loteanu – Mihai Adam.
- 1969** „Singur în fața dragostei”, regizor Gh. Vodă, scenarist A. Busuioc – Obadă.
- 1969** „Zece ierni pentru o vară”, regizor V. Gagiu – Ilie.

- 1970** „Povârnișul”, regizor I. Burghiu, scenariu de I. Burghiu, V. Beșleagă, V. Rojkovski – Andrei Spirea.
- 1972** „Al patrulea”, „Mosfilm”, regizor A. Stolper – Bonar.
- 1972** „Acest dulce cuvânt – libertate!”, „Mosfilm”, regizor V. Zalakevicius, scenariu de V. Zalakevicius și V. Ejov – Carlos.
- 1973** „Dimitrie Cantemir”, regizor V. Ioviță, V. Kalașnicov – Dimitrie Cantemir.
- 1973** „Podurile”, regizor V. Pascaru, scenariu de E. Volodarski, V. Pascaru – Petrache.
- 1974** „Bărbații încărunțesc devreme”, regizor V. Pascaru; scenarist M. Melnic – Andrei Răzlog.
- 1975** „Sunetul flautului”, regizor Rasim Odjagov, „Azerbaidjanfilm” – Djabrail.
- 1976** „Nu crede țipătului păsării de noapte”, regizor I. Burghiu – Ion Mustață.
- 1977** „Povestea lui Făt-Frumos”, regizor V. Ioviță, N. Esinencu – Păsărilă.
- 1977** „În zona atenției deosebite”, regizor A. Maliukov, scenarist E. Meseașev – Volentir.
- 1978** „Rădăcinile vieții”, regizor N. Ghibu – Batâr.
- 1979** „Țiganul”(miniserie TV), „Ekran”, regizor A. Blank – serial TV – Budulai.
- 1979** „Centaurii”, regizor și scenarist V. Zalakevicius – Evariste.
- 1979** „Emisarul serviciului secret”, regizor I. Scutelnic – Ignat Valuță.
- 1980** „De la Bug până la Visla”, studioul „A. Dovjenco”, regizor T. Levciuc; scenarist I. Bolgarin – generalul P. Verșigora.
- 1980** „Manevra de răspuns”, „Mosfilm”, regizor M.

- Tumanișvili, scenarist E. Meseașev – Volentir.
- 1981** „Unicul bărbat”, regizor V. Plotchin, scenarist L. Lihodeev – Mihail Mihailovici
- 1981** „Vânătoare de cerbi”, regizor I. Borețki – Golovin.
- 1982** „Un caz în pătratul 36 – 80”, „Mosfilm”, regizor M. Tumanișvili; scenarist E. Meseașev, – Serghei Schiba.
- 1983** „Prietenie bărbătească”, regizor V. Pascaru; scenarist E. Bucov.
- 1983** „Fii fericită, Iulia!”, regizor I. Burghiu, scenarist A. Burac – Radu.
- 1984** „Acuzarea”, regizor V. Saveliev, scenariu de B. Antonov, I. Mendjerițki – Anchetatorul Iaroș.
- 1984** „Eu port răspundere pentru tine”, regizor B. Iașin, scenariu de V. Mnațakanov, B. Iașin – rol episodic.
- 1985** „Întoarcerea lui Budulai” („Ekran”), regizor A. Blank – Budulai.
- 1986** „Urmele vârcolacului”, regizor A. Grikevicius, scenarist A. Lapșin, V. Vesenski – Ugo Vincero.
- 1988** „Vom rămâne fideli” – rol episodic.
- 1989** „Bătăi în ușă”, regizor C. Cimidov, scenarist I. Gherasimov – rol episodic.
- 1992** „Sânt oare vinovată?”, regizor N. Ghibu, scenariu de K. Luciko, Z. Cirkova – Sanea.
- 2003** „Ciandra”(Moldova), regizor R. Agadjanean , – mecanic de cinema.

Șlagăre

- 1979** „Nu trebuie să ne jeliți” (muzică: S. Gudzenco).
- 1985** „La un colț de masă”.
- 1985** „Mai toarnă vin” (muzică P. Teodorovici, text: E. Rotaru).
- 1985** „Viața asta-i scurtă tare”, cântec popular.
- 1989** „Cântecul prietenilor” (muzică: P. Teodorovici, text: Gr.Vieru).
- 1989** „Zi-i un cântec”.
- 9 martie 1999** „Orașul meu murdar până la stele” „Bălțul meu” (versuri G. Calamanciuc).
- 2 iunie 2008** „Apără-mă, frunză de tei”.
- 2 iunie 2008** „Au crescut copilele”(muzică Gr. Toporeț, text: D. Matcovschi).
- 2 iunie 2008** „Dina, Dana” (muzică: P. Teodorovici).
- 2 iunie 2008** „Durere” (muzică B. Polin, text: Gr.Vieru).
- 2 iunie 2008** „Fericire” (muzică B. Polin, text: D. Matcovschi).
- 2 iunie 2008** „Iubirea noastră, florile” (muzică: Gh. Mustea).
- 2 iunie 2008** „Iubito, plângi?”.
- 2 iunie 2008** „Înveșnicire”.
- 2 iunie 2008** „Moldovenii,” cântec popular.
- 2 iunie 2008** „Rugă” (muzică Gr.Toporeț, text: D. Matcovschi).
- 2 iunie 2008** „Știu și văd”.
- 2 iunie 2008** „Toamna noastră” (muzică B. Polin, text: D. Matcovschi).
- 2 iunie 2008** „Vecină, dragă vecină”.
- 2 iunie 2008** „Viața” (muzică A. Chiriac, text: Gr.Vieru).

- 29 iunie** „Moldovenii când se strâng...”, cântec popular.
2014
18 „Avem un dor, o casă” (muzică A. Chiriac, text:
decembrie D. Matcovschi).
2014

REFERINȚE (ARTICOLE PUBLICATE)

„Mihai Volontir n-a acceptat nici una din invitațiile de a lucra la Chișinău. A rămas la Bălți nu din considerentele unui patriotism local, ci pentru că locul lui n-a fost decât în mediul care i-a fertilizat calitățile de romantic un pic speriat, ieșit, nu fără păreri de rău, din vraja pădurilor natale. Îi place să povestească cum se temea de oameni când a fost scos de-acolo de taică-său, pădurar de Șoldănești, și dat pe mâna unui unchi, să umble cu toți copiii la școala din sat.”

„Îl întâlnești pe stradă, cu mersu-i apăsător și geanta-i aruncată anapoda peste umăr. Îndrăznești să-l întrebi: „Unde pleci, Mihai?” Se uită grăbit la ceas, mai că nu te vede: „În America latină, la filmări...”. Și iată-l, chiar în fața ta, cu piciorul pus pe treapta avionului... Se oprește, însă, brusc, pentru că aude un strigăt din adâncurile copilăriei sale. Strigă tot el, copilul de odinioară. Strigătul trece în zbor de lăstun peste coroana molizilor, zboară din greu prin zăpezi, prin ploaie și vânturi, cât pe ce să întârzie... Reușește, totuși, la timp și Volontir își trage piciorul înapoi, pe pământul nostru. Te întreabă și el ce mai faci, ce-ți fac copiii, dacă nu pleci și tu undeva... Îl năvălesc amintirile. Amintirile lui Volontir poartă culoarea nostalgică a castanilor în noiembrie: sunt bogate, polifonice, „volontirești”.

„Între 25-28 octombrie 1984, ambele spectacole regizate de Mihai Volontir – *Năpasta* de Caragiale și *Amurg* de Dudarev, au fost jucate la Kiev, în sala Teatrului Ivan Franko. Acest scurt turneu, realizat la solicitarea Ministerului Culturii din Ucraina a fost unica escapadă oficială, timp de mulți ani, a unui teatru moldovenesc în capitala altei republici.”

Pavel PELIN, scriitor, fragment din „Mihai Volontir” la culegerea „Ce dragoste veche - actorii”, Chișinău: „Cartea Moldovei”, 1988, p. 72, 76

„Cei peste o sută de eroi întruchipați de Volontir reprezintă personaje de cele mai diverse origini sociale și particularități artistice, psihologice: chipul plin de un răscolitor dramatism al țaranului Kuzma (drama „Bani pentru Maria” de V. Rasputin), imaginea scenică complexă a lui D. Cantemir (filmul „Dimitrie Cantemir”), chipul lui Călin Ababi (piesa „Sfânta sfintelor”) de I. Druță). A mai interpretat și o serie de roluri cu o vizibilă tentă eroico-romantică: pilotul moldovean antifascist Mihai Adam (filmul „Această clipă”), partizanul P. Verșigora (filmul „De la Bug până la Vistula”) ș.a.

Mihai Volontir și-a încercat puterile și în materie de regie, montând spectacolele „Greierașul – oficiul bunelor servicii”, după comedia cu același titlu de T. Kojușnic și drama „Năpasta” de I. L. Caragiale.”

*„Mihai Volontir (1934) 60 de ani de la naștere” în
„Calendarul bibliotecarului '94”, Chișinău, 1994, p. 39*

„Mihai Volontir, actorul și omul, ar fi putut aduna averi fabuloase în alte țări, dar, având rădăcini implantate viguros la baștină, a pus mai mult preț pe sacrificiul în numele culturii naționale, decât pe dolarii reci de aiurea. Și a făcut bine, precum o fac alte sute de personalități ale culturii noastre...”

*Silvia FULGA, jurnalistă,
ziarul „Moldova Suverană” din 26 martie, 2002, p. 5*

„Dragostea de teatru îl apăsa mereu, ca un rol bun pe care nicidecum nu-l poți descifra până la capăt. Îi făcea zile fripte ca un partener zăpăcit, uneori această dragoste parcă era gata-gata să spargă când o obrintea prin autobuze fără sobe și hoteluri „fără stele”, dar Mihai Volontir nu s-a lăsat și a dus-o, teafără și nevătămată, până în mileniul trei.”

„Dar a rămas „surugiul” pe viață. „Surugiul” teatrului bălțean, „surugiul” teatrului national, „surugiul” platourilor de filmare. „A hățuit” zeci de roluri pe scenă și pe ecran, rămânând mereu la locul vechi – pe capra imaginară a primului rol (faimoasa capră a faietonului Chiriței), ca un pui de dac la strajă de spectacole, repertorii, turnee. Primul rol, încredințat cu perspicacitate de regizorul și pedagogul trupei bălțene – Boris Harcenco – s-a transformat cu anii în talismanul actorului Mihai Volontir.”

„Boala de teatru îl apucase bine de tot și-l ținea zdravăn cu chingi „mai întâi cu griji și cu scârbă și pe urmă cu spaimă și îl arde, și are o bubă aici înăuntru”, bubă ce se cheamă Teatru, boală ce nu se tămăduiește și leac nu are și îl macină de ani, de decenii, de o viață.”

Pavel PROCA, dramaturg, critic, teatrolog, Fragment din „Surugiul” Teatrului Național” la culegerea „Să mă aplaudați cu palma pe obraz”, Chișinău: F.E.P. „Tipogr. Centrală”, 2002, p. 10

„Este un vânător de forță, plăcându-i nu atât vânatul, cât natura pe care nu se satură să o privească, să o miroase, să o poarte în suflet. De fapt, arta concretă are menirea de a simplifica viața omului, de a-l identifica cu natura.”

Petru BARACCI, fragment din „Mihai Volontir: „Teatrul și filmul sînt viața mea” de Ion Stici, ziarul „Moldova Suverană” din 10 martie, 2004, p. 3

„I-am dăruit prea puține roluri, din păcate. I-am dăruit în schimb durerea, de parcă aceasta-i o floare... Pe unii artiști trebuie să-i îndrumezi, iar pe alții, dimpotrivă, trebuie doar să reușești să-i înțelegi. Acesta e el – trebuie doar să-l înțelegi. Am realizat acest lucru încă când filmam „Rădăcinile vieții”, anume atunci când s-a născut faimosul duet Mihai Volontir – Klara Luciko.”

Nicolae GHIBU, fragment din „Mihai Volontir: „Teatrul și filmul sînt viața mea” de Ion Stici, ziarul „Moldova Suverană” din 10 martie, 2004, p. 3

„Acest stil de interpretare al dumisale l-am observat și eu: era pe un timp ca cel de acum – nici iarnă, nici primăvară – când mi-a zâmbit norocul să-l cunosc „pe viu” pe Mihai Volontir, faimosul „paznic al raiului”. Fusesem invitată la probe de film pentru „Această clipă” și pășeam pentru prima dată pe un platou de filmare – eram o intrusă, cu ochii rotunzi de curiozitate.”

Maria SAGAIDAC, fragment din „Mihai Volontir: „Teatrul și filmul sînt viața mea” de Ion Stici, ziarul „Moldova Suverană” din 10 martie, 2004, p. 3

„Cred că Mihai Volontir merită, prin talentul pe care îl are, să rămână în atenția spectatorilor. Cu regret, nu avem personalități de talia lui și nu ne putem permite „luxul” să-l dăm uitării. Vreau să văd

filme cu participarea eminentului actor, vreau să revăd filmele în care a jucat, începând cu nemuritorul Ivan Turbincă.”

Larisa UNGUREANU, scriitoare, fragment din „Mihai Volontir:„Teatrul și filmul sînt viața mea” de Ion Stici, ziarul „Moldova Suverană” din 10 martie, 2004, p. 3

„...vorba poetului Anatol Ciocanu: „Nici unul nu făcuse studii teatrale, dar erau dolidora de talent nativ, de comori de sensibilitate pentru tot ce e omenesc și frumos, pentru jocul magic din luminile rampei, pe care regizorul Boris Harcenco a știut să-l îndrumeze și modeleze”.

Iar din acest buchet sau florilegiu veritabil de talente scenice, treptat-treptat, Mihai Volontir a început să facă o figură aparte, să se detașeze, să se afirme plinar, nu luând-o prea mult înaintea confrăților săi, dar nici călcându-le prea mult pe bățatură. Ca orice tânăr aspirant să-și croiască un drum al său în teatru, a știut să fie atent la indicațiile directorului de scenă, dar și la jocul inspirat al coechipierilor săi, pentru că un spectacol înseamnă colaborare, cooperare, confruntare și raportare la alți factori inerenți ce contribuie la făurirea unei opere colective: reprezentația scenică.

Dar să-l lăsăm să vorbească pe sărbătoritul nostru de azi: „Convingerea mea e că la teatru trebuie să vii cu capul descoperit... teatrul nu suferă aproximații, contrafaceri, rutină... Pretinde doar inspirația, care, altfel, se mai cheamă muncă. Muncă tenace, perseverență, dăruire!”

„...Mihai Volontir a început să facă o figură aparte, să se detașeze, să se afirme plinar, nu luînd-o prea mult înaintea confrăților săi, dar nici călcîndu-le prea mult pe bățatură. Ca orice tînăr aspirant să-și croiască un drum al său în teatru, a știut să fie atent la indicațiile directorului de scenă, dar și la jocul inspirat al coechipierilor săi, pentru că un spectacol înseamnă colaborare, cooperare, confruntare și raportare la alți factori inerenți ce contribuie la făurirea unei opere colective: reprezentația scenică.”

Nicolae BĂTRÎNU, critic de artă, „Prințul scenei profesioniste”, ziarul „Moldova Suverană” din 10 martie, 2004, p. 3

„Timp de câteva luni sau poate ani, te concentrezi asupra vieții unui personaj, asumându-ți o altă viață. Și când s-a sfârșit „jocul”, viața acestuia, cu bucuriile și durerile lui, rămâi gol, trist și rătăcit. Ai trăit o viață pe care ai știut-o de la bun început din scenariu... Acum

trebuie s-o trăiești pe a ta, mult prea necunoscută, adevărată și adesea încurcată.” (Mihai Volontir)

A venit în lumea filmului, vesel ca un cântec, atrăgând imediat atenția asupra măiestriei artei sale, altruismului lăuntric și bunătății mărinimoase. Precum și personajul din povestea ceea a lui Ion Creangă, care, revenind la baștină după 25 de ani de slujbă pentru țar, fără să-și dea seama, a impresionat Însuși bunul Dumnezeu și Sfântul Petru, atunci când s-a despărțit de ultimele două ruble, dăruindu-le, fără regrete, cerșetorilor vagabonzi...

Astfel, în 1967, începuse cariera cinematografică a lui Mihai Volontir, actor al Teatrului Dramatic „Vasile Alecsandri” din Bălți. Rolurile sale se înscriu firesc în șirul valorilor culturii noastre, stârnesc emoții, admirație. A creat chipuri ce rămân în memoria spectatorilor și de care s-a bucurat mereu, iar în clipele grele – le-a inspirat încrederea în viitor.

Cunoscutul actor Mihai Volontir a consacrat circa jumătate de secol teatrului bălțean, pe a cărui scenă a lucrat chiar de la fondare. A realizat mai mult de 120 de roluri în teatru și în film. Din 1984, este Artist al Poporului, mai târziu devine unul dintre primii cavaleri ai Ordinului Republicii.

Vine pe lume la 9 martie 1934, dinspre părțile Hligenilor, Șoldănești, județul Orhei, având la ureche păsările cerului și vuietul pădurii, căci taică-său ținea canton la o margine de codru. Era micuț când fratele Nicu l-a învățat călăria, de atunci are o predilecție deosebită pentru cai. A văzut cu ochi de copil războiul sângeros, a simțit foametea nemiloasă. Adolescent fiind, a lucrat la cariera din Râbnița, ziua scotea piatră, seara încărcă var în vagoane. A văzut cu ochii săi și deportarea basarabenilor, a auzit plânsul copiilor smulși din brațele părinților și duși în Siberii geroase. A făcut școala în Orhei, ulterior instruind și educând un timp odraslele țăranilor din comuna Păpăuți.

Aici, apoi și la Râbnița, luase contact cu teatrele de amatori, simțind că scena e visul lui. Au trecut niște ani, când i s-a oferit speranța. Boris Harcenco, regizor al teatrului din Bălți, l-a ajutat – Mihai Volontir devine actor profesionist. Purta în gând și în inimă cântecele mamei, precum și îndemnul tatei: „Mihăiță, să știi că în viață de mare preț e demnitatea: dacă o ai, ești om, dacă nu – nimic nu e!”

De-a lungul anilor, s-a afirmat pe platoul de filmare cu demnitate și verticalitate. A realizat în filme peste 30 de roluri principale, în

scenă – de două ori pe atâta, trăind astfel mai multe vieți. A devenit recunoscut, și-a clădit un nume în artă atât pe meridian național, cât și pe cel internațional – s-a filmat în diverse studiouri ale lumii.

Pe Esop l-a jucat 12 ani, tot atâția ani a durat și rolul lui Ion din „Năpasta” de marele Caragiale. La invitația lui Emil Loteanu, a jucat rolul lui Mihai Adam în filmul „Această clipă” (1968), Gheorghe Vodă îi propune rolul brigadierului Obadă din filmul „Singur în fața dragostei” (1969), iar pentru rolul lui Dimitrie Cantemir, în 1976, i s-a acordat Premiul de Stat al Moldovei. În filmul „Cine l-a ucis pe Hugo Vinchero”, o coproducție Lituania-Argentina, a avut-o parteneră pe actrița argentiniană Lily Lavale, în „Țiganul” și „Întoarcerea lui Budulai” - pe rusoaica Klara Luciko.

Ironia sorții făcea totul ca Mihai Volontir, interpretându-și compozițiile, să surprindă și, mai cu seamă, să fascineze imaginația doamnelor romanțioase, frângându-le inimile, în rolul țiganului Budulai... De altfel, aceste seriale televizate sunt foarte longevive, ele având priză, și în prezent, la spectatori în Federația Rusă, Ucraina, Belarus, Serbia, Macedonia, Bulgaria etc. Îl apuca o mare tristețe, atunci când avea loc prezentarea ultimului spectacol sau se terminau filmările unei pelicule. Nu numai artistul, dar și admiratorii lui au rămas foarte decepționați atunci când i s-a acordat pensie doar de 74 de lei lunar... Cu toate acestea, Mihai Volontir crede că, în comparație cu scena politică, scena teatrului este una adevărată, mult mai credibilă. Rătăcind printre relicvele filmului, jucate de Mihai Volontir, regizorul Nicolae Ghibu a remarcat, elegiac și optimist în același timp: *„Mihai, prin intermediul artei sale scenice vibrante, l-a făcut pe erou să se scoale din genunchi în picioare. Atunci am înțeles că dacă gramatica muzicală cunoaște șapte note, Mihai Volontir poate face uz, în joc, de toate sunetele posibile. Chipul eroului înglobează toate nuanțele – de la sunetul gingaș al viorii până la cadența tobei. Pentru mine, a lucra cu Mihai este o plăcere deosebită. Domnia Sa este înzestrat cu o polifonie profundă, este reținut, tăcut, uneori părându-mi singuratic. Dar singurătatea și reținerea talentului său înglobează toate anotimpurile: scârțâitul zăpezii și canicula verii, murmurul primăverii și freamătul domol al toamnei”*. Numeroase personalități ale culturii atestă caracterul complex al omului nostru, în persoana lui Mihai Volontir. Astfel, academicianul Mihai Cimpoi consideră că *„personajul jucat de el va fi întotdeauna un erou, fiindcă actorul are știința rară de a-i imprima ceva monumental, care sfidează obișnuitul, cotidianul”*. Petru

Baracci, artist al poporului: „*E un actor de excepție și are multe roluri antologice, încât tineretul poate să învețe multe de la el. Alta e că oamenii ca dumnealui astăzi nu-s apreciați la justa lor valoare, o să ne mușcăm coatele, dar va fi târziu când vom percepe cu adevărat ce am avut și am pierdut*”.

„*Îi mulțumesc pentru tot ce a fost o tinerețe în urmă! Pentru lecțiile necitite de el, dar pe care le înghițeam din privire, pentru zâmbetul bun și înțelegător când nu-mi mergea ceva. Rămân un spectator fidel, mă bucur să-l revăd, mă bucur de succesele lui. Mă mândresc că am fost în aceeași echipă!*”, spune Maria Sagaidac, prof. univ., dr. în matematică, actriță de cinema.

„*Trebuie să ne bucurăm că-l avem. E un om înțelept și foarte talentat: pentru mine orice cuvânt rostit de Domnia Sa, orice obiect pe care-l atinge capătă splendoare*”, declară pictorul Iurie Matei.

De altfel, sunt memorabile nu numai rolurile, dar și cântecele dumnealui, lansate la îndemnul fraților Petre Teodorovici și Ion Aldea-Teodorovici. Cu vocea sa inconfundabilă, Mihai Volontir aduce lumii mesaje de omenie, de comportament civilizată. Are în palmares și un cântec propriu, despre Bălți, orașul viselor sale. A plâns cu lacrimi amare la aflarea veștii despre moartea lui Grigore Vieru, un moment extrem de emoționant.

„*Viața asta-i scurtă tare, cât ai mirosi o floare*”, sunt versurile unui cântec de pe vremea părinților noștri. Cum mai trece timpul!”

*Svetlana VIZITIU, scriitoare,
fragment din „Demnitatea dacă o ai, ești om, dacă nu – nimic nu e!”
inserat în ziarul „Timpul”, 18 septembrie 2015, p. 23;
revista BiblioPolis, 2009, Nr. 1, p. 98*

„Mihai Volontir face parte din cohorta tinerilor basarabeni care au copilărit în condiții anevoioase – război, foamete, deportări și lipsuri elementare în anii postbelici. A trecut prin mari greutăți, dar a muncit și a luptat cu demnitate și a învins.”

*Gheorghe BACIU, fragment din
„Arta teatrală și interpretativă” la culegerea
„Orașul Bălți și oamenii lui”, Chișinău, 2011, p. 321*

„Mihai Volontir e unul dintre puținii noștri actori care are imperioasa nevoie de o formulă scenic shakespeariană.

Personajul jucat de el va fi întotdeauna un erou, fiindcă actorul are știința rară de a-i imprima ceva monumental, care sfidează obișnuitul, cotidianul.”

Mihai CIMPOI, academician, fragment din „[Venind de-a dreptul din codru...]” la culegerea „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”, Chișinău, Editura „Știința”, 2011, p. 210

„Mi-a cerut totdeauna cât mai puține cuvinte pentru rolul său și, de acum la filmări, îi admiram capacitatea de a exprima precis, cu economie de mijloace ceea ce cuvintele n-ar fi izbutit niciodată. Prezență printre ceilalți actori, echilibrul și siguranța sa sunt calitățile unei personalități puternice, care îi intimidează într-un fel pe parteneri.”

Evghenii MESEȚEV (Moscova), fragment din „O personalitate distinctă” la culegerea „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”, Chișinău, Editura „Știința”, 2011, p. 215

„Mihai Volontir este o personalitate absolut diferită de ceilalți foști actori sovietici. Zalakevicius îl numea cu venerație „un Kacialov moldovean”, având în vedere incomparabila sa autenticitate și profunzime. Este un actor superb, unic în felul lui.”

Regimantas ADOMAITIS, actor de teatru și film, fragment din „[Un actor superb, unic în felul său]” la culegerea „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”, Chișinău, Editura „Știința”, 2011, p. 227

„Mihai Volontir descinde dintr-un univers mitologic, din sferele alpestre ale frumosului și de aici vine arderea ce-i caracterizează sensibilitatea artistică. Zic „sensibilitate artistică”, întrucât Mihai Volontir nu învață de la natură veridicitatea ei pământească, ci acea armonie supremă, ce exprimă tot ce-i firesc. Și cred că cea mai apropiată definiție a lui Mihai Volontir ar fi, probabil – și nu mi-e teamă s-o spun – că-i un mare actor.”

Vitautas ZALAKEVICIUS, actor de teatru și film, fragment din „[Descins dintr-un univers mitologic...]” la culegerea „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”, Chișinău, Editura „Știința”, 2011, p. 211

„Adevăratul talent, deprinderea de a munci până la sacrificiu și caracterul artistic desăvârșit îl fac pe Mihai Volontir cunoscut, ca actor și regizor, departe de meleagurile moldave. Arta interpretativă i-a fost admirată la justa lui valoare pe întregul areal al fostei URSS. Prin rolurile sale – Dimitrie Cantemir în filmul cu același nume,

Budulai în „Țigani” și multe alte roluri –, el și-a demonstrat măiestria de artist talentat.”

„Fără îndoială, Mihai Volontir este un artist de talie internațională, unul dintre cei mai remarcabili actori ai neamului și plaiului nostru mioritic, unul dintre fondatorii teatrului bălțean și promotorul unui stil excepțional în activitatea teatrului dramatic. În calitate de actor de film, M. Volontir ne-a dus faima departe peste hotarele țării.”

*Gheorghe BACIU,
„Orașul Bălți și oamenii lui”, Chișinău, 2011, p. 321, 322*

„Își este el însuși maestrul și discipolul, este el însuși și prin el însuși Actorul. Ilustrează, prin urmare, cazul rar de transformare a Marginii în Centru. Bălții au devenit, datorită lui, un centru al artei scenice.”

*Mihai CIMPOI, academician, fragment din „Marginea devenită centru”
la culegerea „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”,
Chișinău, Editura „Știința”, 2011, p. 143*

„...el și când tăcea era atât de veridic, exact, fin – mă fascina! Mihai, îți mulțumesc pentru tot ce a fost o tinerețe în urmă! Pentru lecțiile necitite de tine, dar pe care le înghițeam din privire, pentru zâmbetul bun și înțeleghător când nu-mi mergea ceva! Rămân un spectator fidel, mă bucur să te revăd, mă bucur de succesele tale! Mă mândresc că am fost în aceeași echipă!”

*Maria SAGAIDAC, doctor, fragment din
„[Faimosul „Paznic al raiului]” la culegerea „Mihai Volontir sau despre
vocația omenescului”, Chișinău, Editura „Știința”, 2011, p. 228*

„Mihai Volontir nu s-a specializat într-un anumit gen de teatru. Artist cu o sută de chipuri – s-a întrupat în efigii de domnitori, regi, împărați, filozofi, prinți, cerșetori, voievozi și damanți – artist cu o sută de suflete. Câte un suflet pentru fiecare personaj. Actor de echipă care se simte bine printre parteneri de talia sa. Viețuiește printre zeci de oglinzi, în care se reflectă tot atâtea ipostaze conflictuale, contradictorii. Maestrul nu a râvnit să fie simplu. Maestrul a râvnit să fie înțeles. Și a fost înțeles de publicul de pe toate meridianele geografice.”

*Gheorghe URSCHI, umorist, fragment din relatarea
„Mihai Volontir. Conștiința demnității native” inserat în cartea lui Ion
Proca „O viață cât o moarte de lungă”, Ch.: „Notograf Prim” SRL, 2011,
p. 151*

„Cu un deosebit interes și căldură creează Volontir chipul omului de la țară. Fie roluri principale sau secundare, ele emoționează, bucură, trăiesc în memoria spectatorului. Încântător și înțelept e brigadirul Obadă (*Singur în fața dragostei*, regizor Gh. Vodă), încrezut până la nebunie în realizarea visurilor sale e președintele de colhoz Spirea (*Povârnișul*, regizor I. Burghiu), îndărătnic și ridicol e țăranul Nachi (*Căruța*, regizor R. Vieru), cu mari frământări sufletești, dar tăcut până la durere e argatul Petrache (*Podurile*, regizor V. Pascaru), vertiginos și atât de romantic e Țiganul Budulai (*Țiganul*, regizor A. Blank). În bunătatea și simplitatea acestor chipuri, în vigoarea lor rustică se lasă adânc bănuțit acel frumos împrumut, pe care îl ia Volontir de la sătenii săi din Glinjeni, ca apoi, departe în lume, să le poarte gestul, vorba, tristețea și bucuria...”

Dumitu OLĂRESCU, doctor conferențiar, fragment din culegerea „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”, Chișinău, Editura „Știința”, 2011, p. 213-214

„Mihai Volontir, prin comportamentul său, a dovedit cu prisosință că a fost și rămâne un patriot al plaiului natal, al orașului drag și al Teatrului „Vasile Alecsandri”, în care activează rodnic peste o jumătate de secol. A avut mai multe ocazii și oferte de a pleca pentru o viață mai ușoară, dar a dovedit că este un bun patriot”.

Gheorghe BACIU, fragment din „Arta teatrală și interpretativă” la culegerea „Orașul Bălți și oamenii lui”, Chișinău, 2011 (Î.S. F.E.-P. „Tipografia Centrală”), p. 322

„Tot ce a jucat Mihai Volontir – în teatru și în film – rămâne pecetluit de acest sentiment nobil și sublim – al demnității. Eroii lui, fără să ia poza de martiri cocoțați pe sociu, chit că trăiau și stări – fizice sau de spirit – în care erau afectați, nedreptățiți, ofensați, înjosiți, batjocoriți, până la urmă, tot își dezdoiau spatele și vai de cel sau de cei care se încumetaseră să-i năpăstuiască.”

Gheorghe URSCHI, umorist, fragment din relatarea „Mihai Volontir. Conștiința demnității native” la culegerea „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”, Chișinău, Editura „Știința”, 2011, p.

138

„Mihai Volontir joacă ruga către soare ca pe o metaforă: o gamă întreagă de sentimente și asociații se nasc în sufletul celui care privește și ascultă această rugă.”

Larisa UNGUREANU, scriitoare, fragment din „Amurg în trei” la culegerea „Tot aici mă-ntorc”, Editura „Lumina”, Chișinău, 2011, p. 36

„Atunci am înțeles că dacă gramatica muzicală cunoaște 7 note, Mihai Volontir poate în joc face uz de toate sunetele posibile. Chipul eroului înglobează toate nuanțele – de la sunetul gingaș al viorii, până la cadența tobei. Pentru mine a lucra cu Mihai este o plăcere deosebită. Domnia Sa este înzestrat cu o polifonie profundă, este reținut, tăcut, uneori părându-mi singuratic. Dar singurătatea și reținerea talentului său înglobează toate anotimpurile: scârțâitul zăpezii și canicula verii, murmurul primăverii și freamătul domol al toamnei.”

Nicolae GHIBU, scenarist, regizor, fragment din „[...]trebuie doar să-l înțelegi” la culegerea „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”, Chișinău, Editura „Știința”, 2011, p. 230-231

„E un actor de excepție și are multe roluri antologice, deci, tineretul poate să învețe multe de la el. Alta e că oamenii ca dumnealui astăzi nu-s apreciați la justa lor valoare, o să ne mușcăm coatele, dar va fi târziu când vom percepe cu adevărat ce am avut și ce am pierdut. Ne-am întâlnit în filme, îmi pare rău că nu ne-am întâlnit și pe scenă. L-am urmărit în câteva spectacole cu mare drag, e un om care înțelege în străfunduri arta actoricească. Este conștient de mesajul artei sale menite să-l facă pe om mai uman, mai stăpân pe instinctele primare și, așa, mai destoinic să-și umanizeze viața sa și a societății.”

Petru BARACCI, fragment din „[Un om care înțelege în străfunduri arta actoricească]” la culegerea „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”, Chișinău, Editura „Știința”, 2011, p. 229

„A jucat și roluri negative (puține de tot), dar și acelea erau firi înzestrate și agreabile.

Teatrul, căruia i s-a dăruit pe de-a întregul și pe toată viața, a fost NAȚIONALUL BĂLȚEAN spre care venea mereu din diferite puncte ale planetei, cu avionul, cu autobuzul, cu mașina, cu căruța și pe jos, ca să-și joace spectacolul; să sufere, să plângă, să râdă, să jubileze, să iubească, să urască, să invidieze, și, mai ales, să fie invidiat, să miște, să tulbure, să răvășească, să strige, să tacă, să înfrunte, să sfideze, să păcălească, să mintă, să înșele, să spună

adevărul, să-l tănuiască, să cârtească, să urzească, să comploteze, să dărâme, să zidească, să rezidească, să fie cutezător, timid, retras, impetuos, excentric, romantic, prozaic, devotat, frivol, înfrânt, victorios, dar niciodată plat, niciodată mediocru, niciodată banal.”

Ion PROCA, actor, fragment din relatarea „Mihai Volontir. Conștiința demnității native” inserat în cartea „O viață cât o moarte de lungă”, Ch.: „Notograf Prim” SRL, 2011, p. 144-145

„Pe parcursul anilor, mai ales la începuturi, se tot vehicula ideea, ba chiar se insista că ar fi un actor fără școală. Fără studii teatrale, adică. Nu este deloc adevărat. Și nici nu e vorba aici de clișeul alegoric că ar fi învățat la „școala vieții”. Nu. A făcut școală teatrală, mai bine zis, școala de teatru, care îi poartă numele, pentru că îi aparține. E o catedră pe care el a gândit-o, el a plăsmuit-o, el a înființat-o, a deschis-o, el a predat, el a învățat, a absolvit-o și a închis-o. Deloc din egoism. Doar pentru că altcineva nu poate studia la școala asta. Nu-i cunoaște limbajul, nu-i poate pătrunde înțelesul, nu-i poate însuși abecedarul. E un institut inaccesibil, inabordabil, unipetal, monoflor.”

Gheorghe URSCHI, umorist, fragment din relatarea „Mihai Volontir. Conștiința demnității native” inserat în cartea lui Ion Proca „O viață cât o moarte de lungă”, Ch.: „Notograf Prim” SRL, 2011, p. 148-149

„Tot ce a jucat actorul Mihai Volontir – în teatru și în film – rămâne pecetluit de acest sentiment nobil al demnității. Eroii lui, fără să ia poza de martiri cocoțați pe soclu, chit că trăiau și astăzi – fizice sau de spirit – în care erau afectați, nedreptățiți, ofensați, înjosiți, batjocoriți, până la urmă, tot își dezdoiau spatele și vai de cel sau de cei care se încumetaseră să-i năpăstuiască.”

Gheorghe URSCHI, umorist, fragment din relatarea „Mihai Volontir. Conștiința demnității native” inserat în cartea „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”, Chișinău, Editura „Știința”, 2011, p. 138

„E un om înțelept și foarte talentat: pentru mine orice cuvânt rostit de Domnia Sa, orice obiect pe care-l atinge capătă splendoare. Contractându-l, ascultându-l, devenim și noi mai culți, mai înțelepți.”

Iurie MATEI, artist plastic, fragment din „[E un om înțelept și foarte talentat]” la culegerea „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”, Chișinău, Editura „Știința”, 2011, p. 230

„Actor de teatru și cinema de un rar talent, Mihai Volontir te frapează prin capacitatea de a intui o viață interiorizată complexă,

multilaterală, contradictorie, profundă și nuanțată. Extrema, în fond, dar aparenta modestie exterioară a procedeelelor actoricești caracteristice individualității sale artistice, emană o cuceritoare intensitate a sentimentelor, o forță intelectuală pronunțată a conceperii și tratării rolurilor, o fină sensibilitate în receptarea subtilităților psihologice. Fapt ce contribuie la memorizarea aproape sculpturală a personajelor interpretate de actor, dominate de expresivitatea gândului și emoțiilor, întipărite deosebit de reliefat.”

*Raisa SUVEICĂ, fragment din „[Forța explozivă a talentului...]”
la culegerea „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”,
Chișinău, Editura „Știința”, 2011, p. 212*

„El m-a cucerit prin faptul că este un actor care joacă în cel mai autentic spirit popular, că e mândru de sine, își cunoaște prețul și e, pur și simplu, fermecător ca și om – e numai suflet. Mie îmi plac astfel de oameni care fac lucruri pentru care-i doare sufletul.”

„ ...Am văzut și o montare realizată de Mihai Volontir (spectacolul *Frumos și sfânt* de Ion Druță la Teatrul „Vasile Alecsandri” din Bălți – n. red.). I-am mărturisit, între altele, că am fost uimită aflând că deține în acest spectacol un rol central și că este totodată regizorul montării. Căci, în cazul dat, trebuie să pui în scenă și să joci un material cu adevărat sfânt. El m-a cucerit prin faptul că este un actor care joacă în cel mai autentic spirit popular, că e mândru de sine, își cunoaște prețul și e, pur și simplu, fermecător ca și om – e numai suflet. Mie îmi plac astfel de oameni care fac lucruri pentru care-i doare sufletul.”

Rufina NIFONTOVA, actriță, fragment din „[Adevărata fire a moldoveanului...]” la culegerea „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”, Chișinău, Editura „Știința”, 2011, p. 215

„Când regizorul Alexandr Blank a decis să însceneze povestirea Țiganul, m-a văzut pe mine în rolul Klaudiei Puhleakova. Dar cine va fi Budulai? Am întrebat, căci e vorba de un erou ideal. Între candidații la rol au fost artiști gruzini, armeni, azeri, ba a fost invitat la probe de film și Slicenko, mai bun țigan nici că să găsești. Dar Blank vedea altfel rolul și nimeni nu convenea. Au decis să-l „probeze” și pe Armen Dgigarhanean, dar el s-a dovedit că-i ocupat în alt film. Atunci i-am spus că cel mai reușit actor ar fi aici Mihai Volontir, cu care am jucat în filmul *Rădăcinile vieții*, regizor N.

Ghibu. Blank îl cunoștea de undeva pe Volontir, s-a bătut cu mâna peste frunte și în aceeași zi trimise asistentul său la Bălți cu scenariul. Mihai a citit și a căzut de acord să vină la probe: el vorbea românește, eu rusește și imediat a fost acceptat.”

Clara LUCIKO, fragment din „[Dar cine va fi Budulai]” la culegerea „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”, Chișinău, Editura „Știința”, 2011, p. 229

„Îmi pare că reușesc să-l înțeleg doar după timbrul vocal, după zâmbet. Pe unii artiști trebuie să-i îndrumezi, iar pe alții, dimpotrivă, trebuie doar să reușești să-i înțelegi. Acesta e el – trebuie doar să-l înțelegi. Am realizat acest lucru încă când filmam Rădăcinile vieții, anume atunci când s-a născut faimosul duet Mihai Volontir – Klara Luciko.”

Nicolae GHIBU, scenarist, regizor, fragment din „[...trebuie doar să-l înțelegi]” la culegerea „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”, Chișinău, Editura „Știința”, 2011, p. 231

„Era foarte captivant să-l urmărești, fiindcă nu există nimic mai interesant decât să urmărești viața unui spirit elevat. Volontir având o predilecție la personaje venite din spațiul patriarhal, dezvăluie o nebănuț de profundă și complexă viață spirituală a acestora. Cred că magnetismul lui venea din această nespuse de bogată viziune a lumii etniei sale.”

Regimantas ADOMAITIS, actor de teatru și film, fragment din „[Un actor superb, unic în felul său]” inserat în culegerea „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”, Chișinău, Editura „Știința”, 2011, p.228

„Cântecele lui Mihai Volontir provin din spațiul unei culturi pe care sau am pierdut-o într-un ritm vertiginos, sau ni s-a părut, la un moment dat, că o putem exclude fără pierderi din istorie și timp.”

Pavel PELIN, scriitor, fragment din „Cântecele lui Mihai Volontir” la culegerea „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”, Chișinău, Editura „Știința”, 2011, p. 216

„...Diversă e structura chipurilor create de acest actor, precum diverse sunt manierele regizorilor care colaborează cu el și stilistica filmelor, dar fiecare chip poartă valența general-umanului, fiindcă în

aceste chipuri rămâne cultura, măiestria și sufletul actorului Mihai Volontir-omul, care încet și cuminte ne învață a lubi, a Muri, a Trăi...”

Dumitu OLĂRESCU, dr.conf., fragment din „Mihai Volontir” la culegerea „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”, Chișinău, Editura „Știința”, 2011, p. 213-214

„S-a scris și se va mai scrie mult despre acest stejar al teatrului basarabean din a doua jumătate a secolului XX. Critici de teatru și cronicari de cinema vor face noi și noi dezvăluiri în arta lui interpretativă, or studia la nesfârșit partițiile-i strălucite, în care mai au multe de descoperit. Nu mă încumet să pretind la explorări și investigații, țin doar să spun un cuvânt despre acest enigmatic artist, despre acest coleg, despre acest om deosebit, așa cum îl știu sau, poate, numai îl intuiesc.”

Gheorghe URACHI, umorist, fragment din relatarea „Mihai Volontir. Conștiința demnității native” inserat în cartea lui Ion Proca „O viață cât o moarte de lungă”, Ch.: „Notograf Prim” SRL, 2011, p. 147

„Am lucrat patru ani în scenă alături de Domnia Sa în spectacolul *Desfacerea gunoaielor* și am avut ce învăța... E un Om cu literă mare, de aceea țin acum să-i mulțumesc pentru acele sfaturi și povețe părintești.”

Ion CĂRAS, actor, fragment din „[Un pilon al instituției teatrale Bălțene]” la culegerea „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”, Chișinău, Editura „Știința”, 2011, p. 231

„Când numărăm pe degete actorii de valoare, apți de a interpreta roluri de mare amploare socială și psihologică, printre primii se încadrează Mihai Volontir. Dotat cu un dezvoltat simț al discernământului artistic, Mihai Volontir surprinde detaliile jocului actoricesc al colegilor de breaslă cu precizia și actualitatea creatorului, care se poate transfigura și în rolurile imaginare.”

Raisa SUVEICĂ, scriitoare, jurnalistă, director Editura Cartea Moldovei, fragment din „[Forța explozivă a talentului...]” la culegerea „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”, Chișinău, Editura „Știința”, 2011, p. 212

Mihai Volontir. Arborele genealogic

Această viță a voluntireștilor se trage din codrii Orheiului, din Glinjenii Șoldăneștilor, acolo, din satul situat pe buza de scoc ce se ridică deasupra canionului râușorului Ciorna, pe unde secole la rând s-a perindat neamul acesta plin de viață și simț artistic.

Vrednica stirpe țărănească, Volintiri, o găsim înveșnicită prin vechi catastife. Încă prin mijlocul sec. al XVIII-lea – un oarecare GRIGORIE, fără poreclă sau nume de familie, l-a făcut, în 1755, pe VASILE. Și acest VASILE îndreptăți în curând așteptările părinților și chemarea nepretențioasă a scripturii „plodiți-vă și înmulțiți-vă”.

Și ca să reușească această chestie strămoșul Vasile trăi pe lume 92 de ani, plodind o droaie de băieți: în 1795 (adică de abia la vârsta de 40 de ani) îl născu pe ANANIE sau NANI VASILIEV SÂN VOLINTIR, în 1800 – pe HARITON VASILIEV sân VOLINTIR, în 1803 – pe TOADER VASILIEV sân VOLINTIR, iar în 1812, deja la 57 de ani, îl făcu și pe mezinul – NICOLAE VASILIEV sân VOLINTIR. Toți-toți acești copii au venit pe lume cam cu întârziere, dar, în schimb, cu zestre, deoarece fiecare dintre ei s-a născut deja VOLINTIR (sau VOLENTIR – cum ortografiau unii pisari pe atunci), adică fiecare deja avea și poreclă, care, mai târziu, deveni chiar nume de familie, plin de noimă istorică și onorat de urmașii lor cu deplină demnitate – VOLINTIR.

Și, să știți că șolticii de băieți nici nu s-au grăbit să se nască până când taica lor, acel VASILE GRIGORIE SÂN, nu se porni prin lume, în slujbă la împărați, nu chiar ca un Budulai aș zice eu, și prin osteneala brațelor și a minții, să agonisească numele de familie jinduit de urmași – VOLINTIR.

La urma urmei, băieții au binevoit totuși să se nască, ca apoi să crească mari, iar la o adică, la îndemnul firii, să se împerecheze și ei cu câte o Axinie, Uliană, Tasia sau Ioană, făcând și ei, băieți și fete, care și cum... Unul dintre acei buclucași băieți ai strămoșului Vasile VOLINTIR – un Toader VOLINTIR se căsători cu Tasia, cu care în 1832 îl făcu pe IOAN, în 1836 – pe ANICA, în 1838 – pe SIMION, în 1844 – pe CHIRILĂ, iar în 1845 – pe alt SIMION. VOLINTIRI și ei!

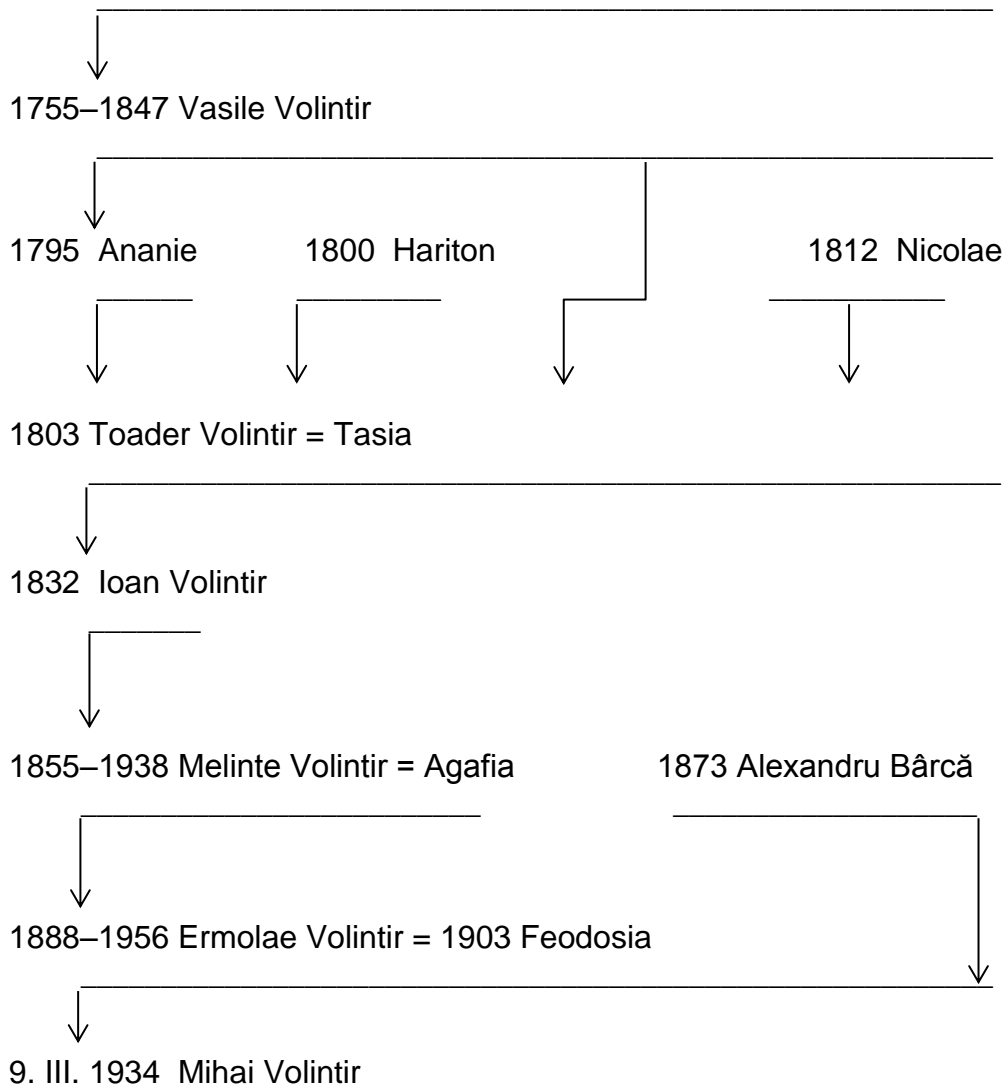
Dar dintre ei ne interesează unul mai norocos, IOAN, care în 1855, de abia la 23 de ani, se apucă să-l facă pe MELINTE, tot VOLINTIR, iar acest MELINTE sau MELENTIE, împreună cu AGAFIA, fiica unui Timofte, în cei 83 de ani trăiți pe lume făcu o casă de copii. Pe unul dintre ei l-au botezat ERMOLAE.

ERMOLAE VOLINTIR, tatăl actorului nostru MIHAI VOLINTIR.

Să ne trăiești, Mihai Volintir... 1995.

Cartea neamului Volintir din Glinjenii Șoldăneștilor

1725 Grigore

*dr. conf. Vlad CIUBUCCIU,
„Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”,
Chișinău, Editura Știința, 2011, p. 12-13*

„Pentru bădița Mihai cuvântul e mai mult sens decât culoare, mai mult idee decât ornament, mai mult adâncime decât explicare. E un netăgăduit teatralist cu lungă carieră.

Tot ceea ce a jucat (în teatru și în cinematografie), tot ceea ce a montat, tot ceea ce a cântat poartă marca sa proprie: marca VOLONTIR. Emblema ce a înfruntat timpul necruțător și gustul publicului care-și schimbă întruna moda.”

„Artist slobod la baierile gurii, asigură personajelor credibilitate maximă. Bate rău și, mai întotdeauna, pe dreptate. Stăpânește (nu doar pe scenă!) o individualitate stilistică inconfundabilă egală mereu cu sine în sensul ironiei, burlescului, expresivității dramatice.”

„Mihai Volontir are aer în suflet și pământ sub picioare. Tragedian și comedian până-n pânzele albe cu boală incurabilă de scenă, poartă în cuget și în suflet expresia unei culturi, nu doar a unei tradiții. Ucenic fidel la clasici nu joacă pentru a schimba lumea. Lumea, aplaudându-l, se schimbă de la sine. Jocul lui tinde să se prefacă în spirit și trăire. Tăios și sarcastic, blând și înțelegător, principial și punctual, artistul bălțean a ieșit din melonul lui Caragiale.”

Pavel PROCA, dramaturg, critic teatrolog, fragment din „Un voievod al scenei naționale” la culegerea „Și noi eram o ceată tristă...”, Chișinău: Bons Offices, 2012, p. 19, 20

„...Adus din spate, trist și însingurat, îmbrăcat în cel mai mizerabil costum pe care ți-l poți imagina, cu gesturi blânde, el își ridică încet mâinile la tâmpole, căutând parcă să înțeleagă, de unde-i venea acel zbucium intern care-l clătina din creștet până-n tălpi, râvâșindu-i sufletul bolnav. Dar acest efort era peste puterile lui și atunci, năpăstuit, se prăbușea la pământ în agonie, cufundându-se în negura demenței. Așa apărea Ion din spectacolul „Năpasta” de I. L. Caragiale în interpretarea lui Mihai Volontir.”

„Cu mult înainte ca numele lui Mihai Volontir să ajungă să răsună pe întinsurile ex-Uniunii Sovietice, înainte de titlurile și premiile cu care a fost decernat actorul, modestul spectator de la Bălți, dar și din satele republicii, îl descoperise și-l apreciasse.”

„La Bălți, îndată după război, a fost fondat Teatrul Dramatic Rus, iar la începutul lui 1957 Ministerul Culturii din RSSM emite un ordin prin care urma ca în cadrul Teatrului Dramatic Rus din Bălți să fie formată o trupă moldovenească pe bază de artiști amatori.

Această decizie a trezit mult entuziasm. Au sosit din mai multe colțuri ale republicii tineri care și-au exprimat dorința să devină actori. La concurs s-a prezentat și Mihai Volontir. Întors acasă, a așteptat cu nerăbdare rezultatul. În sfârșit, sosi telegrama în care se spunea că a fost primit în trupa teatrului și era rugat să ia cu sine și o pernă de dormit. Deci, teatrul nu întotdeauna începe de la garderobă, mult stimate Constantin Sergheevici Stanislavski. Uneori, el începe și de la pernă. Cum a fost cazul Teatrului de la Bălți. Cine, din cei 25 de tineri care-au format trupa teatrului ce avea să poarte numele lui Vasile Alecsandri, și-ar fi imaginat că acest obiect îi va însoți încă mulți ani prin deplasările și turneele din Moldova”.

„În fruntea noului colectiv a fost numit regizorul Boris Harcenco. Cum nimeni din cei admiși în trupă nu avea studii teatrale, B. Harcenco a trebuit să le deschidă porțile Thaliei, inițiindu-i în tainele jocului actoricesc...”

„Din spusele lui Mihai Volontir, școala pe care au făcut-o actorii din Bălți sub îndrumarea lui Boris Harcenco a fost una mai mult practică, decât teoretică. Uneori în timpul lecțiilor trecea pe neobservate la alte teme, care-i ducea departe de Bălți, vorbindu-le despre regizori, oamenii de artă pe care i-a cunoscut. Așa, într-o bună zi, le povesti despre lituanianul Juozas Miltinis care într-o localitate mică din Lituania, Panevezys, înființase un teatru, transmițând actorilor experiența și cunoștințele sale. Acest teatru a devenit ulterior foarte cunoscut în fosta Uniune Sovietică, educând o pleiadă de actori celebri, cum ar fi: Donatas Banionis, Bronius Babkauskas, Algimantas Masiulis ș.a. N-a fost poate o simplă întâmplare faptul că Mihai Volontir s-a întâlnit cu ei mai târziu pe platourile de filmare.”

„Mihai Volontir mi-a vorbit cu pioșenie despre regizorul Boris Harcenco, despre sistemul lui Stanislavski și căutării acestuia în direcția apropierii artei actoricești de o interpretare realistă. Boris Harcenco a știut să-i trezească lui Mihai Volontir setea de a căuta, de a se aprofunda, prin studiu și muncă, în profesia aleasă. A reușit să-l descătușeze de o anumită timiditate, să-l ajute să aibă încredere în propriile forțe. Se vede că Boris Harcenco a intuit în Mihai Volontir artistul, creatorul, altfel nu l-ar fi acceptat în intimitatea sa, lucru care nu s-a întâmplat cu ceilalți tineri din teatru.

Boris Harcenco îl instruia pe Mihai Volontir într-un mod destul de ciudat: mai mult prin tăcere, deseori jucând la el acasă șah. Se servea de obicei pâine de secară, tăiată în mici pătrățele: o mișcare

și o înghițitură de cafea cu un pătrățel de pâine. Ce-l făcea pe B. Harcenco să nu renunțe la tabietul său și ani de zile să-și servească favoritul cu pătrățele mici de pâine de secară și cafea?”

„Boris Harcenco a reușit să-i insuflă lui Volontir ideea de teatru și nu de teatru în genere, ci de teatrul lor, Teatrul din Bălți. Cu această credință în suflet, Mihai Volontir a slujit acestui teatru cu dăruire și nu l-a părăsit, chiar dacă a avut propuneri de a se transfera în alte teatre. Iar mai târziu, când a început să se filmeze la diverse studiouri, oricât de departe l-ar fi purtat pașii, întotdeauna a revenit la Bălți, la Teatrul „Vasile Alecsandri”.

„Nu știu dacă ceea ce fac și cum fac este bine. Dar scrisorile pe care le primesc de la spectatori mă asigură că merg pe calea cea dreaptă”, spune Mihai Volontir, care a primit de-a lungul anilor scrisori cu sacii – și din Republica Moldova, și din fosta URSS, și de peste hotare, mai ales după ce l-a jucat pe Budulai în serialul „Țiganul”.

Decenii în șir numele său a figurat pe afișele teatrului „Vasile Alecsandri” din Bălți, iar simpla sa apariție în scenă hipnotiza privirile și atenția spectatorilor. El știa să fie autentic, indiferent că juca dramă, comedie sau tragedie.”

„În lunga sa biografie artistică Mihai Volontir a demonstrat nu o singură dată că are vocația marilor roluri. Unele le-a jucat, altele au rămas de domeniul visului. A visat să interpreteze personaje din dramaturgia lui Shakespeare. Mulți ani în urmă dorea să-l joace pe Timon din Athena. Criticul Mihai Cimpoi remarcă în paginile săptămânalului „Literatura și Arta”: „Volontir e unul dintre puținii noștri actori care are o imperioasă nevoie de formula shakespeariană”.

Prin activitatea sa în teatru, prin fidelitatea sa față de orașul Bălți și Teatrul „Vasile Alecsandri”, prin rolurile jucate pe această scenă, „cercând a trăi viața în mod artistic”, Mihai Volontir a devenit o figură emblematică, un adevărat maestro care a lăsat urme de neșters în istoria teatrului moldovenesc din anii 1960-2000.”

Larisa UNGUREANU, scriitoare, fragmente din culegerea „Portrete în timp. Oameni de teatru și film”, Editura „Lumina”, Chișinău, 2012, p. 16-25

A văzut lumina tiparului, într-o elegantă formulă editorială, volumul *Mihai Volontir sau despre vocația omenescului*, în colecția „Personalități notorii”, apărută sub auspiciile Institutului

Patrimoniului Cultural al Academiei de Științe a Moldovei (coordonatori – dr. hab. Ana-Maria Plămădeală și dr. Dumitru Olărescu, responsabil de ediție Mihai Papuc). Judecând după cele patru cărți tipărite în această frumoasă colecție, dedicate lui Dumitru Matcovschi, Vasile Coroban, Vladimir Beșleagă și, mai recent, artistului Mihai Volontir, avem deplina certitudine că seria respectivă, în care sunt consemnate „biografiile intelectuale” ale unor distinși oameni de cultură de la noi, are toate însemnele să devină una cu adevărat prestigioasă. Volumul *Mihai Volontir...* include patru secțiuni:

I. Studii – articole – eseuri – recenzii, care readuc în prim-plan creația actorului de teatru și film Mihai Volontir, dar și experiențele sale regizorale. Este un compartiment substanțial în economia lucrării, care le-a creat coordonatorilor de ediție și anume dificultăți. Pentru că aserțiunea poetului și cineastului Gheorghe Vodă din eseul *Treptele măiestriei*, redactat aproape 40 de ani în urmă, este validă și la ora actuală: „Despre artistul Mihai Volontir s-a scris destul de puțin. S-a scris cam tot atât, cât s-a scris despre arta teatrală care, fiind îndelung aplaudată și bisată de către spectator, n-a fost îndeajuns apreciată de cuvânt, cel care se scrie negru pe alb, pentru zile viitoare, pentru istorie”. De aceea, în secțiunea dată materialele originale alternează cu pagini preluate din revistele de specialitate sau din partea periodică a timpului.

II. Secțiunea Mihai Volontir prin el însuși sau Viața de actor și actorul vieții (interviuri) inserează dialogurile pe care artistul le-a avut cu diverși gazetari – de ieri și de azi –, inclusiv din publicațiile de expresie rusă (*Teatr, Sovetskaia kultura, Ogoniok, Moskovskii Komsomoleț*). După cum a mărturisit actorul, în interviul din cotidianul *Moskovskii Komsomoleț* (2 mai 2006) i-au fost distorsionate spusele, mizându-se pe efecte senzaționale și de scandal: informații false, zvonuri dintre cele mai năstrușnice... Indiscutabil, este și acesta un indiciu grăitor că în spațiul public (mediatic) din fosta URSS *glamour*-ul și vedetismul de doi bani sunt „pe val”, iar elementarul bun-simț continuă să fie pus între paranteze. Vom adăuga însă că substanța confesivă din cele mai reușite dialoguri, întreținute de Nicolae Roibu, Valentina Tăzlăuanu, Tamara Șmundeak ș.a., contribuie la o mai pertinentă înțelegere a viziunii lui Mihai Volontir asupra culturii teatrale și cinematografice, dar și a modalităților de valorificare a impresionantelor sale resurse artistice.

III. Consemnări. Mărturii, un compartiment în care nume de primă mărime din lumea filmului și teatrului, de la noi și din spațiul cultural ex-sovietic, reușesc să sedimenteze, în puține cuvinte, mesaje esențiale, capabile să întregească profilul spiritual și uman al ilustrului nostru actor. Spicuim doar câteva rânduri. Regizorul lituanian Vitautas Zalakeavicius: „Mihai Volontir descinde dintr-un univers mitologic, din sferele alpestre ale frumosului... Ceea ce îi lipsește, însă, este șansa! Concursul fericit de împrejurări, care îl ocolește adesea pe actor. Sau poate că nici nu caută șansa?! Este atât de înzestrat, încât preferă să rămână în umbră. Singur...” Actrița rusă Rufina Nifontova: „El m-a cucerit prin faptul că este un actor care joacă în cel mai autentic spirit popular, că e mândru de sine, își cunoaște prețul și e, pur și simplu, fermecător ca și om – e numai suflet. Mie îmi plac astfel de oameni care fac lucruri pentru care-i doare sufletul”

IV. Viața în imagini. Este secțiunea pe care o parcurgem cu luare aminte, altfel zis cu ochii memoriei, unele dintre fotografiile amintindu-ne de faptul că le-am mai văzut undeva. Sigur că le-am văzut și încă într-o curgere dinamică, iar această întâlnire pe făgașul artei fotografice ne trezește imboldul să vizionăm încă o dată filmele și spectacolele în care s-a produs actorul nostru drag.

În concluzie, am putea spune că volumul *Mihai Volontir sau despre vocația omenescului* își certifică valoarea din mai multe puncte de vedere. În primul rând, prin faptul că depune mărturie despre cele mai marcante realizări scenice ale actorului Mihai Volontir. Un lucru destul de important, pentru că celebrul aforism al lui Mihail Bulgakov „Manuscrisele nu ard...” nu poate fi, metaforic vorbind, extrapolat la arta scenică, creația actricească fiind, poate, cea mai „perisabilă” componentă a spectacolului teatral. Însă doar la teatru publicul se află în contact direct cu ființa vie a actorului, cel care justifică dintotdeauna arta teatrală. În al doilea rând, cartea ne vorbește despre ascensiunea culminantă a actorului nostru pe tărâmul celei de a șaptea artă.

De fapt, este aproape imposibil să tragi o linie netă de demarcație între rolurile sale din teatru și cinema, fiindcă în ambele domenii artistul s-a manifestat la modul plinar. Pe de altă parte, Mihai Volontir este actorul total: e la fel de bun în teatru, film, dar, în același timp, a interpretat cu un deosebit har cântece de estradă. În fine, dar nu în ultimul rând, Mihai Volontir este actorul care a încântat milioane de spectatori și telespectatori, dar a știut totodată

să rămână același om de omenie, devotat pământului și neamului strămoșesc.

*dr. Alexandru BOHANȚOV, conferențiar universitar,
fragment din „Mihai Volontir: „Până la dor al pământului...” inserat în
revista „Akademos”, Nr. 1(24), din martie 2012, p. 153-154;
revista „Arta”, Chișinău, 2012, p. 205-206*

Deși imensa popularitate și strălucirea talentului îi conferă lui Mihai Volontir statutul de vedetă autentică, pentru milioanele de admiratori el este în primul rând un mare Artist.

Pentru că nici gloria, nici numeroasele premii, diplome, distincții, titluri onorifice nu i-au alterat calitățile umane, integritatea și puritatea sufletească, discreția, generozitatea, puterea de a zâmbi cu blajinătate atunci când vremuri cumplite schimonosesc fețele oamenilor, imprimând pe ele riduri și grimase.

Mihai Volontir și puterea de a zâmbi

Titlul „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”, găsit pentru volumul proaspăt apărut la Editura „Știința”, este unul foarte potrivit pentru această culegere de materiale consacrată celebrului actor de teatru și cinema, au subliniat participanții la lansarea cărții, ce a avut loc pe 13 martie în Sala Mică a Academiei de Științe a Moldovei (AȘM).

„Un teatru care are un actor de talia lui Mihai Volontir are tradiție. El niciodată n-a jucat roluri pur și simplu, ci l-a interesat întotdeauna esența omenescului”, a declarat Ion Ungureanu la lansarea cărții.

Artistul nu a venit la lansare din cauza problemelor de sănătate

Spre regretul tuturor celor prezenți la premiera cărții, actorul și regizorul Mihai Volontir nu a putut veni la Chișinău pentru a participa la eveniment. De mai mulți ani el suferă de picior diabetic, una din complicațiile diabetului zaharat. Primăvara trecută, el a fost operat la Institutul de Neurochirurgie „Burdenko” din Moscova, astfel evitându-se amputarea piciorului. Alături îi este mereu soția, cunoscuta actriță Eufrosinia Dobândă-Volontir, care îi ajută să înfrunte suferința, artistul numind-o „îngerul meu păzitor”.

Amintim că Mihai Volontir s-a născut pe 9 martie 1934 și a debutat în 1957 pe scena Teatrului Național „Vasile Alecsandri” din Bălți. A creat o galerie de roluri de neuitat, întruchipând eroi neînfricați, ce luptă pentru libertate și dreptate. A devenit o legendă vie a cinematografului din întreg spațiul URSS, după ce a jucat rolul lui Budulai din serialul „Țigani” (1979). Filmografia sa mai conține

pelicule iconice precum „Se caută un paznic” (1967), „Singur în fața dragostei” (1969), „Acest dulce cuvânt – libertate” (1972), „Dimitrie Cantemir” (1973), „Podurile” (1973), „Bărbații încărunțesc de tineri” (1974), „Povestea lui Făt-Frumos” (1977). În prezent, Mihai Volontir activează la Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Bălți.

*Irina NECHIT, fragment din
„Mihai Volontir. Între glorie și suferință” inserat în ziarul „Jurnal de
Chișinău” din 16 martie 2012, p. 18*

„Cele peste o sută de chipuri create de Mihai Volontir pe scenă sau pe ecran reprezintă personaje de cele mai diverse origini sociale și particularități psihologice: Kuzma din drama „Bani pentru Maria” de V. Rasputin, ilustrul om de stat și cărturar Dimitrie Cantemir, în filmul cu același nume, elegantul Richard Wagner din comedia „Servus, Peter!” de A. Berg etc.

Personajele create de Mihai Volontir sânt absolut reale: deștepte, originale și puțin viclene. Chipurile plăsmuite de Mihai Volontir, artist al poporului, laureat al multor premii de stat, sânt foarte apropiate sufletului și de aceea rămân pentru mult timp în inimile spectatorilor.”

*„Mihai VOLONTIR, actorul care știe să joace tăcerea”
// Limba și literatura română: manual pentru cl. a XI-a
a școlii alolingve, Ch., 2014, p. 116*

„Cel mai bun actor al Moldovei din întreg secolul XX s-a mutat la cele veșnice pe 15 septembrie. Mihai Volontir a fost și va rămâne unul dintre cei mai importanți artiști ai noștri.

După ce omul trece de 80 de ani, moartea devine cumva firească, așa cum și psalmistul David spune: „zilele omului sunt 70 de ani, iar de este în putere 80; ce e mai mult de atâta e chin și durere” și tocmai de aceea nu ar trebui să suferim peste măsură când cineva se mută la Domnul. Probabil nici el nu și-a dorit mai mult, de aceea a refuzat să fie conectat la aparate.

Însă, chiar și atunci când moartea e firească, se cuvine să aducem omagii celor care într-un fel sau altul au îmbogățit cultura noastră. Cu tristețe și cu sentimentul că în plan cultural am pierdut un mare om, ne vom lua rămas bun de la cel care va rămâne alături de noi prin filmele în care a jucat. Fiindcă cine oare va putea lipsi Moldova de Budulai?”

...„Ceea ce ne arată, chiar și celor tineri, că un om cu talente covârșitoare e dator să fie un om de mare noblețe sufletească.”

...„Dumnezeu să îl odihnească și să îl numere cu dreptii, iar noi să îi păstrăm locul pe care și l-a dobândit în viața culturală a Moldovei.”

*ziarul „Timpul”, articolul „Budulai va rămâne”
din 18 septembrie, 2015, p. 14*

„În majoritatea chipurilor realizate, atât teatrale, cât și filmice, artistul Volontir este inegalabil prin naturalețea sa, autenticitatea nedisimulată, manifestarea neforțată a integrității sale umane, refuzul exortățiilor gratuite și prețiozității căutate, el fiind adeptul unei atitudini modeste, oneste în raport cu sine însuși ca entitate artistică și cu spectatorii, adică absolut profesioniste față de toate rolurile încredințate.”

*Dina GHIMPU, jurnalistă,
ziarul „Literatura și Arta” din 24 septembrie, 2015, p. 8*

Ieri legenda cinematografilei moldovenești, Mihai Volontir, a fost condus pe ultimul drum

Lumea cinematografilei și a teatrului moldovenesc a devenit mai săracă odată cu trecerea în neființă a celui care a fost Mihai Volontir. Maestrul s-a stins din viață la vârsta de 81 de ani, la Spitalul Clinic Republican din capitală, unde se afla internat de o lună. A decedat având-o la căpătâi pe soția sa, actrița Eufrosinia Dobândă-Volontir, despre care regretatul actor spunea, în unul din ultimele interviuri acordate ziarului Jurnal de Chișinău, că „e îngerul său păzitor” și că doar datorită ei a rămas în viață în urma celor nouă intervenții chirurgicale la care a fost supus în ultimii ani.

La ultima sa apariție în fața publicului, Mihai Volontir a plâns. Se întâmpla anul trecut, când inegalabilul actor a împlinit vârsta de 80 de ani, iar Lidia Panfil i-a regizat un spectacol grandios la Palatul Național „Nicolae Sulac”. Atunci, celebrul „Budulai” a cântat printre lacrimi melodia „Rugă”, de parcă simțea că era pentru ultima dată când mai urca pe scenă și mai culegea aplauze de la publicul său.

„Nu am fost dat uitării”

Anul acesta, de ziua sa, îl sunasem pe maestru ca să-i urăm mulți ani și să-l întrebăm cum o mai duce. Ne-a răspuns cu tristețe în glas că starea sa de sănătate nu este deloc îmbucurătoare, însă nu-și pierde speranța că poate, într-o bună zi, se va simți mai bine. Domnia sa ne mărturisea totodată că a rămas fără cuvinte când a

văzut că au venit să-l felicite nu doar persoane oficiale, ci și cei care stimează contribuția sa în arta cinematografului și a teatrului.

„Bine nu mai am de unde să fiu, dragă domniță. Mi s-a dus și vocea... Asta e! Îmi este greu să vorbesc, de aceea nu vă voi spune prea multe. Nu-mi pierd speranța că într-o bună zi mă voi simți mai bine”, ne mărturisea atunci regretatul actor Mihai Volontir, spunându-ne că e mulțumit că de ziua sa nu a fost dat uitării.

Atunci avea să fie ultima noastră discuție și ultimul său interviu pentru mass-media de acasă.

În ultimii ani, legenda cinematografului est-europene a avut probleme grave de sănătate. Bolnav de cancer, acum trei ani a fost supus unei intervenții chirurgicale, a noua la număr. Dacă inițial medicii nu credeau că actorul va putea fi salvat, după un an de la operație, aceștia au recunoscut: faptul că legenda cinematografului moldovenești mai rămăsese în viață după peritonită și septicemie, mai ales că suferea de cancer și diabet zaharat, a fost o minune.

„Am trecut prin atâtea...”

La sfârșitul lui iulie starea de sănătate a maestrului s-a agravat. Domnia sa a fost internat întâi la Spitalul Clinic Municipal din Bălți, iar acum o lună medicii și familia regretatului actor au decis să-l transfere la Spitalul Republican.

Atunci, Stela, fiica lui Mihai Volontir, ne declara că atât ea, cât și mama sa, își păstrează optimismul și vădesc încredere că omul lor drag va trece cu brio și peste acest „hop” al soartei. *„L-am internat pe tătucu la Chișinău după ce am vorbit cu voi (n.r. – acum două luni). Sperăm că se va face bine. Am trecut prin atâtea că deja suntem căliți. Mămica e binișor, însă îi este greu pe suflet – vă dați seama, ei doi sunt împreună de 55 de ani! Însă ea rezistă, căci e o luptătoare”*, ne spunea Stela, fiica actorilor.

17 septembrie – zi de doliu național

Însă în noaptea de luni spre marți, Mihai Volontir a pierdut lupta cu boala. La căpătâi i-au fost soția și fiica, care până-n ultima clipă au sperat la încă o minune. Dar n-a fost să fie. Ieri, celebrul „Budulai” a fost condus pe ultimul drum, fiind înmormântat la cimitirul central de pe strada Armenească.

Ziua de 17 septembrie a fost declarată prin decret prezidențial zi de doliu național, iar în toate localitățile țării drapelele de stat au fost arborate în bernă.

Pentru funerariile marelui actor, din Fondul de Rezervă al Guvernului a fost alocată suma de 176 de mii de lei.

Cel mai bun actor al secolului XX

Mihai Volontir a fost unul dintre cei mai populari actori de la noi, dar drumul în viață și l-a început practicând o altă meserie – cea de învățător la școala rurală din satul Păpăuți. Soarta însă a făcut ca domnia sa să ajungă pe scenă, chiar dacă nu avea studii în domeniu. Și-a început cariera artistică în 1967, dar a devenit cu adevărat celebru după ce a fost distribuit în unul din rolurile principale din filmul „Țiganul”.

A jucat în peste 120 de filme și spectacole. I-a fost conferit „Ordinul Republicii”, distincția de stat supremă a Republicii Moldova, iar în anul 2000 a fost desemnat drept cel mai bun actor al secolului XX din cinematografia moldovenească.

Cu siguranță, cel mai cunoscut rol al său rămâne cel al lui Budulai, personaj care i-a adus celebritatea, așa fiind supranumit și astăzi, la 35 de ani de la apariția filmului.

Lena NEGRU, articolul „A mai apus o stea...” inserat în ziarul „Jurnal de Chișinău” din 18 septembrie, 2015, p. 9

În semn de recunoștință și comemorare a celebrului Mihai Volontir, Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor a decis emiterea mărcii și a cărții poștale în memoria maestrului. Acestea vor fi puse în circulație de Întreprinderea de Stat „Poșta Moldovei” de la 21 octombrie curent.

Marca poștală „Mihai Volontir, actor. În memoriam” prezintă portretul artistului pe fundalul unei secvențe din filmul „Dimitrie Cantemir”. Aceasta este completată cu plicul „prima zi a emisiunii” și o carte poștală ilustrată.

Marca are valoarea nominală de 1,75 lei și este tipărită într-un tiraj de 200 mii de exemplare. Cartea poștală ilustrată va putea fi achiziționată la prețul de 3 lei, fiind printată în o mie de exemplare. Designul emisiei a fost realizat de Lilian Iațco.

Mihai Volontir a fost actor de teatru și cinema. În cei 57 de ani de activitate a jucat peste 120 de roluri în spectacole de teatru și filme, iar rolul lui Budulai din serialul televizat „Țiganul” l-a făcut celebru pe plan mondial. În anul 2000 Mihai Volontir a fost decorat cu cea mai înaltă distincție de stat „Ordinul Republicii”, iar Academia

de Științe a Moldovei l-a desemnat „Cel mai bun actor al secolului XX din cinematografia moldovenească”.

Mihai Volontir s-a stins din viață pe 15 septembrie 2015, la vârsta de 81 de ani.

Moldpress, articolul „În memoria actorului Mihai Volontir au fost emise mărci și cărți poștale” inserat în ziarul „Timpul” din 23 octombrie, 2015, p. 25; ziarul „Funcționarul public”, Nr. 20(465) din octombrie, 2015, p. 12

„Adevărații artiști nu au moarte, pentru că în paralel cu viața lor pământească își clădesc, zi de zi, grație muncii și harului dumnezeiesc, viața cea fără de moarte - arta.”

„În paralel cu faima și admirația de care se bucura actorul Volontir, omul Volontir era o persoană modestă , un romantic incurabil cu suflet blând și luminos, pe care am avut onoarea să-l cunosc și a cărui lume interioară am încercat-o s-o surprind și s-o înveșnicesc prin intermediul aparatului de fotografiat.”

Mihai POTĂRNICHE, fotograf, articolul „Chipuri în lumină”, revista „Moldova”, 2016, Nr. 5/6, p. 43-46

„Așa cum între cuvântul scris și cel rostit există diferență, primul fiind doar o aproximare, iar cel de al doilea – limbaj în acțiune, prin articularea, rostirea lui căpătând expresie, viață, în acest capitol accentul va fi pus pe discursul teatral, în special pe cel care conferă, imprimă viața cuvântului – actorul. Întru reliefarea personalității creatoare a lui Mihai Volontir din perspectiva anunțată, ne vom referi la spectacolele Amurgul, Muntele, Ultima noapte a lui Socrate, jucate în perioada 1984-1992 pe scena Teatrului Muzical-Dramatic „Vasile Alecsandri” din Bălți (din 1990 – Teatrul Național ”V. Alecsandri” din Bălți).

„Gesturile lente, negrăbite ale personajului, pietatea cu care șterge, cu băsmăluța albă, capacul fântânii și bea apă, monologul dorit a fi dialog, dar rămânând o confesiune, accentuat logic și psihologic pe anumite cuvinte, susținut de privirea largă, deschisă spre soare, spre lume, vorbesc împreună, se contopesc cu clarobscurul spațiului ce se luminează treptat. Peste acest spațiu se înalță, există totuși Soarele sau Măria Sa Dumnezeu. Cu EL vorbește bătrânul Vasili. Lui îi mulțumește pentru ziua de azi.”

„Arta actorului Mihai Volontir de a se integra în acest spațiu, creând un anume temporitm, contribuie la crearea a ceea ce se

numește incipitul unui discurs artistic, prin intermediul căruia spectatorul intuiește atmosfera desfășurării acțiunii...”

„Volontir pune accent pe cuvântul rostit în surdină și/sau pe cuvântul rostit în sine. Mai mult vorbesc ochii, gestul, chiar și Soarelui când i se adresează, îi vorbește încet, să nu-l audă altcineva, îi vorbește cu pietate și cu încredere că este auzit și înțeles. Actorul știe să „construiască” un asemenea dialog intim cu universul – Soarele, Pământul, Lumea, prin murmurarea cuvintelor ca un descântec, prin privirea scrupuloasă către cer, dar și spre drum, aici, pe pământ, de unde mai poate veni feciorul acasă.”

„Un rol aparte în sugerarea stărilor, emoțiilor personajului, după cum am constatat anterior, îl are privirea, mijirea ochilor – indice ale teatralității, care la artistul Mihai Volontir devine o trăsătură caracteristică în crearea verosimilă, autentică a personajului și a acțiunii dramatice. Privirea jucăușă sau privirea dusă undeva departe, în așteptare „trădează” stări de spirit ale personajului.”

„De cele mai multe ori, prin scenele de acest tip – „tăcute”, unde „vorbesc” mai mult ochii, susținuți de mimică și gest, actorul M. Volontir catalizează meditația spectatorilor, atitudinea și trăirile lor asupra ideilor, problemelor exprimate în acțiunea dramatică. Tăcerea lui devine expresivă, profundă, cu largi implicații în comprehensiunea discursului teatral, afirmându-se uneori ca tăcere „guralivă” sau, de cele mai multe ori, ca tăcere durută.”

„Este evident că talentul actorului se manifestă în diversificarea modalităților și capacităților sale de transfigurare artistică, având în vedere aici varietatea speciilor dramatice în care este solicitat, timpul și spațiul istoric al desfășurării acțiunii din reprezentația teatrală, iar, în plan estetic, tipologia textului.”

„Îl aflăm pe Mihai Volontir și teatrul din Bălți antrenați în realizarea artistică a lumii vechii Dacii într-o viziune neobarocă a lui Dumitru Radu Popescu în spectacolul Muntele.”

„Mihai Volontir în rolul regelui tracilor Dromichete captivează prin facultatea sa de transfigurare, în special prin capacitatea de contrastare a stărilor și, respectiv, a gesturilor, a tempo-ritmului verbal. Prin jocul său, el demonstrează îmbinarea timpului real, conceptual și perceptual, actorul convingându-ne că trăiește un timp mitic, dar și unul uman, concret, învăluit de superioritatea moralității și a spiritualității. Astfel, personajul său este când ludic, când serios, matur, dar jocurile de cuvinte sau de situații creează atmosfera și

prezintă, în esență, un amalgam de stări și, în același timp, un conducător de neam cu demnitate.”

„În viziunea regizorială a lui Mihai Volontir, Teatrul Național din Bălți a adus în memoria spectacolului din Moldova timpul unei lumi demult apuse, dar rămase în memoria omenirii ca Antichitatea înfloritoare, în care se dezvoltau armonios științele și artele. Este, se pare, unicul teatru de la noi care a pus în scenă tragicofarsa *Ultima noapte a lui Socrate*, semnată de cunoscutul disident bulgar din anii 70-80 Ștefan Țanev.”

„Creativitatea actorului se manifestă prin adâncirea cunoașterii stărilor sufletești ale personajului, spectatorul urmărind cum se îmbină frica și bucuria, cumsecădenia, liniștea sufletească, vocea liniștită a lui Mihai Volontir care convinge receptorul printr-un amalgam de stări și emoții. Și în acest sens, privirea, ochii au un rol important, când jucăuși, când supărați, când exprimă biruința ori superioritatea față de interlocutor, chiar dacă uneori nu este decât o aparență această biruință sau superioritate. Oricum, în acest spectacol, talentul artistului ne face să înțelegem că omului îi este dat un timp pe acest pământ, o mare trecere și posibilitate de a se afirma, depinde însă de el ce face, cum procedează în anume circumstanțe.”

Ana GHILAȘ, conferențiar la Universitatea de Stat din Moldova, doctor în filologie, analist literar, fragment din „Arta actorului și cronotopul discursului teatral” la culegerea „Discursul teatral - între text și context”, Chișinău: S.n., 2017(Tipogr.„Lexon-Prim”), p. 131 -150

Cele mai multe dintre neamurile noastre au fost cadre didactice – învățători și profesori. Au mai fost un medic, un militar, un lăcătuș. Eram prin clasa întâi sau poate încă nu pășeam pragul școlii, când, într-o bună zi, a căzut vestea că de acum înainte avem printre neamuri și un actor, care e văr cu tata și frate cu nana noastră. Din acea seară de vară nu mai scăpam niciun film la căminul cultural din sat, mai apoi la televizor, căutând pe ecran, în primul rând, un bărbat care să semene cu rudele dinspre tata, însă nu am descoperit pe nimeni. Nu am zărit multă vreme nici numele nostru în genericul de la începutul sau sfârșitul peliculei. Într-o sâmbătă, s-a lăsat zvonul că Actorul a sosit în sat, la maică-sa Teodosia. Se adunase să-l vadă lume de peste lume, cei mai mulți fiind copii – nepoți, vecini, trecători întâmplători. Actorul se salută cu unul, cu altul, descosându-i de frații lor mai mari, de părinți, de bunici. Atunci mama l-a întrebat: „pe ai meu nu-l cunoști?” El și-a ridicat un pic

bereta, și-a rotit privirea și s-a apropiat de mine, rătăcit printre droaia de băieți și fete de toate vârstele, punându-mi mâna pe umăr: „Ce mai faci, bade Valeric...”. Mi-a plăcut acel „bade”. De atunci și până aproape de absolvirea școlii din sat mă urmărea mereu gândul că mai bine era dacă lucra șofer – mă plimba pe toate drumurile, ajungeam chiar și la Nistru, mă învăța să fac praștii și fluiere; ori mai bine dacă ajungea președinte de colhoz și, odată și odată, nivela o palmă de pământ pentru un teren de fotbal promis de doi ani de șeful nostru de gospodărie; ori, și mai bine, se făcea profesor de chimie și nu mă mai încurcam eu în buclucul acesta de formule. Era altfel decât ceilalți. Altfel rupea felia de pâine; știa a vorbi cu câinii și pisicile; dacă se apropia de niște certăreți, aceștia imediat tăceau mâlc; când migrau cocostârcii, neapărat se oprea și îi petrecea cu ochii până dispăreau în adâncul cerului.

Odată, la vânătoare, ne-am oprit să mesim, întinzând bucatele pe tulpina unui copac prăvălit. Un bătrân vânător i-a arătat Actorului cu coada ochiului un omulean dintr-un capăt al șirului, apoi un altul din celălalt capăt, care semănau ca două picături de apă: „Sunt frați, dar sunt mâniați unul pe altul de un an de zile – nu-și aștern merindele pe un prosop și nici „bună ziua” nu-și spun...”

Atunci Actorul le-a povestit o istorioară amuzantă din copilăria sa. Când era de vreo șapte ani, tatăl său a cumpărat de la târgul din Șoldănești un godăcel. A doua zi dimineată, mare nevoie: lângă coștireața lui a căzut ca din cer un câinișor gălăgios și nervos de prăpădenie – lătra întruna și nu dădea voie nimănui să se apropie de purceluș. Până în seară, a apărut și stăpânul care-i vânduse mamiferul domestic: „Câinele și godăcelul sunt ca niște frați - se apără unul pe altul, se tăvălesc împreună, mănâncă dintr-o treacă... Moș Ermolae, domnule Ermolae, ți-am adus în loc doi purceluși, numai întoarce-mi câinișorul și acest godăcel...” La încheierea sezonului de vânătoare la iepuri din îndepărtata toamnă-iarnă, ne-am alăturat din nou la echipa de vânători din acea localitate nordică. Cei doi frați, supărați odată, l-au rugat pe Actor să se așeze și să ia masa cu ei împreună.

*Valerie VOLONTIR, publicist, jurnalist,
fragment din „Ce mai faci, bade... : În memoria lui Mihai Volontir”
inserat în revista „Noi” din noiembrie, 2015, p. 31*

„Adevărații artiști nu au moarte, pentru că în paralel cu viața lor pământească își clădesc zi de zi, grație muncii și harului dumnezeiesc, viața cea fără moarte – arta. Consider cel mai bun actor al cinematografului moldovenești din secolul XX, Mihai Volontir rămâne un artist viu în memoria noastră datorită rolurilor care l-au

consacrat. Pe scenă, în lumina reflectoarelor, Mihai Volontir a fost și domn, și împărat, și slugă; a iubit și a suferit, și chiar a murit de nenumărate ori în aplauzele publicului.”

*Mihai POTĂRNICHE, „Chipuri în lumină”,
revista „Moldova”, 2019, Nr. 5/6, p. 43*

„Pe raftul din biblioteca revistei NATURA o carte inedită își așteaptă cuminte rândul spre a fi prezentată cititorilor. Este vorba despre opera pe care publicistul, jurnalistul și redactorul-șef al revistei NOI o dedică actorului, regizorului și interpretului Mihai Volontir. În 128 de pagini, autorul ne face o călătorie în viața și destinul actorului. Construită sub forma dialogului cu maestrul, fiecare pagină a cărții este ilustrată cu imagini fotografice care surprind momente din viața lui Mihai Volontir, imortalizate de Valerie Volontir. De asemenea, cititorului i se oferă acces la fotografii cu secvențe din filme și spectacole din arhiva actorului și din fototeca teatrului „Vasile Alecsandri” din Bălți.

În postfața cărții „Dialog cu actorul, regizorul și interpretul Mihai Volontir”, scenaristul și regizorul de film Dumitru Olărescu scrie: „Inițiativa dlui Valerie Volontir de a dedica o carte fenomenului artistic Mihai Volontir e mai mult decât salutară. Astăzi și cineasții, și criticii de artă teatrală și cinematografică sunt datori în fața acestui artist, care, prin cele peste o sută cincizeci de roluri, trăite pe scenă și pe platoul de filmare, a făcut să vibreze sufletele oamenilor de pe toate meridianele lumii, devenind o personalitate emblematică a culturii noastre naționale.

Mi se pare originală ideea lui Valerie Volontir de a axa tot conținutul cărții în jurul dialogului pe care l-a întreținut cu actorul și regizorul Mihai Volontir, completându-l cu fotografii din viața și creația acestuia.

Fotografiile maestrului Valerie Volontir sunt lucrări de înaltă ținută artistică și documentară, iar interviul respectiv e unul dintre cele mai reușite, conținând multe momente și detalii inedite din viața și creația artistului. Cartea cuprinde astfel date autentice din viața și din marile taine ale creației Artistului și Omului Mihai Volontir.”

Cartea „Dialog cu actorul, regizorul și interpretul Mihai Volontir” a văzut lumina tiparului la Editura Arc, în 2016.”

*Valerie VOLONTIR, publicist, jurnalist,
fragment din „O carte dedicată maestrului Mihai Volontir”
inserat în ziarul „Natura”, din aprilie, 2019, Nr. 4, p. 14*

864 **HOTĂRÂRE**
privind edificarea bustului lui Mihai Volontir
în municipiul Bălți

În temeiul art.7 alin.(1) din Legea monumentelor de for public nr. 192/2011 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 197-202, art.569), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă, la propunerea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, prezentată în temeiul deciziei Consiliului municipal Bălți, edificarea bustului lui Mihai Volontir pe Aleea Clasicilor Culturii Naționale din municipiul Bălți.
2. Bustul va fi edificat conform unui proiect avizat de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării.
3. Cheltuielile pentru elaborarea documentației de proiect, executarea, edificarea bustului, și amenajarea terenului aferent vor fi acoperite din contul mijloacelor financiare provenite din donații și sponsorizări.
4. Prezenta hotărâre intră în vigoare din data publicării.

PRIM-MINISTRU

Pavel FILIP

Contrasemnează
Ministrul educației,
culturii și cercetării

Monica Babuc

Nr. 814. Chișinău, 20 august 2018.

revista MO al RM din 24 august, 2018,
Nr. 321-332, p. 185

2023 **HOTĂRÂRE**
cu privire la punerea în circulație ca mijloc
de plată și în scop numismatic a unor monede
jubiliare și comemorative

În temeiul art. 5 lit. g), 11, 26 alin. (1) lit. g) și 57 din Legea nr. 578/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 297-300, art. 544), cu modificările ulterioare, Consiliul de supraveghere al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

1. Se pun în circulație, ca mijloc de plată și în scop numismatic 14 monede jubiliare și comemorative, conform anexei, după cum urmează:

la data de 29 noiembrie 2019:

Seria „Personalități”:

Mihai Volontir – 85 de ani de la naștere (metal – Ag);

2. Comercializarea monedelor jubiliare și comemorative se va efectua prin intermediul Băncii Naționale a Moldovei și băncilor licențiate.

3. Băncile licențiate stabilesc independent prețul de vânzare al monedelor jubiliare și comemorative, care nu va depăși cu trei la sută prețul stabilit de Banca Națională a Moldovei.

4. Monedele jubiliare și comemorative sunt acceptate ca mijloc de plată în economia națională, la valoarea lor nominală.

5. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**PREȘEDINTELE
CONȘILIULUI DE SUPRAVEGHERE
AL BĂNCII NAȚIONALE A MOLDOVEI**

Octavian ARMAȘU

Nr. 31. Chișinău, 18 noiembrie 2019.

*revista MO al RM din 29 noiembrie, 2019,
Nr. 352-359, p. 182*

«Может, ему просто повезло? Вряд ли. Видимо, кинематографисты открыли у Волонтира недюжинный талант актера разностороннего и многопланового, способного создавать роли самого широкого диапазона.

Казалось бы, в небольшом «провинциальном» театре его могли не заметить. Но не заметить такого было невозможно. Да и само понятие «провинциальный театр» ныне уже устарело. Разве назовешь провинциальным театр из маленького литовского городка Паневежиса, питомцы которого Донатас

Банионис, Регимантас Адомайтис, Альгис Масюлис и другие теперь известны всему миру.»

*Виктор АНДОН,
«Актеры молдавского кино», 1974, с. 26*

«Встречая его на съемках или во время гастролей, столичные режиссеры, в общем-то предчувствуя ответ заранее, спрашивают: «Ну как, Михай, еще не наскучило тебе в Бельцах? Шел бы ты к нам, – и роли, и положение, и квартиру – все обеспечим». Михай понимающе кивает, благодарит, чтобы опять, встретившись через год или два, услышать знакомое: «Не передумал?». Непонятно столичным режиссерам, почему один из талантливейших актеров республики прочно засел в Бельцах.»

«Что-то в нем, безусловно есть, да только, боюсь, не от актерской профессии. Робок, скован... Может, со временем и разовьется из этого утенка, ну, если не лебедь, то какая-нибудь водоплавающая птица»... шутил Б. Харченко, режиссер и основатель Бельцкого молдавского театра, и поручал очередную главную роль другому актеру. Волонтира занимали только в массовках. Первая запомнившаяся роль – крошечный эпизод в «Кирице в Яссах» Василе Александри, где Михай Волонтир сыграл бессловестного кучера.»

*Н. РОЖКОВСКАЯ, В. РОЖКОВСКИЙ,
«Театр зажигает огни», 1976, с. 106, 107*

«Любовь к театру не была в их семье чем-то необычным. Еще маленькими братья играли в артистов, а со временем старший стал в Румынии дирижером и композитором, второй – оперным певцом. Именно это обстоятельство впоследствии очень осложнило жизнь близких и сделало для Михая невозможным поступление в институт. И для властей было неважно, что первый брат поехал учиться музыке в Сибиу еще в 1937 году, а второй подростком вывезен из Молдовы в 1944-м с технической школой, где учился. Отца часто вызывали в Рыбницу, спрашивали одно и то же: где твои сыновья? Семье всячески давали почувствовать, что считают ее ненадежной. Это убивало морально, и возможно поэтому отец так рано умер.

Так что М. Волонтир вовсе не был баловнем судьбы. Наоборот, юность не сулила ему никаких радужных перспектив.

Начал работать грузчиком в Рыбницкой каменоломне. В 16-17 лет ворочал огромные камни, там и спал, в карьере под фуфайкой. И все-таки добился в жизни своего, затратив очень много сил и труда.»

«...мать всегда смотрела спектакли. Она очень любила театр. Старенькая, с палочкой, приходила задолго до начала и садилась в зале. Ей нравился запах кулис, сама атмосфера театра. И для актера те дни были очень трудными, когда он знал, что мать в зрительном зале.»

„Конечно, его посещают сомнения: «Да, в большом городе было бы лучше, легче. Но оставаясь здесь, я надеялся, что своим присутствием, моей работой что-то даю городу, его людям. Ошибался, наверное. По вечерам у театра под лестницей, где мат, мусор и грязь, собираются подростки по 14-15 лет. Нужно закрывать уши, чтобы пройти мимо. Стыдно!.. Может быть, я утрирую. Может, за этой шелухой из ругани и грязи в них живет что-то доброе и хорошее. Но когда я слышу, о чем и как они беседуют, мне трудно верить, что все образуется.»

«Кому под силу научить их жить, думать, чувствовать? Может, герою нового фильма?! А почему бы и нет! У Волонтира есть такой фильм-мечта, готов его сценарий, есть с кем снимать. Дело за малым – найти деньги на съемки. Да и их нашел бы еще года 3-4 назад (к примеру, в России, в мире большого бизнеса, где есть преданные поклонники его таланта), если б не природные деликатность и щепетильность: и нынешний, и предыдущий президенты нашей страны, а также министры, с трибун и голубых экранов называли даже сумму, якобы выделенную маэстро Волонтиру на съемки. Он ждет. И говорит, что не уйдет с этого света, пока не снимет еще один фильм, после которого его опять будут звать именем героя. Сегодня он для многих был и остается Будулаем.»

*Н. СТРОГАНОВА,
газета «Голос Бэлць», от 5 марта, 2004, с. 5*

«Не все знают о том, что маэстро снимался в **Испании, Чехословакии, Германии, Польше, Болгарии, Венгрии, Аргентине**. Словом, его талант востребован многими странами мира. Но, полагаю, не ошибусь, если скажу: дороже и любимее,

чем в Бельцах, он нигде быть не может. Потому что здесь его дом, его семья, в том числе и театральная. Отсюда вышел он на театральную дорогу и в кино. Правда, не всегда усыпанную только одними розами. Но что дома его ценят и глубоко уважают, - это точно.»

*Виктор СТАРИК,
газета «Независимая Молдова» от 10 марта, 2004, с. 4*

«Наверное, не все роли, сыгранные М. Волонтиром в молдавском кино, принесли ему славу и творческое удовлетворение. Такое случается почти с каждым актером. И все же Михай не халтурил никогда, а старался вложить в уста и характер своего героя максимум теплоты и обаяния. Отрицательных ролей на его счету почти нет, да ему такие роли и не предлагают. Слишком добрая натура у нашего актера, хотя и работать с ним нашим режиссерам не так уж просто. Свою позицию он всегда может отстаивать...»

*Виктор АНДОН,
газета «Независимая Молдова» от 6 марта, 2009, с. 23*

«Такие артисты как Михай Ермолаевич рождаются раз в 200 лет. И на их плечи ложится еще одна миссия, о которой они и не подозревали. Сейчас все стараются отгородиться друг от друга; страны, бывшие единым пространством, восстанавливают контуры границ; люди стараются сделать карьеру, добиться успеха, а других рассматривают как препятствия. Но есть личности, способные объединить людей с разными целями, разных национальностей, веры. Такая миссия, мне кажется, возложена на Михая Ермолаевича – и русские, и молдаване, и грузины, и евреи его вспоминают. И у всех становится светло на душе, и хочется жить.»

*Борис ГАЛКИН, актер театра и кино,
„Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”,
Chișinău, Editura Știința, 2011, с. 234*

Маэстро и его семья до последнего держали круговую оборону, не подпуская к себе журналистов

В Молдове скончался 81-летний народный артист СССР Михай Волонтир. Рядом с великим актером, как всегда, была его жена Ефросинья Алексеевна. Произошло это в ночь с понедельника на вторник – примерно в час ночи.

Известному актеру театра и кино Михаю Волонтиру 9 марта исполнился 81 год. Он праздновал свой день рождения в кругу семьи. Тогда на вопрос «Комсомолки» о творческих планах выдающийся актер и режиссер ответил, что готов поставить несколько спектаклей в театрах, в которые будет приглашен.

Долгое время болел

Последние двадцать лет дались Михаю Волонтиру безумно тяжело. Проблемы со здоровьем и продолжительные визиты в больницу практически вынудили его отказаться от любимого дела – кинематографа и съемок. Дозвониться до Будулая было всегда необычайно сложно. Его супруга и дочь держали круговую оборону и на корню пресекали все попытки журналистов справиться о его здоровье. Но даже в те редкие исключения, которые он делал для «Комсомолки», Михай Ермолаевич не хотел говорить об операциях:

– Я чувствую себя хорошо. Спасибо зрителям, которые меня поддержали в трудную минуту...

Михай признавался, что журналисты его «достали», что они хотят сделать сенсацию там, где ее нет. Во время наших бесед он часто повторял:

– Не убивайте меня. Да, я болен, но я еще не умер...

И вот его не стало.

Известный молдавский актер, запомнившийся зрителю по фильмам «Цыган», «Возвращение Будулая», «Случай в квадрате 36-80», «В зоне особого внимания», более 30 лет страдал диабетом, который дал серьезные осложнения на глаза. Однажды Михай Волонтир уже терял полностью зрение и 10 месяцев ничего не видел.

Мечтал снять картину и сыграть в ней главную роль

Но 700 тысяч евро так и не нашел. Сценарий фильма «Скиталец», написанный народным артистом Михаем Волонтиром, пылится уже несколько лет. Это такая философская притча о жизни, о любви, о вечном... Кино собирался снять сам Михай Ермолаевич, да к тому же сыграть в нем главную роль. Каждый год Союз кинематографистов Молдовы писал ходатайства в Минкульт с просьбой помочь, выделить деньги на съемки фильма Михая Волонтира.

– *Откуда деньги?* – тяжело вздыхал Волонтир. – *Ни в Москве, ни в Молдове денег нет. А ведь этот фильм мог стать моей лебединой песней...*

Леонид РЯБКОВ, Дарья ЗИМБЕЛЬСКАЯ, газета «Комсомольская Правда» от 16-23 сентября, 2015, с. 2

Проклова переживает смерть цыгана Будулая

Жителям города Бельцы не дали проститься с Михаем Волонтиром. Михай ВОЛОНТИР, сыгравший 30 лет назад главную роль в мегапопулярном сериале «Цыган», был любимцем советских женщин. Дамы бальзаковского возраста плакали при виде Будулая и мечтали оказаться на месте влюбленной в него Клавдии, которую сыграла Клара ЛУЧКО. Седовласый бородач Михай пережил ее на десять лет, мужественно борясь с неизлечимой болезнью - раком. Но после многочисленных операций его сердце остановилось на 82-м году жизни.

«После выхода «Цыгана» **Михая Волонтира** и **Клару Лучко** заочно поженили. Узнав, что молдавский актер почти ослеп, Клара Степановна сделала все, чтобы собрать в России необходимые для лечения средства. В Молдавии тогда говорили, что «Клавдия» спасла глаза «Будулая». Волонтир и Лучко не были любовниками в жизни, но, когда Михая Ермолаевичу сообщили про ее смерть, он зарыдал.»

«Всю жизнь он прожил с одной супругой – актрисой родного театра из города Бельцы **Ефросиньей Добындэ**. Женился в 26 лет, а спустя 30 лет обвенчался.»

«Елена Игоревна не присутствовала на похоронах Волонтира. Расставшись недавно с мужем, бизнесменом Андреем Тришиным, популярная актриса переживает сейчас непростой период в жизни.

– Елена всегда тепло отзывалась о Волонтире и глубоко переживает его смерть, – призналась подруга Прокловой Маргарита Сергеева».

Настоящая любовь

О своем друге мне рассказал главный художник Национального театра им. Василе Александри в молдавском городке Бельцы Виктор Палий:

« – Я знаю Михая 41 год. Мы поставили вместе шесть спектаклей. В последние годы он хоть и сильно болел, но в театр приходил. Я часто наблюдал, как он ведет себя с женой. Ефросинья играла с ним во многих спектаклях нашего театра. Супруга не отходила от его постели с 31 декабря - с того времени, когда он больше не мог вставать на ноги. Никаких няnek у них не было, поэтому Ефросинья с дочерью Стеллой, приехавшей из Франции, ухаживали за ним сами – и дома, и в больнице.»

« – Последний раз я приходил к Михая, когда он лежал в Кишиневской республиканской больнице. Три недели Волонтир находился между жизнью и смертью, хотя и был в сознании. Он предчувствовал скорую смерть, но пытался улыбаться. Михай старался об уходе не говорить, но слова сами вырывались наружу: «Я уже в дороге, я уже туда...» В палату интенсивной терапии приходил священник, который его соборовал – Михай был истинно верующим человеком.»

«Ефросинья Добындрэ не любила рассказывать о муже, но как-то все же поделилась своей историей:

– Михай один раз меня увидел, и глаза затуманились. Через четыре месяца знакомства Михай написал посередине листа два предложения, смысл которых сводился к тому, чтобы я вышла за него замуж. Тогда и поняла, что я в капкане. Еще бы, такой красавец с волнистой шевелюрой! Но самое главное – он мыслил, как и я. Свадьбы у нас не было: после росписи в загсе сразу же уехали на съемки. Торжеств не устраивали: в час дня расписались – и на работу. Мы с ним делили одно яблоко и одну грушу на двоих. Это был 1960 год. Квартиры нет, зарплата маленькая. Жили мы по-спартански. С другой стороны, если бы все шло слишком гладко, было бы неинтересно. Я никогда не выпячивала себя, знала свое

место. Многие говорили, что меня надо ставить в пример женам... Через тридцать лет мы повенчались. Так как нельзя было при советской власти провести обряд в Молдавии, мы уехали в Румынию. Вот золотую свадьбу пришлось отмечать в больнице... Когда нам понадобились деньги на лечение, я продала дачу. Жили мы скромно, в трехкомнатной квартире.»

Нога подвела

Маленькими слабостями Волонтира были собаки и охота.

– Михай рассказывал, как подружился во время съемок «Цыгана» с собаками – своими партнерами по сериалу, – говорит Палий. – И у служебного входа нашего театра Волонтир постоянно прикармливал свору дворовых псов. Специально носил им из дома еду. Он и ногу-то четыре года назад сломал, когда шел к ним. Из-за перелома Михай долго не мог ходить, тогда-то старые болезни и дали о себе знать... Когда он слег, собаки продолжали, как по часам, приходить к мискам. Умер Михай не только из-за раковых опухолей и обострившегося сахарного диабета. Если ты отдаешь на сцене всю душу, это всегда отнимает жизненные силы.

...Власти решили провести прощание с Михаем Волонтиром в куйбышевском Дворце дружбы столицы Молдавии. Похоронили актера тоже в Кишиневе.

– Он мечтал снять картину по пьесе «Напасть», сценарий к которой сам написал, – говорит директор Национального театра им. Василе Александри в городе Бельцы Анатолий Рэчилэ. – Только денег на фильм не нашел. Мне вот что обидно. Волонтир проработал в нашем театре 59 лет, он почетный гражданин города Бельцы, а прощались с ним в Кишиневе. Почему же жителям нашего города не дали проститься с Михаем?

Имей в виду

У Михая Волонтира сразу три гражданства - Румынии, Молдавии и СССР. Он родился 9 марта 1934 года в селе Глинжены, которое входило в ту пору в состав Королевства Румыния (нынче это Шолданештский район Молдавии). При смене документов в сельсовете фамилия будущего артиста была искажена. Его отец по документам – Ермолай Волинтир. А сын лесника из-за ошибки паспортистки стал Волонтиром.

Кстати

На погребение и прощание с Михаем Волонтиром правительство Молдавии выделило из республиканского бюджета \$ 8700.

*Наталья МУРГА,
газета «Экспресс газета» от 18 сентября, 2015*

„Будулай уже не вернется”

**Почему скончавшийся Михай Волонтир не любил СССР
и как жил на родине в последние годы, выяснил
Sobesednik.ru.**

«Всесоюзный цыган», как его называли в СССР после выхода культового фильма про Будулая, умер в родном городе Бельцы (Молдавия).

В последние годы народный артист крепко болел. Отошел от кино и фактически перестал видаться с коллегами.

– Мы общались в конце 70-х на съемках фильма «В зоне особого внимания», – рассказал Sobesednik.ru режиссер Андрей Малюков. – Это было еще до фильмов «Цыган» и «Возвращение Будулая». Я пригласил его на пробы, не будучи знаком лично. И когда я его увидел воочию, не то чтобы разочаровался... нет – просто в жизни он совсем не был похож на экранного героя. Я-то рассчитывал, что сыграет брутального прапорщика ВДВ! А он зашел – невысокий, худенький, в клетчатых штанишках, с черной полоской усиков над верхней губой. Я было расстроился. Но раз он приехал, надо делать пробы. Вызвали гримеров. И вот когда его загримировали, произошло буквально перерождение. Это уже был не Михай Волонтир. А именно нужный мне персонаж, один в один. Такое происходит, только если перед нами очень большой артист. Конечно, его тут же утвердили.

– **Говорят, в жизни он был малообщительным, если не сказать нелюдимым?** – спрашиваю Александра Пяткова, сыгравшего в фильме «В зоне особого внимания» капитана Зуева.

– Это правда. Никогда ни к кому не набивался в друзья. Был сам по себе. Любил гулять по лесу, наедине с природой размышлять.

– Его не раз звали переехать жить в Москву, в Ленинград. Почему он не уезжал с родины, из родных Бельцев?

– А зачем? Бельцы – прекрасный город. Волонтир был там художественным руководителем театра. Там у него семья – жена и дочь. Там же могилы матери и отца. Он был сыном своей земли, корнями в нее врос.

– В 90-е он активно выступал против СССР, этого ему многие не могли простить.

– У него была какая-то застарелая обида. Видимо, связанная с корнями, семьей. Мы же знаем из истории – насильно загоняли в колхозы, были аресты и расстрелы, что порождало волну недовольства в той же Молдавии. Отец Волонтира был «господин лесничий» (Михай Ермолаевич сам рассказывал), возможно, обидели... Я говорил Михаяу Ермолаевичу, «Хватит старое поминать, надо жить дружно, тебя любит народ – это главное».

– Знаю, что очень хотел воссоединиться со своими родственниками в Румынии, об этом часто говорил: «У нас один народ, один язык», – вспоминает Алексей Никульников, сыгравший сына Клавдии в фильмах про Будулая. – Но давайте не будем уже о политике.

– В последние годы ходили слухи, будто народный любимец жил в ужасающей бедности, просто в нищете...

– На днях в Москву приезжала директор театра из Бельцев. Мы пообщались. По ее словам, зарплата артиста там составляет 140 долларов. В Москве – 200, это немногим больше. Пенсия в Молдавии порядка 300 долларов. У нас старики тоже, мягко говоря, не миллионеры. Дочка у Михая Ермолаевича в МИДе работает и, конечно, помогала. Другое дело, когда были нужны очень большие деньги провести операцию на глазах (дал осложнение диабет, которым он страдал еще с 80-х), таких средств у семьи не было.

И в Молдавии почему-то не нашли возможностей вылечить своего национального героя. Деньги собирала Клара Лучко. И собрала. Операцию провели. Но я хочу сказать вот о чем. Прекрасно помню, как его обожали горничные, администрация в гостинице. Потому что он уважительный, культурный, честный. Подчинен роли и профессии. Если выезд на съемки в 7 утра – он без десяти семь уже в гриме ждет выезда, предельно

сосредоточен. Очень педантично, скрупулезно относился к работе.

Теперь большой артист ушел. И таких мастеров уже почти не осталось.

*Виктория КАТАЕВА,
газета «Собеседник» от 24 сентября, 2015*

«Памятную доску Волонтиру открыли ...»

В центре Бельц на фасаде дома, в котором он жил, установили мемориальную доску, посвященную актеру Михаю Волонтиру.

«Церемония проходила в День города, 22 мая, в присутствии двух десятков человек: вице-примаров, муниципальных советников, сотрудников примарии, священослужителей и др. Занавес с мраморной доски на доме №34 по улице Индепенденцей сорвал избранный примар Бельц Николай Григоришин, после чего присутствующие возложили к ней цветы.»

«Для представителей СМИ Николай Григоришин отметил значимость Михая Волонтира для Бельц и сказал, что установка мемориальной доски – лишь первый шаг перед открытием памятника известному актеру.»

«Этот человек – легенда нашего города, легенда советского кинематографа. Его знают все, он прославил наш город на весь Советский Союз и на всю Европу. Все помнят, что мы должны построить памятник Михаю Волонтиру, но [мемориальная доска] это первый мой шаг, чтобы увековечить его память, чтобы люди знали, что Михай Волонтир – наш артист – проживал в этом доме», – сказал Николай Григоришин.»

*Сергей ПАСКАРЬ,
газета «СП. События. Подробности» от 23 мая, 2018, с. 4*

Михай Волонтир, последнее интервью

Маэстро всю жизнь посвятил Бельцкому театру имени Василе Александри.

В 2012 году, в эксклюзивном интервью для Publika TV, актер поведал, что, даже спустя 55 лет, каждый раз он с волнением выходит на сцену.

«Я слишком близко к сердцу воспринимал свои роли в фильмах и спектаклях» – признался артист.

В 2000-ом году Михай Волонтир был признан лучшим молдавским актером 20-го века.

«Актеры бывают разными. Просто исполнители, которые делают все, что им говорит режиссер. Но есть такие, которые сами создают роль», – рассказывал он.

За свою творческую деятельность Михай Волонтир сыграл около 130 ролей:

«Я и сегодня испытываю эмоции. Перед выходом на сцену обязательно перекрещусь. Никто меня не видит. Делаю это и потом выхожу на сцену.»

Известность актеру принесла роль Будулая в фильме «Цыган». Волонтир объездил весь мир. Он неоднократно получал предложения о съемках за границей, однако всю жизнь оставался предан родному бельцкому театру.

«Как говорил Григоре Виеру, у рожденного в Кодрах нет желания эмигрировать. Я родился прямо в лесу, недалеко от монастыря Добружа. Где бы я ни был, все равно возвращался, потому что здесь мой дом, моя родина», – признавался Михай Волонтир. Маэстро всегда говорил, что любовь к родине нельзя купить за деньги.

О себе: «Я очень счастливый человек. Даже в наше время у меня есть работа. На прошлое не сетую, я получил все, о чем мечтает актер: роли, славу и звания. У меня дом – полная чаша...»

Михай Волонтир – народный артист МССР (1974 год), народный артист СССР (1984 год). Был награжден Орденом Республики (Молдова).

В 2013 году PubliKa TV вручила актеру приз в номинации «Самый любимый молдаванин».

газета «Маклер» от 29 августа, 2019, с. 22

864

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

о возведении бюста Михая Волонтира в муниципии Бэлць

На основании части (1) статьи 7 Закона №192/2011 о памятниках, возведенных в общественных местах

(Официальный монитор Республики Молдова. 2011г., № 197-202, ст.569), Правительство ПОСТАНОВЛЯЕТ;

1. Утвердить по предложению Министерства образования, культуры и исследований, представленному на основании решения муниципального совета Бэлць, возведение бюста Михая Волонтира на Аллее классиков национальной культуры в муниципии Бэлць.
2. Бюст установить в соответствии с проектом, согласованным с Министерством образования, культуры и исследований.
3. Расходы по разработке проектной документации, изготовлению, установлению бюста и благоустройству прилегающей территории покрыть за счет спонсорских средств и пожертвований.
4. Настоящее постановление вступает в силу с даты опубликования.

ПРЕМЬЕР-МИНИСТР

Павел ФИЛИП

Констрасигнует:
министр образования,
культуры и исследований

Моника БАБУК

№ 814. Кишинэу, 20 августа 2018 г.

MO al RM, Nr.321-332, 24.08.2018, c. 201

Бюст Михая Волонтира установили в Бельцах

Сегодня в торжественной обстановке прошло открытие памятника известному актеру. Подготовительные работы начались еще в пятницу, 23 августа.

Бронзовый бюст, в котором Волонтир запечатлен в возрасте 50-55 лет, изготовлен скульптором Георге Постовану. Он также является автором памятника Штефану Великому, который стоит перед городской мэрией.

Бюст выдающегося актера в Бельцы доставили Борис Грицуник, бывший главный архитектор Бельц, и муниципальный советник Борис Маркоч.

Как сообщает БТВ, идея увековечить лик Волонтира в бронзовом бюсте появилась еще при жизни маэстро. Однако тогда это так и осталось лишь идеей.

Относительно места, где будет установлен будущий бюст, дискуссий прошло немало. Существовало мнение, что лучше установить его в сквере перед театром имени Василе Александри, другие предлагали Аллею классиков. Окончательное решение – водрузить бюст на Аллее классиков в центре города – было принято муниципальным советом и одобрено Министерством образования, культуры и исследований. Оно также было утверждено Постановлением Правительства от 20 августа 2018 года. Жители города с нетерпением ждали появления в городе бюста актера.

Стоимость памятника и постамента к нему составляет 10 000 евро.

газета «Маклер» от 29 августа, 2019, с. 22

В Бельцах открыли памятник Михаю Волонтиру
На Аллее классиков 29 августа состоялось торжественное открытие бюста Михая Волонтира. В церемонии приняли участие родные актера, его коллеги по цеху и друзья, представители местных и центральных властей и простые бельчане.

«Из руководства Бельцкой примарии на мероприятии была вице-мэр Лиля Сава. Она вместе со скульптором бюста Георгием Постовану официально открыла монумент.

Центральные власти на открытии представляла депутат Парламента от партии PAS («Действие и солидарность») Дойна Герман. Она вручила Георге Постовану правительственную грамоту за вклад в создание бюста. Второй диплом предназначался архитектору Борису Грицунику, который разрабатывал проект, однако на церемонии его не было.»

«Наряду с официальными лицами на церемонии выступили создатель бюста Георге Постовану и Константин Ставрат – художественный руководитель Национального театра им. В. Александри, где Михай Волонтир проработал 58 лет.

Завершило открытие первое возложение цветов к бюсту.

Идея установить бюст Михаю Волонтиру на Аллее классиков появилась еще при жизни артиста, в 2014 году. И он дал на нее согласие. Инициативу выдвинула группа деятелей, среди которых председатель северного филиала Союза архитекторов РМ Борис Грицуник, академик Михаил Вронских, народный артист Константин Ставрат, заслуженный артист, директор театра им. В. Александри Славян Влад, муниципальные советники Борис Маркоч, Влад Гицу, Вадим Вакарчук, председатель бельцкого филиала Союза художников РМ Виктор Палий, доктор наук Игорь Кожокару, доктор медицинских наук, нейрохирург Виорел Гуранда, протоирей, настоятель церкви Всех святых Виталий Бырлэдяну.

Решение об установке бюста правительство утвердило только 20 августа прошлого года. Как отмечалось, этот проект согласовывали с супругой актера – Ефросиньей Добындэ-Волонтир.»

«В апреле 2016 года примария объявила конкурс на лучший памятник. Проекты дважды обсуждались на градостроительном совете, после чего решили, что окончательный вариант монумента выберет специализированная комиссия при Министерстве культуры. О судьбе проекта до сих пор ничего не известно. Народный артист Молдовы и СССР, почетный гражданин Бельц и Кишинева Михай Волонтир (1934-2015) исполнил более 120 ролей на театральной сцене и в кино. Он один из наиболее известных в стране и за рубежом молдавских актеров.»

*Константин ХАЙРЕТДИНОВ,
газета «СП. События. Подробности»
от 4 сентября, 2019, с. 3*

2023

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

о выпуске в обращение в качестве платежного средства и в нумизматических целях юбилейных и памятных монет

На основании статей 5 g), 11, 26 g) абзац (1) и 57 Закона № 548/1995 г. о Национальном банке Молдовы (повторное опубликование : Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, №

297-300, ст.544), с последующими изменениями, Надзорный совет Национального банка Молдовы ПОСТАНОВЛЯЕТ:

1. Выпустить в обращение в качестве платежного средства и в нумизматических целях 14 юбилейных и памятных монет, согласно приложению, следующим образом:
с 29 ноября 2019 года:

серия «Выдающиеся личности»:

- 4) Михай Волонтир – 85 лет со дня рождения (серебро);

2. Реализация юбилейных и памятных монет будет осуществляться через Национальный банк Молдовы и лицензированные банки.

3. Лицензированные банки самостоятельно устанавливают цену продажи юбилейных и памятных монет, которая не должна превышать более чем на 3% цену, установленную Национальным банком Молдовы.

4. В национальной экономике юбилейные и памятные монеты являются средством платежа и принимаются по их номинальной стоимости.

5. Настоящее постановление вступает в силу с даты опубликования в Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ

НАДЗОРНОГО СОВЕТА

НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА МОЛДОВЫ Октавиан АРМАШУ

№ 31. Кишинэу, 18 ноября 2019 г.

MO al RM, Nr.352-359, 29.11.2019, c. 178-181

REFERINȚE (ARTICOLE NEPUBLICATE)

Mihai Volontir. O viață de actor

Am venit la Teatrul dramatic moldo-rus direct de pe băncile școlii în 1959, având doar experiența teatrului de amatori. Am debutat pe scena bălțeană în rolul lui Ionică (băiețașul din piesa lui Gheorghe Timofte „Jertfa”), alături de Mihai Volontir – în rolul lui Anton. Aveam pe atunci numai șaptesprezece ani. Pe parcursul a 33 de ani, am jucat împreună în diferite spectacole. În majoritatea spectacolelor, jucam soț și soție: „Evadarea din rai” de Gh. Malarciuc, „Sărmanul

meu Marat” și „Povestea din Irkutsk” de A. Arbuzov, „Acul și baioneta” de A. Galiev, „Bani pentru Maria” de V. Rasputin, „Sfânt și păcătos” de M. Vorfolomeev ș.a.

În celelalte: fiică – în „Sabia lui Damocles” de N. Hikmet; prietenă – în „Necuratul” de G. Stefanschii, amantă – în „D'ale carnavalului” de I. L. Caragiale ș.a.

Viața poate fi scurtă sau lungă, după felul cum o trăiești. Artă i-a dăruit lui Mihai Volontir mari bucurii și frumoase împliniri. El rămâne un adevărat truditor al scenei, mereu preocupat să redea cât mai expresiv și veridic eroii săi, care ne fac să medităm la cele mai importante probleme ale timpului nostru.

Actorul de teatru și cinema Mihai Volontir s-a născut la 9 martie 1934 în satul Glinjeni, raionul Rezina, în familia lui Ermolae și Feodosia Volontir. Până a deveni actor, a schimbat mai multe profesii: a fost colhoznic de rând, muncitor, învățător la clasele primare (a absolvit în 1954 Școala Pedagogică din Orhei). Și-a petrecut copilăria ascultând trilul păsărilor și zgomotul pădurii, căci tatăl său era pădurar.

„Tata a fost un om sobru, era foarte corect și disciplinat, ne-a iubit mult și ne-a îndemnat să ne păstrăm demnitatea orice s-ar întâmpla în viață, să fim respectuoși, dar să cerem reciprocitate. De la mama Feodosia am moștenit dragostea pentru muzică. Am avut patru frați – Andrei, Ion, Vladimir, Benedict și două surori – Serafima și Maria. Eu, Maria și Vladimir ne-am născut în pădure.”

Unul dintre frații săi, Ion, care învăța pe vremea războiului la o școală de meserii din Rezina, a fost evacuat împreună cu colegii săi peste Prut. Alt frate, Andrei, învăța la școala de muzică din Sibiu. Familia sa nu a știut nimic de ei timp de 18 ani. Dar și după asta nu s-au văzut multă vreme din cauza interdicțiilor sovietice. Ulterior, Mihai a devenit actor în Uniunea Sovietică, iar frații săi – artiști ai teatrului liric din Brașov.

În vara anului 1957, călăuzit de vocația sa artistică, sosește la Bălți, încadrându-se în componența trupei moldovenești. Debutează în rolul unui *surugiu* în primul spectacol al teatrului – „Chirița în Iași” de V. Alecsandri.

„Hi-hi-hi, zvânta-v-ar vântul și v-aș mânca păstrama!” – aceasta i-a fost replica de botez în teatru. O frază drămăluită pe parcursul a câtorva luni de repetiții, întoarsă de zeci de ori pe față și pe dos, ca pe o haină scumpă moștenită de la străbuni, și rostită cu smerenie la premiera din 11 august 1957.

Așa i-a fost hărăzit de soartă ca la spectacolul de fondare a Teatrului Național „Vasile Alecsandri” să-l joace pe Surugiu. Dacă nici debutantul nu era doar „un boț cu ochi” și nu s-a posomorât și nici pe tânjeală nu s-a lăsat, ci și-a înfipt mai de nădejde harapnicul după chimirul ferecat, și-a închis mocănește sumanul patriarhal, a smiorcăit mucalit pară pe-o nară și s-a pus pe opintit vârtos la rădvanul Chiriței să-l scoată pe sus din nămeți, nu alta.

„Hi-hi-hi, zvânta-v-ar vântul și v-aș mânca păstrama!”

Urmează o activitate prodigioasă (extraordinară) a actorului, jucând în peste o sută de spectacole și realizând pe scena bălțeană chipuri de neuitat: Staricov și Anucichin (în comedia lui N. Gogol „Însurătoarea”, Anton („Tineretea părinților” de B. Gorbatoș), Judecătorul („Sabia lui Damocles” de N. Hicmet), Serghei („Povestea din Ircutsk” de A. Arbuzov), Ferdinando Cualiollo („Nu-ți plătesc”) și Arturo Steliano („Familia mea” de E. de Filippo).

A mai jucat în spectacolele cu piese clasice: Chiriac (comedia „O noapte furtunoasă”) și Ion (drama „Năpasta” de I. L. Caragiale), Bătrânul (în tragedia cu același nume de M. Gorki).

Publicul l-a admirat în rolurile: Esop (personaj central în comedia eroică „Vulpea și strugurii” de G. Figheiredo), Aristarh („Oameni energici” de V. Șukșin), Miron Cuțulea („Cel mai bun om” de G. Malarciuc).

Aplauzele spectatorilor, exploziile râsului sănătos au reconfirmat adevărul că umorul și satira rămân o armă eficientă ce redresează moravurile, dezrădăcinează răul.

În cinematografie debutează, în 1967, în pelicula „Se caută un paznic” (regie Gh. Vodă, scenariul V. Ioviță), unde interpretează rolul lui Ivan Turbincă.

Pe parcursul întregii cariere actoricești, a realizat multe roluri în filme, care i-au adus un mare succes: În rolul lui Mihai Adam din filmul „Această clipă” (1968, regizor E. Loteanu), Mihai Volontir întruchipează solidaritatea internațională a proletariatului, care luptă pentru libertatea și independența Spaniei revoluționare. Regizorul Emil Loteanu a mizat anume pe calitățile interpretative ale lui M. Volontir, știind că teatrul constituie o școală artistică serioasă.

Poate că anume acolo, în spectacolele prezentate la țară, unde omul muncii te privește drept în ochi, actorul nu poate să-și permită să presteze un joc improvizat, ceva fals. Se naște în această situație dialogul cu spectatorul la distanță de un pas. La fel și actorul de film se află, ca să zic așa, „descoperit” în fața publicului și numai

jocul autentic îl poate salva, căci tot ce e fals, contrafăcut, se vede clar ca-n palmă.

Și tocmai datorită înaltei exigențe, ce-l caracterizează pe actorul de cinema Mihai Volontir, la adresa lui rostesc cuvinte frumoase sute și mii de spectatori, oameni ai muncii de la orașe și sate, care l-au admirat și în rolurile scenice.

Fiind remarcat pentru interpretarea sa, a fost invitat să joace în filme montate la studiouri din Rusia. Rolul lui Budulai din serialul „Țiganul” i-a adus celebritate actorului în întreg spațiul ex-sovietic, precum și în lumea întreagă. Tocmai de aceea, mulți dintre admiratorii săi îi spuneau *Budulai*.

Solicitat în permanență de prestigioase studiouri cinematografice din țară, de fiecare dată, după munca depusă pe platourile de filmare la Moscova, Leningrad, Minsk, Kiev, Bacu, în Republicile Baltice sau ale Caucazului, Mihai Volontir se întoarce la Bălți, la Teatrul „Vasile Alecsandri”, și joacă alături de colegii săi.

În calitate de regizor, a montat mai multe spectacole pe scena Teatrului „Vasile Alecsandri”, printre care: „Năpasta” de I. L. Caragiale, „Amurg” de A. Dudarev, „Ultima noapte a lui Socrate” de Ș. Tanev etc.

Mihai Volontir a fost distins cu un șir de premii:

- Premiul de Stat al Republicii Moldova,
- Premiul de Stat al Federației Ruse și Premiul „Frații Vasiliev”,
- Premiul „Valeriu Cupcea” etc.

Deține titlurile de:

- Artist Emerit (1966), Artist al Poporului din RM (1974),
- Artist al Poporului din URSS (1984),
- Doctor Honoris Causa al Academiei de Științe a Republicii Moldova (2009).

Este decorat cu:

- Ordinul „Insigna de Onoare” (1971),
- Medalia „Meritul Civic” (1974),
- Ordinul Republicii Moldova (2000).

Din anul 2000 este numit Cetățean de onoare al municipiului Bălți.

În același an este desemnat Cel mai bun actor al cinematografiei moldovenești din secolul XX.

În 2009 i se decernează Medalia „Dimitrie Cantemir” a Academiei de Științe a Republicii Moldova – cea mai înaltă distincție a comunității științifice din țară.

În 2012 i se decernează Medalia de Aur „Pentru Creativitate” a Organizației Mondiale a Proprietății Intelectuale.

Așa i-a fost hărăzit de soartă ca la spectacolul de fondare a Teatrului „Vasile Alecsandri” să-l joace pe Surugiu... și a rămas „surugiu” pe viață.

„Surugiul” teatrului național, „surugiul” platourilor de filmare.

Mihai Volontir a murit la vârsta de 81 de ani, în 15 septembrie 2015, la Spitalul Clinic Republican din Chișinău, unde se afla de mai bine de două luni, după ce fusese transferat de la spitalul din Bălți. El a fost înmormântat cu onoruri militare la Cimitirul Central din strada Armenească din Chișinău.

Maestrul Mihai Volontir, prin tot ce a creat pe parcursul întregii sale cariere artistice, este, cu siguranță, o figură emblematică a cinematografului și artei noastre teatrale. Talentul original, sensibilitatea deosebită, farmecul personal irezistibil, euritmia aparatului său scenic, dar și valențele morale pentru care a pledat – toate la un loc îl definesc ca entitate artistică excepțională și inconfundabilă. Operele realizate vor rămâne în fondul de aur al culturii noastre.

*Lidia NOROC-PÎNZARU, artistă emerită a RM,
colegă de scenă timp de 33 de ani, 12 iunie 2019, nepublicat*

Mărturie, cu întârziere, marelui artist

Orice încercare spre a-mi aminti ceva despre orașul Bălți, în deosebi, și despre Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Bălți, în special, echivalează, pentru mine, cu descoperirea a multor pagini emoționale, poate chiar și inedite, din viața și activitatea de zi cu zi a renumitului actor Mihai Volontir. Din 1957 este actor. Și-a început cariera la Teatrul moldovenesc-rus din Bălți cu rolul de surugiu din piesa „Chirița în Iași sau două fete și-o neneacă” de Vasile Alecsandri. Ce-am observat la Actor e ca în proverb: „Ce ți-i scris în frunte ți-i pus”. Parafrazând, căpătăm: a debutat, în scenă, ca erou al bardului de la Mircești Vasile Alecsandri și a rămas devotat Teatrului Național, căruia, cu timpul, i-a revenit numele Vasile Alecsandri. Mi-e cunoscută cărarușă bătută, tropăită de Domnia Sa în atâtea ani, pe diagonală, de la casa lui până la ușa de la intrarea laterală în teatru pentru ei – artiștii.

Mihai Volontir este unul din cei mai imprevizibili actori: și când era obsedat de un zbugium sufletesc, rămânea plin de simplitate și

sinceritate. Munca lui s-a desfășurat pe scenă. Succesul lui e în raport direct cu talentul și, desigur, cu abilitatea lui de a înțelege rolul scenic pe care el îl joacă. Se reinventează actorul Volontir în fiecare spectacol. Avea dreptate Bernard Shaw, spunând că „**spectacolul** e un fel de elogiu adus actorului și omului de teatru”. Nu în zadar și nu o singură dată, în antracte, i se pronunță numele. La ieșire, în foaiere, e așteptat de prieteni și novici. Mulți dintre spectatori, în drum spre casă, revin cu mare animație la replicile și improvizarile voluntirene din spectacol. Despre protagonistul Volontir, și după spectacol, se reia multă vorbă cu referire la/despre ce și cum a zis actorul Mihai, ce mișcări, ce vorbire, dicție a folosit, ce mimică, gest și care intonație îi sunt caracteristice lui Volontir. Plăcute clipe savuram și noi, profesorii, pe stradă, când cetele de studenți de la institut, după spectacol spre cămin, rămâneau a fi mult timp spectatori. Prin replici despre spectacol, prin crâmpoșe nocturne de discuții, îi pronunțau numele lui Mihai și cei care se grăbeau la autobuzele de comandă pentru a se întoarce cu bine în satele lor de prin împrejurimi.

Din cele circa 130 de roluri din palmaresul Volontir, îl tot căutam și noi - familia mea și prietenii noștri. Chiar din 1962, pe când am fost repartizată lector la Institutul Pedagogic „Alecu Russo” (actualmente, Universitatea de Stat „Alecu Russo”), am început să-l urmăresc în atâtea stagioni! Orice stagione vorbește despre ascensiunea-i în lumea actoriei și despre drumul pe care l-a parcurs de la elev, în Glinjeni, la student – în pereții Școlii Pedagogice din Orhei, apoi învățător la Păpăuți și cu o altă, ultima, funcție publică, până a ajunge la Teatru - director al Căminului cultural din Lipcenii, Rezina. L-am admirat ca mare actor, care a știut să-și interpreteze rolurile autentic. Cu o experiență profesională incredibilă, ne-a fost oaspete și partener la multe activități literar-culturale studențești. Îmi amintesc că odată, ca din senin, la Facultatea de Pedagogie și Metodica Învățământului Primar, pe la finele orei a treia de curs, apare Mihai Volontir, însoțit de regizorul Serafim Saca. Motivația fiind că e mai interesant să auzi chiar în aula ce vorbesc studenții despre artiști și regizori, decât să respiri fum de țigară în restaurant. Și au vorbit...și unii, și alții ...unde convingător, unde înscenând segmente de text sau piesă, mai în glumă, mai în serios, dar s-au reținut până târziu. Actorul Volontir a cunoscut succes mare pe scena teatrului. Ne-am bucurat nespuse odată când îl priveam din sală pe scenă, fiind de la început până la sfârșitul spectacolului într-

o ambianță numai de trei persoane-actori. E greu de descris azi această întâmplare. Însă, deși la atâta distanță de ocazie și timp, sentimentul și starea psihologică a noastră totuși au făcut ca la final să ne aplecăm în fața maestrului cu un gest de mare recunoștință și să-l aplaudăm îndelung pentru acest spectacol. Dar, mai concret, iată cum a fost să fie această întâmplare: La Palatul de cultură, vreo 200 de studenți de la clasele primare, îndrăzneți și cu caracter, împreună cu decanul facultății Pedagogia și Metodologia Învățământului Primar (subsemnata) și patru diriginți de grupe academice au dorit anume atunci, în ziua însemnată pentru actorul Volontir, o întâlnire cu Dumnealui. Actorul Volontir nu a stat mult pe gânduri, ne-a făcut pe plac. A ales spectacolul „Amurg”, în care jucau trei artiști, doi fiind el și artista Efrosinia Dobândă-Volontir, soția d-lui. Ne-au rămas pe mult timp întipărite în suflet descifrarea trăirilor, conflictele și chipul actorilor.

Indiferent de ce și cât făcea, prin inocență și sacrificiu, Volontir, după fiecare spectacol, știa a reveni la firescul curs cotidian. Cariera lui însă a explodat de-a dreptul și în actorie, regie, dar și pe platoul de filmare. Până la urmă, a interpretat atâtea roluri în piese de teatru și filme, că indiferent dacă era pe scenă sau în fața camerei, a fost apreciat prin frumoase și merituoase titluri. Ca artist al scenei și ca actor în filme montate la studiouri din Rusia și Moldova, i s-a adus celebritate, decernându-i-se Premii, Titluri, Medalie de Aur... la momentul potrivit/decisiv.

Marele actor, regizor și artist a lăsat amprentă adâncă în istoria Teatrului Național „Vasile Alecsandri” din Bălți, căruia i-a dedicat întreaga viață, dar și în cinematografia moldovenească și cea din Rusia. A jucat pe scena teatrului mai mult de cinci decenii. E mare personalitate în actoria de teatru vs. actorie de film. S-a stins din viață pe 15 septembrie 2015, la vârsta de 81 de ani. Acum ar fi avut 85 de ani. Este înmormântat la Cimitirul Central din Chișinău.

*Elena BELINSCHI, dr. în filologie,
3 iulie 2019, nepublicat*

Un pas spre sinceritate...

Sfârșitul verii 2019 a adus roade bogate în viața social-culturală a municipiului Bălți: Ziua Independenței, Ziua „Limba Noastră”, dar și inaugurarea bustului regretatului Mihai Volontir, cel care a fost actorul Volontir, interpretul Volontir, omul politic, cetățeanul de

onoare, omul blajin și simplu, care iubea să facă plimbări pe străzile orașului său natal.

Am fost mereu atrasă de talentul și farmecul său. Cred că această dragoste vine încă din copilărie, când mergeam cu tatăl meu la teatru. Magia adevărată începea atunci, când se stingeau luminile în sală și se ridica cortina. Personajele își trăiau viața cu vraja prezenței, intonației și a vocii cuceritoare pe scenă. Eu, prin firea mea emotivă și dorită de a-l urmări în rol, eram foarte atentă la tot ce vedeam și auzeam.

În perioada copilăriei, eram fascinată de Volontir – actorul, artistul cu o sută de chipuri: rege, filozof, domnitor, voievod, prinț, cerșetor și chiar ostaș în armată. Trecea fiecare rol prin prisma talentului său. Pe scenă trăia, pe scenă murea, suferea, râdea, tulbura, ura... Își revărsa sufletul și te cucerea prin sinceritate, bunătate și omenie, pe care era în stare să le transmită spectatorului. Tot atunci am făcut cunoștință cu Volontir – țiganul, Budulai moldovean care a stârnit emoții mari în sufletele a sute de mii de femei și bărbați de pe întreg teritoriul fostei URSS. Cred că i-a fost greu să depășească urmările acestui film, care i-a adus o și mai mare faimă, dar și o epuizare totală pe care ți-o poate aduce doar un astfel de megarol.

Într-o bună zi l-am întâlnit pe Mihai Volontir – omul politic. Este sever, dur și aprig apărător al intereselor țării sale.

Dar tot mai bine-i stă în straie de actor. Revine pe scenă și n-o mai părăsește. Deseori îl întâlneam în stradă. Frumos, cu fruntea luminată de gânduri, cu părul încăruntat de înțelepciune și zâmbetu-i enigmatic fluturând pe buze. Mergea îngândurat, dar totuși destul de atent la ceea ce se întâmpla în jurul său. În acele zile primeam o deosebită plăcere de a-l întâlni accidental. Chipul său trăda inteligență și armonie interioară.

Din păcate, nu mai este printre noi. Plecând, ne-a poruncit să ne iubim baștina, graiul, tradițiile, căci avem o cultură atât de bogată. Ne-a dus faima prin lume, a rămas fidel țării sale, municipiului său și teatrului său, rămânând actorul unui singur teatru. A slujit pe scena bălțeană cu demnitate și devotament, reprezentând, poate, pilonul de bază al acestuia. Teatrul îi era casa unde își trăia viața, își juca rolurile și unde revenea, modest și simplu, după deplasări îndelungate.

lubea singurătatea și teatrul. Acesta este și va rămâne maestrul Mihai Volontir, care a luptat cu demnitate și a muncit până la sacrificiu.

Natalia SERJANTU, bibliotecar, Biblioteca Municipală „Eugeniu Coșeriu” Bălți, 8 octombrie 2019, nepublicat

...Deseori mama stă aplecată asupra unui caiet făcând notițe și având înșirate pe masă cărți, reviste, ziare. Curiozitatea m-a răzbătut și, într-o zi, când masa cu toate de pe ea era liberă, m-am apropiat și am început să studiez. Astfel am aflat despre actorul nostru moldovean Mihai Volontir. M-a impresionat și am hotărât să-i pictez portretul în vers:

Voi ornamenta tristețea toamnei

actorului Mihai Volontir se dedică

Voi picta o melodie-a toamnei,
Tristă, visătoare, migăloasă,
În culori de ruj, de gri, albastru...
Și... cum te plimbai în drum spre casă...

Voi picta tristețea toamnei seara,
Ce-nfășoară-orașu-n al său șal,
Stelele pe el ușor coboară,
Arzând viu ca acel foc bengal.

Ți-voi picta ținuta-mpărătească
Care-i siluetă-n albul scenei,
Câte ar putea să povestească,
Apărând acum ea-n ceața serii...

Ți-voi picta privirea ta în toamnă...
Liniștită, înțeleaptă,... de actor,
Mă voi inspira și asta-nseamnă:
Ea va nimeri în galeria Art-color.

Și apoi eu, în portretul toamnei,
Zâmbetul ți-l voi picta duios,
Care-a cucerit mulțimi de oameni,
Cum se va primi?... mi-e curios.

Voi picta tristețea ta în voce...
 Când am auzit-o-n acel ultim al tău film,
 O voi colora cu mii de carioce
 Și-o voi dizolva-n culori de turbo-twin.

Iar apoi, eu mă gândesc că-i bine
 Să-ți pictez și sufletul în roz,
 Știi de ce așa culoare-n gând îmi vine?
 Fiindcă sufletu-ți era frumos și mângâios.

Ce mi-a mai rămas?... e iarăși toamna,
 Zilele cu ploi și stropi pe frunze,
 Ploi ce umplu până la plin cana
 Cu lacrimi după tine, din nori scurse...

Eu voi ilustra... acele lacrimi...
 În ton de nisip ornamentat
 Care-arată-a celor zile patimi,
 Când... tu... ne-ai lăsat... și... ai plecat...

*Anastasia BOICO, elevă, clasa a VIII-a,
 Liceul Teoretic „Mihail Lomonosov”, Bălți,
 31 octombrie 2019, nepublicat*

Steaua ce a răsărit la Bălți

Sânt mândră și nespuse de fericită, că am avut marele noroc să-l cunosc personal și să trăiesc în aceeași epocă, în aceeași țară, în același oraș cu cel mai bun actor al secolului XX din cinematografia moldovenească – Maestrul Mihai Volontir. Renumitul actor a consacrat circa jumătate de secol teatrului bălțean, pe a cărui scenă a jucat chiar de la fondare. A realizat mai mult de 120 de roluri în teatru și în film, devenind Artist al Poporului și unul dintre primii cavaleri ai Ordinului Republicii. Cu toate că a avut nenumărate oferte de muncă în afara țării, el a ales să rămână aici, acasă.

Maestrul a fost nu numai un excelent actor, ci și un mare patriot, apărător al valorilor naționale, ce-și iubea mult țara, limba, orașul devenit natal și Teatrul Național „Vasile Alecsandri”, devenit a doua casă. Sânt memorabile nu numai rolurile, dar și cântecele dumnealui, lansate la îndemnul fraților Teodorovici. Vocea sa

inconfundabilă a adus lumii mesaje de omenie, de prietenie, de comportament civilizată. Avea un har înnăscut de a fi om de omenie, de o rară simplitate și niciodată nu s-a plâns, ba din contra, pentru fiecare era ca un părinte, găsea mereu o vorbă bună, vorbă cu „tâlc”, adică înțeleaptă, de consolare.

Poate că așa a vrut Dumnezeu sau poate că eu sunt o norocoasă?... îl întâlneam mereu „pe cărărușa lui Volontir” (așa am numit-o eu) venind spre casă sau plecând la Teatru – „sufletul și inima intelectualității bălțene”. Nu a fost o dată să nu răspundă la binețele trecătorilor.

Astăzi, îl caut cu ochii pe cea cărăruie și regret mult lipsa dialogului cu un simplu trecător. Mi-am schimbat serviciul, mi-am schimbat și calea și, spre marea mea fericire, trec pe Aleea Clasicilor Culturii Naționale, unde recent a avut loc inaugurarea bustului în cinstea renumitului actor de teatru și cinema Mihai Volontir, ce poartă semnătura sculptorului Gheorghe Postovanu, în speranța și cu dorința că poate cândva va prinde grai și bronzul...

Nelea LICHII, bibliotecar, Biblioteca Municipală „Eugeniu Coșeriu” Bălți, 23 octombrie 2019, nepublicat

Ecoul tinereții

Mihai Volontir este celebrul actor al orașului Bălți, actorul, gândindu-mă la care, îmi amintesc de vremurile de adineauri. Anume atunci, în anii 70, anii tinereții mele, am auzit pentru prima dată despre acest actor. Anume în acei ani îndepărtați am urmărit mai multe filme pe ecran, în care actorul Mihai Volontir deținea rolurile principale. Din toate filmele cu participarea acestui actor, familia noastră îl prefera pe incomparabilul „Țiganul” și „Întoarcerea lui Budulai”, care au fost lansate pe ecran în anii 80 și care au devenit pentru noi toți o surpriză plăcută. Așteptam cu nerăbdare apariția epizodului următor, iar desfășurarea poveștii o discutam în familie, cu vecinii și cu colegii de serviciu. Aceste filme ne-au dat liniște sufletească, au permis conștiinței noastre umane să mediteze asupra sensului vieții. Ele sunt ca o înghițitură de apă răcoroasă într-o zi înăbușitoare de vară.

În acei ani îndepărtați nu existau noile tehnologii accesibile la moment. Abia acum, în prezentul prezent, fiecăruia îi este disponibil computerul, laptopul, smartphone-ul. Dar atunci, în anii 70, 80,... ce mai vorbă de un smartphone sau o tabletă pentru uz personal!... de

aceea... în timp ce așteptam noi epizoade ale acestor filme minunate, ne adunam în apropierea ecranului televiziunii, iar discuțiile și expunerea propriei noastre opinii ne unea spiritual.

În prezent, am ocazia să vizionez filmele mele preferate cu participarea lui Mihai Volontir de multiple ori prin intermediul laptopului, iar... în acei ani, așteptam cu nerăbdare lansarea unui nou film sau reluarea filmului deja cunoscut cu actorul meu preferat în rolurile principale. Filmele în interpretarea actorului Mihai Volontir sunt setate la nivel înalt. Revizionarea acestor filme, mie personal, îmi îmbibă sufletul cu emoții pozitive, sentimente plăcute, îmi cultivă dorința de a fi și de a activa, indiferent de vârstă și problemele de sănătate.

În final, voi zice că actorul bălțean Mihai Volontir, prin munca sa plină de altruism în privința incarnării eroilor săi pe ecran, a introdus în fiecare casă, în fiecare familie o atmosferă de bunătate, bunăvoință, căldură sufletească, omenie și dorința de a construi în familie relații pline de armonie și înțelepciune.

Liubovi PÂSLARU, pensionară, în trecut profesoară de limba franceză, Bălți, 8 noiembrie 2019, nepublicat

Mesaj de pe cealaltă parte a globului

Într-un mesaj de salut, la începutul lui noiembrie 2019, m-am adresat rudei mele apropiate de pe alt continent cu întrebarea dacă îl cunoaște oare pe actorul moldovean Mihai Volontir. Și iată care a fost răspunsul pe care îl dezvălui publicului cu consimțământul autorului:

*... „Mâine voi fi ceea ce am ales astăzi să fiu.”
James Joyce*

Dragă verișoară Svetlana, ai apelat la mine pentru a afla dacă îl cunosc pe actorul Mihai Volontir. Încep răspunsul cu cuvintele scriitorului, poetului, jurnalistului, prozaicului irlandez James Augustine Aloysius Joyce. Posibil, te îndoiai că-ți voi da un răspuns afirmativ. E și normal, pentru că de mai mulți ani mă aflu pe un alt meridian al planetei – în Statele Unite ale Americii. După cum știi, locuiesc în cel mai mare oraș al SUA, New York, din 1992. Am ajuns să cunosc și să stimez obiceiurile, tradițiile și cultura de aici, dar voi spune că mi-au rămas amintiri și din cultura țării mele în care mi-am petrecut copilăria și câțiva ani de tinerețe.

Apropo – despre actorul Mihai Volontir. Este imposibil să uiți un astfel de actor și creația lui. Îl stimez pentru efortul maximal depus pentru a reînvia eroi destoinici în filme, multe din care, în prezent, au devenit clasice, filme, care le-am urmărit atâta timp, cât am fost pe teritoriul fostei URSS și datorită cărora am adunat în suflet cele mai calde sentimente despre acea perioadă a tinereții mele.

Pentru mine personal, sunt de neuitat filmele „Această clipă”, „Acest dulce cuvânt – libertate!”, „Un caz în pătratul 36-80”, „Nu crede țipătului păsării de noapte”, „Sunetul flautului”. Le am pe toate în memorie până acum. Ele dezvoltă dorința de a fi tare, înțelept, de a fi un adevărat bărbat. Serialul „Țiganul” îl urmăream cu întreaga familie pe acele timpuri. Astfel de momente nu pot fi uitate. Acest actor a făcut lucruri de calitate.

Actorul Mihai Volontir și filmele lui mi-au rămas în memoria mea, ca să nu mai vorbim că mă aflu pe cealaltă parte a globului.

Cu stimă, verișorul tău, Oleg.

*Oleg SAVOSTIN, designer vestimentar,
Brooklyn, New York City, 24 ianuarie 2020, nepublicat*

La locul de baștină

Sunt originară din Bălți. Aici m-am născut, aici mi-au trecut copilăria și anii de adolescență.

Despre artistul emerit Mihai Volontir ne-a povestit mai amănunțit diriginta noastră de clasă la ora clasei în anul 1984. Atunci am aflat că în orașul meu natal Bălți locuiește și activează actorul remarcabil Mihai Volontir, care a interpretat o mulțime de roluri cinematografice și teatrale.

Anul curent mi-am permis vizitarea locului meu de baștină, a orașului meu natal Bălți. Într-una din zilele însorite ale lui septembrie, la data de 15, mă plimbam prin centrul orașului și am devenit martorul inaugurării bustului inimitabilului ACTOR Mihai Volontir pe Aleea Clasicilor. Asistând la acea procedură, pe neașteptate pentru mine, m-am transferat cu gândul în trecut, când eram elevă în clasa a IX-a. Era o zi frumoasă de mai când eu cu colegii de clasă ne plimbam prin centrul orașului. Făceam glume, declamam, mult râdeam, ca orice adolescent de vârsta noastră, și, când colo, cineva a zis: „Priviți, băieți, Budulaiul nostru se deplasează prin oraș, ce uimitor e, uitați-vă, băieți, un adevărat Budulai e la trei metri de noi, în piele și oase!”. Și într-adevăr, la

cățiva metri de noi, actorul Mihai Volontir se deplasa cu pas rapid într-o anumită direcție. Am rămas cu gurile căscate și, posibil, datorită surprizei momentului, nimănui nu i-a venit gândul să realizeze varianta cu apropierea de actor pentru un salut, și, dacă am fi fost și mai vioi, cineva ar fi putut lua un autograf. Dar...momentul a fost ratat. În schimb, câte discuții despre bine, cinste, adevăr au avut loc în acea zi, discuții, provocate de plimbarea lui „Budulai” prin centrul orașului Bălți, discuții ce țineau de întruchiparea eroului Budulai de către actor. În acea zi jumate din colegii mei de clasă se vedeau absolvenți ai instituțiilor teatrale, la finele școlii medii.

Puțin mai târziu, revenind la ziua de 15 septembrie 2019, mă gândeam că prezența mea la această inaugurare a bustului actorului Mihai Volontir de la Dumnezeu a fost dată să fie. Posibil, fost-a pentru a-mi aminti de cazul cu colegii, cu Budulaiul sau... pentru a permite tristeții să-mi învăluie sufletul, iar tristeții, care aduce contemplația despre viață, să-i amintească despre oamenii care fac minuni și pe care doresc s-o mărturisesc aici, pe această pagină.

Mă mândresc că sunt originară din orașul Bălți și una din cauzele acestei mândrii este celebrul actor Mihai Volontir.

*Galina TARUB, medic terapeut, Odesa,
4 februarie 2020, nepublicat*

În vârtejul amintirilor trecutului

În toiagul verii 2019, aflându-mă la odihnă pe malul Mării Mediterane, mi-a venit dorul de Moldova – plaiul meu natal. Iar când acest dor apare, apare și dorința să-mi sun părinții, să le scriu prietenilor niște mesaje electronice și... să vizionez un oarecare film în care rolul principal este deținut de actorul moldovean Mihai Volontir. Mai jos îmi descriu sentimentele care au izbucnit în sufletul meu, sentimente ce țin Moldova și anume de baștină, de mama, de grai, de natură, de moldoveni, după vizionarea repetată a filmului „Țiganul” cu Mihai Volontir în rolul principal. Anul acesta pentru mine este anul murmurului sufletului, anul când amintirile din trecut, amintirile de la baștină mă atacă, se întorc zilnic în conștiința mea, ca și cum ar vrea să-mi spună ceva important. Totul s-a început de la vizionarea repetată a filmului „Țiganul” cu Mihai Volontir în rolul principal, film pe care îl priveam cândva cu nespusă plăcere de pe ecranul televizorului. Amintirile trecutului m-au transferat în locurile

scumpe sufletului meu: în orașul meu natal Bălți din Moldova, la școala medie unde am studiat, la casa părintească și.... la Teatrul „Vasile Alecsandri”, unde a activat actorul meu preferat Mihai Volontir. Îmi plăcea să privesc filme, în care el interpreta rolurile personajelor cinstite, corece, bune la inimă, îmi plăcea să fiu spectator la Teatrul „Vasile Alecsandri” și să admir jocul pe scenă al actorului. Nu-mi imaginez amintirile de plaiul meu natal fără de casa părintească, părinți, rude, natura deosebită și... nu știu de ce – de actorul Mihai Volontir. Posibil, fiindcă Mihai Volontir a fost un adevărat maestro care a lăsat urme de neșters în istoria teatrului moldovenesc. Sau pentru activitatea lui în teatru, prin fidelitatea lui față de orașul Bălți și Teatrul „Vasile Alecsandri”. Or, pentru rolurile jucate pe scena teatrului bălțean, pentru încercarea de a trăi viața sa în mod artistic.

Cum n-ar fi, dar în amintirile mele legate de plaiul moldav, actorul Mihai Volontir ocupă un loc important. El a muncit până la sacrificiu, iar caracterul artistic desăvârșit îl face cunoscut ca actor și regizor departe de meleagurile moldave.

Stimate Mihai Volontir, îți ofer aceste rânduri: „Vei rămâne veșnic aproape de noi, te vom căuta în adâncul mării, privirea ta ne va urmări din seninul cerului, iar freamătul frunzelor ne va aminti de vocea ta calmă și cuminte. Îți doresc să fii veșnic lângă noi!”

*Svetlana AMODEO, croitoreasă,
Ponța, Italia, 10 martie 2020, nepublicat*

Грустная пора

(актеру Михаю Волонтиру посвящается)

Грустно в ноябре бродить по парку,
Наблюдая листопада круг,
Небо в сумрачном объятьи замков,
Что из облаков выросли вдруг...

За окном и дождь, и листьев вальс,
А я ... с планшетом на коленях, укывшись шалью,
Налью себе по-осеннему ароматного чая ...
И виртуальное напишу письмо, Михай Волонтир, для вас.

Недавно мы собирались дома все,
Чтоб фильм интересный посмотреть,
Мама включила фильм «Стук в дверь»
Где вы играли Ваню Медведь.

Я теплого чая налью себе
И... задумаюсь всего лишь на одно мгновение,
Затем, виртуальный Ваш портрет нарисую в Инстаграмме,
Который не предаст Вас забвенью...

Мне еще не так много лет, честно говоря,
Но я знаю, Вы много трудились, Михай Волонтир,
И понимаю, что прожили Вы жизнь свою не зря.
Чтобы к лучшему изменить наш безумный мир...

*Анастасия БОЙКО, 8 «А» класс,
Теоретический Лицей им. «М. В. Ломоносова», Бельцы,
5 ноября 2019, неопубликовано*

Эпиграмма

М. Волонтиру

Известен он давно
Репертуаром вечным
В театре и кино –
Аспектом человеческим.

Он Будулай из Бельц,
Он Волентир военный -
Визитка наших мест,
Театра и вселенной.

*Валериан БЕЛИНСКИЙ, инженер-конструктор,
поэт, член Союза Писателей Молдовы
имени «А. С. Пушкина», 2 марта 2019, неопубликовано*

INTERVIURI

Mihai Volontir:

„Dă, Doamne, mintea moldoveanului cea de pe urmă!”

„ – Spuneați într-un interviu anterior că toată lumea vă numește Budulai. Astăzi cum Vă numesc admiratorii?”

– Pentru mine este o onoare să port numele eroilor mei. Cândva eram numit Ion Nebunul (cel din „Năpasta” lui Ion Caragiale), prin anii '70 – Mihai Cantemir (după rolul omonim din filmul „Dimitrie Cantemir”), acum – Budulai.

Puțini actori au un asemenea privilegiu. Îi cunosc pe doi – pe marele actor român Gheorghe Vasiliu, care a purtat până la moarte numele de Gheorghe Vasiliu-Berlic, și pe Veaceslav Tihonov, aliat Știrliț.”

*Nicolae ROIBU, publicist,
ziarul „Timpul” din 9 martie, 2009, p. 5*

Ca să aflăm formula succesului unui actor celebru și să discutăm puțin despre armată, am mers în oșpeție la actorul Mihai VOLONTIR, unul dintre simbolurile cinematografilei moldovenești.

– Vă spun din start că nu am făcut serviciul militar în termen, dar pot să spun că am făcut armata pe platoul de filmare. Din toate filmele cu tematica militară, în care am jucat, am învățat ceva nou din militărie. Am debutat ca actor în filmul „Se caută un paznic” interpretând rolul lui Ivan Turbincă, soldat, care a făcut serviciul militar de 25 de ani. Apoi au mai urmat rolurile de militari în așa filme ca „Bărbații încărunțesc de tineri”, „De la Bug până la Visla”, unde l-am jucat pe eroul Uniunii Sovietice generalul Verșigora.

– **Care dintre aceste personaje v-a marcat cel mai mult?**

– Toate câte puțin. Dar cel mai mult mi-a intrat în suflet plutonierul Volentir din filmul „В зоне особого внимания” și căpitanul Skiba din pelicula „Случай в квадрате 36-80”.

– **Au fost grele aceste roluri?**

– Nici un rol nu este ușor. Mi-a fost greu, căci trebuia să joc rolul unui plutonier din trupele de desant aerian care pe lângă toate mai era și karatist. Trebuia să cunosc elementele de luptă corp la corp, să sparg ușile cu piciorul... Mi-a fost foarte greu, dar după o lună de antrenamente cu instructorii profesioniști de karate, am putut să fac față scenariului.

– **Se spune că armata este o școală a vieții. Pentru dumneavoastră aceste roluri pot fi considerate o școală a vieții?**

– Desigur! O școală bună a vieții! Unde eu puteam să aflu, să văd și să fac toate aceste lucruri noi, decât pe platoul de filmare? Școala vieții, da... Cred că anume această școală m-a făcut așa cum sunt. Acum de vreo câțiva ani încolo îmi este greu, dar până acum mă simțeam un băiat tânăr, energic. Chiar dacă eram bolnav, nu mai simțeam boala. Cred că anume această experiență m-a ajutat să trec peste toate experiențele vieții.

– **Domnule Volontir, rolul țiganului Budulai din filmul „Țigani” v-a adus celebritatea? Pentru dumneavoastră personal acest rol este unul deosebit?**

– Pentru mine este un rol ca și celelalte roluri. Pur și simplu, filmul „Țigani” nu a fost turnat pentru ecranul mare, ci pentru televiziune. A fost un film „îndrăzneț”, care a intrat în fiecare casă. De aceea și a căpătat o popularitate atât de mare. Apropo, filmele „В зоне особого внимания” și „Ответный ход” sânt de același gen. Ele la fel erau derulate la televizor foarte des. Chiar și în prezent, în fiecare an, în ajunul zilei de 23 februarie, aceste filme apar la unele posturi de televiziune.

– **Deschideți-ne secretul, cum ați reușit să faceți o carieră perfectă atât în cinematografie, cât și la teatru?**

– Fiind nedespărțit de Teatrul „V. Alecsandri”, eu lucram și în cinematografie. Mi se acordau 45 de zile de concediu și în această perioadă mă deplasam la filmări. Nu puteam să abandonez scena de teatru. Și acum îmi pare foarte bine de ceea ce am făcut – că m-am filmat și în 40 de filme și am jucat în vreo 120 de spectacole.

– **La ce lucrați acum?**

– În prezent regizez spectacole la Teatrul „V. Alecsandri” din Bălți. Lunar, în teatrul nostru se joacă 25 de spectacole, majoritatea dintre acestea fiind apreciate și premiate atât la nivel național, cât și peste hotarele republicii. Doresc să-mi închei cariera de actor și de regizor anume în Teatrul „V. Alecsandri”, în care cândva mi-am început-o. Dar până atunci mai am multe proiecte de realizat (zămbește).

– **Dacă permiteți, să revenim la tematica militară. La moment credeți că Republica Moldova are nevoie de o armată?**

– Sigur că are nevoie. Menirea armatei este nu doar de a apăra un popor sau un stat, ci și de a educa tânăra generație. Unde se vor face bărbați adevărați toți băieții noștri tineri, dacă nu vom avea armată? Când am privit parada militară la televizor și când i-am văzut pe soldați pășind sincron în Piața Marii Adunări Naționale, chiar mi-a părut bine pentru ei și m-am convins încă o dată de faptul că avem nevoie de armată. Eu cred că acel an, pe care tânărul îl petrece la militarie, îi va prinde bine pe tot parcursul vieții.

– **Ce sfat puteți să le dați băieților, care stau la îndoială să facă armata sau nu?**

– Eu i-aș sfătui, în cazul în care le permite sănătatea, să facă fără îndoieli serviciul militar; căci asta este o șansă bună să capeți

experiența necesară pentru viață, să devii bărbat. Înainte, în timpurile sovietice, exista o problemă – distanța dintre casă și locul de îndeplinire a serviciului militar. De exemplu, erai din Chișinău, dar armata o făceai la Vladivostok sau la Kaliningrad. Acum această problemă nu mai există. Soldații pleacă în concediu la baștină destul de des și de aceea despărțirea de părinți nu trebuie să-i sperie.

– Domnule Volontir, vă mulțumesc pentru timpul acordat și vă doresc multă sănătate și succes în realizarea proiectelor dvs.!

*Interviu realizat de Dmitrii VOSIMERIC, jurnalist,
fragment din „Armata pe platoul de filmare”
ziarul „Oastea Moldovei” din 31 octombrie, 2011, p. 5*

„– Maestre Mihai Volontir! Ce subânțelegeți Dvs. prin noțiunea „acasă”?

– Casa mea și casa părinților mei, care, luate împreună, formează Patria mea. Eu m-am născut într-o pădure seculară, pentru că tatăl meu era pe atunci pădurar. Nu departe curgea un râuleț, pe care erau mai multe mori de apă. Cei câțiva ani din copilărie, pe care i-am petrecut în pădure, printre păsări și arbori, m-au marcat mult.

– Cine v-a predat primele lecții care v-au determinat viitorul?

– Părinții, frații mai mari, primul meu învățător, bunul meu profesor-regizor Boris Harcenko.

– Ce știți despre părinții și buneii Dvs., locul și rolul lor în viața comunității natale?

– Părinții și rudele mele au fost niște oameni simpli. Ei erau prea modești ca să aștepte laude pentru orice faptă săvârșită. Ne-a evidențiat familia poate doar faptul că tatăl meu și-a făcut serviciul militar în armata țaristă, de unde s-a întors acasă în grad de ofițer, cu sabie, epoleți și pistol, toate înregistrate pe numele lui. Mai avea tata și un ceasornic de argint. Românii l-au respectat, chiar dacă a servit în armata Rusiei țariste, dar sovieticii l-au exterminat moral pentru că avea doi feciori în România. Mai apoi dânsul s-a căsătorit cu maică-mea. Și părinții, și bunicii, dar și străbunicii mei au fost oameni respectați în Glinjeni.

– Ce lucruri vă amintesc mai des de casa părintească?

– Cânteculele mamei, interpretate așa, pentru sine, dar cu mult suflet. Și acum, când vorbesc de maică-mea, în urechi îmi

răsună *Cucule cu pană sură și Nistrule, pe malul tău*, cântate de mama. Tata a fost un om pedant, era foarte punctual, disciplinat. Anume de la el am moștenit calitatea de a-mi păstra în orice împrejurare demnitatea, de a ține la propria reputație, a respecta omul și a fi respectat. Vorba lui era lege pentru fiecare dintre noi, copiii. Mi-am petrecut copilăria în perioada când pe meleagurile noastre a venit armata roșie. Eram prin clasa a doua. Cel mai neplăcut pentru mine, dar și pentru alți copii a fost faptul că eram puși să învățăm și să scriem cu grafie rusească. Au urmat războiul, foametea, colectivizarea, deportările – o întreagă tragedie a neamului nostru. Aceasta a fost cea mai urâtă perioadă din viața mea. Și nu numai. Pe fratele meu, Andrei, războiul l-a prins la o școală de muzică din Sibiu. Ion, alt frate, învăța la școala de meserii din Rezina și împreună cu toată școala a fost evacuat peste Prut. Aproape două decenii n-am avut nici o veste de la ei. După dezghețul hrușciovist de la sfârșitul anilor 50 ai secolului trecut, cei plecați în România au început să vină pe la rude. Frații Andrei și Ion nu puteau veni pentru că numele lor era Volintir, cel adevărat, iar pe noi sovieticii ne făcuseră Volontir. Mai apoi Andrei a devenit dirijor la Teatrul Liric din Brașov, iar Ion – artist la același teatru.

Unicul lucru plăcut care-mi amintește de acei ani este casa noastră, una din cele mai frumoase în sat. Dar și părul din ogradă, care făcea niște pere deosebite, ce se coceau pe la finele lunii mai și se păstrau până toamna târziu. Și pomul rotat cu cireșe dulci-amăru... Hoinăream prin grădină cu verișorii mei până toamna târziu. Ne potoleam foamea cu câte o hrincă de pâine și o mână de cireșe, pere, mere sau struguri. Acestea au fost cele mai fericite clipe din copilăria mea.

– ***Cum apreciați schimbările care au avut loc la baștină în ultimele decenii?***

– Am plecat din sat pe la 18 ani. Într-un timp mergeam cu săptămânile în turnee prin raioane, inclusiv la Rezina, și pe atunci eram des la Glinjeni. De la un timp cam rar merg încolo. Oricum, mereu am fost și sunt cu gândul la baștină. Schimbările din ultimele decenii nu sunt prea îmbucurătoare. Satul a degradat mult, lumea pleacă pe un cap în căutarea unui câștig.

– ***Dacă ar fi cazul să fie înveșnicite cumva, în istoria localității natale, unele personalități din partea locului, cine, credeți, ar merita neapărat această onoare?***

– Regretatul Andrei Lupan din satul vecin, Mihuleni, dar și consătenii mei Ilarion Matcovshi, profesor de limba și literatura română, Simion Matcovschi. Numele lor cu adevărat merită să fie înveșnicite în istoria localității, pentru tot ce au făcut pentru sat și consăteni. Poate și acum în Glinjeni sunt oameni care ar merita o asemenea onoare, dar nu-i prea cunosc.

– ***La școală ați fost printre activiști sau disidenți?***

– N-am fost prea activ. Dar nu eram nici la coadă. Motivul era că nu doream să învăț ceea ce nu-mi plăcea. Printre cele câteva cărți din casa noastră era și Biblia în coperte din piele, groase, legate cu argint și cu lacăt. Mama îmi spunea că mai fuseseră și alte cărți bune, dar le-au luat Andrei și Ion cu ei în România. Eram și eu năzbâtios, ca toți semenii mei, dar profesorii mă considerau un băiat bun, sânguincios. De fapt, în copilărie și tinerețe am avut mai multe momente triste, care mi s-au încrustat pentru totdeauna în memorie: războiul, arestările intelectualilor, arderea cărților din biblioteca preotului Ioan și a directorului școlii de către niște persoane rătăcite, prigonirile, foametea, deportările ș.a. Ziua munceam la cariera de piatră, iar noaptea – la încărcat vagoanele. Am fost prigonit și umilit pentru că aveam doi frați în România și că recunoșteam că sunt născut în județul Orhei, comuna Olișcani, Basarabia, lucruri complet interzise pe atunci.

– ***Ce calități trebuie să posede un om ca să devină prietenul Dvs.?***

– Pentru a-mi deveni prieten, această persoană trebuie să fie cinstită și să nu fie hapsână, fățarnică. Mă irită, îndeosebi, hapsânia. Unul dintre prietenii mei a fost actorul Victor Ciutac, un om deosebit și un mare artist. Mai târziu m-am împrietenit cu Boris Bechet, cam obraznicel de fire, dar e un băiat cumsecade. Acum, printre amici, îl am pe Victor Palii, un consătean de-al meu.

– ***Considerați că V-ați realizat în viață?***

– Cred că da. Zic așa, deoarece la teatru spectatorul a venit mereu la Volontir. Și acest lucru pentru mine a fost unul

încurajator. Am creat peste 120 de roluri centrale în spectacole, peste 40 de roluri – în filme, circa 50 de cântece am cântat pe scenele din țară, din România și Federația Rusă. Am montat multe spectacole. Am muncit foarte mult și acum pot să spun că sunt împlinit.

– ***Cine și cum v-a ajutat să vă realizați scopurile?***

– Mai întâi, primul meu învățător, Toma Șaptefrați. Apoi actorul, regizorul și pedagogul Boris Harcenko, care mi-a deschis larg ușile teatrului. El mi-a propus primul rol, cel al Surugiului, în spectacolul Chirița în Iași. Mai apoi, după ce s-a pensionat, dumnealui venea la teatru și jucam șah. De fapt, șahul era mai mult un pretext: venea să discutăm, mai ales despre teatru. Aveam pe măsuță, într-o tavă, niște bucăți mici de pâine neagră semiuscată și ceai și stăteam ore în șir. La început nu prea înțelegeam de ce profesorul își irosește timpul cu mine. Apoi mi-am dat seama că astfel dânsul lucra cu mine, mă instruia. Într-o zi mi-a zis că-mi dă carte-blanche. Nu știam ce mai înseamnă și asta, dar apoi un cunoscut mi-a explicat semnificația acestui termen. Boris Harcenko îmi dăruise o libertate deplină în lumea teatrului. Datorită lui, la vârsta de 34 de ani, am avut curajul să încep a monta spectacole și să mă întruchipez în roluri mari.

– ***Vă mai leagă ceva de satul natal?***

– Cât voi fi în viață, de satul natal mă vor lega mormintele părinților și ale bunicilor. Îmi stăruie în amintiri casa noastră frumoasă, cu două magazii, care seamăna cu litera „П” din alfabetul rusesc; grădina cea mare, de vreo 50 de ari, cu o mulțime de pomi fructiferi. Cu regret, din casa părintească nu a mai rămas nimic. Nici cireșul, nici părul nu mai sunt. Mai am niște veri și nepoți, dar, cu părere de rău, de mult n-am mai trecut pe la ei.

– ***Cu ce se mândrește îndeosebi maestrul Mihai Volontir?***

– Cel mai mult mă mândresc cu onoarea de a purta numele eroilor pe care i-am creat. Un timp eram numit Ion Nebunul, precum îl chema pe eroul meu din *Năpasta* lui Caragiale. După ce a apărut filmul despre Dimitrie Cantemir, îmi spuneau Mihai Cantemir. De vreo două decenii lumea îmi mai spune Budulai. Iar romii de la Soroca mă numesc în glumă „baronul” lor. Foarte puțini actori se

bucură de o asemenea cinste. Tot timpul am fost mândru cu faptul că pot munci...

– **Care sunt principiile de viață ale cetățeanului și actorului Mihai Volontir?**

– Un om se poate considera OM dacă are cinste, onoare și demnitate.

– **Colegii, prietenii V-au trădat vreodată?**

– Parcă toți mă iubesc. N-am suferit de această durere a trădării. Dar, mai știu eu ce simte lumea pentru mine?

– **Ați avut în viață multe momente de care nu Vă place să Vă amintiți?**

– Sunt multe și nu-mi place să-mi amintesc de ele.

– **Ați făcut în viață și politică?**

– În diferite etape am avut multe propuneri să-mi depun candidatura la alegerile parlamentare. Venea lumea din diferite raioane și-mi zicea să fac acest lucru. La rugămintea cetățenilor din raionul Fălești am fost ales deputat în primul Parlament al Republicii Moldova. Mai târziu n-am acceptat politica, consider că locul meu de muncă cel mai potrivit este scena sau platoul de filmare. Nu m-am implicat în politică, dar pretenții față de guvernanți totdeauna am avut. Ceream să-i susțină pe pensionari și pe veteranii de război, pe invalizi și profesori și, odată și odată, să se întoarcă cu fața spre educație și cultură.”

*Tudor IAȘCENCO, jurnalist și publicist,
fragment din „30 de întrebări de-acasă”, „Cuvântul”,
Săptămânal regional independent; Vol. III, Rezina,
Chișinău, ÎSFEP „Tipografia Centrală”, 2013, p. 17-26.*

„– **Descrieți câteva momente cruciale din viața Dvs.**

– Primul a fost atunci când regizorul Boris Harcenko mi-a permis să ies în scenă. Acel rol secundar m-a făcut să cred în propriile puteri actricești. Al doilea moment crucial a fost invitația de a participa la crearea filmului Budulai. De fapt, momente de cumpănă au fost multe. Odată, noaptea, soției mele i s-a arătat în vis Iisus Hristos, care parcă cobora spre dânsa din ceruri. Ea îi întindea un pumn cu apă, dar Iisus a rostit un singur cuvânt: „Șurubul”. Dimineața, împreună cu nevasta ne-am așezat în mașină și am plecat într-un sat. La o cotitură volanul s-a blocat. După cum

s-a dovedit ulterior, asta se întâmplase din cauza unui șurub de la puntea din față a mașinii. După acest caz n-am mai urcat la volan.

– ***Ce circumstanțe au jucat un rol hotărâtor în formarea familiei Volontir?***

– Munca, dragostea reciprocă, răbdarea și scopurile bine formulate. Cu viitoarea soție am făcut cunoștință la teatrul din Bălți. Am înregistrat căsătoria a doua zi de Crăciun, în 1960. Dar ne-am cununat mai târziu, în România.

– ***În ce domenii activează membrii familiei Dvs.?***

– Nevasta mea, Eufrosinia, e și ea actriță. Toată viața am muncit împreună la Teatrul "Vasile Alecsandri" din Bălți. Fiica noastră, Stela, a crescut alături de noi, la teatru, mergând cu noi deseori și în turnee. Acum este diplomat, lucrează la Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene. Nepoțica noastră, Cătălina, este dragostea și bucuria familiei.

– ***În momentele grele, pe cine V-ați bizuit și cine V-a ajutat cel mai mult?***

– Îngerul meu păzitor este nevastă-mea, Eufrosinia Dobândă-Volontir, care are grijă de mine ca de un copil. Și așa a fost mereu. Întotdeauna ea a dus tot greul familiei noastre.

– ***Cu ce preferați să Vă ocupați în timpul liber?***

– Nu prea am timp liber. Dar, în general, citesc dramaturgie, ascult muzică, iubesc mult natura. Dacă cineva mă invită să petrec în sânul naturii, nu pot refuza o asemenea propunere.

– ***Ce dorință neîmplinită aveți?***

– Am vrut să turnez un film artistic, Nebunul din Codrii Orheiului, care într-un fel să continue subiectul piesei Năpasta de I. L. Caragiale. Îl vedeam ca un film-bilanț al întregii mele activități de creație. Împreună cu regizorul Nicolae Ghibu vreo cinci ani am tot bătut pragurile demnitarilor din Chișinău. Și ministrul Culturii, și președintele de la Moldcinema, și alții s-au jurat că ne vor susține. A fost formată chiar și o comisie guvernamentală. Filmul trebuia să apară pe ecrane încă în 2009. Dar, din ordinul nu știu cui, resursele preconizate au fost date pentru alt scenariu. Îmi pare rău, pentru că trebuia să fie un film bun, care să mângâie sufletele oamenilor, să-i ajute să depășească unele metehne, să fie mai buni, să înțeleagă și să prețuiască dragostea, limba, istoria, tradițiile și obiceiurile neamului.

– ***În familia Dvs., ce bucate și băuturi sunt preferate?***

– Mâncarea tradițională: sărmăluțele, plăcintele, mai ales cele coapte de nevastă-mea. Dar ce învățată cu brânză de oi și ce copturi face ea!... Cred că nicio gospodină nu mai poate coace asemenea bunătăți.

– Ce ați mai vrea să transmiteți neapărat consătenilor, dar și tuturor cititorilor CUVÂNTUL-ui din regiunea Orhei?

– Mai întâi, să fie sănătoși, să aibă în preajmă totdeauna oameni buni, capabili să-i ajute. Să citească presa periodică și cărți și să se străduiască să le înțeleagă. Să studieze și să cunoască istoria adevărată a neamului și să apere valorile poporului nostru. Să nu se lase furați de lenevie, îngâmfare, invidie, ură. Să aibă grijă în permanență de suflet și să se bucure de orice zi trăită. Să-și lucreze pământul, că e dat de Dumnezeu. Să creadă în viitorul Republicii Moldova și să nu uite că sunt români...”

Consemnare: Tudor IAȘCENCO, Victor SOFRONI, fragment din „Mihai Volontir: „Un om se poate considera Om, dacă are cinste, onoare și demnitate” inserat în ziarul „Cuvântul” din 2 ianuarie, 2013, p. 2.

„ – Dragă Mihai Volontir, primiți scrisori de la admiratori? Ce vă scriu aceștea?

– Întotdeauna mi-a fost frică să dau interviuri, și mai ales pentru cei cu sufletul curat – pentru copii și adolescenți. Mi-a fost frică să nu mi se schimonosească spusele, să nu fiu înțeles greșit. Vreau să fiu sincer în toate cele ce nu întotdeauna te înalță. Sânt artist. Deci am o obligație deosebită față de cititor și spectator. Vorbele mele trebuie să-i dea cititorului un îndemn la fapte bune, să-i mângâie inima. Mă tem că nu-mi ajung cuvinte pentru această înaltă misiune. Să mă ajute Dumnezeu să reușesc la îndemn.

Au fost timpuri când primeam zilnic scrisori. Cele mai frumoase erau de la copiii din diferite sate și orașe ale fostei Uniuni Sovietice. Cândva poate le voi da publicității.”

„ – Domnule Mihai Volontir, de ce aveți nevoie îndeosebi în ultima zi înainte de premiera unui spectacol sau de turnarea unui film?

– Cel mai important e să fiu în liniște. Să mă plimb de unul singur în sânul naturii. Să vorbesc cu eroul pe care îl creez, cu mine însumi.

– Dar ce sentiment Vă cuprinde la sfârșitul turnării unui film?

– Când se termină filmările unei pelicule, vine cea mai mare tristețe. Timp de câteva luni sau poate ani te concentrezi asupra vieții unui personaj, asumându-ți o altă viață. Și când s-a sfârșit „jocul”, viața acestuia, cu bucuriile și durerile lui, rămân gol, trist și rătăcit. Mă simt secătuit cu totul, dar nu de puteri.”

„ – Dacă ar fi să îmbrățișați azi profesia de cadru didactic, ce ați vrea să le predați copiilor?

– Le-aș vorbi despre viață, despre oameni, despre natură: animale, pârâiașe, pădure, să ne cunoaștem drepturile și obligațiile. Nu aș putea să le spun altceva. Eu nu cunosc prea multe.”

„ – Dar ce sfat le puteți da celor care stau azi în băncile școlii și visează să devină actori, regizori sau interpreți?

– Mai întâi de toate să facă observări asupra gesturilor și mimicii oamenilor și ale animalelor – cum se bucură, cum se întristează, cum se supără... De multe ori omul spune mai mult prin gesturi decât prin cuvinte.”

„ – Ce le doriți cititorilor noștri?

– Întâi de toate să fie sănătoși, să aibă parte de oameni care să-i povățuiască, să-i îndrume. Să citească cărți bune și să se străduiască a le înțelege. Să studieze istoria neamului românesc, dar și a altor lumi, să păstreze, să apere cu dârzenie cele moștenite de la stră-străbunici. Să urască lenevia, pârâtul, lingușirea, lăcomia, îngâmfarea, invidia. Să se bucure de orice zi a anului, de orice anotimp. Să apere și să prețuiască ceea ce trebuie să dăinuie veșnic – dragostea. Altfel spus, să poarte de grijă sufletului. Să fie corecți cu sine și cu semenii lor.”

*Interviu realizat de Valerie VOLONTIR,
fragment din „Dragostea pentru tot ce e viu pe pământ”
inserat în ziarul „Literatura și Arta” din 6 martie, 2014, p. 3*

„ – De unde vine Mihai Volontir? Vă amintiți de anii copilăriei?

– M-am născut în familia pădurarului Ermolae Volintir, responsabil de patru cantoane silvice. Mama Feodosia a fost casnică. Au crescut 8 copii. În 1940 familia s-a mutat din Olișcani în satul Glinjeni. Am dus un trai normal. În gospodărie aveam de toate: casă, căruță, cai, vaci, păsări, porci. Fiecare dintre noi își avea misiunea sa: Maria și Volodea scoteau la păscut găștele și curcanii; eu strângeam șiorșele (surcele) și pene de găscă, din care mama făcea perne; Andrei învăța să devină diacon, cânta din voce și la vioară la Mănăstirea Dobrușa; Serafima învăța la liceul din Cotiujeni; Nicu avea grijă de păsări și animale. Vara, în vacanță, ei lucrau la

pepinieră, prășeam pueții de meri sălbatici, prăsazi, cireși, pruni, gutui. Mi-aduc aminte cu drag de anii de școală (1941-1944), de primii mei îndrumători: domnul învățător Șoltinschi cu soția sa, Paulina. Era o școală mixtă: elevii din clasa I învățau împreună cu cei dintr-a IV-a, iar cei din clasa a V-a cu cei din a VI-a. Toate manualele și caietele erau pe gratis. Orele de religie aveau loc sâmbăta cu părintele Vladimir, apoi cu Ioan, la biserica din sat.”

*Un interviu de Valentin JITARU,
fragment din „ Mihai VOLONTIR, voievod al scenei naționale”
inserat în ziarul „Făclia” din 14 martie, 2014, p. 11*

„– În anul 2000 ați fost declarat „Cel mai bun actor al filmului moldovenesc din secolul XX”. Sunteți, de asemenea, cel mai cunoscut actor de film din Moldova peste hotarele țării. Aveți chiar și un public aparte, „fanii lui Volontir”, în toate țările din fosta URSS și din lagărul socialist, din Cuba până în Vietnam. Care sunt cheile succesului Dvs.? Bănuiesc că sunt mai multe.

– Niciun secret: munca, disciplina, pasiunea, perseverența, dragostea față de ceea ce fac, tivită cu sinceritate totală. Respect absolut față de public, deviza fiindu-mi: „Rămâi fidel ție însuși. Nu alerga după succes”.

– Care sunt spectatorii Dvs. preferați?

– Prin anii 60-70, eram obișnuit să văd în primele rânduri ale sălii de spectacole aceleași fețe cunoscute de teatrofilii, intelectuali-sadea. Unii mi s-au întipărit în memorie: doctorul Naum Bronștein, profesorii universitari Elena Pânzaru-Belinschi, Valeriu Jitaru. Prezența lor mă bucura și mă influența, fără îndoială.”

” – Care este cea mai frumoasă, cea mai plăcută amintire din viața Dvs. de artist?

– M-am simțit fericit în toate rolurile mele (peste 120 de spectacole de teatru, 9 spectacole, în care am evoluat atât în calitate de regizor, cât și de actor). Nu voi uita niciodată turneul Teatrului din Bălți cu două piese: „Amurg” de A. Dudarev și „Năpasta” de I. L. Caragiale, la Kiev. Pentru sute de spectatori care

n-au încăput în sala teatrului „Ivan Franko” de pe bulevardul Hreșceatic, au fost instalate difuzoare atât în foaier, cât și în stradă.

– ***Se zvonește prin târg că ați refuzat doi saci cu ruble colectate de către fanii Dvs. din Rusia, aflând că ați căzut la pat...***

– E o aberație. În ceea ce privește ajutorul acordat de partenera mea de film, Klara Luciko, Dumnezeu s-o ierte, e adevărat. A fost o doamnă generoasă, de o bunătate proverbială. Îndată ce a aflat de necazul meu, m-a ajutat mult. În ceea ce privește contul la bancă deschis de ea pe numele meu, este o scornire.

– ***De cine, de care eveniment Vă amintiți cu mai puțină plăcere?***

– Mi-aduc aminte cu groază de un caz ce mi s-a întâmplat în timpul filmării peliculei „Această clipă”, într-un loc deosebit de pitoresc, dar și prăpăstios la o altitudine de peste trei mii de metri, unde puteai ajunge doar cu elicopterul. E vorba de un cătun părăsit, Omalo, în apropierea or. Telavi din estul Georgiei. Filmam un epizod din timpul războiului civil din Spania (1937). Regizorul Emil Loteanu, în timpul filmărilor, se transforma într-un dictator deosebit de crud: ne impunea să executăm niște scene foarte riscante. O polutorcă, o veritabilă rablă-automobil trebuia să tragă un tun destul de greu pe marginea unei prăpăstii, eu aflându-mă în caroseria ce balansa mereu. Șoferul, un tânăr spaniol, văzând ce pericol mă așteaptă, a refuzat să conducă vehicolul, strigând la Loteanu: - Я не хочу убивать Волонтира! Un tânăr naiv moldovean a acceptat să-i ia locul. Cu regret, doar după câteva minute mașina s-a răsturnat. Am scăpat ca prin minune, sărind la timp din caroserie. Doar un bocanc mi-a fost distrus, pe când bietul șofer a rămas mutilat.”

„– ***Știu că aveți o căsnicie fericită. De 54 de ani sunteți alături de doamna Eufrosinia Dobândă-Volontir, Artistă a Poporului, după cum o numiți Dvs., pe bună dreptate „îngerul meu păzitor”. Cum a început această poveste de dragoste? Care sunt secretele unei căsnicii îndelungate?***

– În anul 1960, în timpul unui turneu la sudul Moldovei, am fost cu un spectacol la Căușeni. Acolo exista un teatru intercolhoznic, condus de un bun profesionist, Dumitru Margine. Regretatul Boris Harcenco, regizorul nostru, în scopul completării trupei moldovenești de la teatrul dramatic rus-moldovenesc din Bălți,

asistând la spectacolele artiștilor căușeneni, a selectat trei dintre ei, printre care au fost angajați Eufrosinia Dobândă și Grigore Grigoriev (Grigoriu). Prietenia noastră a durat vreo cinci luni de zile, după care, într-o zi, ne-am pomenit la Oficiul Stării Civile, devenind soți cu acte în regulă. Fără nuntă. La o masa modestă cu vreo doi-trei colegi. Am servit doar niște plăcinte. Fără șampanie, vin sau rachiu. Deoarece după o oră-două trebuia să plecăm în turneu prin satele raionului Glodeni. Ne-am cununat mult mai târziu, odată cu botezul fiicei de 13 ani, la Biserica „Sfântul Nicolae” din Brașov. Cununiile și botezurile erau interzise mai ales pentru ostașii frontului ideologic, în care intrau și actorii. Gospodăria noastră se compunea dintr-o cameră socialistă de cămin, o pernă, o tigaie, o farfurie, 2 linguri, un ceaunel. Mai aveam o pușculiță în care făceam economii. Țin minte că din banii adunați timp de trei ani am cumpărat soției o pereche de papucei.

Secretele unei căsnicii îndelungate sunt mai multe. Cea mai concisă ar fi maxima lui Stendhal: „O căsătorie fericită e atunci când soții nu se uită unul la altul, ci atunci când ambii privesc într-o singură direcție”. Teatrul, dragostea noastră comună, ne-a legat și mai mult.

– De 54 de ani sunteți alături de soție și pe scenă. Vă ajută acest fapt și în relația profesională?

– Pe doamna Eufrosinia Dobândă-Volontir am tratat-o pe scenă nu ca pe o soție, ci ca pe o parteneră. De cele mai multe ori sunt impresionat de profesionalismul ei. Mă bucur de ea.

Intervine doamna Eufrosinia Dobândă-Volontir:

– Ca parteneră de scenă nu m-a lăudat niciodată. Îmi spunea doar: „E normal”. O data, ce-i drept, m-a lăudat. S-a întâmplat după o repetiție. Intru în cabină și văd pe masă un bilețel pe care erau scrise doar patru cuvinte: „Mă mândresc cu tine”. Pe scenă e foarte exigent, îndeosebi, cu mine. Acasă ne schimbăm cu rolurile.”

*Un interviu de Valentin JITARU,
ziarul „Făclia” din 21 martie, 2014, p. 14*

„ – Cum este Mihai Volontir în rol de soț, tată și bunic?

– Aș fi bucuros dacă în viață aș fi la nivelul interpretării celor trei roluri pe scenă.

– Care Vă sunt bucatele și băuturile preferate? Ați respectat o dietă aparte pentru menținerea siluetei?

– Din fericire, soția mea este o mare gospodină. Toate bucatele gătite de ea sunt deosebit de gustoase. Cu părere de rău, din cauza bolii sunt nevoit să respect dieta, să renunț la multe dintre bucatele preferate. Niciodată n-am abuzat de băutură. Beam doar cite-o înghițitură-două pentru un tonus bun. În timpul filmărilor purtam cu mine permanent o ploscă cu coniac (0,3 l), care îmi ajungea timp de o săptămână. Acum orice băutură alcoolică îmi este contraindicată.

– ***Vă plac criticile? Dar elogiile? Care dintre ele V-au durut sau măgulit îndeosebi?***

– Dintre elogiile m-au copleșit îndeosebi câteva. Am aflat cu mirare, dar și cu deosebită satisfacție că renumitul regizor și scenarist lituanian Vytautas Žalakevičius le-ar fi spus studenților săi de la Institutul Unional de Artă Teatrală (ВГИК): „Берите пример от Волонтира. Его нельзя забыть”. După vreo 30 de ani de la turnarea filmului „Podurile”, cunoscutul actor de film, Mihai Boiarski, aducându-și aminte de colaborarea noastră la „Moldova-film”, a recunoscut: „Я многому научился у Волонтира. Он бесподобен, особенно когда играет внутренно, без слов.” („Bravo, Mihăiță!”) a marelui actor român Radu Beligan, copreședinte al juriului (împreună cu marele actor și regizor rus, Mihail Țariov) Concursului Internațional „Ion Luca Caragiale”, la care au participat 59 de teatre din URSS, când mi-a înmănat două Diplome de Excelență pentru regie și cel mai bun rol masculin (Ion Nebunul), după piesa „Năpasta” de Caragiale.

Nu pot uita, de asemenea, o manifestare culturală organizată în cadrul Fundației „Примирения и согласия”, sub egida Patriarhiei Ruse, la care am fost invitat cu partenera mea de film, marea actriță Klara Luciko. După ce am interpretat în limba română cântecul „O ploaie de stele”, Naina Elțina, prima doamnă a Federației Ruse, s-a apropiat de mine și mi-a spus: „Я не знаю о чем вы пели, но я плакала”.

– ***Cum vedeți teatrul și cinematografia din Republica Moldova? De azi și de mâine?***

– Dacă teatrul cât de cât mai găfâie, cinematografia e la pământ. În cei 23 de ani de independență, în Republica Moldova a fost turnat doar un singur film de lung metraj „Patul lui Procrust”, și acela cu actori străini. De mai mulți ani evenimentul principal la „Moldova-film” este lupta pentru jilțul directorului.

– ***Când ați debutat în postură de cântăreț? Care sunt cântăreții Dvs. preferați?***

– În cinematografie am cântat pentru prima dată în filmul „Se caută un paznic”, iar pe scena teatrală – în piesa „Necuratul” de Gh. Stefanski. M-am bucurat de succes ca interpret începând în spectacolul „Agachi Flutur”, cu o serie de cântece compuse special pentru mine de către compozitorul Petre Teodorovici. Am colaborat, de asemenea, cu compozitorii: Ion Aldea-Teodorovici, Anatol Chiriac, Gheorghe Mustea, Boris Polin, Grigore Toporeț ș.a. Am cântat apoi pe scenele Palatului Național și Teatrului „Mihai Eminescu”, la radio și televiziune etc. Am în fonoteca mea peste 50 de cântece, multe dintre care au devenit șlagăre solicitate la radio și televiziune. Printre cântăreții preferați i-aș numi pe: Maria Tănase, Tudor Gheorghe, Olga Ciolacu, Anastasia Lazariuc, Nelly Ciobanu, Lurie Sadovnic, Gică Petrescu, Klavdia Șuljenko.

– ***Se zvonește că în anul 2014 teatrele din Republica Moldova vor fi privatizate. Ce părere aveți despre această reformă revoluționară?***

– Nu sunt la curent cu intențiile guvernanților. De una sunt sigur, Teatrul, în orice formă ar fi, privatizat sau neprivatizat, veșnic va dăinui.

– ***Ce face Mihai Volontir în timpul liber?***

– Nu l-am prea avut. În clipele de răgaz îmi place să mă plimb singur prin pădure. Singurătatea e un sfetnic pentru actor. Am practicat și vânătoarea. Pasiune pe care am moștenit-o de la tatăl meu. Apropo, din primul salariu de actor mi-am cumpărat o armă de vânătoare, pe care o păstrez și acum. Mi-au fost companioni adevărați de vânătoare domnii: V. Papsuev, N. Jecov, M. Serbușca, V. Palii. Am avut ocazia să vânez alături de marele viorist Serghei Lunchevici, scriitorul Aureliu Busuioc, academicianul Gheorghe Duca. Ceea ce mă atrage la vânătoare nu e vânatul, ci natura, zborul unei păsări, fuga unui iepure sau mistreț, vulpea vicleană care șmecherește pe orice vânător neiscusit.

– ***Care au fost partenerii (-ele) de scenă preferați (-te)?***

– O deosebită plăcere am avut să joc alături de: Mihai Ciobanu, Mihai Gârnu, Vasile Tăbârță. Dintre parteneri – Paulina Potângă, Valentina Noroc și, desigur, Eufrosinia Dobândă-Volontir. Când eram nemulțumit de jocul vreunui partener, regizorul Boris Harcenco îmi spunea: „Să-l auzi cum îți convine”.

– ***Care e cea mai mare realizare a Dvs. ca actor de film și ca actor de teatru?***

– Ion Nebunul din piesa „Năpasta” de I. L. Caragiale, regia B. Harcenco; Esop din piesa cu același nume de Gh. Figueiredo, regia A. Pînzaru; prințul Pantiașvili din „Hanuma” de A. Țagareli, regia A. Koifman; Despot-Vodă din piesa cu același nume de V. Alecsandri, regia A. Pînzaru. Din cele 41 de filme în care am jucat, cele mai reușite roluri după părerea spectatorilor, au fost: Ivan Turbincă din filmul „Se caută un paznic”, regizor Gh. Vodă; Mihai Adam din „Această clipă”, regizor Emil Loteanu; Dimitrie Cantemir din filmul cu același nume, regizori V. Ioviță, V. Kalașnirov; Petrache din „Podurile”, regizor V. Pascaru; Volentir din „În zona atenției deosebite”, regizor A. Maliukov; Budulai din serialul TV „Țiganul”, regizor A. Blank.”

*Un interviu de Valentin JITARU, ziarul „Făclia”
din 28 martie, 2014, p. 14*

„Și azi mă cuprind emoțiile!”

Regretatul actor Mihai Volontir și-a dedicat întreaga viață scenei Teatrului „Vasile Alecsandri” din Bălți. Și-a jucat rolurile cu multă dăruire și le-a trăit cu întreaga sa ființă. În 2012, într-un interviu pentru Publika TV, ne-a mărturisit că avea emoții ori de câte ori ieșea în fața publicului, chiar și după 55 de ani de activitate.

„– Prea multe mi-au fost trăirile... în spectacolele și filmele pe care le-am trăit.”

În anul 2000, Mihai Volontir a fost desemnat unul dintre cei mai mari actori moldoveni ai secolului XX.

„ – Sunt actori diferiți. Actori interpreți. Ce zice regizorul, aceea face. Și actori care gândesc, creează rolul.”

Are în palmares 130 de roluri de teatru și 40 de roluri principale în filme.

„ – Până și azi mă cuprind emoțiile. Înainte de a ieși, îmi fac cruce. Nu mă vede nimeni, că-mi fac așa, după culise și ies în scenă.”

Unul dintre cele mai renumite personaje interpretate de marele actor, care l-au făcut celebru, este Budulai, din filmul „Țiganul.”

A văzut o lume întreagă, a avut nenumărate oferte. A rămas însă fidel întreaga viață Teatrului „Vasile Alecsandri” din Bălți.

„– După cum a spus domnul Grigore Vieru, cel născut în codru nu are dorință de a emigra. Eu sunt născut în codru chiar. Lângă

mănăstirea Dobrujei, în pădure. Unde mă duceam, mă întorceam, fiindcă aici e casa mea. Moldova e casa mea, patria mea.”

Actorul Mihai Volontir mai spunea că dorul de casă și dragostea pentru locurile natale nu pot fi cumpărate cu niciun onorariu.

„ – Așa am lucrat eu, cam cu nimic. În țara sovietică se plătea mizer pentru roluri.”

Mihai Volontir a fost și un interpret foarte apreciat. În 2013, Publika TV i-a acordat artistului trofeul „Cel mai iubit moldovean”.

Fragment din ultimul interviu al regretatului Mihai Volontir „Și azi mă cuprind emoțiile!” acordat pentru Publika TV din 15 septembrie, 2015

„ – Stimate domnule Mihai Volontir, dumneavoastră primiți scrisori de la admiratori? Ce vă scriu, în special, copiii?”

– Întotdeauna mi-a fost frică să dau interviuri, și mai ales pentru cei cu sufletul curat. Mi-a fost frică să nu mi se schimonosească spusele, să nu fiu înțeles greșit. Vreau să fiu sincer, chiar și în ceea ce nu întotdeauna te înalță. Sunt artist. Deci am o obligație deosebită față de cititor și spectator. Vorbele mele trebuie să-i dea cititorului un îndemn la fapte bune, să-i mângâie inima. Mă tem că nu-mi ajung cuvinte pentru această înaltă misiune. Să mă ajute Dumnezeu să reușesc.

Au fost timpuri când primeam zilnic scrisori. Cele mai frumoase erau de la copiii din diferite sate și orașe ale fostei Uniuni Sovietice. Câțiva copii din Rusia m-au rugat să le fiu bunic. Să vin la ei în ospeție să-mi dea lapte și fructe de pădure, să merg cu ei la pescuit și scăldat, să-mi dăruiască un cățeluș care joacă fotbal. Când s-a spus în public despre boala mea, am primit destule scrisori de compătimire, inclusiv de la copiii care mă rugau să nu mor, că le sunt drag. O școală din regiunea Pskov mi-a trimis o cruciuliță de la mănăstirea unde copiii mergeau în fiecare dimineață să se roage pentru sănătatea mea. Îmi puneau și bani în plic pentru medicamente. Nu le-am răspuns tuturor, nu le-am pus tuturora în plic câte o poză cu mine. Îmi pare rău și rog să fiu iertat pentru aceasta.

– Ce carte v-a lăsat impresii deosebite în copilărie?

– Din păcate, nu prea aveam timp pentru lecturi și am citit puțin. Printre cele câteva tipărituri pe care le-am descoperit în casă și care mi-au părut deosebit de utile era și Biblia cu copertile din piele groasă, legate cu argint și cu lacăt. Alte cărți bune au plecat peste Prut împreună cu frații mei mai mari, cele din biblioteca preotului Ioan și a directorului școlii au fost aruncate în foc de persoanele trimise să ne învețe să fim „civilizați”, să nimicim cărțile cu grafie latină, să urâm tot ce-i românesc, să-i trădăm pe cei apropiați.”

„ – Când al Doilea Război Mondial a ajuns prin părțile noastre, dvs. aveți șapte ani. Ce amintiri v-a lăsat?”

– Un neamț ne-a împușcat câinele ciobănesc, care-l apucase de picior. Tot nemții ne-au luat unul din cei doi cai pe care-i aveam în gospodărie. Dar știu că rușii au fost și mai hapsâni față de averea sătenilor.

Tata, care era pădurar la Olișcani, a făcut acasă, la Glinjeni, împreună cu vecinii, un bordei mare, în care aveau să se retragă în caz de bombardament. În bordei era indicat și locul de adăpost pentru fiecare: E. Volontir, V. Matcovschi, T. Volontir... Din fericire, nu a fost nevoie să ne ascundem, bubuiturile se auzeau după Mateuți, încolo. Cel mai mult am memorizat următorul caz, demn și de un film sau de o nuvelă: tata i-a ascuns într-o glugă de ciocleji (coceni – n.r.) pe doi dezertori – un neamț și un consătean de-al nostru, fiul unuia moș Costăchel, care fugise de înrolarea în Armata Sovietică. Cum se împăcau ei acolo, nu cunosc. Mai târziu consăteanul nostru dispăruse fără urmă, iar pe neamț tata l-a dus la una dintre cele 14 mori de apă de pe Ciorna, mai sus de gara feroviară, însă după un timp și el s-a pierdut undeva. Erau oameni în sat care știau că tata i-a dosit pe acești doi fugari, însă nimeni nu l-a trădat. Tata era bun cu toată lumea.

– Vă amintiți și de deportări?

– Când s-au început deportările, se zvonea că și familia noastră va fi ridicată. Deportările se făceau noaptea. În acea vreme, eu cu frații mei Volodea, Maria și Benedict ne ascundeam într-o vie, frații mei Andrei și Nicu erau în România, iar sora mea Serafima, pare-mi-se, era la Țigănești, învățătoare. Tata își făcuse un culcuș în părul din grădină, iar mama, nici până azi nu știu unde se tănuia. Am avut noroc că nu ne-au trimis în Siberia. Tata, întorcându-se din armată, a

lăsat nevoiașilor o parte din pământul nostru și pentru asta lumea îl prețuia.”

” – **Adeseori vă răscolesc amintirile copilăriei, adolescenței?**

– Într-o primăvară devreme eram în pădure la izvorul lui Fotescu (purta numele unui preot de la Alcedar, care învățase împreună cu Stalin la seminarul teologic) cu verișorii Grigore și Ionică. Am încercat eu primul să mă cațăr într-un copac înalt în care cuibărea o pasăre răpitoare, însă n-am reușit. Apoi s-a decis Ion, cu trei ani mai mic ca mine. Ajuns la cuib, a luat ouăle și le-a pus în sân, însă la coborâre l-a apucat un tremurici și nicidecum nu putea nimeri cu piciorul creanga de jos. A început să plângă, am pornit și noi a boci. Cu chiu, cu vai s-a dat el jos. Cu sânul scrob. Odată, vecinul nostru Gavriil Lungu, oleacă mai răsărit ca mine, întâlnindu-se cu aceiași veri, Grigore și Ionică, ne-a propus să mergem la furat prăsade (pere – n.r.) de la nenea Vania Matcovschi. Spre seară, când amurgea, Gavriil trebuia să-l țină pe Matcovschi de vorbă, iar noi să urcăm în copac și, după ce ne umplem sânul cu pere, să ne oprim la cineva dintre noi acasă, să așternem o veretcuță și să ne potolim pofta cu aceste fructe mustoase. Umplându-ne sânul cu fructe, la un moment dat, îl auzim pe nenea Vania, un om cam răutăcios, bătând cu un harag în copac: Ce căutați, măi, voi acolo, e copacul vostru, amarul cui vă are, ia dați-vă jos... De frică, am făcut toți pipi. Tot atunci, îl recunoaștem pe colegul nostru care-și prefăcuse vocea: Ce faceți, măi, sunt eu Gavriil... Vanea Matcovschi nici nu era acasă. Am răs cu toții și ne-am dus să mâncăm prăsadele. Adeseori mă tupilam sub un copac și învățam cântecul privighetorii sau al altei păsări, ca apoi să le „ciripesc” băieților și fetițelor din mahalaua mea. De mic am învățat să iubesc totul din jur: oamenii, ulicioara pe care locuiam, satul, pădurea, vâlcelele, pârăul Ciorna. Îmi plăcea să vorbesc cu copacii, cu caii, cu câinii...

– **Ce ați învățat cel mai mult de la învățătorii și profesorii dvs. din școală?**

– Ne-au învățat nu atât matematică, fizică și chimie, cât educație și cumsecădenie. Aceste două calități ni le transmitea și preotul satului, părintele Ioan. La un Crăciun de până la război m-am dus cu cineva dintre frați și cu doi verișori să-l colindăm pe părinte, care ne-a invitat în casă, lângă un brăduleț împodobit: La doi meri, la doi prăsazi... Dar cine coase și descoase... (aici trebuia să spunem numele preotesei, dar îl uitasem și l-am numit pe al preotului.

Părintele ne-a amintit numele preotesei, rugându-ne să mai colindăm o dată). La urmă, ne-a bucurat cu bănuți, mere, pere, nuci... În casă avea o bibliotecă bogată și ne permitea să luăm cărți cu împrumut. Îmi amintesc bine de o carte cu regulile de comportament ale copiilor.”

„ – Ziceați odată că în copilăria dvs. în familie se acordă o atenție deosebită educației, inclusiv prin muncă...”

– Când salutăm un matur, neapărat trebuia să ne scoatem chipiul și să aplecăm capul; dacă ne salutăm bunicii, unchii sau mătușile, se cuvenea să le sărutăm mâna; părinții ne învățau să ne comportăm respectuos și cu copiii de vârsta noastră; la masă nimeni nu se grăbea s-o ia înaintea altuia, ne așezam odată, spuneam rugăciunea și niciunul nu se ridica înainte de vreme, până când ultimul nu lăsa în farfurie lingura sau furculița... Eu, bunăoară, la vârsta de trei anișori, aveam grijă să adun din curte puful și penele păsărilor, din care mama făcea perne.”

„ – Ați jucat teatru când erați elev, la Glinjeni?”

– Făceam. Jucam cu un coleg, Ilarion Burduja, ceva mai mic ca mine, piesa Mâța-n sac. Stârneam multe râsete în sală...

– Vă amintiți de prima dragoste?

– Îmi amintesc, pentru că ea e veșnică, numai ea. O chema Lucica, un îngerăș de fată, cu doi ani mai mică decât mine. Locuiam într-o mahala... Dragostea pentru tot ce-i viu pe fața pământului – om, animal, plantă, pârăiaș – nu m-a părăsit.”

„ – Vă rugăm să ne povestiți cum vă petreceați timpul liber în copilărie și adolescență?”

– Nu vreau să mă plâng, dar am avut puține momente vesele, iar pe cele triste nu le pot uita, fiindcă mă urmăresc mereu: războiul, arestările intelectualilor, deznaționalizarea poporului băștinaș, prigonirile, foametea, deportările, munca la o carieră de piatră. Am fost supus celor mai groaznice umilințe pe care le poate avea un copil, un adolescent. După șapte clase, am plecat să învăț mai departe la Alcedar, zilnic făceam naveta pe jos. După ore o ajutam pe mama la scos sfecla în colhoz. La școală li se dădea elevilor, în pauza mare, să mănânce un fel de borș cu știr, numai mie mi se refuza, chipurile eram dintre bogați. Am fost prigonit din școală pentru că aveam frați în România și că spuneam un adevăr, că sunt născut la județul Orhei, comuna Glinjeni, Basarabia. N-aveam voie să spun așa vorbe.

– **Abandonând școala, v-ați întors acasă...**

– După ce am fost nevoit să părăsesc școala de la Alcedar, trebuia să mă angajez undeva, acasă o duceam greu. La Podoima, raionul Camenca, mi-au propus să lucrez ca un fel de magazioner la un depozit de materiale de construcție, însă nu voiam să am de a face cu banii, mă temeam de „ochiul dracului” și am refuzat. Un consătean mai mare ca mine m-a invitat la Râbnița, la o carieră de piatră. Toată ziua încărcam pietriș și moloz într-un vagon pe care consăteanul meu îl transporta cu un cal mai la vale. Prânzul meu era o felie de pâine cu slănină și ceapă. Noaptea dormeam sub o lespede. Era un lucru greu, toți se mirau cum, fiind atât de fraged, suport un asemenea chin. După o vreme, șeful nostru, un rusoi de treabă, văzând calvarul în care eram, a făcut o schimbare – consăteanul încărca, iar eu duceam cu calul vagonul pe care îl răsturnam ceva mai încolo. Se nimerise a fi un cal foarte înțeleghător, era suficient să-i ating doar coada și el se pornea; îi atingeam din nou coada și el se oprea. Odată, consăteanul meu, invidios de această modificare, a mutat în taină acul de macaz al liniei unde aceasta se bifurca și vagonul, sărind de pe șine, a lovit cu o roată calul la picior și el a căzut jos. Am crezut că am omorât animalul și, de frică, am luat-o la fuga, ascunzându-mă vreo două zile prin păduri și prin râpe. M-a găsit un coleg de la carieră și mi-a spus să mă întorc, nu s-a întâmplat nimic cu calul, doar s-a vătămat un pic. Șeful, pricepându-se de provocare, m-a condus la contabilitate, m-a remunerat pentru toate zilele lucrate și mi-a strâns mâna: Ești tânăr, du-te și învață...

– **Vă amintiți ce-ați făcut cu prima leafă?**

– I-am dat-o mamei. Mama era „casierul” casei și știa cel mai bine când și pentru ce să folosească orice ban.”

„– **Cineva mi-a reproșat că ați jucat rolul unui... țigan...**

– Am jucat rolul unui om. El putea fi rus, român, ucrainean, georgian, turc, neamț... Budulai este un om care poate fi întâlnit oriunde.”

„– **Cu cine ați vrea să vă întâlniți, din satul dvs. de baștină, Glinjeni, pe care nu l-ați văzut de mulțor?**

– Cu copilăria. Cu mama, cu cântecele ei, cu tata, cu mirosul de la hainele lui, ce aduceau a forță, a demnitate, a nu știu ce de care nu mă pot despărți nici în prezent și nici nu vreau, deși eu sunt azi mai înaintat în ani ca el.”

„– **Purtați cu dvs. anumite regrete, remușcări?**

– Ca orice om, da. Mai multe. Cel mai mult regret faptul, având mari remușcări, că nu am putut fi la înmormântarea bunului meu povățuitor Boris Harcenco, cel care mi-a deschis cărăruia în teatru și mi-a fost un bun îndrumător în scenă până la plecarea lui în lumea celor drepți.”

Valerie VOLONTIR, fragment din cartea „Dialog cu actorul, regizorul și interpretul Mihai Volontir: Inedit”, Chișinău: ARC, 2016, p. 13-37, 61, 93; p. 106-107

– ***Почему Вы стали актером?***

– Я любил театр. В нашей семье это не было чем-то необычным. Один старший брат – дирижер и композитор, другой – оперный певец. Оба живут и работают в Румынии. Еще маленькими играли в артистов. Позднее я не пропускал ни одной возможности побывать на спектаклях Бельцкого театра. В 1957 году Борис Харченко, талантливый режиссер и педагог, увидел меня в рыбницком народном театре, где я играл маленькие роли, и пригласил работать в свою молдавскую группу. Его «школу-студию» (пусть и без диплома) я и закончил.

– ***Можно сказать, Харченко Вас открыл...***

– И не только меня. Тогда же, в 50-е годы, на юге Бессарабии он «открыл» Григория Григориу, мою будущую супругу Еуфросинью Добындрэ и пригласил их в наш театр.

– ***Кто Вы больше, актер театра или кино?***

– Для меня противостояния здесь нет. В свободное время уже много лет я также записываю песни, в том числе и на свою музыку. В каждой тоже стараюсь создать образ. Песни эти часто звучат по радио, телевидению и, говорят, «ложатся на душу». Главное то, что ты хочешь передать своей работой.

– ***Чем вы заняты непосредственно сейчас?***

– В театре ищу хорошую драматургию, на которой можно будет сделать музыкальный спектакль. Если говорить о кино, не уйду с этого света, пока не сниму еще один фильм, после которого меня опять будут звать именем героя. Сценарий (я писал его сам) уже готов.

– ***Дай Вам Бог! Ваш «Цыган» побил все рекорды популярности и не сходит с экранов без малого 20 лет.***

Часто показывают «В зоне особого внимания» и другие фильмы. А сам Вы какую из ролей больше любите?

– Это не я первый сказал, но повторю: все герои, которым дал жизнь, для меня как дети, в них вложил частицу себя и люблю всех.

– **Вы смотрите свои фильмы?**

– Да. Уже как зритель, конечно. Но иногда хочется что-то сделать немного иначе.

– **Зачем нужен театр? Сегодня и всегда?**

– Театр – это школа для всех.»

– **А жизнь Вы любите, такую, как она есть?**

– Очень. Она трудная, но я не устал от нее. Если есть время, ухожу в лес, в поле, к озеру. Там лучше всего думается. (Мне нужны тишина и уединения для работы над ролью, над новой песней). К тому же у меня есть дом: супруга – мой друг, который помогает всю жизнь, дочь и маленькая внучка.

– **Вы счастливый человек?**

– Да. И не только я, многие мои коллеги. Потому что нам есть что оставить после себя. Это наши герои. «Новым богатым», кто еще не нашел себя в этой жизни, я бы посоветовал вкладывать деньги в искусство. Мы не вечны и уйдем, а оно останется.

– **Вы как-то готовитесь к своему юбилею?**

– А какой у меня юбилей?

– **65 лет!**

– Я прожил не 65, а все 165 лет. Потому что когда делаю роль, не просто играю – живу. Это отнимает много здоровья и нервов, но иначе нельзя, иначе моя работа не дойдет до сердца зрителя.

Я не организую свои юбилеи. Друзья если вспомнят – спасибо, мне будет приятно. А власти... Они обычно забывают. Хотя всегда, когда в город приезжали какие-то важные официальные делегации или туристы, меня показывали, как слона: «Вот Волонтир, известный всему Советскому Союзу, который живет в Бельцах.» Но не этим измеряется отношение ко мне, как к актеру. Есть люди, которые уважают искусство и нас в нем. И это очень важно.

Между прочим, в прошлом году произошла очень смешная вещь. Директор театра звонит мне: затребовали документы, кто такой Волонтир, мол, пусть он напишет автобиографию, где

работал, что делал, потому что хотим объявить его почетным гражданином Бельц... В Польше меня никто не спрашивал, где родился и чем дышу, просто пригласили и сделали почетным гражданином города Жешевска (есть диплом и все, что положено).

– О будущем Вас можно спросить? Что нас ждет дальше?

– К хорошему не скоро придем. Я хотел бы закончить нашу беседу словами Г. Виеру из моей песни. В переводе это будет примерно так: „Почему ты забыл нас, Господь, в тяжелую осень? Обрати свое лицо к людям, помоги. Пошли нам, Боже, звездный дождь и очисти нашу землю от плохого и от плохих.

*С любимым актером беседовала
Н. СТРОГАНОВА, газета
«Голос Бэлць» от 9 марта, 1999, с. 3*

Михай Волонтир делит гримерную с женой

Молдавский актер Михай Волонтир с женой Еуфросинией Добындрэ-Волонтир во время представления „Вечер” по пьесе белорусского писателя Алексея Дударева в Театре имени Василе Александри в молдавском городе Бельцы.

27 марта молдавский актер **Михай Волонтир, 75 лет**, отметит День театра премьерой. Его знают как Будулая из фильма «Цыган».

– Маэстро презентует свою режиссерскую работу – музыкальную комедию по пьесе Богдана Хаждеу «Сон в майскую ночь», – рассказывает Анатолий Рэчилэ, директор Театра им. Василе Александри в молдавском городе Бельцы. – 9 марта мы отмечаем его 75-летие. Он самородок.

В восемь вечера Рэчилэ приводит в гримерную Волонтира. Небольшую комнатку актер делит с женой Еуфросинией Добындрэ-Волонтир.

– Она тоже актриса. Недавно в свои 70 лет талантливо сыграла 40-летнюю. С песнями, танцами, – говорит директор.

– Здравствуйте, – с акцентом здоровается Волонтир. – Садитесь, – показывает на диван. Сам усаживается в кресле напротив. За спиной – его портрет в полный рост в роли

Дмитрия Кантемира из одноименной исторической ленты. – Я как раз собрался собачек покормить, – отодвигает в сторону целлофановый пакет с кормом. – У нас возле театра много дворняжек. Михай, – продергивает руку. – Просто Михай, без отчества.

Актер одет в демисезонную куртку поверх свитера. В гримерной пахнет женскими духами. На журнальном столике с белой связанной крючком скатертью – ваза с белыми хризантемами.

– Нас у родителей было семь. Двое моих старших братьев – Андрей и Ион – были актерами оперного театра в румынском городе Брашов. Вот и я захотел. Родился в лесу, чуть волки не съели. Отец был лесничим. Я уже 53-й год актер без диплома. Окончил Оргеевское педучилище и работал учителем начальных классов в селе Попоуци. Был, как мои две сестры, педагогом. Они так и умерли, получая мизерную пенсию. А я в 1957-м встретился с Борисом Харченко – основателем Бельцкого молдавско-российского театра. На осмотре самодеятельности он заметил меня и пригласил в труппу.

На конкурсе из 150 человек отобрали 14. Михай сыграл в театре 120 главных ролей и снялся в 40 кинофильмах. Он – народный артист Советского Союза, лауреат гос премий Молдовы и России.

– Как относилась к вашей популярности жена? Не ревновала?

– Еуфросиния мудрая женщина. Мы вместе уже 49 лет. В 1959-м она играла в театре «Интерколгоспник» города Каушаны. По стечению обстоятельств и я, и она исполняли главные роли в одном представлении. Когда Еуфросиния приехала в Бельцы, нам предложили сыграть вместе. Поэтому познакомила нас сцена. Свадьбы не было. Я имел чугунку и сковороду – так и поженились. У нас даже обручальных колец не было, потому что не было денег. Купили их в 1975-м, когда тайно обвенчались в Румынии, в Брашове. Никто в театре не знал. Мы хотя и беспартийные были, но боялись. София Федоровна Скульберд (парторг театра) четыре года зря ходила

за нами, агитировала в Компартию. Если бы узнали, запросто могли бы из театра выгнать.

В 70 лет сыграла 40-летнюю женщину.

Супруги ходят в церковь Святых Константина и Елены. Каждый раз перед выходом на сцену *говорит*: «Ажутэ-мэ, Доамне» – «Помоги мне, Боже.»

– **Говорят, вы уговорили сценариста Анатолия Калинина не убивать Будулая?**

– Будулай должен был умереть в конце четвертой серии. Съёмки происходили на хуторе Пухляковском Ростовской области. Это родина Калинина. Он пересмотрел отснятый материал, сказал: «Боже мой, как же вы точно сыграли!» И согласился, чтобы Будулай остался жить.

– **Отношения с коллегами по кино поддерживаете?**

– Не так активно, как раньше. Из-за болезни (30 лет болен сахарным диабетом, перенес операцию на глаза) не смог поехать на похороны Клары Лучко. Вот недавно в Бельцы приезжала Алимова, что в «Цыгане» Настю играла. Прибежала, мы обнялись. Вдруг вижу – камеры. Нашу встречу снимают. Я возмутился: «Что вы делаете? Прекратите!» Как воры...

– **В Москву приглашали?**

– Предложений было много. Но я нужен здесь. «Не знаю, чем ты приворожила меня, моя бедная родина, но я никогда от тебя не уеду». Так я пою в одной из своих песен. Получаю почти 2000 лей зарплаты и 700 лей пенсии (1 лей = 80 коп.). Я не помещик. С женой живем в трехкомнатной квартире в Бельцах. Имеем дачу на шесть соток, сад. Возле театра я посадил орехи, виноград, абрикосы, черешни. Прошлой зимой на кабана ходил. С Дудой – очень умная охотничья собака. Она в театре играла. Нет уже, умерла в 13 лет. Очень ее не хватает.

Волонтир планирует написать автобиографичную книгу. Имеет дочь Стеллу, 39 лет. Она дипломат.

– Стелла выросла практически на капоте автобуса. Жалею, что она у нас одна, потому что очень люблю детей. У нее 11-летняя дочка Кетелина.

*Инна ЧЕРВИНЧУК,
«Газета по-украински» от 26 марта, 2009*

**Только не надо, чтобы люди меня жалели,
я радуюсь просто тому, что живу!»**

9 марта исполнилось 80 лет замечательному советскому и молдавскому актеру, «заслуженному Будулаю СССР», Михаю Волонтиру. В связи с этой датой актеру было присвоено звание «Почетный гражданин города Кишинев». ...Волонтир живет в молдавском городе Бельцы, где работает на сцене местного театра. С начала 90-х годов он перестал сниматься в кино. Мало кто знал, что уже в это время актер был тяжело болен. Диагноз – диабет с осложнением на глаза. В конце 90-х годов он даже на 10 месяцев полностью терял зрение. Публикации в прессе в 2002-2003 годах о тяжелой жизни актера всколыхнули общественность. Деньги на новую операцию, стоимость которой составляла 10 тысяч долларов, собирали, можно сказать, всем миром. Свой вклад сделали предприниматели Москвы, родной театр актера, правительство Молдавии.

В тот тяжелый период Волонтиру протянула руку помощи верная подруга по сериалу «Цыган» и еще двум картинам – Клара Лучко. Она открыла счет, все собранные средства отдала на операцию. Правда, узнавший об этом гордый «цыган» тут же закрыл счет... Группа американских врачей прооперировала его. Волонтир прозрел и впервые увидел внучку. Но ни слезинки не проронил: такой у него характер. А с Кларой они общались все время, вплоть до ее смерти...

Сейчас легендарный актер снова борется с серьезным заболеванием, даже золотой юбилей свадьбы они с супругой встретили в больнице. Чтобы вылечить мужа, Ефросинья Алексеевна продала дачу и автомобиль. Она говорит: «Михай – мое сердце. Я чувствую его, предвижу начало ухудшения. Он удивляется: «Откуда ты знаешь?» Как не знать: столько лет рядышком. Мне ничего не нужно, лишь бы муж был рядом. Верю, что Михай поправится... Надеюсь, он еще обрадует нас в театре. Так и твержу: «Не смей, мы не имеем права уходить так рано!»

Актер уже много лет не общается с журналистами, заботливая супруга как могла, ограждала его от внешнего мира. Но журналистке Ирине Миличенко из издания

<http://www.segodnya.ua/> удалось всё же побеседовать с Волонтиром.

Когда мы без всякой надежды позвонили актеру в его родные Бельцы и услышали на другом конце провода знакомый голос со щемящим молдавским акцентом, то невероятно обрадовались. Правда, Волонтир еще полчаса как мог, отпирался от интервью, но когда все же сдался, мы проговорили около часа, а на прощание, он попросил: «Только не надо, чтобы люди меня жалели. Передайте всем, что у меня все хорошо, и я радуюсь просто тому, что живу!»

Михаил Ермолаевич, вы сделали подарок всем женщинам, родившись на следующий день после 8 марта. В театре мне рассказали, что вашу серьезную дату хотят отмечать не в родных Бельцах, где вы сейчас живете, а в Кишиневе.

– Я не знаю и даже не интересуюсь этим. Хотят делать – пусть делают. Сам к юбилею не готовлюсь. Думаю, мыслю и радуюсь каждому дню. Книгу о себе писать не хочу. Одна уже вышла, академия наук на румынском языке писала, но у меня ее до сих пор нет.

– В прессе писали, что у вас осложнился сахарный диабет, вы долго лежали в больницах. Возвращаетесь в театр понемногу?

– Да, я лежал в Москве, Петербурге и Кишиневе – в военной академии. Чтобы я ни сказал, скажут, что Волонтир умер уже. А я еще буду жить. Начал ходить и думаю, буду снова ставить в театре спектакли.

– После болезни вы иначе стали относиться к жизни?

– Я всю жизнь жил, как последний день. Отдавался полностью: фильмам, театру, поэтому люди еще знают, помнят и любят меня во многих городах.

– Говорят, государство вас не забывало в сложный период?

– Поскольку я член союза кинематографистов один раз в три месяца присылают мне 300 рублей из московского госкино. А так, пенсия небольшая, работа в театре поддерживает.

– В этом году фильму «Цыган», который принес вам огромную популярность, исполняется 35 лет. Из всех

ваших картин, можете сказать, что именно она была вашей самой любимой картиной?

– Не только «Будулай», милая. Есть у меня картины намного лучше. В основном это военные фильмы. «Это мгновение» – прекрасный фильм. «Будулай» шел во всех домах, поэтому люди его помнят и любят больше, чем другие картины. Я жил этой ролью, так было во всех моих фильмах. У меня все мои роли, как мои пальцы. Это как сказать какой палец из всех любишь больше. Я все люблю, они все мои. Моя жизнь в них.

– Пересматриваете свои старые ленты с ностальгией?

– Мне люди говорят, что видели один фильм с моим участием, другой. Сам я не вижу. Некогда, да и не на чем. Компьютера дома нет. Вообще о себе никогда не собирал ничего. А на киностудиях говорят, что ничего у них обо мне не осталось, когда союз расформировался, фильмы все уничтожили. У меня даже нет моих фотографий.

– А сейчас не тоскуете по кинематографу? Нет желания и внутреннего настроя еще где-нибудь сняться?

– А что, кто-то снимается в 80 лет? Если предложат, давайте, буду сниматься. Сегодня нет человеческих фильмов. Включаешь телевизор, а там режут, стреляют. Это не воспитательные картины, а фильмы ни о чем. Мне очень нравится фильм «Ворошиловский стрелок» с Михаилом Ульяновым. Нужно даже сегодня кино.

– В фильме «От Буга до Вислы» вы играли в тандеме с нашим Богданом Ступкой. У вас была роль Вершигора, а у него – фокусника. Какое впечатление он тогда на вас произвел?

– Я даже не знал, что он умер. В последнее время мы не общались. Царствие ему небесное! Так бывает: сегодня люди живут, а завтра умирают. Мы пересекались на уровне «Здрасьте, добрый день.» Разговаривать особо некогда было, я много играл в театре – утром приезжал на съемки, вечером возвращался обратно.

А вот в Киев приезжал в театр им. Ивана Франко с двумя молдавскими спектаклями – «Паства» и «Амург» (вечер на русском). Тогда к вам приглашали на гастроли лучшие спектакли со всего мира: из Молдавии, Белоруссии,

Узбекистана. В театре не было места, люди на улицах смотрели эти спектакли. Даже директор театра не мог попасть в зал.

– После «Будулая» по вам сходили с ума, ваши плакаты висели на стенках. Вы тяготились этим излишним вниманием?

– Я был молодой, сильный и не страдал, потому что у меня уже была моя жена, с которой мы играли в одном театре. Сидеть в гостинице и приглашать девушек мне было неинтересно. Конечно, писали письма. Причем не только женщины, но и дети. Не знаю даже, где они сейчас. Не всегда отвечал. Наверное, другой на моем месте женился бы несколько раз. Но в моей голове было только искусство.

– И что жена совсем не ревновала?

– Она же знала меня. Мы как встретились с ней в театре, так и живем всю жизнь. Она уже тоже старенькая, дай Бог ей здоровья. Она – мой ангел-хранитель. По дому я делаю, что могу. Но хозяйка – моя жена. Она стирает, гладит, готовит. Очень хорошая хозяйка и актриса. Мы вместе снимались в «Цыганах», она играла мать Василенко. Работает со мной в одном спектакле. Когда я сейчас болел, ей было очень тяжело со мной. Тяжелее, наверное, чем мне. Она приезжала из Бельцев в Москву, потом в Петербург. Не помню свое тогдашнее состояние, потому что был без сознания, но знаю, что она была рядом со мной днем и ночью.

– Вы давно могли покорить московские подмостки театра и кино. Корите себя, что, может быть, сломали судьбу, оставшись в провинции?

– Анатолий Эфрос (главрежиссер театра на Таганке) пять лет держал для меня репертуар в московском театре, но я так и сказал, что не смогу в Москве жить и работать. Я и в Кишиневе не могу, и в Бельцах. Хотел бы жить на земле. А у меня не было никогда своего собственного дома. Сейчас бы тоже хотел, но возможности его построить нет. Есть за городом шесть соток. Там один деревянный сарай стоит, где я держу лопату и ведро. В этом сарае жить нельзя, даже ходить туда не могу. Один человек неподалеку купил там землю и три дачи, окружил мой сарай забором в три метра. Не знаю, что там у него будет дальше: игра в покер, или просто женщин возить будет. Но у меня за этим забором ничего не растет, все сохнет. И я там задыхаюсь. А живу я под крышей девятиэтажного дома в

городе, на самом высоком этаже, в голубятнике, как у нас говорят. Я купил когда-то там квартиру, и как все люди, живущие в многоэтажке, все покупаю из магазина: овощи, фрукты, зелень...

– У вас есть дочь Стелла, внуки. Большая семья – это ваша стихия? Много времени проводите вместе?

– Все дети, каких вижу – все мои. Как люди говорят, дайте ему конфету, может быть, это ваш. Есть у меня один ребенок и сейчас в общей сложности 12 внуков и правнуков. Других детей я никаким женщинам не делал, чтобы они их потом сами растили. Нет, милая, я никогда не был развратником. Я был честным перед женой, перед миром и перед самим собой.

– В Кишиневе вас называли лучшим артистом кино и театра XX века. Как у лучшего у вас могло быть намного больше в жизни.

– Я ни о чем не жалею. Я ни у кого ничего не просил. Сколько мне предлагали фильмов, столько снимался. Есть фильмы, которые я могу не признавать. Один наш молдавский режиссер Валерий Гажиу для меня антирежиссер. Не потому что он – плохой. Нет, он давно умер, но я до сих пор жалею, что снялся у него в одном гадком фильме «Десять зим за одно лето».

До начала съемок я себе представлял, каким должна быть картина. Вроде так его и снимали, но когда увидел фильм после монтажа, ужаснулся. В лицо ему сказал: «Зачем ты, сволочь, так делаешь?» А он: «Не говори так, у меня больное сердце». Я унижаюсь перед этим Гажиу, говоря сейчас об этом. Но я – румын, родившийся в Бессарабии, а он – наоборот, анти-человек.

– Когда через шесть лет режиссер Александр Бланк решил делать «Возвращение Будулая», вы легко согласились на своеобразный ремейк?

– Цыгана очень просили не убивать, но потом убили. Мне дали сценарий, сказали, что режиссер тот же, а я знал, что он – хороший и добрый человек. И я сказал Бланку: «Если хочешь, снимусь, но я занят в другом проекте». «Михай, пожалуйста, давай сделаем этот фильм», – уговаривал он. Единственное, что я попросил – дать мне возможность жить в этом фильме! И он сказал: «Михай, ты свободен, играй, как хочешь». Моя роль неплохая получилась, но там много надуманного. А вообще, не

было ни одного фильма, чтобы я себя в чем-то пересиливал. Даже в том моем плохом фильме – это была не игра, а моя жизнь. Другое дело, что режиссер сделал из моей роли гадость.

– Снимаясь в таких кинохитах, многие актеры вполне обоснованно завышают себе гонорар. После «Будулая» режиссеры ваш труд стали ценить дороже?

– Мне как-то неудобно было просить больше. И я не просил. Как бывало: платят, скажем, за 25 съемочных дней. А тут нет солнца, кто-то не приехал, и снимаем уже не 25, а 35 дней, но получаем как за 25. Договор – это все! Но когда мы играли, не гонорар тянул актеров, а сам фильм. У меня была самая высокая ставка в Союзе. Я получал за «Будулая» 1500 рублей. Это было очень много для советских людей, но мизер по сравнению с Италией, Францией, Болгарией. Помню, снимался в венгерско-чехословацком фильме «Верными останемся», так один актер из Германии снимался со мной всего один день, но получил больше, чем я за весь фильм. Такие правила были не только для меня в СССР, а для всех актеров.

...Здоровья вам, Михай Ермолаевич! Мы вас любим! И простите за всё...

Пять фактов о любимом актере

1. Яркий и самобытный талант Михая Волонтира увековечен множеством регалий и титулов, но не все знают, что Мэтр даже не имеет специального актерского образования. По профессии Михай Ермолаевич – учитель начальных классов. Преподавательством занимался несколько лет, а став заведующим сельским клубом, увлекся лицедейством и пошел по стопам старших братьев, которые были артистами в оперном театре города Брашова. На республиканском смотре художественной самодеятельности в 1957 году Волонтира заметил основатель Бельцкого музыкально-драматического театра имени В. Александри Борис Харченко и пригласил его в свою труппу.

2. В арсенале Михая Волонтира 120 спектаклей и 40 фильмов. Путевку в кино ему дал режиссер Георге Водэ, доверивший актеру без диплома главную роль, Ивана Турбинки, в своем историческом фильме «Нужен привратник». После выхода его на большие экраны с «бельцким самородком» захотел работать сам Эмиль Лотяну. Правда, найти общий язык

этим двум одаренным, и в то же время непростым творческим личностям не удалось, и лента «Это мгновение» стало их единственной совместной работой.

3. Если роль Дмитрия Кантемира сделала популярным Михая Волонтира у себя на родине, то съемки в первом советском боевике «В зоне особого внимания» заставила заговорить о молдавском актере весь Советский Союз. По итогам проката это картина в 1978 побила все рекорды. Это произошло во многом благодаря любимившемуся зрителям прапорщику Волентиру.

4. Звездный час Михая Волонтира наступил с главной ролью в сериале «Цыган». Примечательно, что эта картина изначально должна была сниматься на «Молдова-филм», но руководство студии, опасаясь аналогии «молдаване-цыгане», отказались от этой идеи. Актер настолько вжился в образ своего героя, что многие не запоминали его имя, а называли просто Будулаем. Кстати, именно Михай Волонтир уговорил сценариста Анатолия Калинина не убивать цыгана и подарить ему дальнейшую кинематографическую жизнь.

5. В 2000 году Михай Волонтир был признан лучшим актером XX века в молдавском кино. А в родных Бельцах благодарные жители мечтают воздвигнуть своему земляку прижизненный памятник. «Только не надо, чтобы люди меня жалели, я радуюсь просто тому, что живу!»

*Ирина МИЛИЧЕНКО,
газета «Колесо» от 20 марта, 2014, с. 20*

Михай Волонтир не хотел сниматься в «Цыгане», пока не научился ковать железо

9 марта «наше все» - народный артист СССР Михай Волонтир отмечал 80-летний юбилей. Незабываемый Будулай, прапорщик Волентиру, Иван Турбинкэ, Дмитрий Кантермир... Это лишь малая часть образов, блистательно воплощенных им на экране. «Комсомолка» решила вспомнить несколько малоизвестных фактов из биографии великого актера.

Самому известному Будулаю СССР – 80 лет; «Комсомолка» разузнала малоизвестные факты биографии великого актера.

Умел наживать врагов

– Мы с Михаем Волонтиром в одно время были членами правления Союза кинематографистов, – вспоминает сценарист, известный киновед Виктор Андон. – Частенько кое-кто из киношников просил порадеть за «своего человека» и принять его в Союз. Но Михай Волонтир был очень принципиален в этих вопросах. Если человек недостойн, Михай Ермолаевич всегда голосовал «против». Люди обижались на него, но тот свою позицию не менял. Конечно, этим он наживал себе врагов, но по-другому просто не умел...

Из прапорщиков – в генерал-майоры

Снимался фильм по книге известного партизана времен Великой Отечественной Петра Вершигоры «От Буга до Вислы». Вершигору играл как раз Михай Волонтир, очень этим гордился. А во время войны, за одну из удачно проведенных операций, командование произвело командира партизанского соединения из подполковников сразу в генерал-майоры.

– Я рассказал об этом Михаю Волонтиру, – говорит Виктор Андон. – И пошутил: «Вот ты сыграл прапорщика (в картине «Ответный ход», - прим.авт.), а теперь сразу стал генерал-майором. Долго вместе смеялись...

Не хотел «убивать» Боярского

Мало кто знает, но Михай Волонтир, всегда игравший таких brutальных и мужественных героев с оружием в руках, очень не любил кого-то в кадре «убивать». Но в фильме «Мосты», в котором первую свою значительную роль сыграл Михаил Боярский, ему пришлось это сделать. И «убивать» в финале картины пришлось как раз Боярского. После этого они вернулись в гостиницу и выпили за «воскрешение»...

Не снимался в «Цыгане», пока не стал кузнецом

Михай Волонтир всегда ответственно готовился к каждой роли. Он, конечно, сегодня не смог бы играть в таких сериалах, где одна серия «лепится» за сутки.

– Помню, как снимали в кузнице, – вспоминает для «Комсомолки» Алексей Никульников, который в «Цыгане» сыграл сына героини Клары Лучко. – Так Михай Волонтир отказался сниматься, пока не научился ковать железо! Два дня у кузнеца провел! Вот как надо к роли относиться! Давно его не

видел, последний раз встречались на юбилее Клары Лучко, вместе исполнили песню «Нас не нужно жалеть».

Чтобы спасти Михая Волонтира, его жена продала дачу и автомобиль

Все знают, что в последние годы Михай Волонтир борется со страшным недугом и другими побочными заболеваниями. Тьфу-тьфу-тьфу, он, как и полагается, выходит победителем. Но не все так просто. Оказывается, его жене Ефросинье Алексеевне в 2012 году, чтобы спасти мужа, как говорят, пришлось продать дачу и автомобиль, она вышивает иконы, веря, что этим спасает мужа. И действительно спасает...

Мы перед юбилеем заранее позвонили Михая Волонтиру домой, трубку телефона подняла Ефросинья Алексеевна:

– Спасибо за поздравления, но Михая Ермолаевича нет, он у стоматолога...

– А вы уже решили, что ему подарите?

– Еще не знаю.

Лучшим подарком для Михая Ермолаевича, всех его близких, а также для миллионов почитателей из бывшего СССР будет здоровье. Здоровья вам, наш любимый Будулай!

Леонид РЯБКОВ, газета

Комсомольская Правда» от 13-20 марта, 2014, с. 3.

Последний фильм с участием Михая Волонтира утерян навсегда

9 марта народный артист СССР, знаменитый «Будулай» и «прапорщик Волентир» советского кино отмечает 81-й год рождения

Михай Волонтир болен. Очень болен. И болен давно. Спасли его давняя партнерша Клара Лучко и российские врачи. От былой славы зато, помимо грошовой пенсии и внимания государства по таким вот дням, осталась любовь многомиллионной армии зрителей со всего бывшего Советского Союза. Они помнят и любят Будулая и прапорщика Волонтира.

Пять лет шла работа над документальным фильмом «Страсти по Волонтиру», посвященном жизни и творчеству артиста.

– По разным причинам фильм снимался так долго, – объясняет режиссер картины Мирча Киструга. – Дело в том, что

сначала снимал Влад Друк, а я был оператором, потом Влад заболел и режиссером пришлось стать мне. Фильм идет 54 минуты и рассказывает о детстве и жизни Михая Волонтира. Все это перекликается с его творческими проблемами.

К счастью, фильм уже готов, идет русская озвучка, картину хотят приобрести в России. Но сначала премьера состоится в Бельцах и в Кишиневе. Изначально фильм начинали снимать в 80-х, после оглушительного успеха «Цыгана» и «Возвращения Будулая».

– Мы, помню, выезжали с театром Михая Волонтира на гастроли в Киев, снимали там отрывки из спектаклей, творческих встреч артиста со зрителями, – продолжает Мирча Киструга. – Зрители его буквально рвали на части, а цена билетов с рук на спектакли с его участием доходила до 50 рублей! Представляете себе это в восьмидесятые годы! И люди ведь покупали!

К сожалению, материалы той картины были утеряны навсегда. А жаль...

*Леонид Рябков,
газета «Комсомольская правда» от 11-18 марта, 2015, с. 3*

Ему надо было совсем немного – уединения, тишины и чтобы рядом была любимая семья

Он был чуть не единственной достопримечательностью славного города Бельцы. Сухонький, с палочкой выходил во двор подкармливать окрестных бродячих собак. Они любили его, ждали, виляя хвостами.

Потом, если позволяло здоровье, шел в театр, благо до него – пять минут ходьбы даже старческим, нетвердым шагом. Он уже не выходил на сцену, но не мог жить без нее. Ему нужно было хотя бы вдохнуть запах кулис, увидеть зрительный зал, услышать воображаемые аплодисменты...

Сколько раз его звали в Москву! Предлагали лучшие роли в лучших театрах великой страны, предлагали всевозможные блага – квартиру, машину, всенародное признание. Но его, этого признания, у него и так было хоть отбавляй, как ни у кого! На его прапорщике Волентире росла советская детвора, потом уходила в армию, в ВДВ за краповыми беретами, поиском справедливости и смысла жизни. Они стали настоящими

людьми, честными офицерами, теми, на кого в трудную минуту могла положиться Родина. Над его Будулаем рыдали, его любили и жалели, так как умеют любить и жалеть только наши женщины. «Такая любовь!» - промакивали уголки глаз платочком. Им самим не хватало любви в реальной жизни, а они все равно жалели Будулая...

Но он даже в Кишинев не переехал. Так и остался в Бельцах, так и служил своему, хоть и провинциальному, но любимому театру. Великий артист, он не любил все, чем тетешкает слава – всеобщее обожание, бесконечные тусовки, толпы поклонниц, автографы...

Ему надо было совсем немного - уединения, тишины и чтобы рядом была любимая семья.

Поэтому он любил рыбалку и охоту. Полное несоответствие внутреннего характера человека с выбранной профессией. Болезни, ломавшие его в последние лет пятнадцать, тоже наложили отпечаток на характер. Он почти стал отшельником. С журналистами практически не общался. Сколько раз я пытался взять у него полноценное интервью, но он отделялся лишь ломкими фразами. Даже когда в рамках какой-то пиар-акции автодилера премьер-министр Молдовы вручал ему ключи от иномарки, он приехал на мероприятие нехотя, его пришлось уговаривать посетить шумное торжество. Это не снобизм, Михай Ермолаевич считал, что лучше, чем его роли, о нем больше никто не скажет. Даже он сам.

Жил скромно, даже аскетично. Помимо пенсии (достаточно небольшой) продолжал получать зарплату в театре – около 5-6 тысяч леев (около 300 евро). Ефросинья Алексеевна, его жена, сама актриса того же бельцкого театра, никого не подпускала к мужу.

– Незачем его тревожить! – говорила Ефросинья Алексеевна. – Он уже все сказал своими ролями!

Даже когда в Бельцы приехала Матлюба Алимова, его партнерша по «Будулаю», встреча получилась скомканной и нервной. Потому что вокруг сновали журналисты.

– Я бы ни за что не пошла домой к Волонтиру, – призналась потом «Комсомолке» Матлюба Фархатовна. – Такие встречи, неожиданные и мимоходом, более искренние и настоящие.

А Михай Ермолаевич по-прежнему каждое утро, если позволяло здоровье, выходил во двор, где его ждали верные

друзья, виляя хвостами. Похоже, собакам он доверял больше, чем людям...

*Леонид РЯБКОВ, Дарья ЗИМБЕЛЬСКАЯ,
газета «Комсомольская Правда» от 16-23 сентября, 2015, с. 3*

Михай Волонтир: За меня все сказали мои роли

В Молдове скончался 81-летний народный артист СССР, которого помнят все зрители по имени его героя, – Будулай.

Последние двадцать лет дались Михаю Волонтиру безумно тяжело. Проблемы со здоровьем и продолжительные визиты в больницу практически вынудили его отказаться от любимого дела – театра и кино. Из-за диабета, который дал серьезные осложнения на глаза, Волонтир терял полностью зрение и 10 месяцев ничего не видел. Но даже слепым играл на сцене – зрители ведь пришли.

Интервью давать он перестал. А когда удавалось дозвониться, Михай Ермолаевич отвечал коротко:

– Я чувствую себя хорошо. Спасибо зрителям, которые меня поддержали в трудную минуту...

Он умер в ночь на вторник. Рядом с великим актером, как всегда, была его жена Ефросинья Алексеевна.

Он был чуть ли не единственной достопримечательностью молдавского города Бельцы. Сухонький, с палочкой, выходил во двор подкармливать окрестных бродячих собак. Они любили его, ждали, виляя хвостами. Потом, если позволяло здоровье, шел в театр, благо до него пять минут, даже старческим, нетвердым шагом. Он уже не выходил на сцену, но не мог жить без нее.

Сколько раз его звали в Москву! Предлагали лучшие роли в лучших театрах великой страны, всевозможные блага – квартиру, машину. Но он даже в Кишинев не переехал. Так и остался в Бельцах, прожил там полвека (с 1957 года), так и служил своему, хоть и провинциальному, но любимому Драматическому театру имени Александри. Болезни, ломавшие его в последние двадцать лет, тоже наложили отпечаток на характер. Он почти стал отшельником. Это был не снобизм, Михай Ермолаевич считал, что лучше, чем его роли, о нем больше никто не скажет. Даже он сам.

Жил скромно. Помимо небольшой пенсии, продолжал получать зарплату в театре – 5-6 тысяч леев (около 300 евро). Жена, сама актриса того же Бельцкого театра, никого не подпускала к нему.

– Незачем его тревожить! – говорила Ефросинья Алексеевна. – Он уже все сказал своими ролями!

9 марта ему исполнился 81 год. Он праздновал свой день рождения в кругу семьи. Из Кишинева приехали дочь Стелла, 17-летняя внучка Каталина. Тогда на вопрос «Комсомолки» о творческих планах Волонтир ответил, что готов поставить несколько спектаклей в театрах, в которые будет приглашен. А еще мечтал снять картину и сыграть в ней главную роль. Но 700 тысяч евро так и не нашел. Написанный им сценарий фильма «Скиталец» остался на бумаге.

– Откуда деньги? – тяжело вздыхал Волонтир. – Ни в Москве, ни в Молдове денег нет. А ведь этот фильм мог стать моей лебединой песней...

Главный цыган Советского Союза

Михаил Волонтир снялся более чем в 20 фильмах, но, конечно, всенародную славу ему принесла роль в «Цыгане» и «Возвращении Будулая». А ведь у автора романа и режиссера были невеликие планы на его героя.

– По сценарию его Будулай должен был умереть еще в первой серии, но Волонтир стал просить режиссера не убивать его, – вспоминает актер Стас Сададьский. – На помощь пришел и автор романа Анатолий Калинин, который, отсмотрев снятый материал, вдруг тоже решил продлить жизнь своему герою. Ну а после мощной артиллерии писем телезрителей, которые уже не просили, а требовали воскрешения Цыгана, режиссеру пришлось снимать продолжение сериала о возвращении Будулая...

Волонтир всегда ответственно готовился к каждой своей роли. Он бы, конечно, сегодня не смог бы играть в сериалах, где одна серия лепится за сутки.

– Помню, как снимали в кузнице, – рассказал «Комсомолке» Алексей Никульников, который в «Цыгане» играл сына героини Клары Лучко. – Так Михай Волонтир отказался сниматься, пока

не научился ковать железо! Два дня у кузнеца провел! Вот как надо к роли относиться!

Знаменитая актриса Клара Лучко играла вместе с Михаем Волонтиром и в «Цыгане», и в «Возвращении Будулая». Никто из зрителей не сомневался, что чувства у них – настоящие. Они на самом деле очень подружились, и после того как Михай Волонтир заболел и начал терять зрение, именно Клара Лучко забила во все колокола и помогла нашему артисту с операцией именно Бурденко. Ей же Волонтир предложил роль в мелодраме, сценарий которой сам написал. Михай Ермолаевич тогда еще признавался корреспонденту «КП»:

– Этот фильм о любви. Не знаю, будет ли он похож на историю о Будулае, но Клара уже согласилась сниматься со мной. Она ведь мой большой друг.

Но не сложилось. Сначала деньги на картину не нашлись, затем неожиданно умерла любимая актриса.

История болезни

У Михаила Волонтира был диабет. На его фоне обострялись другие хронические заболевания. Много лет актер боролся за жизнь и зрение, которого почти полностью лишился, не теряя надежды оставить в кино свой след и как режиссер.

2001 год. «Комсомольская правда» помогает актеру собрать средства на офтальмологическую операцию. К тому времени он уже не снимался и жил на мизерную пенсию. Актер был безумно благодарен тем, кто откликнулся на его беду. В том числе и **Кларе Лучко**, которая помогала собирать деньги. В странах бывшего СССР оказалось немало людей, готовых отдать последние крохи для Будулая.

– Больше всего меня поразила восьмилетняя девочка, которая принесла 150 рублей, - рассказывала тогда Клара Лучко. – Я у нее спрашиваю: «Откуда у тебя эти деньги?» – «Будулай – мой любимый актер, я сэкономила на завтраках, чтобы собрать ему деньги»...

2002 год. Несмотря на почти полную слепоту, актер решил сыграть Цезаря в пьесе «Овидий» по произведению молдавского классика Василе Александри. Вырученные средства были переданы актеру. Сразу же после бенефиса

артист улетел во Франкфурт-на-Майне, там ему опять сделали операцию.

2012 год. Актер попадает в реанимацию. Чтобы спасти его, жена продает дачу и автомобиль. Тогда же власти Молдовы обращают внимание на критическое состояние артиста и помогают с оплатой счетов.

2013 год. Долгие месяцы проводит в больнице, жена никого к Будулаю не подпускает.

– Я днюю и ночью здесь! – тогда призналась «КП» Ефросинья Алексеевна. – Все время с Михаем. Вечерами, когда все стихает, могу на пару часов отлучиться к родным, приготовить мужу что-нибудь вкусненькое. В судках, в термосах ему приношу сюда. Он ведь больничную еду не ест. У него диета... А потом сюда возвращаюсь... И так все время: семь недель реанимации и пять месяцев, в общем, получается.

23 июля 2015 года. Снова больница, снова реанимация – состояние здоровья ухудшилось на фоне многочисленных хронических заболеваний.

15 сентября. В час ночи Волонтира не стало.

*Леонид РЯБКОВ, Дарья ЗИМБЕЛЬСКАЯ,
газета «Комсомольская Правда» от 17 сентября, 2015, с. 9*

Анатолий Рэчилэ: «В театре Михая Волонтира называли Маэстро»

Сорок дней назад перестало биться сердце народного артиста СССР.

Всесоюзную славу Михая Волонтиру принесла блестяще сыгранная роль Будулая в фильме «Цыган». Телезрители также помнят его в картинах «Это сладкое слово — свобода!», «Дмитрий Кантемир», «В зоне особого внимания» и многих других. Известный актер и режиссер жил в молдавском городе Бельцы, где работал в Национальном театре имени Василе Александри. Судьба отмерила Михая Ермолаевичу 81 год. О том, каким Михай Волонтир был человеком, поведал его друг и коллега – генеральный директор Национального театра имени Василе Александри, народный артист Молдовы Анатолий Рэчилэ.

– С Михаем Волонтиром мы были знакомы с 1977 года, – говорит Анатолий Рэчилэ. – Вместе работали в театре и дружили. И вот его не стало. Похоронили Михая Ермолаевича в Кишиневе, хотя всю жизнь он прожил в Бельцах, 59 лет отдал нашему театру. Не знаю, кто так решил, что его лучше похоронить там. Михай Ермолаевич очень любил Бельцы и родной театр, где сейчас выставлен его портрет. Люди приходят и кланяются ему.

– ***Ведь он-то и жить в столице, насколько известно, не стремился?***

– Слышал, что к 80-летию мэрия Кишинева подарила ему квартиру. Говорят, он хотел быть ближе к дочке, которая живет в столице Молдовы. Но лично мне об этом не рассказывал.

– ***Когда вы последний раз виделись?***

– В декабре. В сентябре у меня случился инсульт. И вот когда я вышел из больницы, мы встретились, поговорили. А потом в больницу попал он. Больше мы не виделись. Я из-за своего состояния здоровья даже не смог поехать на похороны в Кишинев. Думаю, Михай Ермолаевич меня простит. После инсульта такая поездка мне уже не по силам. Если бы хоронили в Бельцах, я бы, конечно, был. Много людей на похоронах присутствовало – столько, что не сосчитать. Волонтира любили. Такие люди, как он, не умирают – продолжают жить в своих ролях. Волонтир достойно и честно прожил жизнь. Утвердился в ней, достиг всего, чего хотел, имел практически все награды, которые может получить артист. Он состоялся во всех смыслах: и в работе, и в личном – хорошая жена, дочь, внучка. Поэтому не надо его сейчас оплакивать. 81 год – такие лета считать трудно, а прожить еще труднее. За свои годы столько сделал, что многим и часть этого не осилить. Не плакать нужно, а аплодировать ему.

– ***О чем был ваш последний разговор?***

– В основном о здоровье, самочувствии. Это была мимолетная встреча. А раньше мы в театре каждый день виделись. Иногда спорили, но потом обязательно мирились.

– ***После этой встречи созванивались?***

– Я пытался и звонить, и проведать хотел. Но жена Михая Волонтира сказала, что не нужно его тревожить, он плохо себя

чувствует. И я ее понимаю – она хотела как лучше. Михай Ермолаевич был человеком очень эмоциональным. Когда, будучи больным, видел коллег, начинал плакать.

– В прессе сообщили, что Михай Волонтир умер от онкологического заболевания. Кроме того, у него был диабет в тяжелой форме, давший осложнения на глаза. Актер практически не видел.

– Со зрением такое случилось незадолго до смерти. А лет пять-шесть назад ему сделали операцию на глазах, и он неплохо видел, даже на охоту ходил.

– Несколько лет назад газеты писали, что актер оказался в катастрофическом материальном положении. Мол, его зарплата в театре составляет около 20 долларов, примерно такая же пенсия, и этих денег, конечно же, не хватало на лечение.

– Все выдумки журналистов. Я перечислю, что имел Волонтир, и вы сами решите, бедствовал он или нет. У него была трехкомнатная квартира в Бельцах, машина. Как бывший депутат парламента получал пенсию около 500 долларов и зарплату в театре – почти 300 долларов. Но ради сенсации надо же написать глупости. Михай Ермолаевич имел практически все, что надо. Единственное, что не успел сделать, – осуществить мечту о создании фильма о своей жизни, работе, ролях.

– Как в театре обращались к Михаю Ермолаевичу?

– В театре его называли Маэстро. А еще – дядя Миша. Я его называл Ермолаичем. Он старше меня на 22 года.

– Слышала, что Волонтир не любил, когда его называли «цыган».

– Я бы не сказал. Наоборот, он всегда ценил своих героев. Если актера называют по имени того, кого он сыграл, значит, роль удалась.

– Как он относился к своей популярности?

– Я вам расскажу случай. Приехав в Москву, мы оказались в центре города, и Волонтира мгновенно окружили люди, чтобы взять автограф. Этим все сказано. А как относился к славе? Считал: хвалят – хорошо, нет – тоже не проблема. Нельзя сказать, что он задирает нос. Но слава есть слава. Артисту она всегда приятна. Если тебя узнают, значит, знают и любят.

– Вы сказали, что познакомились с Михаем Волонтиром в 1977 году. Помните, при каких обстоятельствах?

– Конечно. Это было время, когда молодым актерам назначали наставников. Я пришел в театр, и Михай Волонтир взял надо мною шефство. А потом, спустя время, мы стали друзьями. С 1984 года стали вместе ходить на охоту. Правда, для него были важны не трофеи. Ему прежде всего нравились выезды на природу, общение. Михай Ермолаевич очень любил животных, поэтому опекал двух собачек, охранявших театр. Каждый день, когда шел на репетицию, кормил собак, любил смотреть на них, говорить с ними. Общение с животными было для него психологической разгрузкой после напряженной работы.

– Супруга Волонтира Ефросинья Добындрэ тоже ведь актриса?

– Да, она народная артистка Молдовы. Их дочь работает во французском консульстве, внучка школьница.

– Михай Волонтир верил в судьбу?

– Он верил в Фортуна. И она всегда была на его стороне. После съемок в первом своем фильме «Нужен привратник» сразу получил звание заслуженного артиста. И с этого момента пошло и пошло. Удача всегда была с ним рядом. К слову, родился он в семье лесника, старшие его братья тоже были талантливы. Один стал дирижером, второй – солистом в оперном театре в Румынии. Михай после школы закончил педагогический техникум, работал учителем, потом – директором Дворца культуры. В 1957 году в Бельцах решили создать театр и искали талантливых молодых людей. Он принял участие в конкурсе и его взяли в театр. Михай Волонтир очень много трудился.

– За границей Михай Волонтир бывал?

– Он снимался в Аргентине, Чили. Бывал в Румынии, Англии... Так что мир повидал.

– А в Киев приезжал?

– Конечно. И я бывал в столице Украины. Правда, практически ничего не видел, кроме зрителей на спектаклях. Был полный аншлаг! Мы приезжали на фестиваль и взяли первое место. Это было в 1980 годы. Михая Волонтира в Киеве люди ждали у театра, просили автограф.

– **Думаю, несмотря на занятость, вы с Михаем Ермолаевичем попробовали и настоящий украинский борщ, и вареники. А какое блюдо было любимым у вашего друга и коллеги?**

– Мамалыга с овечьей брынзой и маленькими кусочками жареного мяса. Это очень вкусное блюдо – наше, молдавское. Конечно, к мамалыге хорош бокальчик настоящего вина.

– **Молдавские вина замечательные.**

– Наш театр, кстати, имеет свой погреб. У кого из артистов нет погреба дома, держит вино в театральном. Там у нас и компоты, и соленья – помидоры, арбузы, капуста... Так что если приедете к нам, не пожалеете.

– **А как Михай Ермолаевич одевался?**

– Он не гонялся за модой. Предпочитал костюмы. Носил берет, реже надевал шляпу.

– **С новинками техники был на ты?**

– Пользовался мобильным телефоном. Но как и я, верил в душу, а не в технику. Машина не решит наших проблем.

– **Вы бы назвали Волонтира веселым человеком?**

– Он все время молчал, думал. Разговаривать много не любил.

– **Как считаете, Михай Ермолаевич был счастливым человеком?**

– Это только он сам мог бы сказать. Наверное. Но глаза у него всегда были грустные, поэтому я не берусь ответить на этот вопрос.

– **В его жизни случалось отчаяние?**

– Не помню такого. Самым большим испытанием был диабет. Когда проявился этот недуг, Михаю Волонтиру было сорок с небольшим. То, что он прожил почти до 82 лет, – заслуга его супруги. Она следила за его здоровьем, питанием. Всегда была с ним рядом.

– **Что бы вы сказали вашему другу, если бы он мог вас услышать?**

– Ермолаич, пошли на охоту!

Ольга СМЕТАНСКАЯ,
газета «Факты» от 23 октября, 2015

**Михай Волонтир:
«В прежней жизни я был собакой»**

Известный журналист Михаил Сердюков беседовал с Михаем Волонтиром в начале 2000-х годов, однако в течение долгих лет материал оставался нерасшифрованным на кассетах. В день смерти народного артиста СССР «Вечерняя Москва» публикует эксклюзивное интервью с Михаем Ермолаевичем.

Всю свою жизнь Михай Волонтир прожил в молдавском городе Бельцы – играл и занимался режиссурой в национальном театре имени Василе Александри. Интервью давать категорически не любил, но однажды, еще, правда, в начале XXI века, не смог отказать москвичу...

Билеты в театр дешевле сигарет

– Народ ходит сейчас в театр, Михай Ермолаевич? На ваши спектакли, наверное, лишних билетиков не бывает?

– Еще как бывает. У людей меньше денег стало, театру предпочитают телевизор.

– Неужели в вашем театре такие дорогие билеты?

– Да нет, дешевле пачки сигарет. Просто каждый сейчас занят добыванием средств к существованию: на театр и книги денег не тратят...

– Как же вы в такой обстановке живете? Играете часто?

– Не так как раньше. Обычно мы играем десять спектаклей в месяц. Для взрослых. Это не много и не мало. Есть новые, есть повторяющиеся старенькие, которые кто-то видел. Это нормально. И для детей ежедневно днем. Очень хорошие у нас спектакли есть детские.

– Для взрослых – хуже?

– Для взрослых бывают разные: есть и слабые, и хорошие. А детские – прекрасные. Я просто влюблен в эти спектакли, в этих актеров. Осуществилась моя мечта давняя: появилась в нашем Национальном театре группа кукольников. В театральных спектаклях участвуют куклы и актеры. Смотрится потрясающе!..

– Где-то еще есть такие театры – в мире?

– Единственный, примерно с такой конструкцией, есть в Средней Азии.

– **В вашем театре все спектакли идут на молдавском?**

– Да, но есть очень хороший перевод – на русский.

– **Для вас десять спектаклей в месяц – серьезное напряжение?**

– Когда-то их было по 24! Почти каждый день играл. А то и чаще. Случалось, должны были давать по 400 спектаклей в год... 2,5 месяца на гастролях, ежедневные спектакли – в разных районных центрах, в разных селах, разных городах. А сейчас 10 – ерунда! И только в Бельцах. Редко, когда выезжаем.

Я живу очень хорошо...

– **Театрального заработка вам хватает на жизнь?**

– Ну а как же! Все-таки я – народный артист СССР, лауреат государственной премии России, Молдавии. Ордена есть, медали. Как я могу жить плохо? Я живу очень хорошо. (Смеется).

– **То есть, вы не жалуетсяь? Нет такого, чтобы сказать: «жизнь стала настолько плоха, что играть не хочется»?**

– Мне играть всегда хочется.

– **Вы ведь уже на пенсии. Интересно, в какую сумму молдавское государство ценит Народного артиста СССР и прочая, прочая? В общем, звезду европейского, если не мирового класса?**

– 136 лей моя пенсия. Это 13 долларов где-то... Так что, если бы не театр, жить стало б не на что.

– **Не ценят таланты в Молдове?**

– Да как и везде... В Москве ведь тоже не лучше. 10 человек великих актеров живут нормально, а остальные – так же, как и я: очень хорошо... (Смеется).

– **Вы получаете пенсию и небольшую зарплату?**

– Как небольшую? У меня персональная заработная плата.

– **В вашем театре самая высокая?**

– Да, самая высокая: где-то около 20 долларов. С пенсией 33 доллара. Понятно, что получаю все в наших леях.

– Сравнимо с коллегами в других странах бывшего Советского Союза?

– Сами судите: в Эстонии, насколько мне известно, меньше 280 долларов актерам не платят. А вот в Белоруссии – где-то 130 в месяц зарплата. У нас меньше, конечно, зато Молдова – процветающая страна. Так пишут в наших газетах. Я – верю. Здесь есть все, что душе угодно, поэтому у меня, я считаю, все нормально. Для этого времени – перемен и всяких там неурядиц – нормально. Когда-нибудь станет лучше – не сомневаюсь!

Пять рублей за Будулая

– А кино – вы же снялись во многих фильмах, которые до сих пор не сходят с экранов. Неужели ничего «на старость» не заработали?

– Когда я снимался в кино, тоже платили мизер. В сравнении, скажем, с молодым мальчиком, молодым актером из Германии, когда я снимался в Испании... Этот молодой человек исполнял эпизодическую роль, которая в картине занимала одну минуту, но в Германии ему заплатили в 100 раз больше, чем мне. Мне не хватало денег на водичку минеральную даже... Тот паренек крепко врезался в память.

– Это какой же фильм снимался и когда?

– В 1988 году, а фильм назывался «Верными останемся». Война в Испании против фашизма, тема интернационалистов, ну и все такое... Снимали этот фильм аж шесть стран: Испания, Польша, Болгария, Чехословакия, ГДР, Венгрия, ну, и наши, естественно... Я пол-Европы проехал, но денег таких, как тот мальчик – немецкий актер – ни разу не заработал.

– Обидно?

– Нормально. В советские времена плохо платили актерам. В сравнении с другими странами, даже родного для всех нас соцлагеря. Потому что в Советском Союзе такая была установка: не дай Бог, чтобы актер носил хороший костюм, такой, как, допустим, был у 1-го секретаря обкома, а то и райкома партии!

– Сейчас, судя по вашему костюму, не лучше?

– В принципе также. То же самое отношение к актерам – обслуга каких-то господ, не больше. Во всяком случае, в финансовом плане для меня очень мало что изменилось.

– Но раньше вас в кино почаще снимали... Мизерные, но хоть какие-то гонорары были...

– Зарплаты. У актера только зарплата и суточные. Советское государство, конечно, денег на кино не жалело. Снимали много всякого: и хорошего, и не очень. Но больше все-таки было хороших фильмов. Потому люди их до сих пор смотрят с удовольствием.

– А сколько заплатили вам за работу в «Цыгане»? Правда, что, снимаясь в этом советском блокбастере, вы сначала отказались от гонорара?

– Да, я сразу понял, что роль Будулая – мое кровное, готов был сниматься вообще без денег. На съемках мне почему-то назначили самую маленькую ставку – пять рублей за съемочный день. Клара Лучко, например, получала за ту же работу сорок... Когда я узнал об этом, стало не по себе, и я попросил, чтобы мне лучше вообще не платили. Ну, есть же гордость у мужика...

– Стыдно было зарабатывать меньше жены, пусть даже киношной?

– Вроде того. В четырех сериях снялся и тех жалких денег не взял. Но когда фильм пошел, успех сумашедший и все такое, у кого-то все же совесть проснулась и мне заплатили нормальные деньги.

– Еще бы: на носу «Возвращение Будулая», а главный актер, образно говоря, без штанов...

– Ну, если очень уж образно. Нет, я не был обижен, просто как-то не по-людски получилось вначале. Но потом все исправили. И когда через шесть лет мы сделали «Возвращение...», я стал очень богатым: аж 4000 рублей получил. Теми еще советскими, полновесными рублями. Мог бы машину себе купить.

– Не купили?

– Да нет, конечно. Долги, все такое – нужно же отдавать.

– Пожалели, наверное, что не в Голливуде «Цыгана» снимали – были бы сейчас пожизненным миллионером...

– Был бы, конечно. Когда миллионы зрителей тебя смотрят и просят лишь одного: «Еще!», можно и миллионщиком стать,

запросто. Но то в Америке, а у нас своя жизнь. И за нее надо Бога благодарить.

«ЦЫГАН» радуется до сих пор

– Ваш «Цыган» до сих пор не сходит с телеэкранов (многосерийный телефильм режиссера Александра Бланка, снятый по одноименному роману Анатолия Калинина и появившийся на телеэкране в 1980 году. – М.С.). Каналов теперь сотни, едва ли не каждый день на каком-нибудь, да показывают...

– Да и не только «Цыгана»...

– Разумеется, и «Возвращение Будулая» крутят тоже захлеб! Что удивительно – люди смотрят, не надоедает. Классикой стали и ваши работы в военных фильмах, таких как «В зоне особого внимания» и «Ответный ход», «Случай в квадрате 36-80»... И во многих других, безусловно. Как вы думаете – почему?

– Честно скажу – не знаю. Но то, что людям хоть что-то в моем творчестве нравится, меня радует и поддерживает всю жизнь. Поэтому я хорошо чувствую себя, даже когда болею.

– Вам платят что-то с проката или только моральное удовлетворение получаете?

– А где мы живем, чтобы за все это какому-то актеру еще и платили? В Европе, Америке платят, а у нас – ничего.

– Такая несправедливость вас здорово угнетает?

– Конечно, актеры, игравшие в фильмах, которые идут и будут идти на экранах ТВ, должны получать хоть какую-то мизерную долю. Как в других странах. Там получают за фильм не 5000 – рублей, а миллионы – за роль. Получали и получают. И с фильмов, которые крутят, получают еще и проценты. У нас такого не было и не будет, мне кажется, никогда.

– А, собственно, почему? Вот лично вам не приходила в голову мысль обратиться в какой-нибудь суд по этому поводу? Конституционный российский или куда-то еще – например, в Гаагский... Ведь есть же, наверное, в мире организации, способные восстановить справедливость?

– Если бы существовал совместный договор о защите авторских прав...

– Видимо, прецедентов не было – почему никто из мастеров экстра-класса ни разу не пробовал добиться справедливости в этом вопросе? Проще говоря – постоять за себя!

– Не думаю что не пробовали. Просто толку – ноль. Пока само государство не пожелает понять и встать на защиту актеров, ничего не получится. Кто-то должен поймать человека, который продает кассеты, скажем, с фильмом, где снимался Волонтир, и сказать: либо заплати со своих доходов тем, кто их тебе обеспечил, либо иди в тюрьму – ты ведь его обкрадываешь!.. То же, мне кажется, касается и телевизионных деятелей. Только никто ссориться с ними не хочет.

– Дело совести эта проблема. Причем вполне конкретных людей. Ладно, Бог им судья... Но зато зрители, увидев вас на экране, по-прежнему любят, помнят. И в России, и здесь, на родине. Вами как-то эта любовь ощущается? Письма вам пишут? Скажем, пройдет в очередной раз сериал про Цыгана в Москве, и пишете?

– Пишут. Сейчас – меньше, конечно, не так, как когда-то – мешками получал письма. Помню, как однажды получил письмо с надписью на конверте: «Советский Союз, Будулаю» Девочка из Югославии фильм «Цыгане» посмотрела и написала. Письмо дошло!

– Но теперь такой страны нет...

– А мне до сих пор люди пишут. То к празднику поздравления, то с просьбами обращаются, чтобы приехал к ним – выступить, встретиться. Или совета просят, помощи... Стараюсь, никому не отказывать.

– Почему?

– Не люблю обижать людей.

Победить диабет легко: надо только прыгать...

– Но вам, насколько мне известно, и самому нужна помощь: с диабетом, который мучит вас в последние годы, не шутят?..

– Я не шучу. А что касается помощи... Тут ведь дело такое: сам себе не поможешь, никто не спасет. Надо все время трудиться, побольше ходить, а лучше бегать, прыгать. Вот

недавно попросили меня выступить на ОРТ (ныне Первый канал Российского телевидения – М.С.) перед зрителями и рассказать им, почему я так долго живу со своей болезнью – не умер ведь до сих пор и, признаться, не собираюсь. Я поехал в Москву, выступил на все СНГ. Получил потом очень много писем, благодарностей. Когда люди боятся, что болезнь у них вроде как неизлечимая, то впадают в депрессию, будто жизнь их уже закончилась. А ведь это не так: я и рассказал с телеэкрана, что надо как можно больше заниматься зарядкой, питаться правильно, и все будет в порядке. К тому же есть такие чудесные травы, настои из них помогут любому диабетiku до ста лет дожить... Все можно есть, но умеренно, вовремя и заниматься спортом.

– **И сладкое можно?**

– Конечно. Только немного – лучше через водку. Ну, самогонку, из сахара делать и понемногу пить...

– **Разве можно вам выпивать?**

– Водку можно.

– **И такой совет вы дали больным людям, выступая на телевидении?**

– Да нет, что вы... Советский человек сам лучше знает, что ему лучше пить. Он привык, к сожалению, к водке – страшному нашему питию. На беду свою пьет чрезмерно, и не во время еды – по поводу и без.

– **В Молдавии же не принято сидеть за бутылкой водки день и ночь?**

– Нет, конечно. Хотя у наших граждан средней полосы, во всяком случае, у человека, который считает себя хозяином, в доме всегда есть вино: хотя бы одна бочка. Но обычно, в среднем – пять. Начиная от 200 литров. В городе.

– **Вы сами выращиваете виноград?**

– Есть 27 кустов, и вино делается. Но уже не моими руками. А вот раньше я сам вино делал – литров 60 на год. Хватало. Но так чтобы напиться – у нас не принято. Даже в большие праздники, на свадьбе, допустим. Если во время танца кто-то спотыкался, так все селения вокруг знали, что какой-то Иван Петрович – того...

– **Кого?**

– На свадьбе позволил себе лишнего, ну и... споткнулся. Не то, что уснул головой в тарелке с салатом или холодцом – такое

просто исключено. Никогда не бывало. И вина, сделанного из сахара с разными калошами старыми – не бывало у нас с роду. Суйку делали – самогон из фруктов: слив, винограда, груш. Но со временем разучились. Поэтому сейчас время позора и стыдобы. Идешь по улицам в Бельцах и кроме мата ничего не услышишь. Девочка 14-15 лет с мальчиком идет, навстречу старый человек – и один мат несется от них! Возле театра под лестницей поздним вечером, давайте придем, посмотрите, что делается! Травку ходят курить...

– **Хочется взять кнут и по-будулаевски навести порядок?...**

– Да вы что, какой кнут в наше время. У каждого второго в кармане заряженный пистолет! Вчера ночью под моими окнами что-то устроили...

– **Стреляли?**

– Полтретьего на часах – визг, сквернословие, выстрелы!...

– **Чикаго 30-х годов, Москва 90-х?**

– Хуже – бар, дискотека. Но, думаю, что под яркой вывеской скрывается что-то другое, потому что молодежь оттуда выходит сама не своя – одурманенная какая-то.

– **Так каждый вечер?**

– Не каждый. Но часто случается. По ночам я работаю, так такого наслушаешься...

– **Что вы делаете по ночам?**

– Драматургию читаю, сценарии. Просматриваю по работе. И сам пишу иногда.

– **Когда не стреляют?**

– Вроде того.

Должно быть добро

– **После оглушительного успеха в кино вы встречались с цыганами? Что они вам говорили?**

– Благодарили. Только благодарили.

– **Признали в вас своего?**

– Да и до сих пор считают своим.

– **Что это значит?**

– Однажды мы с Кларой Степановной Лучко увидели эту любовь своими глазами. Выступали с маленькой группой музыкантов в Волгограде. Огромный заводской дом культуры,

но все желающие все равно не помещались. Зал битком, все проходы забиты. И это притом, что объявлений о нашей встрече по городу никто не расклеивал – для своих работников все устроили. Клара что-то рассказала о работе в кино, я произнес какие-то слова. И только вышли музыканты на сцену, начали петь, как поднялся дикий шум, гам, и в зал, где стоячих-то мест уже не было, ворвались цыгане. **Сколько думаете человек?** Три сотни, не меньше. Со всей области, оказывается, собрались, на машинах приехали. Им кричат: «Места нет!» А в ответ: «Как нет? Там же наш Будулай!» Как цыгане прознали о нашей встрече, уму непостижимо!

Ну, только что по головам не пошли. И мужики здоровые были тут, и женщины, и даже малые дети. Ломанули сразу на сцену. наших музыкантов в сторонку, да как сами запели, начали танцевать... Некоторые в зале сознание стали терять, их на руках выносили. Незабываемый был момент.

– **Цыгане, наверное, вас и коней воровать учили?**

– Что-то наподобие было... Режиссер наш очень боялся цыган, и на съемках их старался не привлекать. Но вот сцена свадьбы – как обойтись? А дело было в Усть-Донецке, это Ростовская область. Цыган вокруг – тьма! Пошли на базар, отобрали самых колоритных представителей среднего возраста, человек двадцать, не больше и договорились с ними, что назавтра в такое-то время те явятся на съемочную площадку. Они и появились в полном составе – семьями. С детьми, женами, стариками. Человек сто, не меньше. Разместить такую ораву в гостинице было нереально, поэтому большинство «актеров» ночевали на улице. Но кое-кто, конечно же, просочился. После съемок закатили в ресторане шикарный банкет, пригласили всю нашу группу. Пели, плясали до упаду. А наутро, когда их и след простыл, гостиница не досчиталась большого количества простыней и посуды. Пришлось платить из бюджета картины. И такие были уроки...

– **Но все равно, вы любите цыган всей душой?**

– Я всех нормальных людей люблю.

– **Какую-то реальную поддержку по жизни вам цыгане сегодня оказывают?**

– Как сказать? Сейчас время такое: каждый больше старается думать о себе... Такого, чтобы «обращайтесь, мы вам поможем» – нет уже, куда-то пропало из жизни. И раньше-то, в

советские времена, бескорыстного добра было мало, но жилось как-то интереснее, что ли. Перспективы какие-то нам рисовали чудесные, многие ж верили. Ну, а теперь добра в жизни стало еще меньше...

– **Сегодня вы снимаетесь в кино?**

– Бывает немного. В коммерческий фильм вот недавно было приглашение («Заложник» – М.С.). Снимает «Молдовафильм». Мне предложили немую роль, я не на всякую ведь иду – если есть в сценарии то, о чем я хочу говорить людям, то я снимаюсь. А если нет – отказываюсь.

– **Что такое коммерческий фильм?**

– Да обычный, художественный, только еще и заработать можно. Правда, только ради денег мне сниматься не интересно. Но при этом я ведь работаю, и деньги мне очень нужны. Не отказываюсь, когда в сценарии есть то, что близко моей душе, то, что я хотел бы людям сказать через эту роль. Недавно закончилась съемка фильма для молодежи «Чандра», где я сыграл киномеханика. Там я болею Индией.

– **Странная болезнь какая-то...**

– Лучше диабета. Киномеханик, влюбленный в индийские фильмы – красота! Я там пел, танцевал. Для меня это очень полезно. Да и фильм, мне кажется, получился.

– **Почему?**

– Он – добрый. В искусстве это главное – должно быть добро.

– **Да вы же в иных картинах и не снимаетесь никогда.**

– И правильно делаю. (Смеется).

– **То есть вы беретесь только за роли, которые близки вам по духу?**

– Близки моему пониманию жизни. Где есть правда, а я – борец за справедливость, за честь. Это всегда мое. А там, где бесконечно стреляют, убивают – мне это не интересно.

– **Понятно. Уж если под окнами каждый вечер стреляют...**

– ...Значит, людям нужно что-то иное нести, прививать молодежи – особенно. Хотя бы через кино, если в жизни не получается.

Иногда хочется кусать

- **Как часто вас обманывали по жизни?**
- Очень много раз. Я – доверчивый человек, верю людям, никому никакого вреда не принес сроду. Надеюсь.
- **Рассказывают, что среди актеров много завистливых людей, часто подставляют друг друга...**
- Все бывает. И бывало так при Советском Союзе. Но главное ведь не в этом...
- **Что же для вас главное?**
- То, что я знаю: и после смерти я еще буду жить!
- **В кино, театре и других добрых делах? Верите в бессмертие? В реинкарнацию, например?**
- Верю во все хорошее. И даже в то, что в прежней жизни, скорее всего, был собакой...
- **Почему именно собакой?**
- Я доверчив, как собака. Но не кусаю. Потому что я – охотничья собака, она редко когда кусает, а если и случается, то не сильно, больше пугает. Хотя мне, иногда, хотелось бы и кусать...

Прощай, Будулай!

Не по советской привычке, а из любви и огромной симпатии Волонтира мы считали «своим» актером, не молдавским. Образ, созданный им в пронзительном «Цыгане», фильме, ставший культовым в нашей стране, а затем и в продолжении эпопеи – «Возвращении Будулая» – был настолько близок всем зрителям, что и его создателя все полюбили, отчасти перенеся качества цыгана на реального человека. Впрочем, Михай Волонтир и правда заслуживал любви и признания – и за талант, и за человеческие качества. Актера не стало 15 сентября.

*Михаил СЕРДЮКОВ,
газета «Вечерняя Москва» от 15 сентября, 2015*

«Я умираю ...»

НЕ СТАЛО легендарного Будулая Михая Волонтира. Любимец всех женщин России умер 14 сентября на 82 году жизни в кишиневской больнице: у актера просто не осталось сил бороться с раком и тяжелой формой сахарного диабета.

Корреспонденты «Жизни» не раз приезжали в гости к звезде сериала «Цыган». Мы видели, как на самом деле живет всеми любимый Будулай. Те тяжелые и мокрые от слез разговоры старика-актера забыть невозможно...

Самый знаменитый цыган СССР, легендарный Будулай – Михай Волонтир сидел на стареньком диванчике в своей примерке и... горько плакал.

Народный артист Советского Союза, лауреат двух Государственных премий стыдливо утирал скупые мужские слезы чистеньким платочком, аккуратно сложенным конвертиком. Видя, как актер изо всех сил старается держать себя в руках, мы с фотокорреспондентом почувствовали себя неловко. Будулай из последних сил цеплялся за жизнь, которую так любил. Артист перенес пять сложнейших операций, прошел курс химиотерапии, чтобы побороть страшную болезнь. Молдавский актер, сумевший влюбить в себя миллионы женщин СССР, жил бедно, на символическую пенсию в 35 долларов. Михай Ермолаевич смирился с тем, что он давно уже никому не нужен. На этом свете его удерживали только вера и надежда на чудо...

В небольшом молдавском городе Бельцы, что приютился на границе с Украиной, Волонтира знали все. Стоило Будулаю выйти на улицу, его приветствовал и стар и млад. Люди узнавали живую легенду, хотя от роскошной шевелюры актера на голове осталась только легкая изморозь седины. Несколько лет назад известие о его серьезных болячках в один миг облетело всю Молдавию. Земляки хотели помочь своему любимцу, собирали деньги, но тогда средства до Михая Ермолаевича так и не дошли.

С той поры утекло много воды. Не стало близкой подруги Будулая, великой актрисы Клары Лучко, которая и основала в свое время благотворительный фонд в поддержку Михая Волонтира. Поседевший и с трудом передвигавшийся актер не терял надежды на лучшее. Он мечтал вновь сняться в кино, хотя, по собственным словам, здоровье у него было уже не то ...

– *Я стал старым*, – отрешенно, заикаясь, говорил Михай Ермолаевич. Руки актера предательски дрожали мелкой дрожью. – *С того времени, когда я был Будулаем, все сильно изменилось. Раньше мы жили при советской власти, а теперь*

у нас все другое! Я никому не нужен! У нашего правительства на меня никогда нет ни денег, ни времени. А Россия для нас – заграница. Даже картину, которую я мечтал снять всю жизнь, мне не дали. Моя самая заветная мечта так и осталась невыполнимой мечтой. А теперь мне и не надо. Кларочки, моей подруги, уже нет на этом свете, а мы так хотели еще раз сняться вместе. Я очень жалею, что не смог тогда, во времена СССР, заработать себе на достойную старость, на свой дом, на машину. Я же не знал, что в 80 лет буду жить так бедно! Вы не поверите, я получаю пенсию 35 долларов. Это разве нормально?! Да еще и болезнь эта чертова, которая меня всего истерзала...

– Мне непривычно жаловаться, но я перенес пять операций, одну из них на глаза. Мне ее делали американские врачи, которые, узнав, что я известный актер, сделали даже бесплатно. Они сказали мне: «Вы должны видеть мир еще долгие годы!» А теперь я прохожу курс химиотерапии. Сами понимаете, от какой заразы она нужна...

Поймав на себе наш удивленный взгляд – с виду Будулай хоть и бедно одет, но выглядит довольно бодрым, – лишь горько улыбается.

– Ты хочешь спросить, почему у меня на голове еще остались волосы после терапии? А знаешь, сколько у меня было волос? Ты посмотри в фильмах или на фотографиях, какая у меня была шевелюра! То, что на мне сейчас, – это остатки того богатства, которое я стал терять совсем недавно. Я вот дома иной раз, расчесывая волосы, вижу, как в руки мне падают прямо целые копны волос. Это ужасно!

– Я же хотел сниматься, даже написал сценарий, – с волнением говорил Михай Ермолаевич, – но меня обманули!

Эта история – самая большая боль Волонтира. То, как некрасиво поступили с ним коллеги и его ученики с «Молдова-фильма». Сценарий картины «Скиталец» – лебединая песня Михая Ермолаевича. Он писал его несколько лет и вложил в него всю свою душу. Главные роли должны были сыграть сам Волонтир и его Клавдия из фильма «Цыган» – великая Клара Лучко. Но деньги, выделенные президентом Молдовы на съемки фильма, провернув интригу, перехватили его более ушлые коллеги. А съемки «Скитальца» отложили на неопределенное время.

– Президент на мой фильм дал деньги, перечислил первые 700 тысяч лей «Молдова-фильму» на начало съемок. Эти деньги были предназначены для первого этапа работы, – рассказывал нам Волонтир. Президент сказал об этом, а они на «Молдова-фильме» собрали совещание. Я поехал туда. И мне зачитали письмо нашего хорошего писателя: «Я считаю, что фильм Волонтира снимать не нужно!» А один артист, которого я учил сценическому движению, встает и говорит: «С какой стати Волонтир покусился на произведение великого молдавского писателя Караджале? Он в нем не имел права даже одного слова менять!» На этом я встал и ушел... Я был раздавлен, а сделал все это один человек. Он надо мной просто издевался как мог! За что мне это?! Неужели я заслужил своим трудом такую жизнь? В нищете и страданиях? Я все отдал, что у меня было, для кино! Меня знают миллионы, но я очень бедный человек!

– Но ведь Клара Лучко собирала же Вам деньги?..

– Да, она собирала, но я их так и не увидел. Ее обманули, и деньги до меня не дошли. Если бы не моя жена Ефросинья, которая обо мне заботится, я бы уже давно лежал в земле.

– Извините, что спрашиваю, но хочу немного отвлечь Вас от горьких мыслей. Правда ли, что у вас был роман с Лучко?

– Это говорят те, кто испорчен. Не было такого! Мне не нравятся женщины старше меня, а Клара была старше. У меня жена на четыре года моложе меня. Мы с Кларой просто дружили. Когда она умерла, для меня это стало большим ударом. Лучко всегда стояла за меня горой. Она как святая была.

Вечером мы выходим на улицу, чтобы проводить актера до дома. Его скромная квартирка – в двух шагах от места работы. В театральном дворе к Будулаю тут же подбежали две собачки. Виляя хвостами, они взяли нас в кольцо, пытаясь лизнуть Михаю Ермолаевичу руки.

– Вот они, мои друзья! Вот эта – Пупа, а эта – Луна. Если бы не я, их бы давно отравили, а так они тут при театре живут, – актер ласково треплет беспородных псинок за ухом. – Тогда я всем сказал, что это мои собаки, а не бродячие! И спуску за них никому не дам! Кормлю их каждый день утром и вечером. Сам хожу на рынок, покупаю им немного костей. Если

появляются деньги, покупаю им корм. Денег нет, но на это жалеть не надо...

Охотничья страсть

КОГДА позволяло здоровье, Волонтир часто отправлялся с ружьем и удочками на природу. Эта страсть у него была в крови с детства, ведь его отец был лесником. На кабанов, зайцев ходил, всегда держал охотничьих собак.

Как и большинство молдаван, Волонтиры имеют участок, на котором выращивают виноград и грецкие орехи. Хоть Михаю нельзя было пить из-за диабета, вино он делал из пяти сортов винограда. Для друзей и родных. В гараже бочка дубовая стоит, в которой бродит вино. Орехи и виноград Волонтир даже возле театра посадил.

Русланова: Открыл нам цыганскую душу!

Я скорблю о великом артисте, о великом Цыгане, который открыл нам цыганскую душу и сделал так, что мы перестали бояться цыган. Волонтир сыграл много ролей, но запал в души людей как Цыган. А каким он был на самом деле? Он был тихим, любящим одиночество. Помню, мы ехали на съемку... Путь был длинный-длинный, но когда мы выехали утром, то не застали Волонтира. Так и ехали без него. И вдруг наша машина обогнала человека с кнутом – он шел по дороге, весь погруженный в себя. Конечно, это был Михай. Он проснулся раньше нас и пошел на съемочную площадку пешком. Он так готовился к роли.

Акопян: Михай ловко сунул мне за пазуху рака!

– Я работал вместе с Волонтиром в «Возвращении Будулая». Мы должны были снимать сцену в автобусе, где по сценарию должен был показывать Будулая карточные фокусы. Когда заработала камера, в этот момент – совершенно неожиданно и для всей съемочной площадки – Волонтир залез ко мне за пазуху и вынул оттуда рака! Оказалось, раками он запасся еще во время перерыва, попросив администратора сгонять на рынок. Такой вот фокус.

Больше всего меня в нем поражала искренность и скромность: даже став суперизвестным, Михай не покинул свой родной город Бельцы...

*Газета «Жизнь – газета для семейного чтения»
от 24 сентября, 2015*

**Правила жизни Михая Волонтира:
Я всю жизнь жил, как последний день...**

– Я слишком близко к сердцу воспринимал свои роли в фильмах и спектаклях. Верил, что меня будут помнить. Не как Волонтира, а как Будулая. Но помнить будут долго.

**«Комсомольская правда» вспомнила самые яркие
выражения и цитаты Будулая.**

«Актеры бывают разными. Просто исполнители, которые делают все, что им говорит режиссер. Но есть такие, которые думают и сами создают роль.»

«Перед выходом на сцену обязательно перекрещусь. Никто меня не видит. Делаю это и потом выхожу на сцену.»

«Как говорил Григорий Виеру, у рожденного в кодрах нет желания уехать. Я родился прямо в лесу, недалеко от монастыря Добруджа. Где бы я ни был, все равно возвращался, потому что здесь мой дом. Молдова – это мой дом, моя Родина. Любовь к Родине нельзя купить за деньги.»

«Работал почти даром, в Советском Союзе за роли платили мало. Запомнил молодого актера из Германии. Он исполнял эпизодическую роль, которая в картине занимала одну минуту, но в Германии ему заплатили в 100 раз больше, чем мне.»

«Что касается Будулая – это мое. На съемках мне почему-то назначили самую маленькую ставку – пять рублей за съемочный день. Клара Лучко, например, получала за ту же работу сорок... Когда я узнал об этом, стало не по себе, и

попросил, чтобы мне лучше вообще не платили. Гордость должна быть у мужика!»

«Когда люди боятся, что болезнь у них неизлечимая, то впадают в депрессию, будто жизнь уже закончилась. А ведь это не так. Надо как можно больше заниматься зарядкой, питаться правильно – и все будет в порядке. К тому же есть настои из трав, они помогут любому диабетику до ста лет дожить...»

«Помню, как мы с Кларой Лучко выступали. Вдруг в разгар концерта ввалились три сотни цыган (а в зале и так было много людей). «Как места нет?» – орут они: – Это же наш Будулай!»

«Не многие артисты удостоиваются чести носить имя своего героя.»

«Я доверчив как собака. Но не кусаю. Потому что я – охотничья собака, она редко кусает.»

**Писатель Анатолий Калинин, увидев Волонтира, сказал:
«Вот он, мой Будулай, другого не надо!»**

Кстати, курень казачки Клавдии Пухляковой – никакая не декорация, а самый что ни на есть настоящий казачий курень, построенный еще лет за сто, как рассказывала его хозяйка, Лариса Сухарева, до съемок.

Но сначала она не хотела его отдавать киношникам, упросил лично Анатолий Калинин, который сам пришел к ней домой и попросил об этом одолжении.

И между прочим, вторую часть «Цыгана», которая называется «Возвращение Будулая», снимали там же – и дом Клавдии, и кузницу Будулая, и цыганскую кибитку, специально сплетенную местными цыганами для первой части.

Говорят, что Кларе Лучко хозяйка этого дома, Лариса Сухарева, подарила на память старинное зеркало, стоявшее в нем.

*Леонид РЯБКОВ, Дарья ЗИМБЕЛЬСКАЯ,
газета «Комсомольская Правда» от 17 сентября, 2015, с. 8*

FRUMOASE ANIVERSĂRI ȘI FELICITĂRI

MIHAI VOLONTIR

60 de ani de la naștere

„Cei peste o sută de eroi întruchipați de Volontir reprezintă personaje de cele mai diverse origini sociale și particularități artistice, psihologice: chipul plin de un răscolitor dramatism al țaranului Kuzma (drama „Bani pentru Maria” de V. Rasputin), imaginea scenică complexă a lui D. Cantemir (filmul „Dimitrie Cantemir”), chipul lui Călin Ababi (piesa „Sfânta sfințelor”) de I. Druță. A mai interpretat și o serie de roluri cu o vizibilă tentă eroico-romantică: pilotul moldovean antifascist Mihai Adam (filmul „Această clipă”), partizanul P. Verșigora (filmul „De la Bug până la Vistula”) ș.a. Mihai Volontir și-a încercat puterile și în materie de regie, montând spectacolele „Greierașul – oficiul bunelor servicii”, după comedia cu același titlu de T. Kojuşnic și drama „Năpasta” de I. L. Caragiale.”

*„Mihai Volontir (1934) 60 de ani de la naștere” în
„Calendarul bibliotecarului '94”, Chişinău, 1994, p. 39*

Magul din Bălți

Debutul lui Mihai Volontir pe scena profesională coincide cu primul spectacol („Chirița în Iași” de V. Alecsandri) al actualului Teatru Național din Bălți. Pentru mine aceste două evenimente coincid cu un altul, personal: e primul spectacol românesc pe care l-am văzut.

În acei 37 de ani ce au trecut de atunci cred că am fost la toate spectacolele și filmele cu M. Volontir. Incontestabil că e o stea de primă mărime în peisajul teatrului și cinematografului de pe întreg arealul românesc. Elegantul actor cu vocea-i muzicală de o suavitate neaoșă, modulată cu emoție și fermitate, a creat zeci de roluri de neuitat. A adus pe scenă și pe ecran personalitatea domnitorilor Dimitrie Cantemir și Despot Vodă, dar a fost și Ion din „Năpasta” lui Caragiale, Ivan din filmul „Se caută un paznic”, Agache Flutur din piesa cu același nume de V. Alecsandri etc., etc.

Numai aplauzele entuziaste ale publicului pentru jocul plin de har inedit culese în cei 37 de ani de activitate a actorului sărbătorit ar dura zile întregi.

Credinciosul slujitor al Naționalului bălțean Mihai Volontir a devenit sinonim al acestui lăcaș.

Cine e, totuși, acest mag ce poartă un vechi nume românesc format din opt litere? Iată o variantă:

V – Vrăjitor

O – Onestitate

L – Lumină

O – Omenie

N – Noblețe

T – Tribun

I – Inteligență

R – Român și punctum!

La mulți ani, maestre!

*Valentin JITARU, conferențiar la universitatea „A. Russo”, Bălți,
revista „Moldova”, Nr. 3/4(323-324), 1994, p. 32*

E scurtă viața de om, dar tu ai reușit să faci atâta în această clipă istorică a neamului nostru, cât alții n-ar reuși în zece vieți. La mai mult și la mai mare!

*Anatol URSU, consilier literar,
revista „Moldova”, Nr. 3/4(323-324), 1994, p. 32*

Roluri multe și mășcate

Să le joci cu sănătate.

Iar în secolul ce vine –

Încă un șazeci cu bine!

*Alexandra și Victor DRUMI, actori,
revista „Moldova”, Nr. 3/4(323-324), 1994, p. 32*

Domnului Volontir, Maestrului Volontir, la frumoasa vârstă de 60 de ani și 37 de ani de activitate scenică, i-aș dori sănătate, noroc și mulți, mulți ani fructuoși pe scena Naționalului bălțean. La mulți ani!

*Anatol RĂCILĂ, actor, directorul teatrului,
revista „Moldova”, Nr. 3/4(323-324), 1994, p. 32*

Mereu îndurerat de durerile neamului,

Mereu zbuciumat de problemele teatrului,

Mereu luminat de flacăra harului,

Mereu străin de scurgerea vealeatului...

*Gheorghe CALAMANCIUC, redactor,
revista „Moldova”, Nr. 3/4(323-324), 1994, p. 32*

Ai început-o „SURUGIU”,

Apoi „NEBUN” – mare năpastă...

„ESOP” era tot fistichiu.

Și „DROMICHAITES” a candriu.

Dar culmea e „POTOLEA” – asta-i!
 La mulți ani tot fără bani!..
 Nici tu lei, nici gologani!..

*Pavel PROCA, director artistic al Teatrului Național „Vasile Alecsandri”
 din Bălți, revista „Moldova”, Nr. 3/4(323-324), 1994, p. 32*

Limpezi să-ți fie gândurile și visele, bădiță Mihai! Și pline de farmec și tinerețe rolurile. Mulți, mulți ani înainte!

*Eufrosinia URECHE, actriță,
 revista „Moldova”, Nr. 3/4(323-324), 1994, p. 33*

Poporul evreiesc are o vorbă: „Decât să-i doresc rău altcuiva, mai curând îmi doresc mie bine.” Dar, fiindcă sântem de-ai noștri, îți doresc și matale ce-mi doresc mie.

*Iulian CODĂU, actor,
 revista „Moldova”, Nr.3/4(323-324), 1994, p. 33*

Mihai Volontir e de un temperament interiorizat. În viața de toate zilele e reținut, dar îi plac glumele și le face întotdeauna cu gust, fără a fi supărător.

Multă sănătate, dragă Mihai! Să nu te părăsească niciodată simțul umorului!

*Victor CIUTAC, director artistic al teatrului „Mihai Eminescu”,
 revista „Moldova”, Nr. 3/4(323-324), 1994, p. 33*

Mihai Volontir la 65 de ani

(din arhiva teatrului)

„... Și Mihai Volontir, actorul de teatru și cinema, care a adus în Moldova și în țară tipul unui taciturn, care învinge, parcă a ațipit. Seamănă cu o carte care s-a deschis singură...”

*Pavel PELIN,
 ziarul „Cugetul” din 16 martie, 1999, p. 2*

„Aforismele, maximele preferate?”, „Omule, fii om. Grăbește-te încet. lubește, și vei fi iubit. Greșeala de mâine, corectează-o azi...”

*Gheorghe CINCILEI,
 ziarul „Cugetul” din 16 martie, 1999, p. 2*

„Visez să-i pot scrie cândva rolul, care ar ști să-i dezvăluie plinar talentul, individualitatea actoricească, atât de particulară... Și sper să ne mai întâlnim pe platourile de filmare...”

*Evgheni MESEATEV, scenarist, Moscova,
 ziarul „Cugetul” din 16 martie, 1999, p. 2*

„Ce ți-aș dori eu, Mihai? Ca „jocul iluziei și al adevărului” să te stăpânească cu aceeași forță și de acum înainte. Să ne fii sănătos și la mulți ani!!!”

Victor CIUTAC, director artistic al teatrului „Mihai Eminescu”, ziarul „Cugetul” din 16 martie, 1999, p. 2

„Alegăm la casele de bilete, când vine cu teatrul din Bălți la Chișinău, oricând îl știm protagonist într-o peliculă cinematografică. Și faptul ca atare nu reprezintă o modă...”

Haralambie MORARU, ziarul „Cugetul” din 16 martie, 1999, p. 2

„În stagiunea trecută v-ați semnat regia la „Năpasta”. Vă mai tentează regia?”

„Da, vreau să fac un film. Nu pentru că-i la modă ca actorii să devină regizori. Pur și simplu mă gândesc că într-un film aș putea spune mai mult, decât aș juca un rol. Ideea o am de mai demult. Ba chiar sunt în căutare de actori potriviți.”

Valentina TĂZLĂUANU (un interviu cu Mihai Volontir), ziarul „Cugetul” din 16 martie, 1999, p. 2

70 de ani de dragoste cu Mihai Volontir

„Cu o deosebită plăcere Vă adresez cele mai sincere și cordiale felicitări cu prilejul împlinirii vârstei de 70 de ani – vârstă al cărei prag îl treceți ca personalitate de notorietate internațională.

În cele câteva decenii de muncă inspirată în calitate de actor al Teatrului Național „Vasile Alecsandri”, printre fondatorii căruia sunteți, Dumneavoastră ați dat viață scenică unei întregi galerii de personaje din dramaturgia națională și internațională, contribuind, astfel, la dezvoltarea artei teatrale moldovenești. Sânteți cunoscut și înalt apreciat și ca protagonist al multor filme realizate de studiouri din Moldova, Rusia, Ucraina, Țările Balcanice și din alte state.

Rolurile interpretate de Dumneavoastră se înscriu firesc printre valorile autentice ale culturii noastre, deoarece ele emoționează și încântă, educă asemenea valori umane ca dragostea de meleagul străbun, umanismul și toleranța. Prin puterea talentului Dumneavoastră, ați creat chipuri ce dăinuie în memoria spectatorului, pe care l-ați făcut întotdeauna să se bucure, iar în momentele grele – să creadă în viitor.

Vasta Dumneavoastră activitate V-a adus stima și considerația lumii teatrale de la noi și de peste hotare, fapt confirmat și prin

conferirea multiplelor distincții, printre care și titlul de cel mai bun actor național al secolului XX. Însă sânt convins că cea mai înaltă prețuire a muncii Dumneavoastră o constituie dragostea și recunoștința întregului popor.

Cu prilejul acestei zile aniversare, Vă urez, Maestre, multă sănătate, viață lungă și noi realizări în munca de creație.

*Președintele Republicii Moldova Vladimir VORONIN,
ziarul „Tineretul Moldovei” din 11 martie, 2004, p. 2;
ziarul „Moldova Suverană” din 10 martie, 2004, p. 1*

„Astăzi Mihai Volontir rămâne aici, acasă, ultimul dintre mohicani, unul dintre pușinii aleși ai sorții de renumele plin de aură al căruia țin în continuare speranțele noastre de mai bine într-un viitor al artelor frumoase, pe care septuagenarul nostru, acum cu barbă și plete dalbe a la Jean Marais, le-a slujit cu har și credință.”

*Nicolae BĂTRÎNU, scriitor,
ziarul „Moldova Suverană” din 10 martie, 2004, p. 3*

„Frumos la chip, frumos la suflet. Al nostru, Mihai Volontir. Să ne trăiești, bădiță, și să te aibă domnul în pază mulți-mulți ani înainte. Nu te lua după tabăra lui Emil Loteanu, după care a plecat și Grigore Grigoriu. Budulai a rămas printre oameni, semănând bunătate și dragoste. Or, noi mai avem nevoie de încă multă dragoste.”

*Ion BORȘ, jurnalist,
ziarul „Tineretul Moldovei” din 11 martie, 2004, p. 2*

„Dragul Nostru Mihai Volontir, la această răscruce de ani ne închinăm în fața harului ce îl aveți de la Dumnezeu și vă sărutăm sufletul. Iar toastul ne va fi acesta: să ne Trăiți încă de 7 ori pe câte atâta, căci cam aceasta a fost veleatul Menit de Creator, apoi neamul nostru mult și bine are nevoie de apărători și misionari ai spiritului în Lumea asta mare!

Deci: Ani mulți, căci drag și sfânt ne ești! Iar ziua de 9 martie – întotdeauna să Vă fie luminoasă.”

*Cu toată dragostea, colectivul redacției „Patria Tânără”.
ziarul „Patria Tânără” din 9-15 martie, 2004, p. 2*

„Ne închinăm, dragă maestre, artei dumitale, transmisă nouă printr-o magie personală. Tot ce faci dumneata în scenă, pe platoul de filmare sporește omenia și dragostea dintre noi, admiratorii

dumitale. Arta purifică și înalță în așa fel pe om, încât îi dă puteri de a trăi cu demnitate. Ea învinge urâtul, fără a se feri din calea lui. Nu poți crea decât luptând cu ceva, chiar cu tine însuși.

Mulți ani, multă sănătate, multe bucurii la copii, nepoței că-s așa de frumoși. Ne închinăm de sănătate și pentru doamna, actrița Eufrosinia Dobîndă, soția dvs. care, precum v-ați exprimat într-un recent interviu publicat în revista pentru copii și adolescenți „Noi”, „duce tot greul familiei, fiindu-vă de 35 ani îngerul păzitor”. Roluri noi, roluri bune, soare în sufletele dvs.”

*Ion STICI, scriitor,
ziarul „Moldova Suverană” din 10 martie, 2004, p. 3*

„Cred că Mihai Volontir merită, prin talentul pe care îl are, să rămână în atenția spectatorilor. Cu regret, nu avem personalități de talia lui și nu ne putem permite „luxul” să-l dăm uitării. Vreau să văd filme cu participarea eminentului actor, vreau să revăd filmele în care a jucat, începând cu nemuritorul Ivan Turbincă.”

*Larisa UNGUREANU, scriitoare,
ziarul „Moldova Suverană” din 10 martie, 2004, p. 3*

Mihai Volontir la cei 75 de ani

„Mihai Volontir este unul dintre marii noștri artiști și nu are nevoie de laude. Astăzi, fiind ziua de naștere a Domniei Sale, îi spunem „La mulți ani!”. A rotungit, nici mai mult, nici mai puțin – 75 de ani! Să ne trăiești, maestre!”

*Nicolae ROIBU, publicist,
ziarul „Timpul” din 9 martie, 2009, p. 5*

«Не знают разве нынче лишь невежи
Про Бельцы – наш молдавский Паневежис.
Прославил этот город на весь мир
Искусством театральным Волонтир.

Потом сыграв Турбинку и цыгана, -
Он стал и королем киноэкрана.
А нынче восхищается народ,
Когда Михай по радио поет.

В искусстве прослужив немало лет,
Он не освоил разве что балет.
Недаром всюду кумушки судачат,
Что „Книга Гинесса” по Мише плачет.

Падем перед его искусством ниц –
Оно не знает никаких границ.»

*Victor ANDON, filmolog și scenarist,
ziarul «Независимая Молдова» din 6 martie, 2009, p. 23*

Marelui actor Mihai Volontir

Al tău tezaur nesecat,
E un tărâm de noi eroi,
Tu crezu-n suflet le-ai turnat,
De-n veci au fost și sânt cu noi.

Tu sameni și vei semăna
A ne-ntrecutului semințe,
Neprețuite-s slava ta,
Și dorul tău și-a lor credință.

Ты, наш премудрейший Барон,
Ты командир группы захвата,
Роз тебе за миллион,
Рассветов светлых без заката.

Твои герои вместе с нами
И вместе с ними мы творим.
С ними, с верными друзьями.
Шагаем вдаль и победим.

Azi mărtișoru-n piept îți prinde.
Culoarea bravilor eroi.
Iubirea-ți pururea fierbinte
Zvâcnește-n sufletul din noi.

Numele tău, slăvind poporul,
De mult a cucerit cetatea,
Să te-nsoțească sănătatea.
Să te-nsoțească viitorul.

*Mihail RUSSU, președintele raionului Florești,
ziarul «Независимая Молдова» din 6 martie, 2009, p. 23*

Mihai Volontir la 80 de ani

Telegramă

Mult stimate și mult iubite Artist Mihai Volontir!

În această oră a marilor bilanțuri suntem nespuse de mândri și bucuroși să Vă destăinuim cât de onorați ne simțim că V-am cunoscut și că suntem colegii Domniei Voastre!

Alături de tot poporul nostru, suntem recunoscători pentru cele 120 de roluri înălțate pe seama teatrului și cele peste 40 – pe ecrane. Acestea sunt lecții de totală dăruire în numele dragostei, cumsecădeniei și omeniei. Spectacolele în care ați excelat – **Năpasta, Esop, Amurg, Pleșul, Frumos și Sfânt, Ultima noapte a lui Socrate** și filmele: **Se caută un paznic, Această clipă, Dimitrie Cantemir, Acest dulce cuvânt – Libertate, Centaurii, Țiganul, Întoarcerea lui Budulai** au marcat viața spirituală și culturală a societății noastre și vor străluci mereu în fondul de aur al patrimoniului nostru național.

Dragă Maestre, la acești 80 de ani ați devenit o legendă, o personalitate celebră și împlinită. Sincera și marea dragoste pe care V-o purtăm ne face să Vă dorim din tot sufletul multă sănătate, noi roluri, noi împliniri, satisfacție sufletească și fericire.

Cu deosebit respect,

*Sergiu PRODAN, Președintele Uniunii Cineaștilor,
ziarul „Literatura și Arta” din 13 martie, 2014, p. 6*

„Mihai Volontir este un om deosebit, un om de o bunătate aparte, cu mare grijă pentru cei din jurul său, dar și pentru cei de departe.”

„Mihai Volontir este un om pe care trebuie să-l prețuim și de care trebuie să avem mare-mare grijă. El este și va rămâne un etalon al talentului actoricesc.”

ziarul „Săptămâna” din 14 martie, 2014, p. 12

„Cu prilej aniversar, să-i dorim maestrului sănătate durabilă, mulți ani și să ne bucure cu noi realizări vibrante pe scenele teatrale și în opere cinematografice.”

*Grigore CARAUȘ, pedagog,
ziarul „Făclia” din 7 martie, 2014, p. 2*

GÂNDURI VOLONTIRE

Mărturisiri a sufletului

(ce a gândit Mihai Volontir fiind în viață)

- ✓ „Sânt un om bătrân de-acuma, unul Dumnezeu știe câte zile mai am de trăit...”
- ✓ „La anii mei, gândurile îmi sânt ațintite spre sfânta biserică și la Dumnezeu...”
- ✓ „Cu Dumnezeu vorbesc în taina rugăciunii...”
- ✓ „Sânt un cetățean al acestei țări. Nu există sat sau oraș pe unde n-aș fi fost în viața mea de actor și unde n-aș fi lăsat o bucățică din inima mea. N-am făcut nici o deosebire între naționalități, am muncit pentru toți, pentru că toți sântem oameni.”
- ✓ „Eu – voi rămâne cine sânt și cine am fost până acuma, Mihai Volontir, artist....”

*Mihai Volontir,
ziarul „Săptămâna” din 8 noiembrie 1996, p. 13*

- ✓ „E vorba de o temă veșnică – povara omului care a săvârșit o faptă grea.”

*Mihai Volontir despre tema scenariului
filmului vieții sale, ziarul „Jurnal de Chișinău”, 2003, p. 15*

- ✓ „Muncesc, trăiesc, mă frământă de un timp un gând magistral, de care nu pot scăpa... sunt prea multe de spus...”
- ✓ „Oameni cu suflet mare, îngerii mei păzitori, m-au ajutat să depășesc toate necazurile și durerile...”

*Mihai Volontir,
ziarul „Timpul” din 11 iulie 2003, p. 4*

- ✓ „Teatrul și filmul sânt viața mea”
- ✓ „Convingerea mea e că la teatru trebuie să vii cu capul descoperit... teatrul nu suferă aproximații, contrafaceri, rutină... Pretinde doar inspirația, care, altfel, se mai cheamă muncă. Muncă tenace, perseverență, dăruire!”
- ✓ „... 47 de ani până azi – am trăit-o ca actor, profesie onorabilă pentru cei ce-și doresc o purificare a sufletului, dornici de a-și îmbogăți inima cu momente de dragoste, de a trăi câteva clipe cu viața, suferințele, durerile și bucuriile altora.”

- ✓ „Când se joacă ultimul spectacol sau se termină filmările unei pelicule, atunci vine cea mai mare tristețe. Timp de câteva luni sau poate ani te concentrezi asupra vieții unui personaj, asumându-ți o altă viață. Și când s-a sfârșit „jocul”, viața acestuia, cu bucuriile și durerile lui, rămâi gol, trist și rătăcit. Ai trăit o viață pe care ai știut-o de la bun început din scenariu... Acum trebuie s-o trăiești pe a ta, mult prea necunoscută, adevărată și adesea încurcată.”
- ✓ „Îmi place singurătatea. Necomunicabilitatea mea adesea m-a nedumerit, m-a înstrăinat, uitat de cei ce cereau să le fiu prieten. Dar nu prea sufăr din cauza aceasta. Vorbesc tăcând cu cei pe care îi crez, cu eroii din spectacole și filme. Ei nu pretind decât să-i prezint cu mai multă dragoste și efect marelui public.”
- ✓ „Am avut un ambiț, am dorit să le dovedesc celor plecați în căutarea locului unde e mai bine că și aici, unde-ți sânt începuturile poți face lucruri bune, vrednice de laudă, dacă te dedai fără cruțare și cu uitare de sine frumoasei munci de creație.”

*Mihai Volontir,
ziarul „Moldova Suverană” din 10 martie 2004, p. 3*

- ✓ „Teatrul Național „Vasile Alecsandri” a fost un cuib de formare a actorilor talentați. Dar mulți dintre ei, din păcate, au plecat... Mă rog, au căutat locuri mai bune. Dar consider că actorii care au plecat din Bălți au greșit amarnic.”
- ✓ „Majoritatea actorilor de astăzi nici nu se grimează în scenă, ies în fața publicului cu fața palidă. Nu caută să creeze chipuri, ci se joacă pe ei înșiși. Astăzi actorii joacă altfel decât ieri, iar mâine vor juca altfel decât azi.”
- ✓ „Într-un oraș mare mi-ar fi fost mai bine, mai ușor. Dar, rămânând aici, la Bălți, eu speram că, prin prezența mea, să fiu de folos oamenilor.”

*Mihai Volontir,
revista „President” din ianuarie 2007, p. 11*

- ✓ „Pentru mine este o onoare să port numele eroilor mei.”
- ✓ „...niciodată nu mi-am sărbătorit ziua de naștere.”
- ✓ „... nu mi-am sărbătorit ziua de naștere, decât doar în cadrul colectivului și în familie. Pentru mine, aceasta este o zi obișnuită.”

*Mihai Volontir,
ziarul „Timpul” din 9 martie 2009, p. 5*

- ✓ „Timp de câteva luni sau poate ani, te concentrezi asupra vieții unui personaj, asumându-ți o altă viață. Și când s-a sfârșit „jocul”, viața acestuia, cu bucuriile și durerile lui, rămâi gol, trist și rătăcit. Ai trăit o viață pe care ai știut-o de la bun început din scenariu... Acum trebuie s-o trăiești pe a ta, mult prea necunoscută, adevărată și adesea încurcată.”

*Mihai Volontir,
ziarul „Timpul”, 18 septembrie 2015, p. 23;
revista BiblioPolis, 2009, Nr. 1, p. 98*

- ✓ „Nici un rol nu este ușor.”

*Mihai Volontir,
ziarul „Oastea Moldovei” din 12 octombrie 2011, p. 5*

- ✓ „Casa mea și casa părinților mei, care, luate împreună, formează Patria mea.”

„Cei câțiva ani din copilărie, pe care i-am petrecut în pădure, printre păsări și arbori, m-au marcat mult.”

*Mihai Volontir despre valoarea casei părintești,
ziarul „Cuvântul. Săptămânal regional independent”, 2013, p. 17-26.*

- ✓ „Întotdeauna mi-a fost frică să dau interviuri, și mai ales pentru cei cu sufletul curat. Mi-a fost frică să nu mi se schimonosească spusele, să nu fiu înțeleș greșit.”

*Mihai Volontir,
ziarul „Literatura și Arta” din 6 martie 2014, p. 3*

- ✓ „...Întâi de toate să fie sănătoși, să aibă parte de oameni care să-i povățuiască, să-i îndrume. Să citească cărți bune și să se străduiască a le înțelege. Să studieze și să cunoască istoria adevărată a neamului și să apere valorile poporului nostru. Să nu se lase furați de lenevie, îngâmfare, invidie, ură. Să aibă grijă în permanență de suflet și să se bucure de orice zi trăită. Să-și lucreze pământul, că e dat de Dumnezeu. Să apere și să prețuiască ceea ce trebuie să dănuiască veșnic – dragostea.”

*Cuvinte de bine ale lui Mihai Vodă Volontir adresate băștinașilor,
ziarul „Literatura și Arta” din 6 martie 2014, p. 3*

- ✓ „...munca, disciplina, pasiunea, perseverența, dragostea față de ceea ce fac, tivită cu sinceritate totală. Respect absolut față de public, deviza fiindu-mi: „Rămâi fidel ție însuși. Nu alerga după succes”.

- ✓ „M-am simțit fericit în toate rolurile mele (peste 120 de spectacole de teatru, 41 de filme, 9 spectacole în care am evoluat atât în calitate de regizor, cât și de actor).

*Mihai Volontir,
ziarul „Făclia” din 21 martie 2014, p. 14*

- ✓ „Singurătatea e un bun sfetnic pentru actor.”

*Mihai Volontir,
ziarul „Făclia” din 28 martie 2014, p. 4*

- ✓ „În orice împrejurări, calul își cunoaște drumul spre casă. Le doresc consătenilor mei să-l afle și ei – spre casă și spre Patria lor adevărată, să-și venereze marii noștri premergători: Constantin cel Mare, Spartacus, Orfeu, Burebista, Decebal, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, Vasile Lupu, Mihai Eminescu, George Enescu, Bogdan-Petriceicu Hașdeu, Nicolae Grigorescu, Eugen Doga, Grigore Vieru, Eugeniu Grebenicov, Eugeniu Coșeriu ...”

*Mihai Volontir cu urări de bine către consătenii săi,
ziarul „Făclia” din 28 martie 2014, p. 4*

- ✓ „...Am jucat rolul unui om. El putea fi rus, român, ucrainean, georgian, turc, neamț... Budulai este un om care poate fi întâlnit oriunde.”

*Răspunsul lui Mihai VOLONTIR la întrebarea:
„Cineva mi-a reproșat că ați jucat rolul unui... țigan...” inserat în
cartea lui Valerie Volontir „Dialog cu actorul, regizorul și interpretul
Mihai Volontir: Inedit”, Chișinău: ARC, 2016, p. 61*

- ✓ „Până și azi mă cuprind emoțiile. Înainte de a ieși, îmi fac cruce. Nu mă vede nimeni, că-mi fac așa, după culise și ies în scenă. ”
- ✓ „Nu știu dacă ceea ce fac și cum fac este bine. Dar scrisorile pe care le primesc de la spectatori mă asigură că merg pe calea cea dreaptă.”
- ✓ „Nu am avut niciodată un rol egal cu acesta...”
- ✓ „Într-un sens, pe noi, actorii, ne definește atitudinea publicului. Atâta timp cât spectatorii te așteaptă, cele mai frumoase calificative sânt pentru mine reacția lor de recunoaștere, simpatie și înțelegere. Mai am multe de făcut în această privință.”
- ✓ „Știu doar că mai am până a juca teatru cu adevărat. Așa cum visez, cel puțin. Arta, ca și binele, n-are capăt. Și aici n-am în vedere numai căutarea. Ea poate fi și o rătăcire. Trebuie să mai știi ce să cauți....”

- ✓ „Nu știu să insist. Nu întotdeauna îndrăznesc. Și pierd de multe ori.”
- ✓ „Indiferent de profesia sau caracterul eroului, mă interesează, în primul rând, dacă eu, cu sufletul și înțelegerea mea, sânt în stare să-i imprim calitatea pe care aș dori-o.”
- ✓ „Cred că dragostea față de lume, de păsări, de verde poate fi exprimată la orice vârstă. Ce n-am putut spune până astăzi, sper să o spun de acum încolo în rolurile ce vor veni.”
- ✓ „Să fie pace, să ne consumăm cât mai mult în muncă. Cu grijile teatrului și ale spectatorului. Cu cele câteva oferte de scenarii, care așteaptă pe birou până mă decid pentru vreunul dintre ele. Cu gândul la ziua de mâine a lui Mihai Volontir – actorul.”
- ✓ „N-am numărat câte filme am jucat, dar știu în câte îmi va rămâne să joc. În 37. Până voi ajunge la 80 de ani, când am de gând să mă retrag iarăși în pădure. Asta, dacă publicul nu se va plictisi mai înainte de mine și nu-mi va da de înțeles că e timpul să plec.”
- ✓ „Nu-mi imaginez viața fără scenă.”
- ✓ „Printre ultimele montări ale Teatrului Moldovenesc de Stat „V. Alecsandri” din Bălți sânt și două piese, care, socot eu, dezvăluie în toată splendoarea lor sufletele țăranilor noștri. Am în vedere „Frumos și sfânt” de I. Druță și „Amurgul” de A. Dudarev.”
- ✓ „...Menirea artei, deci și a teatrului, e anume să-i ajute omului să se regăsească pe el, cel adevărat, demn, cinstit, să-i întreprindă puterile, ca să poată rezista furtunilor vieții. Și nu să reziste, ci și să fie omenos, demn, cinstit. De peste 30 de ani drumurile mă tot poartă seară de seară prin satele noastre, unde ne prezentăm spectacolele. Ne obolesc deplasările acestea, dar câtă satisfacție și atunci când, după căderea cortinei, ai posibilitate să discuți cu oamenii. Simt că după aceste întâlniri ceva nebănuit de frumos înflorește în sufletul meu”.
- ✓ „...vreau să fac un film. Nu pentru că-i la modă ca actorii să devină regizori. Pur și simplu mă gândesc că într-un film aș putea spune mai mult, decât aș juca un rol. Ideea o am de mai demult. Ba chiar sânt în căutare de actori potriviți”
- ✓ „Mi se pare că dușmanii s-au temut întotdeauna de mintea ageră a moldovenilor.”
- ✓ „Multe din dorințele mele s-au împlinit.”
- ✓ „Mă doare lipsa de respect a tinerilor față de bătrâni. Pe vremuri, era o rușine să nu-l saluți pe un om în vârstă, să nu-i săruți mâna unei mătușe, unui unchi. Învățătorul, preotul și oamenii în vârstă erau pentru noi ca o sfințenie. Astăzi, cu părere de rău, sânt ocărăți și îmbrânciți și bătrânii, și învățătorii, și preoții.”

Mihai Volontir despre scenă, cartea lui Valerie Volontir „Dialog cu actorul, regizorul și interpretul Mihai Volontir: Inedit”, Chișinău: ARC, 2016 г., p. 21-61

- ✓ «Есть люди, которые уважают искусство и нас в нём. И это очень важно»
- ✓ «...когда делаю роль, не просто играю – живу. Это отнимает много здоровья и нервов, но иначе нельзя, иначе моя работа не дойдет до сердца зрителя...»

*Михай Волонтир об искусстве,
«Голос Бэлць», 9 марта 1999 г., с. 3*

- ✓ «Да, в большом городе было бы лучше, легче. Но, оставаясь здесь, я надеялся, что своим присутствием, моей работой, что-то даю городу, его людям.»

*Михай Волонтир о родном городе Бэлць,
«Голос Бэлць», 16 ноября 2007 г., с. 3*

- ✓ «Без честности и благородства не засияет драгоценный камень таланта и мастерства, тут нужны караты искренности, необходимо сияние доброты.»

*Михай Волонтир о честности,
отрывок из книги «Хадимурга –
судьба цыганская», «Даниела», 1997 г., с. 3*

BIBLIOGRAFIE

Biblioteca Municipală „Eugeniu Coșeriu” Bălți

1. **HOTĂRÂRE** cu privire la punerea în circulație ca mijloc de plată a unor monede jubiliare și comemorative : nr. 31 din 18 noiembrie 2019 // MO al RM. – 2019. – Nr 352-359(29 noiem.). – P. 182-186.
2. **HOTĂRÂRE** privind edificarea bustului lui Mihai Volontir în municipiul Bălți : nr. 814 din 20 august 2018 // MO al RM. – 2018. – Nr 321-332(24 aug.). – P. 185.
3. **DECRET** privind declararea zilei de doliu național în legătură cu decesul actorului Mihai Volontir : nr. 1753-VII din 15 septembrie 2015 // MO al RM. – 2015. – Nr 258-361(18 sept.). – P. 20.
4. **ANDON, Victor.** Leonardo al artei moldovenești / Victor Andon // Moldova. – 2007. – Nr 7-8. – P. 22-23.
5. **AUTOGRAF** pe cortina Teatrului Național „Vasile Alecsandri” din Bălți (1957-2007) : [fotografie cu trupa Teatrului Național „Vasile Alecsandri” din Bălți] / alcăt. Ion-Gheorghe Șvițchi. – Chișinău: Uniunea teatrală din Moldova, 2007. – P. 83.
6. **BACIU, Gheorghe.** Arta teatrală și interpretativă : [date despre actorul Mihai Volontir] / Gheorghe Baciu // Baciu, Gheorghe. Orașul Bălți și oamenii lui. – Chișinău, 2011. – P. 317-323.
7. **BALAN, Maria.** Am investit mult efort și mult suflet în rolurile jucate : [despre actorul Teatrului Național „Vasile Alecsandri” Mihai Volontir] / Maria Balan // Moldova. – 2010. – Nr 11-12. – P. 88.
8. **BĂLȚI** : [album] / Primăria or. Bălți : [Foto cu Mihai Volontir]; text și alcăt. : Svetlana Grișina. – Chișinău : Proart SRL, 2006. – P. 128-131.
9. **BĂTRÎNU, Nicolae.** Prințul scenei profesioniste : Omagiu adus artistului / Nicolae Bătrînu // Moldova Suverană. – 2004. – 10 mart. – P. 3.
10. **BOHANȚOV, Alexandru.** Mihai Volontir : „Până la dor al

- Pământului...” : [despre volumul Mihai Volontir sau despre vocația omenescului] / Alexandru Bohanțov // Akademos. – 2012. – Nr 1. – P. 153-154.
11. **BORȘ, Ion.** 70 de ani de dragoste cu Mihai Volontir / Ion Borș // Tineretul Moldovei. – 2004. – 11 mart. – P. 2.
 12. **BUDEANU, Gheorghe.** Dor de Budulai : [Mihai Volontir] / Gheorghe Budeanu // Timpul. – 2010. – 17 mart. – P. 1.
 13. **BUDULAI** a devenit Doctor Honoris Causa al AȘM : [cunoscutul actor și regizor Mihai Volontir] // Moldova Suverană. – 2009. – 25 iun. – P. 4.
 14. „**BUDULAI**” se întoarce? : [Mihai Volontir] // Jurnal de Chișinău. – 2003. – 8 aug. – P. 10; 15.
 15. **CALENDAR** cronologic. Mihai Volontir // Realități Culturale. – 2012. – Nr 3. – P. 11.
 16. **CARAUȘ, Grigore.** Câteva cuvinte despre maestrul Mihai Volontir / Grigore Carauș // Făclia. – 2014. – 7 mart. – P. 2.
 17. **CARTE** despre actorul Mihai Volontir : [va edita Academia de Științe a Moldovei] // Vocea Bălțiului. – 2010. – 16 apr. – P. 3.
 18. **CERGUȚĂ, Ludmila.** ... De la falnicul apus spre un răsărit promițător / Ludmila Cerguță // Literatură și Artă. – 2019. – 28 mart. – P. 6.
 19. **CERGUȚĂ, Ludmila.** Îndrăgitul Mihai Volontir – la 76 de ani / Ludmila Cerguță // Vocea Bălțiului. – 2010. – 12 mart. – P. 1.
 20. **CIGOREANU, Tatiana.** O nouă instituție de cultură – teatrul „Ion Druță” : [Mihai Volontir cu soția sa actrița Eufrosinia Dobîndă-Volontir în oșpeție la elevii din Țîghira, Ungheni] / Tatiana Cigoreanu // Făclia. – 2008. – 6 sept. – P. 5.
 21. **CODĂU, Iulian.** „Repertoriul Teatrului pe roate”/ Iulian Codău // Codău, Iulian. Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Bălți (1957-1994) – Teatru pe roate... – Bălți, 2004. – P. 121-133.

22. **DESPRE** actorul de teatru și film Mihai Volontir : [mesaj dedicat maestrului bălțean] // Făclia. – 2009. – 13 mart. – P. 9.
23. **DISTINCȚII** internaționale acordate unor personalități autohtone : Spiridon Vangheli și Mihai Volontir // AGEPI-info. – 2012. – Nr 2. – P. 5-6.
24. **DRAGOSTEA** pentru tot ce e viu pe pământ. De vorbă cu actorul, regizorul și interpretul Mihai Volontir // Noi. – 2014. – Nr 2. – P. 14-15.
25. **FERICIREA** anevoioasă a lui Mihai Volontir : [crochiul portretului de creație al celui mai vestit actor al secolului XX] // Moldova. – 2007. – Nr 1. – P. 110-111.
26. **FULGA, Silvia.** „Când opera vorbește...” : Cultură : [despre actorul Mihai Volontir] / Silvia Fulga // Moldova Suverană. – 2002. – 26 mart. – P. 5.
27. **GHILAȘ, Ana.** Arta actorului și cronotopul discursului teatral / Ana Gilaș // Ghilaș, Ana. Discursul teatral – între texte și context. – Chișinău : S.n., 2017. – P. 127-179.
28. **GHIMPU, Dina.** Valențele autenticului : [despre actorul Mihai Volontir] / Dina Ghimpu // Literatura și Arta. – 2015. – 24 sept. – P. 8.
29. **GOLDMAN, Vera.** Evenimente editoriale : [la editura „Știința” a apărut cartea „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”] / Vera Goldman // Timpul. – 2013. – 19 apr. – P. 23.
30. **GRAUR, Ion.** ... Cât ai mirosi o floare : Aniversări : [Mihai Volontir la 70 de ani] / Ion Graur // Glasul Naturii. – 2004. – 11 mart. – P. 8.
31. **GUȚU, Alina.** Mihai Volontir are nevoie de 700 mii euro pentru un nou film / Alina Guțu // Jurnal de Chișinău. – 2009. – 7 mai. – P. 5.
32. **GUȚU, Alina.** Reîntoarcerea Nastei la Budulai : [o întâlnire : actor Mihai Volontir – actrița Matliuba Alimova] / Alina Guțu // Jurnal de Chișinău. – 2008. – 14 mart. – P. 9.
33. **ÎNCUNUNAT** cu Laurii Academiei : [Mihai Volontir la 75 de ani] //

- Moldova. – 2009. – Nr 3. – P. 12.
34. **ÎN MEMORIA** actorului Mihai Volontir au fost emise mărci și cărți poștale // Timpul de vineri. – 2015. – 23 oct. – P. 25 ; Vocea Poporului. – 2015. – 23 oct. – P. 13.
 35. **JITARU, Valentin.** Mihai Volontir, voievod al scenei naționale : [un interviu de Valentin Jitaru] / Valentin Jitaru // Făclia. – 2014. – 14 mart. – P. 11 ; Făclia. – 2014. – 21 mart. – P. 14 ; Făclia. – 2014. – 28 mart. – P. 14.
 36. **JOSAN, Galina.** Volontir – domnitorul spiritualității noastre / Galina Josan // Vocea Bălțiului. – 2009. – 13 mart. – P. 3.
 37. **JOSU, Nina.** Distincții internaționale – unor personalități distinse : Spiridon Vangheli și Mihai Volontir : [de Ziua Mondială a Proprietății Intelectuale] / Nina Josu // Literatura și Arta. – 2012. – 3 mai. – P. 7.
 38. **MAESTRUL** Mihai Volontir – 81 ani printre noi // Ziarul de Gardă. – 2015. – 12 mart. – P. 24.
 39. **MAGUL de Bălți** : [Mihai Volontir la 60 de ani] // Moldova. – 1994. – Nr 3-4. – P. 32-33.
 40. **MALCOCI, Iulia.** O glumă înțeleaptă a lui Mihai Volontir / Iulia Malcoci // Făclia. – 2009. – 4 iul. – P. 5.
 41. **MÂNDÂCANU, Angela.** Scrisoare către tine, bădiță Mihai! / Angela Mândăcanu // Literatura și Arta. – 2019. – 14 mart. – P. 6.
 42. **MÂNDÂCANU, Angela.** Un buchet de gânduri voluntire : Incursiuni / Angela Mândăcanu // Literatura și Arta. – 2019. – 4 apr. – P. 6.
 43. **MIHAI VOLONTIR** : [despre actorul Mihai Volontir] // Jurnal de Chișinău. – 2011. – 11 noiembr. – P. 19 ; Realități Culturale. – 2013. – Nr 3. – P. 6-7.
 44. **MIHAI VOLONTIR** : [foto] // Săptămâna. – 2013. – 12 apr. – P. 8.
 45. **MIHAI VOLONTIR ...** : [mesaj consacrat renumitului actor] //

- Realități Culturale. – 2014. – Nr 3. – P. 5.
46. **MIHAI VOLONTIR** : [raport despre un actor pentru toate veacurile] // Moldova Suverană. – 2002. – 26 mart. – P. 5.
47. **MIHAI VOLONTIR**, actor și regizor // Timpul. – 2009. – 26 iun. – P. 3.
48. **MIHAI VOLONTIR** – actor, unul dintre primii cavaleri ai „Ordinului Republicii” // Timpul de vineri. – 2012. – 26 oct. – P. 4.
49. **MIHAI VOLONTIR** a fost omagiat la Bălți // Timpul. – 2009. – 12 mart. – P. 5.
50. **MIHAI VOLONTIR** a împlinit 75 de ani // Făclia. – 2009. – 7 mart. – P. 9 ; Flux. – 2009. – 10 mart. – P. 16.
51. **MIHAI VOLONTIR** – artist al poporului : [dialog cu actorul bălțean] // Jurnal de Chișinău. – 2003. – 11 iul. – P. 10.
52. **MIHAI VOLONTIR** a urcat la Ceruri : [colectivul Teatrului Național „Vasile Alecsandri” din Bălți] // Făclia. – 2015. – 18 sept. – P. 8.
53. **MIHAI VOLONTIR**. Cine a vărsat o lacrimă // Viața Satului. – 1990. – Nr 8. – P. 16.
54. **MIHAI VOLONTIR**. Doctor Honoris Causa al Academiei de Științe a Moldovei // Vocea Bălțiului. – 2009. – 26 iun. – P. 1.
55. **MIHAI VOLONTIR** într-o primăvară aniversară : [Mihai Volontir la 60 de ani] // Moldova. – 1994. – Nr 3-4. – P. 31.
56. **MIHAI VOLONTIR** la 65 : Ca neamul acesta să afle o cale : [din arhiva teatrului] // Cugetul. – 1999. – 16 mart. – P. 2.
57. **MIHAI VOLONTIR**, militar de Onoare al Trupelor de Desant din Rusia // Vocea Bălțiului. – 2005. – 19 aug. – P. 2.
58. **MIHAI VOLONTIR** rămâne în spital // Jurnal de Chișinău. – 2013. – 5 febr. – P. 8.
59. **MIHAI VOLONTIR** sau despre vocația omenescului : [despre

- cartea dedicată actorului] // Sud-Est Cultural. – 2012. – Nr 2. – P. 132-133.
60. **MIHAI VOLONTIR** va primi Premiul „Iurie Matei” la spitalul din Bălți // Tineretul Moldovei. – 2004. – Nr 1. – P. 13.
61. „**N-AM AVUT** grijă de mine, domnule!” : [interviu cu maestrul Mihai Volontir, în preajma vârstei de 80 de ani] // Revista Română. – 2014. – Nr 1. – P. 6-7.
62. **NĂFRAMĂ, Igor**. Mereul de aproape : [despre excelentul actor bălțean Mihai Volontir] / Igor Năframă // Săptămîna. – 2013. – 12 apr. – P. 8.
63. **NECHIT, Irina**. Mihai Volontir între glorie și suferință : [despre volumul „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”] / Irina Nechit // Jurnal de Chișinău. – 2012. – 16 mart. – P. 18.
64. **NECHIT, Irina**. Mihai Volontir vrea ca 2012 să fie un an mai blând și mai luminos! / Irina Nechit // Jurnal de Chișinău. – 2012. – 10 ian. – P. 8.
65. **NEGRU, Lena**. A mai apus o stea ... : [s-a stins din viață actorul Mihai Volontir] / Lena Negru // Jurnal de Chișinău. – 2015. – 18 sept. – P. 9.
66. **NEGRU, Lena**. Mihai Volontir a ajuns din nou pe mâna medicilor! / Lena Negru // Jurnal de Chișinău. – 2012. – 14 aug. – P. 6.
67. **NEGRU, Lena**. Mihai Volontir, acuzat că nu are auz muzical / Lena Negru // Timpul. – 2010. – 25 mai. – P. 12.
68. **NEGRU, Lena**. Mihai Volontir s-a plâns premierului Filat / Lena Negru // Jurnal de Chișinău. – 2010. – 23 mart. – P. 12.
69. **NEGRU, Lena**. Mihai Volontir : „Sunt un actor fără diplomă”. Budulai i-a dus celebritatea / Lena Negru // Jurnal de Chișinău. – 2009. – 19 mart. – P. 6.
70. **NU TRAGEȚI** în «Budulai»! : Politică & Societate : [Artistul Mihai Volontir se adresează către Mircea Snegur, Petru Lucinschi, Andrei Sangheli] // Momentul. – 1996. – 8 noiembr. – P. 2.

71. **OLTEANU, Constantin.** Mihai Volontir : În memoriam / Constantin Olteanu // Săptămîna. – 2015. – 18 sept. – P. 4.
72. **OMAGIU** de adio maestrului // Literatura și Arta. – 2015. – 17 sept. – P. 8.
73. **OMUL** săptămânii – Mihai Volontir, actor, unul dintre primii Cavaleri ai Ordinului Republicii // Timpul. – 2012. – 26 oct. – P. 4.
74. **ORAȘUL** Bălți în evocări epizodice [III]. M. Volontir și S. Dinicu // Accent Provincial. – 2005. – 29 apr. – P. 9.
75. **PAIU, Stela.** Maestrul printre militari : [actorul Teatrului Național „Vasile Alecsandri” Mihai Volontir] / Stela Paiu // Oastea Moldovei. – 2010. – 17 apr. – P. 6.
76. **PELIN, Pavel.** „Mihai Volontir” / Pavel Pelin // Pelin, Pavel. Ce dragoste veche – actorii. – Chișinău : Cartea Moldovei, 1998. – P. 72-76.
77. **PLĂMĂDEALĂ, Ana-Maria.** Vicisitudinile artistice și psihologice ale creației filmice la sfârșit de mileniu: zbor frânt / Ana-Maria Plămădeală, Dumitru Olărescu, Violeta Tipa // Plămădeală, Ana-Maria. Arta cinematografică din Republica Moldova. – Chișinău : Grafema libris, 2014. – P. 229-284.
78. **POPUȘOI, Liliana.** Mihai Volontir a primit însemnele de Doctor Honoris Causa / Liliana Popușoi // Flux. – 2009. – 26 iun. – P. 8.
79. **POTÂRNICHE, Mihai.** Chipuri în lumină : Mihai Volontir / Mihai Potârniche // Moldova. – 2016. – Nr 5-6. – P. 43-46.
80. **PROCA, Ion.** Mihai Volontir. Conștiința demnității native / Ion Proca // Proca, Ion. O viață cât o moarte de lungă. – Chișinău: „Notograf Prim” SRL, 2011. – P. 143.
81. **PROCA, Pavel.** „Surugiul” Naționalului bălțean : [Mihai Volontir la 70 de ani] / Pavel Proca // Patria Tânără. – 2004. – 9-15 mart. – P. 19.
82. **PROCA, Pavel.** „Surugiul” Teatrului Național” : [despre actorul Mihai Volontir] / Pavel Proca // Proca, Pavel. Să mă aplaudați cu

- palma pe obraz. – Chișinău : F. E.P., „Tipogr. Centrală”, 2002. – P. 9-10.
83. **PROCA, Pavel.** „Un voievod al scenei naționale” : [cuvânt despre „bădița Mihai”] / Pavel Proca // Proca, Pavel. Și noi eram o ceată tristă... : Jurnalul unui sufler fără cușcă. – Chișinău, Bons Offices, 2012. – P. 9-10 ; Moldova. – 2010. – Nr 3-4. – P. 50-53.
84. **PRODAN, Sergiu.** Telegramă : [Mihai Volontir – 80] / Sergiu Prodan // Literatura și Arta. – 2014. – 13 mart. – P. 6.
85. **REPUBLICA Moldova.** Patrimonial : [foto cu Mihai Volontir] / Ioan Mânăscuț și alții. – Chișinău : Princeps, 2011. – P. 200-202.
86. **ROIBU, Nicolae.** Mihai Volontir a devenit Doctor Honoris Causa al AȘM / Nicolae Roibu // Timpul. – 2009. – 25 iun. – P. 8.
87. **ROIBU, Nicolae.** Mihai Volontir: „Dă, Doamne, mintea moldoveanului cea de pe urmă!” : Interviu de luni : [Mihai Volontir la 75 de ani] / Nicolae Roibu // Timpul. – 2009. – 9 mart. – P. 5.
88. **ROIBU, Nicolae.** Mihai Volontir în triplă ipostază : [lansarea volumului „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului”] / Nicolae Roibu // Timpul. – 2012. – 14 mart. – P. 2.
89. **ROTARU, Tatiana.** Mihai Volontir – Doctor Honoris Causa al AȘM: Personalități. Jubilee. / Tatiana Rotaru // Univers Pedagogic Pro. – 2009. – 2 iul. – P. 4.
90. **ROTARU, Tatiana.** Mihail Volontir onorat de Academia de Științe a Moldovei / Tatiana Rotaru // Timpul. – 2009. – 23 iun. – P. 4.
91. **ROȘCA, Denis.** Volontir Mihai / Denis Roșca // Roșca, Denis. Cartea de aur a Basarabiei și a Republicii Moldova. – Chișinău : „Pontos”, 2016. – P. 618.
92. **RUSU, Mihai.** Hoț de stele : [consacrat actorului Mihai Volontir] / Mihai Rusu // Rusu, Mihai. Versuri. – Chișinău, 2009. – P. 45-46.
93. **RUSU, Vitalie.** Amintiri despre „singuraticul celebru”, Mihai Volontir : [interviu cu Vitalie Rusu realizat de Victoria Bortă] / Vitalie Rusu // Ziarul Național. – 2015. – 25 sept. – P. 17.

94. **S-A STINS** din viață actorul Mihai Volontir // Moldova Suverană. – 2015. – 16 sept. – P. 1.
95. **SINCHEVICI, Denis.** Mihai Volontir revine pe marile ecrane / Denis Sinchevici // Jurnal de Chișinău. – 2009. – 4 iun. – P. 5.
96. **SPECTACOLUL** în beneficiul maestrului Mihai Volontir // Moldova Suverană. – 2002. – 26 mart. – P. 5.
97. **SPÎNU, Nicoleta.** Actorul Mihai Volontir în evocările colegilor de breaslă / Nicoleta Spînu // Vocea Bălțiului. – 2009. – 13 mart. – P. 3.
98. **SPÎNU, Nicoleta.** Actorul Mihai Volontir la 75 de ani / Nicoleta Spînu // Făclia. – 2009. – 7 mart. – P. 9.
99. **STICI, Ion.** Ce se mustuiește azi la „Moldova-film” / Ion Stici // Vocea Bălțiului. – 2003. – 28 oct. – P. 3.
100. **STICI, Ion.** La el acasă, Mihai Volontir nu-și poate turna filmul vieții sale : Obida artistului / Ion Stici // Moldova Suverană. – 2003. – 11 iul. – P. 4.
101. **STICI, Ion.** Mihai Volontir: „Teatrul și filmul sânt viața mea” : Omagiu adus artistului / Ion Stici // Moldova Suverană. – 2004. – 10 mart. – P. 3.
102. **STOICU, Pavel.** Mihai Volontir în drum spre casă ... : Vedet : [acordarea sprijinului financiar pentru realizarea filmului conceput de Mihai Volontir „Drumul spre casă”] / Pavel Stoicu // Accent Provincial. – 2004. – 4 iul. – P. 8.
103. **TAMAZLÂCARU, Elena.** La plecarea domnitorului Mihai Volontir / Elena Tamazlâcaru // Literatura și Arta. – 2015. – 17 sept. – P. 8.
104. **TAMAZLÂCARU, Elena.** Volumul „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului” / Elena Tamazlâcaru // Literatura și Arta. – 2012. – 24 mai. – P. 8.
105. **TUTUNARU, Elena.** „Teatrul și filmul sunt viața mea ...” : [despre celebrul actor Mihai Volontir] / Elena Tutunaru // Sud Expres. –

2012. – 7 mart. – P. 4.
106. **TUTUNARU, Natalia.** Mihai Volontir ieșea pe scenă, deși orbise / Natalia Tutunaru // Jurnal de Chișinău. – 2012. – 19 oct. – P. 24.
107. **UN BĂRBAT** de Ziua femeii : Om de omenie : [marele maestru al scenei Mihai Volontir la 80 de ani] // Săptămîna. – 2014. – 14 mart. – P. 12.
108. **UNGUREANU, Larisa.** „Actorul Mihai Volontir. Pagini din biografia de creație” / Larisa Ungureanu // Ungureanu, Larisa. Portrete în timp. Oameni de teatru și film. – Chișinău : Lumina, 2012. – P. 16-25.
109. **UNGUREANU, Larisa.** „Amurg în trei” : [Mihai Volontir în spectacolul „Amurg”] / Larisa Ungureanu // Ungureanu, Larisa. Tot aici mă-ntorc. – Chișinău : Lumina, 2011. – P. 34-37.
110. **VEREJANU, Renata.** Actorul : lui Mihai Volontir / Renata Verejanu // Verejanu, Renata. A munci, a iubi, a trăi : poeme. – Chișinău, 2006. – P. 80.
111. **VIZITIU, Svetlana.** „Demnitatea dacă o ai, ești om, dacă nu - nimic nu e!”: În memoriam Mihai Volontir / Svetlana Vizitiu // Timpul. – 2015. – 18 sept. – P. 23 ; BiblioPolis. – 2009. – Nr 1. – P. 98.
112. **VÎLCU, Rodica.** La mulți ani, maestre Mihai Volontir! : [cea de-a 79-a primăvară a marelui actor! / Rodica Vîlcu // Vocea Poporului. – 2013. – 15 mart. – P. 15.
113. **VOLONTIR, Mihai.** Mihai Volontir : [interviu cu Mihai Volontir] / Mihai Volontir // Moldova Suverană. – 2004. – 9 mart. – P. 3.
114. **VOLONTIR, Mihai.** Mihai Volontir : [teatrul în viața actorului] / Mihai Volontir // Flux. – 2009. – 10 mart. – P.16.
115. **VOLONTIR, Mihai.** „Teatrul și filmul sânt viața mea” / Mihai Volontir // Moldova Suverană. – 2004. – 10 mart. – P. 3.
116. **VOLONTIR Valerie** despre Mihai Volontir : [recenzie la cartea „Dialog cu actorul, regizorul și interpretul Mihai Volontir”] // Literatura și Arta. – 2014. – 6 mart. – P. 3.

117. **VOLONTIR, Valerie.** Dialog cu actorul, regizorul și interpretul Mihai Volontir : Inedit / Valerie Volontir; Editor : Iurie Bârsă. — Chișinău : Arc, 2016. — 128 p.
118. **VOLONTIR, Valerie.** În memoria lui Mihai Volontir / Valerie Volontir // Natura. — 2019. — Nr 4. — P. 14.
119. **VOLONTIR, Valerie.** Mihai Volontir : [renumitul actor în cartea „Actorul, interpretul Mihai Volontir”] / Valerie Volontir // Făclia. — 2016. — 30 sept. — P. 7.
120. **VOSIMERIC, Dmitrii.** Armata pe platoul de filmare : [interview cu actorul Mihai Volontir] / Dmitrii Vosimeric // Oastea Moldovei. — 2011. — 31 oct. — P. 5.

* * *

121. **ПОСТАНОВЛЕНИЕ** Надзорного совета Национального банка Молдовы о выпуске в обращение в качестве платежного средства и в нумизматических целях юбилейных и памятных монет : № 31 от 18 ноября 2019 г. // MO al RM. — 2019. — № 352-359 (29 нояб.). — С. 178-181
122. **ПОСТАНОВЛЕНИЕ** о возведении бюста Михая Волонтира в муниципии Бэлць: № 814 от 20 авг. 2018 г. // MO al RM. — 2018. — № 321-332 (24 авг.). — С. 201.
123. **УКАЗ** об объявлении дня национального траура по случаю кончины актера Михая Волонтира: № 1753-VII от 15 сент. 2015 г. // MO al RM. — 2015. — № 258-261 (18 сент.). — С. 21.
124. **АНДОН, Виктор.** Глинжены, Бельцы, Кишинёв... Далее везде: к 75-летию Михая Волонтира: Юбилей: Наши знаменитые земляки / Виктор Андон // Независимая Молдова. — 2009. — 6 марта. — С. 23.
125. **АНДОН, Виктор.** Леонардо да Винчи молдавского искусства : Народный артист : [про Михая Волонтира] / Виктор Андон // Молдова. — 2007. — № 7-8. — С. 24-25.
126. **АНДОН, Виктор.** Михаил Волонтир : [очерк о Михе

- Волонтире] / Виктор Андон // Андон, Виктор. Актеры молдавского кино. – Кишинев : Картя Молдовеняскэ, 1974. – С. 26.
127. **АХРЕМЦЕВ, Михаил.** Много трудовое счастье Михая Волонтира. Эскиз к творческому портрету лучшего молдавского актера двадцатого века : Твои люди, город / Михаил Ахремцев, Михаил Местер // Голос Бэлць. – 2007. – 16 нояб. – С. 3 ; Президент. – 2007. – № 1. – С. 106-111.
128. **БАРБЭ, Михай.** Режиссер Михай Волонтир представляет премьеру сезона : [преьера спектакля «Волшебный глаз» по пьесе польского драматурга Тадеуша Кожушника] / Михай Барбэ // Голос Бэлць. – 2006. – 31 марта. – С. 1.
129. **БЕЛЬЦКИЕ** театралы рукоплескали Волонтиру // Спрос. Предложение. – 2003. – 3 дек. – № 49. – С. 3.
130. **БЕССОНОВ, Вячеслав.** На приз Волонтира : [ежегодные соревнования по стендовой стрельбе на приз Михая Волонтира] / Вячеслав Бессонов // Голос Бэлць. – 2011. – 29 июля. – С. 11.
131. «**БУДУЛАЙ**» встретился с «Настей» : [Встреча Михая Волонтира с актрисой Матлюбой Алимовой] // Молдавские ведомости. – 2008. – 22 февр. – С. 6.
132. **БЮСТ Михая** Волонтира установили в Бельцах // Маклер. – 2019. – 29 авг. – С. 22.
133. **ВЕЛИКИЙ** актёр отпраздновал юбилей: [Михаю Волонтиру – 75 лет] // Маклер. – 2009. – 19 марта. – С. 50.
134. **ВЛАДИМИРСКАЯ, Татьяна.** Будулай ушел в небо... / Татьяна Владимирская // Комсомольская правда. – 2015. – 18 сент. – С. 2; 6.
135. **ВОЗМОЖНО,** Михай Волонтир сыграет ветерана войны // Голос Бэлць. – 2009. – 9 июня. – С. 2.
136. **ВОЛОНТИР** – любимый «цыган» СССР // Комсомольская правда. – 2008. – 15-22 мая. – С. 54.

137. **ВОЛОНТИР, Михай.** «Актеры, уехавшие из Бельц жестоко ошиблись» : [интервью с актером национального театра Михаем Волонтиром] / Михай Волонтир // СП. Спрос. Предложение. – 2007. – 30 мая. – С. 12.
138. **ВОЛОНТИР, Михай.** «Год имени меня? Пусть объявляют!» / Михай Волонтир // Комсомольская правда. – 2008. – 27 дек. – С. 3.
139. **ВОЛОНТИР, М. Е.** «Жду такого зрителя...» // Коммунист. – 1986. – 1 янв. – С. 2.
140. **ВОЛОНТИР, Михай.** Михай Волонтир : «75 – это не шутка!» : [интервью с актёром] / Михай Волонтир // Голос Бэлць. – 2009. – 10 марта. – С. 3.
141. **ВОЛОНТИР, Михай.** Михай Волонтир : «Я бы снялся в ремейке фильма «Цыган» : [мнение актёра о продолжении фильма] / Михай Волонтир // Комсомольская правда. – 2008. – 26 июня. – С. 53.
142. **ВОЛОНТИР, Михай.** Михай Волонтир: «Я всегда был счастливым...» : [интервью с актёром] // СП. Спрос. Предложение. – 2009. – 11 марта. – С. 22.
143. **ВОЛОНТИР Михай:** «Уже не надеюсь найти деньги на свой фильм ни в Молдове, ни в России» // Комсомольская правда. – 2009. – 25 февр. – С. 1.
144. **ВОЛОНТИРУ** вручат 10 тысяч леев // Маклер. – 2013. – 3 янв. – С. 10.
145. **ВОРОНЦОВА, Виктория.** Михай Волонтир отметил 80-летие / Виктория Воронцова // СП. События. Подробности. – 2014. – 12 марта. – С. 3.
146. **ВОРОНЦОВА, Виктория.** Презентация новой марки и конверта, посвященных 80-летию Михая Волонтира / Виктория Воронцова // СП. События. Подробности. – 2014. – 12 марта. – С. 3.
147. **ВЫЛКУ, Родика.** Многие лета, маэстро Михай Волонтир! :

- [Актеру – 79!] / Родика Вылку // Vocea Poporului. – 2013. – 15 марта. – С. 15.
148. **ГРИЦУНИК, Борис.** Как увековечить имя великого актера? : Говорят бельчане / Борис Грицуник // Маклер. – 2015. – 24 сент. – С. 10.
149. **ДЕСЯТЬ фактов** о Михеа Волонтире // Молдавские ведомости. – 2015. – 18 сент. – С. 11.
150. **ЗВАНИЕ Михеау Волонтиру** : [Doctor Honoris Causa] // Молдавские ведомости. – 2009. – 11 марта. – С. 6.
151. **ЗИМБЕЛЬСКАЯ, Дарья.** Молдова прощается с Михеа Волонтиром / Дарья Зимбельская // Комсомольская правда. – 2015. – 17 сент. – С. 3.
152. **ЗНАМЕНИТЫЙ** бельчанин удостоился звания Doctor Honoris Causa : [Михай Волонтир] // Маклер. – 2009. – 2 июля. – С. 52.
153. **КАК АКТЁР** Михай Волонтир не дал умереть Будулаю // Столица = Capitala. – 2009. – 11 марта. – С. 8.
154. **КАМИНСКАЯ, Лидия.** Монолог длиною в жизнь : [Михай Волонтир] / Лидия Каминская // Независимая Молдова. – 2009. – 24 апр. – С. 23.
155. **КАТАЕВА, Виктория.** Будулай уже не вернется / Виктория Катаева // Собеседник. – 2015. – № 36. – С. 18.
156. **КИНОШЕДЕВРЫ возвращаются** : [фотография М. Волонтира в его дебютном фильме «Нужен привратник»] // СП. События. Подробности. – 2011. – 27 июля. – С. 24.
157. **КНИГУ** о Михеа Волонтире издаст Академия наук // Маклер. – 2010. – 22 апр. – С. 43.
158. **КОМИССАРОВ, Максим.** Бельцкие актеры на Первом канале : [программа «Сегодня вечером», посвященная 35-летию выхода на экран телесериала «Цыган» и 80-летию Михеа Волонтира] / Максим Комиссаров // СП. События. Подробности. – 2014. – 19 мар. – С. 8.

159. **КОМИССАРОВ, Максим.** Не стало Михая Волонтира / Максим Комиссаров // СП. События. Подробности. – 2015. – 16 сент. – С. 3.
160. **КОЧЕРОВСКАЯ, Татьяна.** Кубок в честь Михая Волонтира : [интервью с охотником, народным артистом СССР и Молдавии Михаем Волонтиром] / Татьяна Кочеровская // СП. Спрос. Предложение. – 2011. – 20 июля. – С. 16.
161. **ЛИТИНСКАЯ, Алена.** Молдавский акцент Михая Волонтира весь Советский Союз принимал за цыганский : Исполнилось 75 лет любимому «цыгану» советского кинематографа / Алена Литинская // Известия. – 2009. – 13 марта. – С. 15.
162. **МАКСИМОВА, Надежда.** Академия наук РМ наградила М. Волонтира / Надежда Максимова // Голос Бэлць. – 2009. – 3 июля. – С. 1.
163. **МАРКИ и открытки** в память о Михеи Волонтире // Газета. – 2015. – 23 окт. – С. 4.
164. **МЕСТЕР, Михаил.** Бельчане Светлана Тома и Михай Волонтир – лучшие молдавские киноактеры XX века : [решение комиссии экспертов, состоявшейся на параде отечественного кино] / Михаил Местер // Голос Бэлць. – 2001. – 5 янв. – С. 3.
165. **МЕСТЕР, Михаил.** М. Волонтир – маэстро, корифей, любимец публики, он же необычайно мудрый человек, сполна познавший цену успеха : [к 75-летию великого актёра молдавского театра и советского кино] / Михаил Местер // Голос Бэлць. – 2009. – 13 марта. – С. 1.
166. **МИХАЙ Волонтир** возвращается в кино : [встреча актёра с партнершей по «Цыгану» Матлюбой Алимовой] // Комсомольская правда. – 2008. – 27 февр. – С. 1-2.
167. **МИХАЙ Волонтир** возвращается на сцену // Маклер. – 2013. – 31 окт. – С. 1.
168. **МИХАЙ Волонтир** отметил 80-летний юбилей // СП. События. Подробности. – 2014. – 12 марта. – С. 12 ; Маклер. – 2014. –

- 13 марта. – С. 33.
169. **МИХАЙ Волонтир**, последнее интервью // Маклер – 2019. – 29 авг. – С. 22.
170. **МИХАЙ Волонтир** собирался сыграть в новом фильме с Кларой Лучко : [в фильме «Скиталец»] // Комсомольская правда. – 2015. – 23-30 сент. – С. 13.
171. **МИХАЙ Волонтир** улетел на лечение в московскую клинику// Газета. – 2013. – 15 марта. – С. 4 ; Труд-7 Молдова. – 2013. – 14 марта. – С. 3.
172. **МИХАЙ Волонтир** : «Я был счастлив во всех своих ролях» : [беседа с прославленным актером, народным артистом СССР и Молдовы] // СП. События. Подробности. – 2014. – 12 марта. – С. 12-13.
173. **МИХАЙ Волонтир** : «Я всю жизнь жил как последний день» // Труд-7 Moldova. – 2015. – 17 сент. – С. 5.
174. **МИХАЛЕВСКИЙ, Руслан**. Выставка «Кучер» : [посвященная 80-летию Михая Волонтира в Музее истории и этнографии Бельц] / Руслан Михалевский // СП. События. Подробности. – 2014. – 12 марта. – С. 3.
175. **МИХАЛЕВСКИЙ, Руслан**. Михая Волонтиру могут установить бюст при жизни / Руслан Михалевский // СП. События. Подробности. – 2014. – 5 марта. – С. 5.
176. **МИХАЮ Волонтиру** вручили памятный знак // Маклер. – 2014. – 17 апр. – С. 36.
177. **МИХАЯ Волонтира** называли «гордостью страны» // Время. – 2009. – 26 июня. – С. 2.
178. **МИХАЯ Волонтира** чествовали в Кишиневе // СП. События. Подробности. – 2014. – 2 апр. – С. 12.
179. **МОРОЗОВА, Марина**. Анатол Рэчилэ: «Желаем Михаяу Волонтиру здоровья» : [актеру Национального Театра имени Василе Александри – 77 лет] / Марина Морозова // Спрос.

- Предложение. – 2011. – 16 марта. – С. 4.
180. **МОРОЗОВА, Марина.** Михай Волонтир признан выдающейся личностью страны : [удостоен премии UNITEM] / Марина Морозова // СП. События. Подробности. – 2013. – 27 марта. – С. 2.
181. **МОРОЗОВА, Марина.** Михаю Волонтиру подарили новый автомобиль / Марина Морозова // Спрос. Предложение. – 2011. – 28 сент. – С. 24.
182. **МОРОЗОВА, Марина.** Михаю Волонтиру сделали операцию / Марина Морозова // Спрос. Предложение. – 2011. – 27 апр. – С. 4.
183. **МОРОЗОВА, Марина.** Михаю Волонтиру – 75! / Марина Морозова // Спрос. Предложение. – 2009. – 11 марта. – С. 22.
184. **МОРОЗОВА, Марина.** 76-я весна Будулая : [Михай Волонтир] / Марина Морозова // Спрос. Предложение. – 2010. – 17 марта. – С. 16.
185. **НА КОНЦЕРТЕ,** посвященном 80-летию Михая Волонтира, Будулай расплакался // Комсомольская правда. – 2014. – 31 марта. – С. 3.
186. **НАШИ выдающиеся** земляки: взгляд сквозь века и десятилетия : [кратко о Михеэ Волонтире] // Голос Бэлць. – 2003. – 4 мая. – С. 4 ; Generația Pro. – 2003. – № 7. – С. 4.
187. **НЕСБЫВШАЯСЯ любовь** : [Встреча Михая Волонтира с актрисой Матлюбой Алимовой] // Время. – 2008. – 19 февр. – С. 7.
188. **О МИХАЕ Волонтире** выпустят книгу // Комсомольская правда. – 2010. – 14 апр. – С. 2.
189. **ПАМЯТИ Михая Волонтира** : [о великом актере] // Маклер. – 2015. – 17 сент. – С. 26.
190. **ПАСКАРЬ, Сергей.** Памятную доску Волонтиру открыли без особых торжеств : [мемориальная доска на доме, в котором

- жил Михай Волонтир] / Сергей Паскарь // СП. События. Подробности. – 2018. – 23 мая. – С. 4.
191. **ПАСКАРЬ, Сергей.** «Poșta Moldovei» выпустила марку в память о Михеае Волонтире / Сергей Паскарь // СП. События. Подробности. – 2015. – 28 окт. – С. 3.
192. **ПЕРУНОВ, Слава.** Волонтир, евроинтеграция, Украина : [80-летие Михая Волонтира, выдающегося артиста театра и кино] / Слава Перунов // СП. События. Подробности. – 2014. – 12 марта. – С. 2.
193. **ПЕТРУСЕВИЧ, Наталья.** Бюсту Михая Волонтира в Белцах дали зеленый свет / Наталья Петрусевич // СП. События. Подробности. – 2018. – 22 авг. – С. 2.
194. **ПЕТРУСЕВИЧ, Наталья.** Каким будет памятник Михаяу Волонтиру, определяли через конкурс / Наталья Петрусевич // СП. События. Подробности. – 2016. – 21 сент. – С. 6.
195. **ПЕТРУСЕВИЧ, Наталья.** На Аллее классиков появится новый бюст : [Михая Волонтира] / Наталья Петрусевич // СП. События. Подробности. – 2018. – 11 апр. – С. 2.
196. **ПОСЛЕДНЯЯ орация** в честь Михая Волонтира // СП. События. Подробности. – 2015. – 23 сент. – С. 11.
197. **ПОЧЁТНАЯ** степень почётному гражданину Бельц : [Михай Волонтир получил степень «Doctor Honoris Causa» АНМ] // Спрос. Предложение. – 2009. – 1 июля. – С. 2.
198. **РОЖКОВСКАЯ, Н.** Михай Волонтир : [очерк о Михеае Волонтире] / Н. Рожковская, В. Рожковский // Рожковская Н. Театр зажигает огни. – Кишинев : Картя Молдовеняскэ, 1976. – С. 106-111.
199. **РОШКА, А.** Талант и поклонники. 75 лет Михаяу Волонтиру / А. Рошка // Газета. – 2009. – 17 марта. – С. 7.
200. **РЯБКОВ, Леонид.** Билеты на спектакли Волонтира после выхода «Цыгана» стоили 50 советских рублей / Леонид Рябков // Комсомольская правда. – 2015. – 10 марта. – С. 8-9.

201. **РЯБКОВ, Леонид.** 2009 год объявят годом Волонтира / Леонид Рябков // Комсомольская правда. – 2008. – 22 дек. – С. 3.
202. **РЯБКОВ, Леонид.** До свидания, я жену очень люблю! : [так говорил поклонницам Волонтир] / Леонид Рябков // Комсомольская правда. – 2015. – 18 сент. – С. 6.
203. **РЯБКОВ, Леонид.** Ему надо было совсем немного – уединения, тишины и чтобы рядом была любимая семья / Леонид Рябков, Дарья Зимбельская // Комсомольская правда. – 2015. – 16-23 сент. – С. 3.
204. **РЯБКОВ, Леонид.** Знаменитому Будулаю – 74 года! / Леонид Рябков // Комсомольская правда. – 2008. – 6-13 марта. – С. 3.
205. **РЯБКОВ, Леонид.** Именем Михая Волонтира назовут главную площадь! / Леонид Рябков // Комсомольская правда. – 2004. – 5 мая. – С. 38.
206. **РЯБКОВ, Леонид.** К юбилею Михая Волонтиру подарят спектакль и караоке / Леонид Рябков, Ирина Сиротенко // Комсомольская правда. – 2009. – 7 марта. – С. 2.
207. **РЯБКОВ, Леонид.** Маэстро и его семья до последнего держали круговую оборону, не подпуская к себе журналистов / Леонид Рябков, Дарья Зимбельская // Комсомольская правда. – 2015. – 16-23 сент. – С. 2.
208. **РЯБКОВ, Леонид.** Михай Волонтир возвращается в кино спустя 6 лет : Молдавский актёр дал согласие исполнить главную роль в украинской картине „Нахлебники” / Леонид Рябков // Комсомольская правда. – 2009. – 30 мая. – С. 1-2.
209. **РЯБКОВ, Леонид.** Михай Волонтир : «За меня все сказали мои роли» / Леонид Рябков, Дарья Зимбельская // Комсомольская правда. – 2015. – 17 сент. – С. 9.
210. **РЯБКОВ, Леонид.** Михай Волонтир не хотел сниматься в «Цыгане» пока не научился ковать железо : [малоизвестные факты биографии великого актера] / Леонид Рябков //

- Комсомольская правда. – 2014. – 13-20 марта. – С. 3.
211. **РЯБКОВ, Леонид.** Михай Волонтир отказался от роли террориста / Леонид Рябков // Комсомольская правда. – 2009. – 21 марта. – С. 1, 3 ; Комсомольская правда. – 2009. – 26 марта. – С. 3.
212. **РЯБКОВ, Леонид.** Михай Волонтир стал затворником из-за того что ему не дали снять фильм? / Леонид Рябков // Комсомольская правда. – 2013. – 8 нояб. – С. 4.
213. **РЯБКОВ, Леонид.** Последний фильм с участием Михая Волонтира утерян навсегда / Леонид Рябков // Комсомольская правда. – 2015. – 11-18 марта. – С. 3.
214. **РЯБКОВ, Леонид.** Правила жизни Михая Волонтира: Я всю жизнь жил, как последний день ... / Леонид Рябков, Дарья Зимбельская // Комсомольская правда. – 2015. – 17 сент. – С. 8.
215. **РЯБКОВ, Леонид.** У Михая Волонтира нет денег на фильм // Комсомольская правда. – 2006. – 9 дек. – С. 8-9 ; Спрос. Предложение. – 2006. – 20 дек. – С. 13.
216. **СИНЯВСКАЯ, Н.** Михай Волонтир стал почетным десантником России / Н. Синявская // Независимая Молдова. – 2005. – 12 авг. – С. 4 ; Спрос. Предложение. – 2005. – 17 авг. – С. 17 ; Комсомольская правда. – 2005. – 10 авг. – С. 6 ; Комсомольская правда. – 2005. – 11-18 авг. – С. 21 ; Маклер. – 2005. – 18 авг. – С. 3.
217. **СИНЯВСКАЯ, Н.** Михай Волонтир : «Я еще не умер ...» / Н. Синявская // Комсомольская правда. – 2002. – 29 окт. – С. 1.
218. **СИНЯВСКАЯ, Н.** Сегодня Волонтиру – 70! / Н. Синявская // Комсомольская правда. – 2004. – 9 марта. – С. 6.
219. **СКОНЧАЛСЯ Будулай** всех времен и народов – Михай Волонтир // Комсомольская правда. – 2015. – 16-23 сент. – С. 2-3.
220. **СЛАВА таланту!** Волонтир – Почетный гражданин : [Михай

- Волонтир – «Почетный гражданин Кишинева»] // Труд-7 Moldova. – 2014. – 6 марта. – С. 2.
221. **СТАНЕТ** ли сценарий фильмом? : [Н. Т. Гибу и З. К. Чиркова планируют снять кинофильм с участием М. Волонтира и Е. Волонтир-Добындэ] // Время. – 2002. – 2 февр. – С. 19.
222. **СТАРИК, Виктор.** Истина ему всего дороже : Юбилей : [Михаю Волонтиру исполнилось 70 лет] / Виктор Старик // Независимая Молдова. – 2004. – 10 марта. – С. 4.
223. **СТАШЕВСКИЙ, Сергей.** Михай Волонтир награжден золотой медалью «За творчество» / Сергей Сташевский // Спрос. Предложение. – 2012. – 9 мая. – С. 2.
224. **СТАШЕВСКИЙ, Сергей.** Михай Волонтир на лечении в России / Сергей Сташевский // СП. События. Подробности. – 2013. – 13 марта. – С. 2.
225. **СТОЙКА, Ион.** Волонтир получил золотую медаль за роль советского разведчика / Ион Стойка // Новое время. – 2012. – 11 мая. – С. 1.
226. **СТРОГАНОВА, Надежда.** Михай Волонтир: «Что я делал, как жил – на виду у всех» / Надежда Строганова // Голос Бэлць. – 2004. – 5 марта. – С. 5.
227. **СТРОГАНОВА, Н.** Посвящается человеку : [М. Е. Волонтир] / Н. Строганова // Коммунист. – 1989. – 11 мар. – С. 2.
228. **СТРОГАНОВА, Н.** Сегодня Будулаю – 65 лет! / Надежда Строганова // Голос Бэлць. – 1999. – 9 марта. – С. 3.
229. **СТРОГАНОВА, Надежда.** Случай – это псевдоним Бога, если он не хочет писать своё имя... К 75-летию Михая Волонтира / Надежда Строганова // Голос Бэлць. – 2009. – 6 марта. – С. 1.
230. **ТВОРЧЕСТВО** Спиридона Вангели и Михаила Волонтира отмечено золотыми медалями ВОИС : [Всемирная организация интеллектуальной собственности] // Кишиневский обозреватель. – 2012. – 9 мая. – С. 15.

231. **ТКАЧ, Лидия.** Владимир Филат вручил премии Михаю Волонтиру и Флорину Пьерсику / Лидия Ткач // Комсомольская правда. – 2012. – 28 марта. – С. 1.
232. **УМЕР почетный** гражданин муниципия Бельцы Михай Ермолаевич Волонтир / руководство примарии, советники Совета мун. Бельцы // СП. События. Подробности. – 2015. – 16 сент. – С. 3.
233. **УШЕЛ из жизни** Михай Волонтир : [народный артист СССР и Молдовы, почетный житель г. Бельцы] // Газета. – 2015. – 18 сент. – С. 5.
234. **УШЕЛ мастер** : [артист Михай Волонтир] // Московский комсомолец в Молдове. – 2015. – № 33. – С. 19.
235. **ФОНД Усатого** передал семье Волонтира 100 тысяч лей и обещает создать памятник // Молдавские ведомости. – 2015. – 18 сент. – С. 11.
236. **ХАЙРЕТДИНОВ, Константин.** В Бельцах открыли памятник Михаю Волонтиру : Семидневная панорама / Константин Хайретдинов // СП. События. Подробности. – 2019. – 4 сент. – С. 3.
237. **ШТЕРН, Алиса.** Нашему Будулаю и наряд академика к лицу : [Михаю Волонтиру присвоено звание „Doctor Honoris Causa”] / Алиса Штерн // Известия. – 2009. – 26 июня. – С. 15.

Biblioteca Națională a Republicii Moldova

238. **БĂТРĂНУ, Mihai.** Mihai Volontir / Mihai Bătrânu // Bătrânu, Mihai. Măsura talentului : Spectacole de ieri și de azi. – Chișinău, 1979. – P. 35-40.
239. **CORLĂTEANU, Petre.** Mihai Volontir în așteptarea mării fericiri : [Guvernul va sprigini financiar realizarea filmului maestrului Mihai Volontir „Drumul spre acasă”] / Petre Corlăteanu // Opinia. – 2004 – 1 iun. – P. 3.
240. **CRILI, Rodica.** Mihai Volontir – pe ultimul drum / Rodica Crili // Stelele Nordului. – 2015. – sept. – P. 2.

241. **CUMATRENCO, Sergiu.** Mihai al lui Mihai Volontir s-a întâlnit cu Mihai Volontir : [despre actorul Mihai Volontir] / Sergiu Cumatrenco // Opinia liberă (Orhei). – 2014. – 11 iul. – P. 1.
242. **DRUMI, Victoria.** Experiențele regizorale ale actorului Mihai Volontir / Victoria Drumi // Arta. – Chișinău. – 2008. – P. 126-130.
243. **FENOMENOLOGIA** Volontir // Curierul de Nord. – 1994. – 5 mart. – P. 3.
244. **MIHAI VOLONTIR,** omagiat în luna martie // Evenimentul zilei. – 2014. – 10 mart. – P. 5.
245. **MIHAI VOLONTIR** (1934) 60 de ani de la naștere // Calendarul Bibliotecarului '94. – Chișinău, 1994. – P. 39.
246. **MIHAI VOLONTIR,** „păzit de o frunză de nuc”: [despre spectacolul aniversar al maestrului „Păzește-mă, frunză de nuc”] // Ziarul de Gardă. – 2014. – 13 mart. – P. 24.
247. **MIHAI VOLONTIR,** premiat pentru întreaga activitate // Ziarul de Gardă. – 2014. – 27 mart. – P. 24.
248. **MIHAI VOLONTIR** sau despre vocația omenescului / col. de red. : Ana-Maria Plămădeală ; resp. de ed. : Mihai Papuc ; Acad. de Științe a Moldovei. – Chișinău : Știința, 2011. – 268 p.
249. **NECHIT, Irina.** Mihai Volontir, protagonist al spectacolului „Păzește-mă, frunză de nuc” / Irina Nechit // Jurnal de Chișinău. – 2014. – 11 mart. – P. 21.
250. **OBADĂ, Sofia.** Cel mai remarcabil titlu pentru cel mai remarcabil om al teatrului / Sofia Obadă // Capitala. – 2009. – Chișinău. – 26 iul. – P. 8.
251. **PETCU, Stela.** Mihai Volontir – personalitate a neamului / Stela Petcu // Ora locală. – 2009. – 13 mart. – P. 10.
252. **PLĂMĂDEALĂ, Ana-Maria.** Budulai – megarolul lui Mihai Volontir : recuperarea destinului creator / Ana-Maria Plămădeală. // Arta. – 2012. – P. 110-117.

253. **PLĂMĂDEALĂ, Ana-Maria.** Fenomenul Volontir : ipostază cinematografică / Ana-Maria Plămădeală // Arta'94. – 1994. – P. 150-154.
254. **PRIMARUL** municipiului Bălți Vasile Panciuc și Mihai Volontir, artist al poporului, cetățean de onoare al orașului Bălți : [Grafică bidimensională]. – Chișinău. – 2006. – 160 p.
255. **RÎPEANU, Bujor T.** Volontir Mihai : [actor de teatru și film din Republica Moldova] / Bujor T. Rîpeanu // Cinematografiștii. – București. – 2013. – P. 605.
256. **ROIBU, Nicolae.** Premiul „Valeriu Cupcea” pentru merite deosebite : [despre acordarea Premiului „Valeriu Cupcea” Artiștilor Poporului Viorica Chirca și Mihai Volontir] / Nicolae Roibu // Timpul. – 2004. – 5 ian. – P.18.
257. **SPÎNU, Nicoleta.** Emoția și frumosul dăruite de pe scenă : [despre măiestria actorului Mihai Volontir] / Nicoleta Spînu // Florile Dalbe. – 2009. – 19 mart. – P. 2.
258. **STICI, Ion.** Cum a fost „delicat furat” și vrăjmășește trădat actorul Mihai Volontir / Ion Stici // Moldova Suverană. – 2003. – 23 oct. – P. 4.
259. **TUREA, Larisa.** Libertatea după Esop : Mihai Volontir și viețile sale / Larisa Turea // Sud-Est Cultural. – 2010. – Nr 4. – P. 106-108.
260. **TUTUNARU, Natalia.** A plâns când și-a vândut arma de vânătoare : [actorul bălțean Mihai Volontir] / Natalia Tutunaru // Jurnal de Chișinău. – 2013. – 12 noiembr. – P. 8
261. **VOLONTIR, Mihai.** „Aș încerca să lucrez fără bani, dar îmi este frică să nu mor de foame” / Mihai Volontir // Apropo Magazin. – 2 iul. – P. 6.
262. **VOLONTIR, Mihai.** Budulai la 70 de ani : [interviu cu Mihai Volontir] / Mihai Volontir // Accente. – 2004. – 11 mart. – P. 1.
263. **VOLONTIR, Valerie.** Ce mai faci, bade... : În memoria lui Mihai Volontir / Valerie Volontir // Noi. – 2015. – Nr 11. – P. 31.

264. **VOLONTIR, Valerie.** O carte dedicată maestrului Mihai Volontir : [recenzie la cartea „Dialog cu actorul, regizorul și interpretul Mihai Volontir”] / Valerie Volontir // Natura. – 2019. – Nr 4. – P. 14.

Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți

265. **A PĂRĂSIT** această lume marele actor Mihai Volontir // Evenimentul zilei. – 2015. – 18 sept. – P. 1.
266. **„BĂRBĂTEȘTE”** Mihai Volontir cucerește și scena teatrală românească // Curierul de Nord. – 1997. – 8 noiembr. – P. 4.
267. **CU DRAGOSTE** și milă : [de vorbă cu Mihai Volontir] // Noi. – 2004. – Nr 2. – P. 6-7, 20.
268. **DRUȚĂ, Ion.** Mihai Volontir / Ion Druță // Druță, Ion. Actori celebri în teatrul druțian : În 8 vol. : Vol. 6 . – Chișinău, 2013. – P. 421-426.
269. **DUREREA** și bucuria artistului : Mihai Volontir la 60 de ani // Viața Satului. – 1994. – 12 mart. – P. 4.
270. **E O MÂNDRIE** să porți numele eroului pe care l-ai creat : [Mihai Volontir] // Timpul. – 2002. – 8 febr. – P. 15.
271. **„FIȚI ACOLO** unde vă sunt începuturile” : [interviu cu Mihai Volontir, maestrul scenei naționale și internaționale realizat de Diana Pleșca, Lilia Zotea] // Generația Pro. – 2004. – Nr 13. – P. 3.
272. **JITARU, Valentin.** Mihai Volontir : [scurt biografic] / Valentin Jitaru, Lucian Jitaru // Jitaru, Valentin. „Personalități bălțene. Enciclopedie”. – Chișinău, 2018. – P. 365-368.
273. **LUNG** și anevoios calvar : M. Volontir la 60 de ani // Moldova Suverană. – 1994. – 30 mart. – P. 3.
274. **MARCĂ** și carte poștală în memoria actorului Mihai Volontir // Funcționarul public. – 2015. – Nr 20. – P. 12.

275. **MIHAI VOLONTIR** la o nouă treaptă a măiestriei // Cugetul. – 1997. – 15 noiembr. – P. 1.
276. **PENTRU** merite deosebite față de țară : Ordine și medalii : [Volontir Mihai] // Moldova Suverană. – 1993. – 27 noiembr. – P. 3.
277. **PREMII** și flori pentru cei mai buni actori // Adevărul. – 2012. – 28 mart. – P. 5.
278. **RUSSU, Mihail.** Marelui actor Mihai Volontir : [vers] / Mihail Russu // Moldova Suverană. – 2009. – P. 23.
279. **SĂNDUȚĂ, Dorina.** „Cum a murit Ioana d'Arc” : [Mihai Volontir în rolul lui Dumnezeu] / Dorina Sănduță // Cugetul. – 1997. – 15 noiembr. – P. 3.
280. **TĂZLĂUANU, Valentina.** Un interviu cu Mihai Volontir / Valentina Tăzlăuanu // Cugetul. – 1999. – 16 mart. – P. 2
281. **UN ACTOR** seducător – Mihai Volontir // „a” Mic. – 2004. – Nr 3. – P. 3.
- * * *
282. **БЕЛЬЦКАЯ** примэрия выделит Михаю Волонтиру 30 тысяч леев // Панорама. – 2012. – 26 окт. – С. 7.
283. **ВОЛОНТИР, Михай.** Зизнь : В главной роли Михаил Волонтир : [беседа с народным артистом Михай Волонтиром] // Независимая Молдова. – 1998. – 19 июня. – С. 5.
284. **ИВАНОВ, Петр.** Михай Волонтир - легенда и реальность / Петр Иванов // Комсомольская правда в Молдове. – 2005. – 19 февр. – С. 6.
285. **ИСПОЛНИТЕЛЯ** роли Будулая Михая Волонтира похоронят в Кишинёве // Газета MD. – 2015. – 15 сент. – С. 2.
286. **КИНОСЕМЬЯ** о Тарковском и Волонтире // Аргументы и Факты. – 2006. – № 50. – С. 20.
287. **МИХАЙ ВОЛОНТИР** – выдающийся актер // Голос Бэлць. – 2005. – 5 июля. – С. 4.

288. **МИХАЙ ВОЛОНТИР** – легендарный Будулай : «актер, мечтатель, бунтовщик» // СП. Спрос. Предложение. – 2013. – 17 апр. – С. 3.
289. **МИХАЙ ВОЛОНТИР** – любимейший молдаванин // СП. Спрос. Предложение. – 2013. – 10 апр. – С. 3.
290. **МИХАЙ ВОЛОНТИР** – мастер театра и кино // СП. Спрос. Предложение. – 2008. – 14 марта. – С. 4.
291. **МИХАЙ ВОЛОНТИР** : «Накануне у меня состоялся совет с совестью...» // Аргументы и Факты. Молдова. – 1996. – 23 июня. – С. 6.
292. **МИХАЙ ВОЛОНТИР** – почетный гражданин Бельц // Голос Бэлць. – 2001. – 22 мая. – С. 3.
293. «**МИХАЙ** – сложный артист» : [о Михе Волонтире] // СП. Спрос. Предложение. – 2009. – 11 марта. – С. 22.
294. **УЛЯШЕВ, М.** Выдвигаем достойных : [Волонтир Михай] / М. Уляшев // Коммунист. – 1989. – 26 янв. – С. 1.
295. **ЦВЕТOK** для Будулая, или история бельцкого театра в лицах // Наше поколение. – № 8. – С. 103-104.

Biblioteca Liceului Teoretic „M. V. Lomonosov” din Bălți

296. **GUȚULEAC, Vasile.** Visul unei nopți de mai : [consacrat lui Mihai Volontir] / Vasile Guțuleac // Guțuleac Vasile. Versuri. – Glodeni, 2010. – P. 18.
297. **MIHAI VOLONTIR,** actorul care știe să joace tăcerea // Limba și literatura română: manual pentru cl. a XI-a a școlii alolingve/ Larisa Cuza, Mihai Olenschi, Tamara Cazacu. – Chișinău : Cartier, 2014. – P. 116.
298. **ЛУПАШКУ, Владимир.** Напутственное слово : [актер Михай Волонтир о книге и о ее герое] / Владимир Лупашку // Лупашку, Владимир. Хадимурга – судьба цыганская. – Кишинев: Даниела, 1992.

Surse electronice

299. **IAȘCENCO, Tudor.** „30 de întrebări de-acasă” (culegere de interviuri ale ziaristilor de la „Cuvântul”) / Tudor Iașenco // „Cuvântul”, Săptămânal regional independent. – Chișinău, ÎSFEP, 2013. – [online][citat la 10.06.2019]. Disponibil pe internet: https://issuu.com/ziarulcuvantul/docs/30_de_intrebari_de-acasa_seria_iii
300. **ISTORIA** unui mare actor. Cine a fost Mihai Volontir // Unimedia. Info. – 2015. – 15 sept. – [online][citat la 09.09.2019]. Disponibil pe internet: <https://unimedia.info/stiri/istoria-unui-mare-actor--cine-a-fost-mihai-volontir-100963.html>
301. „**ȘI AZI** mă cuprind emoțiile!” Ultimul interviu al regretatului Mihai Volontir, acordat pentru Publika TV, 15 Septembrie 2015. – [online] [citat la 12.05.2019]. Disponibil pe internet: https://www.publika.md/si-azi-ma-cuprind-emotiile-ultimul-interviu-al-regretatului-mihai-volontir-acordat-pentru-publika-tv-_2399601.html
302. **МИЛИЧЕНКО, Ирина.** «Люди скажут: «Волонтир умер», а я еще буду жить» / Ирина Миличенко // Сегодня. – 2015. – 15 сент. – [online] [citat la 21.08.2019]. Disponibil pe internet: <https://joinfo.ua/catalog/mediaview/Gazeta-250214--43.html#page/14>.
303. **МИЛИЧЕНКО, Ирина.** «Только не надо, чтобы люди меня жалели, я радуюсь просто тому, что живу!» / Ирина Миличенко // Колесо. – 2014. – 20 марта. – С. 20. – [online] [citat la 14.10.2019]. Disponibil pe internet: <https://www.segodnya.ua/>.
304. **МУРГА, Наталья.** Проклова переживает смерть цыгана Будулая / Наталья Мурга // Экспресс газета. – 2015. – 18 сент. – [online] [citat la 06.01.2020]. Disponibil pe internet : <https://www.eg.ru/culture/46986/>
305. **НЕГРИВОДА, Андрей.** «Будулай: я умираю... » / Андрей

- Негривода // «Жизнь – газета для семейного чтения». – 2015. – 24 сент. – [online] [citată la 04.12.2019]. Disponibil pe internet : <https://alexeypetrukhin.livejournal.com/20577.html>.
306. **СЕРДЮКОВ, Михаил.** Михай Волонтир: «В прежней жизни я был собакой» / Михаил Сердюков // Вечерняя Москва. – 15 сент. – 2015.– [online] [citată la 33.01.2020]. Disponibil pe internet: <https://vm.ru/>.
307. **СЛАВИАН, Влад.** Волонтир всегда помогал молодым артистам / Влад Славян // Спутник. – 15 сент. – 2015. – [online] [citată la 01.11.2020]. Disponibil pe internet: <https://ru.sputnik.md/culture/20150915/1799363.html>.
308. **СМЕТАНСКАЯ, Ольга.** Анатолий Рэчилэ: «В театре Михая Волонтира называли Маэстро» / Ольга Сметанская // Факты. – 23 окт. – 2015.– [online] [citată la 22.01.2020]. Disponibil pe internet: <https://fakty.ua/207586-anatolij-rechile-v-teatre-mihaya-volontira-nazyvali-maestro>
309. **ЧЕРВИНЧУК, Инна.** Михай Волонтир делит примерную с женой / Инна Червинчук // «Газета по-украински». – 26 марта. – 2009. – [online] [citată la 08.05.2019]. Disponibil pe internet: <https://gazeta.ua/ru/article/culture>.
310. **ЧЕРВИНЧУК, Инна.** Михай Волонтир – актер всех времен / Инна Червинчук // «Газета по-украински». – 2010. – 16 сент. – [online] [citată la 11.01.2019]. Disponibil pe internet: http://aap.gov.md/files/publicatii/ziar/Functionarul_Public_nr.2020_20.pd

INDEXURI AUXILIARE
Index alfabetic al numelor de persoane

A

Alimova, Matliuba 32
 Andon, Victor 4

B

Baciu, Gheorghe 6
 Balan, Maria 7
 Bârsă, Iurie 117
 Bătrânu, Mihai 238
 Bătrînu, Nicolae 9
 Bohanțov, Alexandru 10
 Borș, Ion 11
 Bortă, Victoria 93
 Budeanu, Gheorghe 12

C

Carauș, Grigore 16
 Cazacu, Tamara 297
 Cerguță, Ludmila 18,19
 Chirca, Viorica 256
 Cigoreanu, Tatiana 20
 Codău, Iulian 21
 Corlăteanu, Petre 239
 Crili, Rodica 240
 Cumatrenco, Sergiu 241
 Cuza, Larisa 297

D

Dobândă-Volontir, Eufrosinia
 20
 Drumi, Victoria 242
 Druță, Ion 268

F

Fulga, Silvia 26

G

Ghilaș, Ana 27
 Ghimpu, Dina 28
 Goldman, Vera 29
 Graur, Ion 30
 Grișina, Svetlana 8
 Guțu, Alina 31, 32
 Guțuleac, Vasile 296

I

Iașcenco, Tudor 299

J

Jitaru, Lucian 272
 Jitaru, Valentin 35, 272
 Josan, Galina 36
 Josu, Nina 37

L

Lucinschi, Petru 70

M

Malcoci, Iulia 40
 Mânăscuță, Ioan 85
 Mândăcanu, Angela 41, 42

N

Năframă, Igor 62
 Nechit, Irina 63, 64, 249

Negru, Lena 65, 66, 67, 68, 69

O

Obadă, Sofia 250
Olărescu, Dumitru 77
Olenschi, Mihai 297
Olteanu, Constantin 71

P

Paiu, Stela 75
Panciuc, Vasile 254
Papuc, Mihai 248
Pelin, Pavel 76
Petcu, Stela 251
Plămădeală, Ana-Maria 77, 248, 252, 253
Pleşca, Diana 271
Popușoi, Liliana 78
Potârniche, Mihai 79
Proca, Ion 80
Proca, Pavel 81, 82, 83
Prodan, Sergiu 84

R

Rîpeanu, Bujor T. 255
Roibu, Nicolae 86, 87, 88, 256
Rotaru, Tatiana 89, 90
Roșca, Denis 91
Rusu, Mihai 92
Russu, Mihail 278
Rusu, Vitalie 93

S

Sangheli, Andrei 70
Sănduță, Dorina 279
Sinchevici, Denis 95
Snegur, Mircea 70
Spînu, Nicoleta 97, 98, 257
Stici, Ion 99, 100, 101, 258
Stoicu, Pavel 102

Ș

Șvițchi, Ion-Gheorghe 5

T

Tamazlâcaru, Elena 103, 104
Tăzlăuanu, Valentina 280
Tipa, Violeta 77
Turea, Larisa 259
Tutunaru, Elena 105
Tutunaru, Natalia 106, 260

U

Ungureanu, Larisa 108, 109

V

Vangheli, Spiridon 37
Verejanu, Renata 110
Vizitiu, Svetlana 111
Vîlcu, Rodica 112
Volontir, Valerie 116, 117, 118, 119, 263, 264
Vosimeric, Dmitrii 120

Z

Zotea, Lilia 271

А

Алимова, Матлюба 131, 166,
187
Андон, Виктор 124, 125, 126
Ахремцев, Михаил 127

Б

Барбэ, Михай 128
Бессонов, Вячеслав 130

В

Вангели, Спиридон 230
Владимирская, Татьяна 134
Волонтир- Добындэ Е. 221
Воронцова, Виктория 145,
146
Вылку, Родика 147

Г

Гибу, Н. Т. 221
Грицуник, Борис 148

З

Зимбельская, Дарья 151, 203,
207, 209, 214

И

Иванов, Петр 284

К

Каминская, Лидия 154
Катаева, Виктория 155
Кожушник, Тадеуш 128
Комиссаров, Максим 158,
159
Кочеровская, Татьяна 160

Л

Литинская, Алена 161
Лупашку, Владимир 298

Лучко, Клара 170

М

Максимова, Надежда 162
Местер, Михаил 127, 164,
165
Миличенко, Ирина 302, 303
Михалевский, Руслан 174,
175
Морозова, Марина 179, 180,
181,
182, 183, 184
Мурга, Наталья 304

Н

Негривода, Андрей 305

П

Проклова, Елена 304
Паскарь, Сергей 190, 191
Перунов, Слава 192
Петрусевич, Наталья 193,
194, 195
Пьерсик, Флорин 231

Р

Рожковская, Н. 198
Рожковский, В. 198
Рошка, А. 199
Рэчилэ, Анатол 308
Рябков, Леонид 200, 201,
202, 203, 204, 205, 206, 207,
208, 209, 210, 211, 212, 213,
214, 215

С

Сердюков, Михаил 305
Синявская, Н. 216, 217, 218
Сиротенко, Ирина 206
Славиан, Влад 307

Сметанская, Ольга 308
 Старик, Виктор 222
 Сташевский, Сергей 223,
 224
 Стойка, Ион 225
 Строганова, Надежда 226,
 227, 228, 229

Т

Тарковский Андрей 286
 Тома, Светлана 164
 Ткач, Лидия 231

У

Уляшев, М. 294
 Усатый, Ренато 235

Х

Хайретдинов, Константин
 236

Ч

Червинчук, Инна 309, 310
 Чиркова, З. К. 221

Ш

Штерн, Алиса 237

Index alfabetic de titluri

A

Actorul: lui Mihai Volontir 110
 Actorul Mihai Volontir în evocările colegilor de breaslă 97
 Actorul Mihai Volontir la 75 de ani 98
 „Actorul Mihai Volontir. Pagini din biografia de creație” 108
 A mai apus o stea... 65
 Amintiri despre „singuraticul celebru”, Mihai Volontir 93
 Am investit mult efort și mult suflet în rolurile jucate 7
 „Amurg în trei” 109
 A părăsit această lume marele actor Mihai Volontir 265
 A plâns când și-a vândut arma de vânătoare 260
 Armata pe platoul de filmare 120
 Artă actorului și cronotopul discursului teatral 27
 Artă teatrală și interpretativă 6
 „Aș încerca să lucrez fără bani, dar îmi este frică să nu mor de
 foame” 261
 Autograf pe cortina teatrului național „Vasile Alecsandri”
 din Bălți (1957-2007) 5

B

- Bălți: [album] 8
 „Bărbătește” Mihai Volontir cucerește și scena teatrală românească 266
 Budulai a devenit Doctor Honoris Causa al AȘM13
 Budulai la 70 de ani 262
 Budulai – megarolul lui Mihai Volontir : recuperarea destinului creator 252
 „Budulai” se întoarce? 14

C

- Calendar cronologic. Mihai Volontir 15
 Carte despre actorul Mihai Volontir 17
 „Când opera vorbește...” 26
 ... Cât ai mirosi o floare 30
 Câteva cuvinte despre maestrul Mihai Volontir 16
 Cel mai remarcabil titlu pentru cel mai remarcabil om al teatrului 250
 Ce mai faci, bade... 263
 Ce se mustuiește azi la “Moldova-film” 99
 Chipuri în lumină : Mihai Volontir 79
 Cu dragoste și milă 267
 Cum a fost "delicat furat" și vrăjmășește trădat actorul Mihai Volontir 258
 „Cum a murit Ioana d'Arc” 279

D

- Decret privind declararea zilei de doliu național în legătură cu decesul actorului Mihai Volontir 3
 De la falnicul apus spre un răsărit promițător 18
 „Demnitatea dacă o ai, ești om, dacă nu, nimic nu e!” 111
 Despre actorul de teatru și film Mihai Volontir 22
 Dialog cu actorul, regizorul și interpretul Mihai Volontir 117
 Mihai Volontir, actor și regizor 47
 Mihai Volontir, actorul care știe să joace tăcerea 297

Distincții internaționale acordate unor personalități autohtone :
 Spiridon Vangheli și Mihai Volontir 23
 Distincții internaționale – unor personalități distinse 37
 Dor de Budulai 12
 Dragostea pentru tot ce e viu pe pământ. De vorbă cu actorul,
 regizorul și interpretul Mihai Volontir 24
 Durerea și bucuria artistului 269

E

Emoția și frumosul dăruite de pe scenă 257
 E o mândrie să porți numele eroului pe care l-ai creat 270
 Evenimente editoriale 29
 Experiențele regizorale ale actorului Mihai Volontir 242

F

Fenomenologia Volontir 243
 Fenomenul Volontir : ipostază cinematografică 253
 Fericirea anevoioasă a lui Mihai Volontir 25
 „Fiți acolo unde vă sunt începuturile” 271

H

Hotărâre cu privire la punerea în circulație ca mijloc de plată a unor
 monede jubiliare și comemorative 1
 Hotărâre privind edificarea bustului lui Mihai Volontir în municipiul
 Bălți 2
 Hoț de stele 92

I

Istoria unui mare actor. Cine a fost Mihai Volontir 300

Î

Încununat cu Laurii Academiei 33
 Îndrăgitul Mihai Volontir – la 76 de ani 19
 În memoria actorului Mihai Volontir
 au fost emise mărci și cărți poștale 34

În memoria lui Mihai Volontir 118

L

La el acasă, M. Volontir nu-și poate turna filmul vieții sale 100
 La mulți ani, maestre Mihai Volontir! 112
 La plecarea domnitorului Mihai Volontir 103
 Leonardo al artei moldovenești 4
 Libertatea după Esop : Mihai Volontir și viețile sale 259
 Lung și anevoios calvar 273

M

Maestrul Mihai Volontir – 81 ani printre noi 38
 Maestrul printre militari 75
 Magul de Bălți 39
 Marcă și carte poștală în memoria actorului Mihai Volontir 274
 Marelui actor Mihai Volontir 278
 Mereul de aproape 62
 Mihai al lui Mihai Volontir s-a întâlnit cu Mihai Volontir 241
 Mihai Volontir 43, 44, 45, 46, 76, 113, 114, 119, 238, 268, 272
 Mihai Volontir a ajuns din nou pe mâna medicilor! 66
 Mihai Volontir – actor, unul dintre primii cavaleri ai „Ordinului Republicii” 48
 Mihai Volontir, acuzat că nu are auz muzical 67
 Mihai Volontir a devenit doctor honoris causa al AȘM 86
 Mihai Volontir a fost omagiat la Bălți 49
 Mihai Volontir a împlinit 75 de ani 50
 Mihai Volontir a primit însemnele de Doctor Honoris Causa 78
 Mihai Volontir are nevoie de 700 mii euro pentru un nou film 31
 Mihai Volontir – artist al poporului 51
 Mihai Volontir a urcat la Ceruri 52
 Mihai Volontir. Cine a vărsat o lacrimă 53
 Mihai Volontir. Conștiința demnității native 80
 Mihai Volontir: „Dă, Doamne, mintea moldoveanului cea de pe urmă!” 87
 Mihai Volontir. Doctor Honoris Causa al Academiei de Științe a Moldovei 54

- Mihai Volontir – Doctor Honoris Causa al AȘM 89
 Mihai Volontir ieșea pe scenă, deși orbise 106
 Mihai Volontir în așteptarea mării fericiri 239
 Mihai Volontir în drum spre casă... 102
 Mihai Volontir : În memoriam 71
 Mihai Volontir între glorie și suferință 63
 Mihai Volontir în triplă ipostază 88
 Mihai Volontir într-o primăvară aniversară 55
 Mihai Volontir la o nouă treaptă a măiestriei 275
 Mihai Volontir la 65 56
 Mihai Volontir, militar de Onoare al Trupelor de Desant din Rusia 57
 Mihai Volontir, omagiat în luna martie 244
 Mihai Volontir (1934) 60 de ani de la naștere 245
 Mihail Volontir onorat de Academia de Științe a Moldovei 90
 Mihai Volontir, „păzit de o frunză de nuc” 246
 Mihai Volontir: „Până la dor ai Pământului...” 10
 Mihai Volontir – personalitate a neamului 251
 Mihai Volontir – pe ultimul drum 240
 Mihai Volontir, premiat pentru întreaga activitate 247
 Mihai Volontir, protagonist al spectacolului „Păzește-mă, frunză de nuc” 249
 Mihai Volontir rămâne în spital 58
 Mihai Volontir revine pe marile ecrane 95
 Mihai Volontir s-a plâns premierului Filat 68
 Mihai Volontir sau despre vocația omenescului 59, 248
 Mihai Volontir : „Sunt un actor fără diplomă”. Budulai i-a dus celebritatea 69
 Mihai Volontir: „Teatrul și filmul sânt viața mea” 101
 Mihai Volontir va primi Premiul „Iurie Matei” la spitalul din Bălți 60
 Mihai Volontir, voievod al scenei naționale 35
 Mihai Volontir vrea ca 2012 să fie un an mai blând și mai luminos! 64

N

- „N-am avut grijă de mine, domnule!” 61
 Nu trageți în «Budulai»! 70

O

- O carte dedicată maestrului Mihai Volontir 264
 O glumă înțeleaptă a lui Mihai Volontir 40
 Omagiu de adio maestrului 72
 Omul săptămânii – Mihai Volontir, actor, unul dintre primii Cavaleri ai Ordinului Republicii 73
 O nouă instituție de cultură – teatrul „Ion Druță” 20
 Orașul Bălți în evocări epizodice [III]. M. Volontir și S. Dinicu 74

P

- Pentru merite deosebite față de țară 276
 Premii și flori pentru cei mai buni actori 277
 Premiul "Valeriu Cupcea" pentru merite deosebite 256
 Primarul municipiului Bălți Vasile Panciuc și Mihai Volontir, artist al poporului, cetățean de onoare al orașului Bălți 254
 Prințul scenei profesioniste 9

R

- Reîntoarcerea Nastei la Budulai 32
 „Repertoriul Teatrului pe roate” 21
 Republica Moldova. Patrimonial 85

S

- S-a stins din viață actorul Mihai Volontir 94
 Scrisoare către tine, bădiță Mihai! 41
 Spectacolul în beneficiul maestrului Mihai Volontir 96
 „Surugiul” Naționalului bălțean 81
 „Surugiul” Teatrului Național” 82

Ș

- 70 de ani de dragoste cu Mihai Volontir 11
 „Și azi mă cuprind emoțiile!” 301

T

- „Teatrul și filmul sunt viața mea...” 105, 115

Telegramă 84
„30 de întrebări de-acasă” 299

U

Un actor seducător – Mihai Volontir 281
Un interviu cu Mihai Volontir 280
Un bărbat de Ziua femeii 107
Un buchet de gânduri voluntire 42
„Un voievod al scenei naționale” 83

V

Valențele autenticului 28
Vicisitudinile artistice și psihologice ale creației filmice la sfârșit de mileniu: zbor frânt 77
Visul unei nopți de mai 296
Volontir – domnitorul spiritualității noastre 36
Volontir Mihai 91, 255
Volontir Valerie despre Mihai Volontir 116
Volumul „Mihai Volontir sau despre vocația omenescului” 104

A

Академия наук РМ наградила М. Волонтира 162
«Актеры, уехавшие из Бельц жестоко ошиблись» 137
Анатолий Рэчилэ: „В театре Михая Волонтира называли Маэстро” 308
Анатол Рэчилэ: „Желаем Михаяу Волонтиру здоровья” 179

Б

Бельцкая примэрия выделит Михаяу Волонтиру 30 тысяч леев 282
Бельцкие актеры на Первом канале 158
Бельцкие театралы рукоплескали Волонтиру 129
Бельчане Светлана Тома и Михай Волонтир – лучшие молдавские киноактеры XX века 164

Билетына спектакли Волонтира после выхода «Цыгана» стоили
50 советских рублей 200
„Будулай” встретился с „Настей” 131
Будулай уже не вернется 155
Будулай ушел в небо... 134
Будулай : «Я умираю...» 305
Бюст Михая Волонтира установили в Бельцах 132
Бюсту Михая Волонтира в Белцах дали зеленый свет 193

В

В Бельцах открыли памятник Михаяу Волонтиру 236
Великий актёр отпраздновал юбилей 133
Владимир Филат вручил премии Михаяу Волонтиру и
Флорину Пьерсику 231
Возможно, Михай Волонтир сыграет ветерана войны 135
Волонтир всегда помогал молодым артистам 307
Волонтир, евроинтеграция, Украина 192
Волонтир – любимый „цыган” СССР 136
Волонтир получил золотую медаль за роль советского
разведчика 225
Волонтир Михай: „Уже не надеюсь найти деньги на свой фильм
ни в Молдове, ни в России” 143
Волонтиру вручат 10 тысяч леев 144
Выдвигаем достойных 294
Выставка «Кучер» 174

Г

Глинжены, Бельцы, Кишинёв...
Далее везде 124
„Год имени меня? Пусть объявляют!” 138

Д

2009 год объявят годом Волонтира 201
Десять фактов о Михаяе Волонтире 149
До свидания, я жену очень люблю! 202

Е

Ему надо было совсем немного –
уединения, тишины и чтобы рядом была любимая семья 203

Ж

«Жду такого зрителя...» 139

З

Зизнь: В главной роли Михаи Волонтир 283
 Звание Михаю Волонтиру 150
 Знаменитому Будулаю – 74 года! 204
 Знаменитый бельчанин удостоился звания Doctor Honoris Causa
 152

И

Именем Михая Волонтира назовут главную площадь! 205
 Исполнителя роли Будулая Михая Волонтира похоронят
 в Кишиневе 285
 Истина ему всего дороже 222

К

Как актёр Михай Волонтир не дал умереть Будулаю 153
 Каким будет памятник Михаю Волонтиру, определяли через
 конкурс 194
 Какувекочечить имя великого актера? 148
 Киносемья о Тарковском и Волонтире 286
 Киношедевры возвращаются 156
 Книгу о Михе Волонтире издаст
 Академия наук 157
 Кубок в честь Михая Волонтира 160
 К юбилею Михаю Волонтиру подарят спектакль и караоке 206

Л

Леонардо да Винчи молдавского искусства 125
 «Люди скажут: «Волонтир умер», а я еще буду жить» 302

М

Марки и открытки в память о Михе Волонтире 163
 Маэстро и его семья до последнего держали круговую оборону,
 не подпуская к себе журналистов 207
 Михаил Волонтир 126
 Михай Волонтир возвращается в кино 166
 Михай Волонтир возвращается в кино спустя 6 лет 208

- Михай Волонтир возвращается на сцену 167
- Михай Волонтир: «В прежней жизни я был собакой» 306
- Михай Волонтир делит примерную с женой 309
- Михай Волонтир: «За меня все сказали мои роли» 209
- Михай Волонтир - легенда и реальность 284
- Михай Волонтир – легендарный Будулай: „актер, мечтатель, бунтовщик” 288
- Михай Волонтир – любимейший молдаванин 289
- Михай Волонтир – мастер театра и кино 290
- М. Волонтир – маэстро, корифей, любимец публики, он же необычайно мудрый человек, сполна познавший цену успеха 165
- Михай Волонтир награжден золотой медалью «За творчество» 223
- Михай Волонтир: «Накануне у меня состоялся совет с совестью...» 291
- Михай Волонтир на лечении в России 224
- Михай Волонтир не хотел сниматься в «Цыгане» пока не научился ковать железо 210
- Михай Волонтир отказался от роли террориста 211
- Михай Волонтир отметил 80-летие 145
- Михай Волонтир отметил 80-летний юбилей 168
- Михай Волонтир, последнее интервью 169
- Михай Волонтир – почетный гражданин Бельц 292
- Михай Волонтир признан выдающейся личностью страны 180
- Михай Волонтир: „75 – это не шутка!” 140
- «Михай – сложный артист» 293
- Михай Волонтир собирался сыграть в новом фильме с Кларой Лучко 170
- Михай Волонтир стал затворником из-за того что ему не дали снять фильм? 212
- Михай Волонтир стал почетным десантником России 216
- Михай Волонтир улетел на лечение в московскую клинику 171
- Михай Волонтир: „Что я делал, как жил – на виду у всех” 226
- Михай Волонтир: „Я был счастлив во всех своих ролях” 172
- Михай Волонтир: „Я бы снялся в ремейке фильма „Цыган” 141
- Михай Волонтир: „Я всегда был счастливым...” 142
- Михай Волонтир: „Я всю жизнь жил как последний день” 173

Михай Волонтир : „Я еще не умер ...” 217
 Михаю Волонтиру вручили памятный знак 176
 Михаю Волонтиру могут установить бюст при жизни 175
 Михаю Волонтиру подарили новый автомобиль 181
 Михаю Волонтиру сделали операцию 182
 Михаю Волонтиру – 75! 183
 Михая Волонтира назвали „гордостью страны” 177
 Михая Волонтира чествовали в Кишиневе 178
 Многие лета, маэстро Михай Волонтир! 147
 Многоотрудное счастье Михая Волонтира. Эскиз к творческому портрету лучшего молдавского актера двадцатого века 127
 Молдавский акцент Михая Волонтира весь Советский Союз принимал за цыганский 161
 Молдова прощается с Михаем Волонтиром 151
 Монолог длиною в жизнь 154

Н

На аллее классиков появится новый бюст 195
 На концерте, посвященном 80-летию Михая Волонтира, Будулай расплакался 185
 На приз Волонтира 130
 Напутственное слово 298
 Нашему Будулаю и наряд академика к лицу 237
 Наши выдающиеся земляки, взгляд сквозь века и десятилетия 186
 Несбывшаяся любовь 187
 Не стало Михая Волонтира 159

О

О Михае Волонтире выпустят книгу 188

П

Памяти Михая Волонтира 189
 Памятную доску Волонтиру открыли без особых торжеств 190
 Посвящается человеку 227
 Последний фильм с участием Михая Волонтира утерян навсегда 213
 Последняя орация в честь Михая Волонтира 196
 Постановление Надзорного совета

- Национального банка Молдовы о выпуске в обращение в качестве платежного средства и в нумизматических целях юбилейных и памятных монет 121
- Постановление о возведении бюста Михая Волонтира в муниципии Бэлць 122
- Почётная степень почётному гражданину Бельц 197
- „Poșta Moldovei” выпустила марку в память о Михеае Волонтире 191
- Правила жизни Михая Волонтира: Я всю жизнь жил, как последний день... 214
- Презентация новой марки и конверта, посвященных 80-летию Михая Волонтира 146
- Проклова переживает смерть цыгана Будулая 304

Р

- Режиссер Михай Волонтир представляет премьеру сезона 128

С

- Сегодня Будулаю – 65 лет! 228
- Сегодня Волонтиру – 70! 218
- 76-я весна Будулая 184
- Скончался Будулай всех времен и народов – Михай Волонтир 219
- Слава таланту! Волонтир – Почетный гражданин 220
- Случай – это псевдоним Бога, если он не хочет писать свое имя... 229
- Станет ли сценарий фильмом? 221

Т

- Талант и поклонники. 75 лет Михеаю Волонтиру 199
- Творчество Спиридона Вангели и Михаила Волонтира отмечено золотыми медалями ВОИС 230
- «Только не надо, чтобы люди меня жалели, я радуюсь просто тому, что живу!» 303

У

- Указ об объявлении дня национального траура по случаю кончины актера Михая Волонтира 123

Умер почетный гражданин муниципия Бельцы Михай
 Ермолаевич Волонтир 232
 У Михая Волонтира нет денег на фильм 215
 Ушел из жизни Михай Волонтир 233
 Ушел мастер 234

Ф

Фонд Усатого передал семье Волонтира 100 тысяч лей и
 обещает создать памятник 235

Ц

Цветок для Будулая, или история бельцкого театра в лицах 295

Index al periodicelor bibliografiate

Accente	262
Accent Provincial	74, 102
Adevărul	277
AGEPI info	23
Akademos	10
„a” Mic	281
Arta	242, 252, 253
Apropo Magazin	261
BiblioPolis	111
Capitala	250
Cinematografiștii	255
Cugetul	56, 275, 279, 280
Curierul de Nord	243, 266
Cuvântul	299
Evenimentul zilei	244, 265
Făclia	16, 20, 22, 35, 40, 50, 52, 98, 119
Florile Dalbe	257
Flux	50, 78, 114
Funcționarul public	274
Generația Pro	186, 271
Glasul naturii	30
Jurnal de Chișinău	14, 31, 32, 43, 51, 58, 63, 64, 65, 66,

	68, 69, 95, 106, 249, 260
Literatura și Artă	18, 28, 37, 41, 42, 72, 84, 103, 104, 116
MO al RM	1, 2, 3
Moldova	4, 7, 25, 33, 39, 55, 79, 83
Moldova Suverană	9, 13, 26, 46, 94, 96, 100, 101, 113, 115, 258, 273, 276, 278
Momentul	70
Natura	118, 264
Noi	24, 263, 267
Oastea Moldovei	75, 120
Opinia	239
Opinia liberă	241
Ora locală	251
Patria Tânără	81
Realități culturale	15, 43, 45
Revista română	61
Săptămîna	44, 62, 71, 107
Stelele Nordului	240
Sud-Est Cultural	59, 259
Sud Expres	105
Timpul	12, 29, 34, 47, 48, 49, 67, 73, 86, 87, 88, 90, 11, 256, 270
Tineretul Moldovei	11, 60
Unimedia. Info.	300
Univers Pedagogic Pro	89
Viața Satului	53, 269
Vocea Bălțiului	17, 19, 36, 54, 57, 97, 99
Vocea poporului	34, 112, 147
Ziarul de Gardă	38, 246, 247
Ziarul Național	93

* * * * *

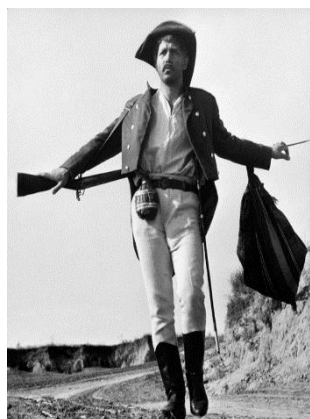
Аргументы и Факты	286, 291
Вечерняя Москва	306
Время	177, 187, 221
Газета	163, 171, 199, 233, 285
Газета по-украински	309, 310

Голос Бэлць	127, 128, 130, 135, 140, 162, 164, 165, 186, 226, 228, 229, 287, 292
Жизнь – газета для семейного чтения	305
Известия	161, 237
Кишиневский обозреватель	230
Колесо	303
Комсомольская Правда	134, 136, 138, 141, 143, 151, 166, 170, 185, 188, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 231, 284
Коммунист	139, 227, 294
Маклер	132, 133, 144, 148, 152, 157, 167, 168, 169, 176, 189, 216
МО al RM	121, 122, 123
Молдавские ведомости	131, 149, 150, 235
Молдова	125
Московский Комсомолец в Молдове	234
Наше поколение	295
Независимая Молдова	124, 154, 216, 222, 283
Новое время	225
Панорама	282
Президент	127
Собеседник	155
Спрос. Предложение	129, 137, 142, 160, 179, 181, 182, 183, 184, 197, 216, 223, 236, 288, 289, 290, 293
СП. События. Подробности	145, 146, 156, 158, 159, 168, 172, 174, 175, 178, 180, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 224, 23
Сегодня	302
Спутник	307
Столица = Capitala	153
Труд-7 Moldova	171, 173, 220
Факты	308
Экспресс газета	304

File de album

**Mihai Volontir și Lidia Noroc-Pînzaru pe scena teatrului bălțean
„Vasile Alecsandri”
(1959-1992)**

Mihai Curagău, Mihai Volontir și Maria Chibzii în filmul „Se caută un paznic”, 1967

**Mihai Volontir, în rolul lui Dimitrie Cantemir din filmul omonim
„Dimitrie Cantemir”
(1973; regizor: Vlad Ioviță, Vitali Calășnicov)**

**În rolul lui Obadă din filmul „Singur în fața dragostei”
(1969; reg.: Gheorghe Vodă; scen.: Aureliu Busuioc,
Gheorghe Vodă)**

Scene din filmul „În zona atenției deosebite” (1977; regizor: Andrei Malinkov; scenarist: Evgheni Meseașev). Mihai Volontir în rolul sublocotenentului Volentir. Printre actori: Boris Baciurin (Pahomov), Boris Galkin (Tarasov), Mihai Cigariov (Kirikov), Serghei Volkov (Egorov), B.Zamanschi, O.Golubițchi.

Mihai Volontir, „Fii fericită, Iulia!”, regizor I. Burghiu, 1983 – în rolul lui Radu

Mihai Volontir în filmul „De la Bug până la Vistula” în rolul generalului Petru Petru Verșigora; regie – Timofei Levciuk, 1980

Mihai Volontir în rolul fierarului Budulai din filmul „Țiganul”

Mihai Volontir, în filmul „Această clipă”, 1969

Mihai Volontir – prietenul Bibliotecii. Aprilie 2014

